

České vydání

Informace a oznámení

Ročník 60
12. října 2017

Obsah

I Usnesení, doporučení a stanoviska

STANOVISKA

Výbor regionů

124. plenární zasedání ve dnech 12. a 13. července 2017

2017/C 342/01	Stanovisko Evropského výboru regionů — Místní a regionální rozměr programu Horizont 2020 a nového rámcového programu pro výzkum a inovace	1
2017/C 342/02	Stanovisko Evropského výboru regionů — SZP po roce 2020	10
2017/C 342/03	Stanovisko Evropského výboru regionů — Další kroky k udržitelné evropské budoucnosti — Evropské úsilí v oblasti udržitelnosti	20
2017/C 342/04	Stanovisko Evropského výboru regionů — Migrace na trase přes centrální Středomoří	27
2017/C 342/05	Stanovisko Evropského výboru regionů — Mezinárodní správa oceánů: agenda pro budoucnost našich oceánů	32
2017/C 342/06	Stanovisko Evropského výboru regionů — Projekty „people-to-people“ a malé projekty v programech přeshraniční spolupráce	38
2017/C 342/07	Stanovisko Evropského výboru regionů — Podpora začínajících a rychle se rozvíjejících podniků v Evropě: místní a regionální perspektiva	43
2017/C 342/08	Stanovisko Evropského výboru regionů Inteligentní regulace pro malé a střední podniky	51
2017/C 342/09	Stanovisko Evropského výboru regionů Evropská strategie pro nízkoemisní mobilitu	57

III Přípravné akty

VÝBOR REGIONŮ

124. plenární zasedání ve dnech 12. a 13. července 2017

2017/C 342/10	Stanovisko Evropského výboru regionů Koordinace systémů sociálního zabezpečení	65
2017/C 342/11	Stanovisko Evropského výboru regionů Územní klasifikace a typologie	74
2017/C 342/12	Stanovisko Evropského výboru regionů – Energie z obnovitelných zdrojů a vnitřní trh s elektřinou . .	79
2017/C 342/13	Stanovisko Evropského výboru regionů – Správa energetické unie a čistá energie	111
2017/C 342/14	Stanovisko Evropského výboru regionů – Energetická účinnost a budovy	119

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

STANOVISKA

VÝBOR REGIONŮ

124. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 12. A 13. ČERVENCE 2017

Stanovisko Evropského výboru regionů — Místní a regionální rozměr programu Horizont 2020 a nového rámcového programu pro výzkum a inovace

(2017/C 342/01)

Zpravodaj: Christophe Clergeau (FR/SES), člen rady regionu Pays-de-la-Loire

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR)

A) EVROPSKÝ VÝZKUM A INOVACE: AMBICE, KTERÉ JE NUTNO POSÍLIT NAD RÁMEC RÁMCOVÉHO PROGRAMU**Potvrzení toho, jaké místo rámcový program zaujímá při vytváření Evropského výzkumného prostoru a plnění cílů strategie Evropa 2020**

1. vítá úžasný úspěch evropské výzkumné politiky, která je rozvíjena prostřednictvím na sebe navazujících rámcových programů, jež vyústily v program Horizont 2020, nejvýznamnější integrovaný výzkumný program na světě, který je založen na vědecké excelenci a urychlování inovací;
2. připomíná, že Horizont 2020 je hlavním nástrojem podpory výzkumu a inovací v Evropě v rámci globální strategie Evropa 2020 a přispívá k vytváření Evropského výzkumného prostoru (EVP);
3. **opakovaně konstatuje, že strategie Evropa 2020 je relevantní** a nabízí konsolidovaný přístup „znalostního trojúhelníku“ (výzkum – vzdělávání – inovace), kdy zásadní je změna povahy vzdělávání a zvýšení úrovně vzdělávání pro všechny a je třeba podporovat spolupráci mezi univerzitami a podniky. Dále navrhuje, aby se usilovalo o větší propojení a doplňkovost s programy Erasmus+ a Interreg, včetně Interreg Europe, který je určený na meziregionální spolupráci. Zdůrazňuje, že je nutno pokračovat v uskutečňování EVP, které spočívá v dosažení řady cílů, mezi nimiž je jedním z klíčových a nepostradatelných prvků vědecká excelence, avšak ne jediným;
4. zdůrazňuje aktuálnost cílů EVP a to, že je prospěšné pokračovat v jejich provádění, zejména pokud jde o rozvoj nadnárodní spolupráce, mobilitu znalostí, jednotný trh práce výzkumných pracovníků a inovátorů, rovnost mezi ženami a muži nebo přístup k informacím a vědě;
5. za účelem podpory projektu budování Evropy znalostí navrhuje identifikovat evropské talenty a sledovat kariéru výzkumných pracovníků, stanovit evropskou profesní dráhu pro tyto pracovníky, která by jim umožnila využít programů na podporu jejich výzkumné kariéry v přechodném období, a posílit zapojení těchto pracovníků do podnikatelského prostředí;

6. odmítá omezit diskusi o rozpočtu pouze na rámcový program. Podíl politiky soudržnosti věnované na výzkum a inovace se podle způsobu hodnocení pohybuje v rozmezí od 43 do 110 miliard EUR, bez započítání významných příspěvků jiných odvětvových politik a Junckerova plánu;

Inovace a výzkum se musí opět stát politickou a rozpočtovou prioritou

7. **požaduje, aby se inovace a výzkum znovu staly hlavními prioritami diskuse o budoucnosti Evropy** a prioritami uvedenými v Římském prohlášení⁽¹⁾, aby byla posílena průřezová správa problematiky výzkumu, inovací a vzdělávání v Unii a aby se zvýšilo celkové rozpočtové úsilí Evropské unie ve prospěch výzkumu a inovací napříč všemi těmito politikami, a to v nynějším i příštím víceletém finančním rámci. V tomto celkovém rámci a v souladu s návrhem zprávy Evropského parlamentu⁽²⁾ a se zprávou skupiny nezávislých odborníků na vysoké úrovni o maximalizaci dopadu evropských programů pro výzkum a inovace (Lamyho zprávou)⁽³⁾ musí být rozpočet rámcového programu výrazně navýšen, aby alespoň udržel dynamiku růstu současného rámcového programu⁽⁴⁾. V žádném případě nesmí impuls nutný pro výzkum a inovace oslabit politiku soudržnosti, která je i nadále klíčovým nástrojem financování EU pro dosažení hospodářské a sociální soudržnosti a konvergence mezi jejími územími. Aby se podpořil regionální rozvoj, bude třeba mobilizovat a kombinovat veškerý potenciál prostředků politiky soudržnosti a výzkumu a inovací;

8. vyzývá k nové společné ambici, která by se netýkala pouze vědecké excelence v Evropě, ale vědecké excelence a inovační kapacity celé Evropy, a to tím, že by se zmobilizoval veškerý potenciál všech evropských území a přispělo by se k posílení jejich kapacit a podporovaly by se otevřené inovace založené na spolupráci;

9. domnívá se, že tato ambice je ještě nezbytnější v souvislosti s globalizací, jejíž účinky je nutné teprve zvládnout, zejména na místní a regionální úrovni. V podmínkách globalizace představují výzkum a inovace faktory odolnosti, vysoké přidané hodnoty a udržitelné konkurenceschopnosti;

10. má v úmyslu prosazovat celostní přístup k evropskému, vnitrostátnímu a regionálnímu financování, bez něhož by tato ambice a evropská diskuse o rozpočtu neměly smysl. Připomíná význam cíle obsaženého ve strategii Evropa 2020 a stanoveného pro všechny členské státy, kterým je věnovat 3 % HDP na veřejný i soukromý výzkum a inovace, ale který od roku 2015 stagnuje na 2,03 % a je ohrožován mimo jiné snižováním výdajů v řadě členských států. Za tímto účelem považuje za zásadní pokračovat v posilování systémů výzkumu a investic se zohledněním situace v jednotlivých zemích a regionech pomocí lepší koordinace politik na evropské úrovni a podporováním nezbytných reforem na vnitrostátní a regionální úrovni, a to i prostřednictvím evropského semestru a strategií pro inteligentní specializaci;

Vyjasnění diskuse o synergiích s ostatními evropskými politikami

11. považuje za nezbytné vyjasnit diskusi o synergiích a navrhuje pět operačních zásad, které by mohly Unie, členské státy, regiony a města sdílet:

- zásadu soudržnosti: sdílet správu, výběr hlavních cílů, strategií a klíčových projektů,
- zásadu souladu: umožnit jednoduché a účinné kombinování a zefektivnění zdrojů, kdy je třeba vyřešit především otázku státních podpor,
- zásadu doplňkovosti: zajistit jasné rozdělení rolí a správnou kontinuitu činností ve financování jednotlivých složek projektů a související činnosti jak před fází realizace (posilování kapacit atd.), tak po ní (zhodnocení výsledků výzkumu, uvedení na trh atd.),

⁽¹⁾ Prohlášení vedoucích představitelů 27 členských států a Evropské rady, Evropského parlamentu a Evropské komise (25. března 2017), http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2017/3/47244656633_cs.pdf.

⁽²⁾ Návrh zprávy Evropského parlamentu o posouzení provádění programu Horizont 2020 s ohledem na jeho průběžné hodnocení a návrh devátého rámcového programu (2016/2147(INI)).

⁽³⁾ Zpráva skupiny nezávislých odborníků na vysoké úrovni o maximalizaci dopadu evropských programů pro výzkum a inovace – „Investovat do budoucnosti Evropy, jakou chceme“, https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/other_reports_studies_and_documents/hlg_2017_report.pdf#view=fit&pagemode=none.

⁽⁴⁾ „Rozpočet by měl přinejmenším udržet průměrnou roční míru růstu programu Horizont 2020, přičemž výchozím bodem by měl být rozpočet plánovaný v závěrečném roce programu. Dosáhlo by se tak sedmiletého rozpočtu ve výši nejméně 120 miliard EUR v současných cenách.“ Zpráva skupiny nezávislých odborníků na vysoké úrovni o maximalizaci dopadu evropských programů pro výzkum a inovace.

- zásadu společného budování: zavést soudržný přístup „společné financování znamená společnou koncepci a řízení“,
- zásadu ekosystému: uznat úlohu místních kolektivních iniciativ;

B) OBNOVA ZÁKLADŮ RÁMCOVÉHO PROGRAMU ZA SOUČASNÉHO ZACHOVÁNÍ JEHO STRUKTURY

Otevřený program založený na spolupráci, který slouží všem

12. připomíná, že evropská přidaná hodnota rámcového programu spočívá především v jeho kolektivním rozměru založeném na spolupráci a v jeho přínosu k vytváření sítí mezi výzkumníky a inovačními ekosystémy. Tento rozměr musí nadále převažovat nad podporou individuálních projektů;

13. je znepokojen poklesem průměrné úspěšnosti výzev k podávání návrhů, která je nyní nižší než v předchozím rámcovém programu, což vážně ohrožuje jeho šíření v jednotlivých územích. Soutěž, která je nezbytná v úsilí o excelenci, by neměla vést k vyloučení a nadměrné koncentraci;

14. souhlasí, že zachování otevřenosti rámcového programu je nezbytné pro zaručení jeho rozšíření v rámci celé Evropy, jejích regionů i mezi občany. Vyzývá k posílení inovací nástrojů rámcového programu za účelem kombinace excelence, inkluze a účasti;

15. připomíná, že je důležité udržet rovnováhu mezi základním výzkumem a výzkumem blížkým uvádění produktů na trh, ale také mezi svobodným výzkumem a výzkumem přinášejícím odpovědi na otázky, které klade společnost a hospodářské subjekty, aby byla pozornost zaměřena jak na přírůstkové, tak na radikální inovace, přičemž oba druhy inovací mohou vytvářet nové aktivity a pracovní místa;

16. bere na vědomí, že je v současnosti dáována přednost projektům s vysokou úrovní technologické připravenosti, upřednostňujícím přírůstkové inovace tím, že podněcují výzkumné pracovníky, aby se zaměřovali na vyspělé náměty, které mohou být uvedeny na trh v krátkém časovém rozmezí. Zároveň poukazuje na to, že podpora projektů, které jsou na nižších úrovních technologické připravenosti, je rovněž důležitá pro zavádění více inovací na trh. Zdůrazňuje význam radikálních inovací, které jsou založeny na nižší úrovni technologické připravenosti a umožňují rychle nabízet nové produkty a služby na trhu. V každém případě by měly být klíčovou prioritou inovační politiky podpora přístupu malých a středních podniků na trh a vytváření udržitelných pracovních míst. To musí být zejména úkolem Evropské rady pro inovace;

17. žádá, aby byly lépe zohledněny všechny formy excelence a inovace, a připomíná, že netechnologické inovace a sociální inovace vyvolávají potřebu nových znalostí, které mohou strukturovat nové oblasti excelence;

18. podporuje potřebu plného uznání sociálních inovací, jež odpovídají inovativním myšlenkám (produkty, služby a modely), které umožňují reagovat na společenské potřeby v nejšířším slova smyslu;

19. zdůrazňuje, že na výzkum a inovace se nezaměřují výhradně podniky, ale týkají se i veřejné politiky, zdraví, kultury a komunitního života, jakož i sociální ekonomiky a nových hospodářských modelů, které přispívají k vytváření nových partnerství, nové činnosti a nových sociálních vztahů. Využívání výsledků v oblasti inovací by se proto nemělo soustředit jen na pojem výrobku s ekonomickou hodnotou na trhu, ale také na pojem služby se sociální hodnotou pro občany;

Nový přístup k excelenci

20. zdůrazňuje, že pojem **excelence** se používá k označování velmi odlišných realit. Navrhuje rozlišovat mezi následujícími výzvami, k jejichž řešení má rámcový program napomoci:

- excelence vědy, která je založena především na zásadě spolupráce a na druhém místě na zásadě soutěže,
- excelence vědeckých a inovačních projektů, která je dána jak jejich dopadem, tak jejich přínosem k přenosu znalostí,
- excelence inovačních ekosystémů a spolupráce mezi různorodými subjekty,
- excelence celé Evropy a její celková inovační kapacita;

Nový přístup k dopadu projektů

21. navrhuje, aby byly při vyhodnocování **dopadu** projektů jak ve fázi ex ante v případě návrhů, tak ve fázi ex post u schválených projektů zohledňovány:

- vědecký dopad, který se měří především citacemi,
- dopad spočívající v šíření a osvojování výsledků projektů,
- dopad spočívající v otevřených inovacích založených na spolupráci a vývoji nových výrobků a služeb, jejichž nositeli jsou především malé a střední podniky,
- dopad na inovační územní ekosystémy a jejich tři pilíře (výzkum – vzdělávání – inovace) a na území a jejich obyvatele, především na zaměstnanost a dobré podmínky;

Nový přístup k významu území v rámcovém programu

22. v zájmu podpory excelence ve všech jejích podobách navrhuje, aby v **příštím rámcovém programu měla silnější roli města a regiony**, které:

- jsou partnery globálního řízení politiky výzkumu a inovací v Evropě a rámcového programu,
- jsou v centru evropských sítí středisek excelence (hubů) a inovačních ekosystémů,
- snadněji se zapojují do účasti v projektech,
- jsou hlavními aktéry inovace, zhodnocování a šíření výsledků programu Horizont 2020,
- podporují trvalý dialog mezi vědou a společností;

Dosažení vývoje v oblasti společenských výzev v zájmu posílení jejich relevance a dopadu

23. žádá zavedení dvou nových společenských výzev v zájmu rozvoje excelentní vědecké produkce, a to v oblasti hlavních výzev pro budoucnost evropských společností:

- řešení výzev evropské agendy pro dovednosti: celoživotní vzdělávání ve středu zájmu společenského modelu a výkonnosti Evropy,
- územní dynamika vytváření hodnot, inovací a pracovních míst, sociálních vazeb a trvale udržitelného rozvoje, a to i v souvislosti s demografickými výzvami, kterým čelí regiony Evropské unie;

24. doporučuje posílit ve společenských výzvách význam propojení mezi jednotlivými obory a význam humanitních a společenských věd, jakož i podstupování rizik, a to v zájmu vzniku nových myšlenek a řešení, zejména pak prostřednictvím netematických výzev k předkládání projektů;

25. povzbuzuje k zahájení nového doplňkového přístupu založeného na úkolech, který povede k úspěchu průzkumů a velkých projektů, a také na průřezovém zaměření na model inteligentních měst, environmentální otázky či problematiky moře. Za tímto účelem opakuje požadavek Výboru, aby byl pro příští rámcový program přijat cíl 10 % na projekty, které mají významný dopad na mořský a námořní výzkum⁽⁵⁾;

Podmínky účasti, které by podporovaly větší rozmanitost projektů

26. pozastavuje se nad tím, že řada možností, které dávají stávající nařízení, není dostatečně využívána, a navrhuje několik směrů pro zlepšení:

- širší a otevřenější výzvy k podávání návrhů, které umožní prezentovat nové přístupy,
- interdisciplinárnější povaha výzev k podávání návrhů, aby byly mobilizovány všechny technologické i netechnologické znalosti,
- lepší integrace humanitních a společenských věd, která je nyní nedostatečná,
- větší podpora sítím a iniciativám, které směřují zdola nahoru,
- větší transparentnost a odpovědnost ve všech fázích procesu hodnocení a výběru projektů a přidělování finančních prostředků, jakož i při zpětné vazbě umožňující upravit projekty v zájmu úspěšnosti nové žádosti,

⁽⁵⁾ Stanovisko Evropského výboru regionů Nová etapa evropské strategie modrého růstu (CDR 6622/2016).

- pobídka k většímu zapojení nových účastníků do výzev k podávání návrhů určená účastníkům, kteří se účastní poprvé,
- větší a soudržnější kaskádové využití finančních prostředků jakožto nástroje, kterým lze oslovit ty, kteří jsou o rámcovém programu jen velmi málo informováni,
- zavádění zjednodušených postupů zaměřených na snižování zbytečné administrativní zátěže pro konečné uživatele;

27. žádá Komisi, aby představila prvky hodnocení, kterými lze odůvodnit zvýšení objemu finančních prostředků pro velké podniky v rámci programu Horizont 2020, zatímco jejich výdaje na výzkum a vývoj vzrostly pouze mírně, a aby v důsledku toho navrhla kroky pro příští rámcový program;

28. trvá na tom, že je nutno financovat výzkumné činnosti cestou dotací. Lituje skutečnosti, že panuje tendence nahrazovat dotace půjčkami, avšak uznává, že projekty s vysokou úrovní technologické vyspělosti, které mají blízko k tržním aktivitám, musí mít možnost využívat mezi jinými nástroji i půjček;

29. domnívá se, že rozvoj finančních nástrojů v zájmu cílů rámcového programu je oprávněný pouze v případech, pokud umožní pokrýt v partnerství s finančními institucemi vysoká rizika, pro něž je trh nedostačující, např. dle vzoru nabídky InnovFin. Lituje, že současná aktivita v rámci Junckerova plánu za účelem rozšíření pokrytí tohoto druhu rizik je slabá;

30. upozorňuje na to, že je třeba zlepšit financování inovačních projektů pro malé a střední podniky se zaměřením na programy v rámci Průmyslu 4.0 jako způsob, jak lépe posílit průmyslovou strukturu EU, což také vytvoří vnitřní poptávku po technologiích, jež podpoří evropský rozvoj;

C) RÁMCOVÝ PROGRAM, KTERÝ BY PODPOŘIL VÝZKUM A INOVACE PEVNĚ ZAČLENĚNÉ VE VŠECH ÚZEMÍCH

Podpora přístupu k excelenci s vazbou na jednotlivá území

31. **konstatuje, že vědecká excelence je spjata s inovačními středisky a ekosystémy.** Většina příjemců podpory z programu Horizont 2020 (univerzity, výzkumné instituce, malé a střední podniky, organizace občanské společnosti) je pevně vázána na jednotlivá území a kvalita území přispívá ke kvalitě vědy. Tuto skutečnost je v rámcovém programu nutno plně uznat;

32. připomíná, že územní rozměr je nutno systematicky zohledňovat při vytváření všech politik, neboť strategie inteligentní specializace (RIS3) poskytují vědeckým subjektům a podnikům zdroje a vytvářejí hodnotu pro území a občany;

33. poukazuje na to, že strategie pro inteligentní specializaci (RIS3) byly přijaty a vyvinuty regiony za účelem strukturování investic do výzkumu a inovací ve prospěch hospodářského rozvoje, a to v doplňkovosti s ostatními regiony. Sladění investic územních celků a evropských investic na strukturální projekty v oblastech inteligentní specializace zvyšuje dopad rámcového programu a zamezuje financování projektů bez jakékoli vazby na místní situaci;

34. konstatuje, že rámcový program musí podporovat posílení kapacit výzkumu a inovací v územích, aby jim napomohl k dosahování excelence, zejména pak v oblastech inteligentní specializace, a aby posílil schopnost všech regionů zapojit se do programu Horizont 2020 a přispět k němu kvalitními projekty;

35. zdůrazňuje, že města mají jakožto střediska inovací velký význam při budování excelence. Zdůrazňuje také, že přílišná koncentrace vědy v inovačních střediscích brání efektu přelévání do celé ekonomické a sociální struktury a že je nezbytné mobilizovat oblasti excelence vzdálené od hlavních středisek. Poukazuje na klíčovou úlohu regionální politiky v této oblasti;

Vytvoření nového partnerství mezi evropskou politikou výzkumu a územími

36. navrhuje nové partnerství v oblasti excelence ve výzkumu a inovacích v Evropě mezi EU, členskými státy, městy a regiony, které bude postaveno na posílené víceúrovňové správě, dodržování zásady subsidiarity, společné kultuře otevřených inovací a zhodnocování iniciativ z praxe v rámci přístupu jdoucího zdola nahoru;

37. žádá větší přínos rámcového programu k posilování územních inovačních středisek a ekosystémů, lepší podporu sítím pro přenos technologií, jakož i zavedení nového opatření „území propojení“ („territorial connections“), aby byly v rámci rámcového programu uznány a financovány územní sítě excelence po vzoru iniciativy Vanguard;

38. vyzývá průkopnické regiony, aby vytvořily evropská konsorcia za účelem vytváření průkopnických inovací v celé Evropě. Klíčovými kroky v procesu vytváření přidané hodnoty EU jsou zjišťování možností spolupráce, mapování částí hodnotového řetězce a stanovení klíčových zúčastněných stran a schopností prostřednictvím inteligentní specializace;

Vyrovnaní rozdílů v oblasti inovací mezi regiony a členskými státy

39. **lituje, že program Horizont 2020 trpí v polovině období nedostatečnou účastí zemí EU-13⁽⁶⁾, a zdůrazňuje rozdíly v účasti na regionální a místní úrovni.** Připomíná, že jde o to, aby byl ve všech územích Unie mobilizován rámcový program, a nikoli pouze politika soudržnosti, aby docházelo k podpoře nejlepších průkopníků excelence a bylo jim umožněno navázat evropskou spolupráci;

40. přeje si, aby program „Šíření excelence a rozšiřování účasti“ v rámci programu Horizont 2020 v této perspektivě pokračoval a byl rozšířen. Žádá zvláštní přístup k regionům se silným zpožděním v rozvoji výzkumu a inovací, které se nacházejí v zemích nezpůsobilých k podpoře z tohoto programu, což je případ většiny nejvzdálenějších regionů, avšak nesmí se ztratit ze zřetele excelence jako základní kritérium. Zdůrazňuje nízký podíl prostředků z programu Horizont 2020 věnovaných na tento program (1 %), bere na vědomí skutečnost, že nedošlo k výraznému vývoji v přístupu k rámcovému programu, a je udiven, že země, které jsou hlavními příjemci Horizontu 2020, jsou rovněž hlavními příjemci programu „Šíření excelence a rozšiřování účasti“. Domnívá se, že tato situace ohrožuje legitimitu rámcového programu, a vyžaduje nové iniciativy;

41. navrhuje integrovaný přístup na cestě k excelenci, který je nutno zavést na základě koordinačního plánu pro každou zemi a každý region, aby se působilo na nezbytné reformy, výstavbu středisek excelence určených všem, boj proti úniku mozků a plnohodnotnou účast v evropských výzkumných sítích, kdy takový plán má být spolufinancován z regionálních, vnitrostátních a evropských prostředků, mimo jiné z programu Horizont 2020 a evropských strukturálních a investičních fondů;

42. navrhuje za tím účelem posílit přístup k evropské spolupráci:

- zvýšením podpory infrastruktury pro výzkum a technologický rozvoj a navýšením počtu „specializovaných vědeckých míst Evropského výzkumného prostoru“, aby byli přilákáni nadějní badatelé a přední vědci,
- větší stimulací k přijímání nových účastníků do předložených projektů a zpřístupnění vybraných projektů novým dodatečným subjektům,
- větší podporou malých a středních podniků za účelem vytvoření oddělení pro výzkum, vývoj a inovace a náborem odborníků v oblasti technologií nebo výzkumných pracovníků do těchto podniků,
- výraznější podporou malých a středních podniků, aby vytvořily interní struktury, které by jim umožnily zapojit se do sítí výzkumu nebo inovací;

D) PODPORA KOLEKTIVNÍCH A SDÍLENÝCH NÁSTROJŮ ZA ÚČELEM VĚDECKÉ EXCELENCE A INOVACÍ

Sítě evropských aktérů jako líheň excelence a inovací

43. znovu důrazně opakuje, že spolupráce v rámci sítí má v souladu s hodnotami Unie v rámcovém programu přednost před soutěží a že tyto sítě mají význam jako líheň projektů a excelence;

44. zdůrazňuje v tomto ohledu význam programu „Regiony znalostí“ v rámci 7. rámcového programu, který umožňoval smysluplné interakce s regionální politikou tím, že přispíval k zahájení trvalé spolupráce mezi subjekty znalostního trojúhelníku v územních celcích, k zapojení soukromého sektoru (zejména malých a středních podniků) do projektu rámcového programu, k podpoře nadnárodní spolupráce mezi inovativními ekosystémy a k začlenění místních a regionálních subjektů do EVP;

⁽⁶⁾ Členské státy, které jsou hlavními příjemci programu „Šíření excelence a rozšiřování účasti“: Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Maďarsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko (odkaz).

45. žádá zavedení ambiciózní politiky rozvoje těchto sítí spolupráce:

- mezi vědci, týmy či laboratořemi a mezi výzkumnými infrastrukturami v zájmu formulace vědeckých otázek a návrhů výzev k podávání projektů a projektů,
- mezi klastry, pilotními projekty a demonstračními projekty,
- mezi různorodými aktéry, jako jsou regiony a města či územní inovační střediska a ekosystémy, v souladu s RIS3;

46. připomíná, že v rámci Horizontu 2020 existuje mnoho možností, jak tyto iniciativy podpořit, pozastavuje se nad jejich slabou finanční dotací a mobilizací a žádá intenzivnější využití koordinačních a podpůrných činností. Povzbuzuje k lepšímu uznání inovačních iniciativ, jejichž nositeli jsou napříč rámcovým programem území. Požaduje také posílení podpory spolupráce mezi regiony, pokud jde o RIS3, a to jak v rámci Horizontu 2020, tak i v rámci politiky soudržnosti;

Rozvoj společného budování programů výzkumu a inovací s územími

47. konstatuje, že zapojení území do provádění Horizontu 2020 od doby jeho zavedení vzrostlo, přičemž čím dál více regionů funguje jako partneři nástrojů společného plánování, jako jsou činnosti projektu ERA-NET, Marie Skłodowska-Curie COFUND a výzkumná a inovační partnerství veřejného a soukromého sektoru, jako je iniciativa Clean Sky;

48. přeje si, aby se tyto společně budované činnosti rozvíjely. Žádá, aby byla zjednodušena a harmonizována prováděcí pravidla a např. byla se souhlasem členských států usnadněna účast regionů na iniciativách společného plánování (článek 185);

49. žádá, aby se pokračovalo v administrativním zjednodušování vyřizování podpor, udržovala a rozšiřovala se centralizace dotací a podpor prostřednictvím jednotného informačního portálu, byly poskytovány informace o programech ve všech úředních jazycích EU a tyto úřední jazyky byly používány při všech postupech a v rámci platformy správy podpory, jež je součástí portálu pro účastníky, s cílem usnadnit jim přístup;

50. podporuje mechanismy pro udělování navýšení rámcového programu ze strany EU s cílem podpořit iniciativy zaměřené na místní excelenci, které mobilizují významné a rozlišné finanční prostředky;

51. domnívá se, že zkušenost se strategiemi pro inteligentní specializaci a s jejich prováděním poskytuje velmi užitečné poznatky pro řízení Horizontu 2020 a budoucího rámcového programu a definici pracovních programů stanovujících subjekty způsobilé pro financování. Vyzývá orgány zapojené do tohoto plánování, aby do tohoto procesu více zapojily místní a regionální orgány s cílem posílit soulad s místními výzvami;

52. domnívá se, že je zásadní, aby jednotlivé výzvy programu Horizont 2020 zohledňovaly socioekonomický dopad na regiony již ve fázi koncepce, plánování a vymezování oblastí financování tohoto programu, aby jejich volba účinně přispěla ke zlepšení kvality života ve všech evropských regionech;

53. vyzývá ke společnému přezkumu ustanovení rámcového programu z pohledu zásad subsidiarity a komplementarity, aby byla posílena provázanost jednotlivých aktérů, nejen pokud jde o společné financování, ale také o nové rozdělení rolí, a činnost rámcového programu bude zaměřena na témata, která mají evropskou přidanou hodnotu;

54. navrhuje, aby se „pečeť excelence“, která se udílí nejlepším z neúspěšných kandidatur z titulu nástroje pro malé a střední podniky, vyvinula tím způsobem, že se stane skutečným nástrojem partnerství, jehož řízení bude sdíleno mezi EU a regiony, aby byla jejich činnost co nejlépe stanovena jak před podáním kandidatur, tak po něm. Tyto zásady platí pro ostatní opatření, na něž se vztahuje pečeť excelence, jako jsou akce „Marie Curie-Sklodowska“ a granty Evropské rady pro výzkum, jakož i všechny ostatní projekty podporující součinnost;

Posílení efektu přelévání, inovací a šíření znalostí v partnerství s územími

55. zdůrazňuje úlohu místních a regionálních orgánů jako testovacího prostředí a nových uživatelů prostřednictvím nových veřejných zakázek. Žádá zmiřnění regulačního rámce pro tyto činnosti a zjednodušení nástroje podpory inovativních veřejných zakázek, který je v současnosti málo využíván a jehož pravidla jsou ze strany zadavatelů málo chápána;

56. opakovaně potvrzuje význam celostního přístupu k přírůstkovým a radikálním inovacím spočívajícím v rozchodu s dosavadní praxí, technologickým či netechnologickým, inovacím z hlediska designu a využití, sociálním inovacím a otevřeným inovacím založeným na spolupráci. Připomíná, že územní střediska umístěná na místní úrovni a ekosystémy jsou hlavními aktéry inovačních akcí, jejich předávání a využívání. Žádá Komisi, aby v rámci ustavení Evropské rady pro inovace zohlednila úlohu, kterou mají na místní úrovni v této souvislosti místní a regionální orgány, a aby je zapojila do budoucích úloh Evropské rady pro inovace;

57. navrhuje, aby v příštím rámcovém programu byla zavedena nová struktura nástroje pro malé a střední podniky, jehož podmínky pro programování a provádění by zahrnovaly v předcházející a navazující fázi místní a regionální orgány, aby byl lépe propojen s inteligentními specializacemi a místními finančními prostředky a aby zmírnil odrazující efekt v souvislosti s jeho velmi nízkou mírou úspěšnosti;

58. zamítá jakékoli nápady směřující k přesunu části fondů politiky soudržnosti na činnosti rámcového programu pro automatické financování více projektů či na podporu „excelentních odmítnutí“. Hájí nezávislost regionální politiky a upřednostňuje přístup vycházející ze společného vytváření a z posílení doplňkovosti a spolupráce;

59. zdůrazňuje, že je nutné zohlednit již ve fázi přípravy projektů význam efektu přelévání, šíření a osvojování výsledků. Konstatuje, že stávající dopad projektů je v těchto oblastech omezený. Podporuje proto vypracovávání evropských a místních programů specificky věnovaných těmto aktivitám. Vyzývá k tomu, aby byla území více zapojena do využívání a šíření výsledků projektů v rámci rámcového programu;

60. rovněž podporuje rozvoj nástrojů, jež jsou zaměřeny na přechod od ověřování koncepce k trhu, jako je pilotní nástroj „rychlá cesta k inovacím“, či strukturování nových průmyslových odvětví prostřednictvím iniciativy INNOSUP a její složky „projekty zprostředkované klustry pro nové průmyslové hodnotové řetězce“, a žádá jejich posílení;

61. za účelem podpory meziodvětvových přístupů a partnerství EU založených na spolupráci by měla být rozvíjena kombinace nástrojů podpory pro klustry, které budou zaměřené spíše na skupiny podniků než na jednotlivé podniky. Dále by se úloha, kterou klustry mohou hrát jako mosty mezi subjekty uvnitř regionů a mimo ně a jako cesty pro podnikatelskou podporu určenou malým a středním podnikům, měla odrážet v politikách EU;

62. vyzývá Komisi, aby vypracovala hodnocení dopadu reforem zavedených v roce 2013 s cílem podporovat součinnost mezi programem Horizont 2020 a ESI fondy;

63. lituje, že nově vznikající průmyslová odvětví nejsou v dostatečné míře jádrem druhého pilíře a že podpora sítí excellence a inovačních středisek a ekosystémů zaměřených na průmyslová odvětví budoucnosti, jako je například iniciativa Vanguard, je příliš slabá. Je znepokojen přetrvávajícími obtížemi ve financování rozsáhlých pilotních průmyslových projektů a demonstračních projektů. Žádá Komisi, aby neprodleně posílila dotace a zvážila v těchto bodech nové činnosti;

64. navrhuje, aby byl vytvořen program pro podporu demonstrační infrastruktury za účelem usnadnění vytváření sítí pro testování, demonstrace, pilotní projekty, a to podle modelu vytváření sítí výzkumných infrastruktur;

Rozvoj vztahů mezi vědou a společností v souvislosti s územími

65. konstatuje, že v době, kdy je pojem pokroku zpochybňován a diskutuje se o něm, musí vztah mezi vědou a společností tvořit jádro úvah o budoucnosti evropské politiky v oblasti výzkumu a inovací, a to se týká jak zaměření výzkumu, podmínek provádění projektů, tak i volby rozvoje nových společenských a technických využití vědy;

66. v důsledku toho navrhuje, aby byla posilována důvěra ve vědu a pokrok a zároveň rozvíjen přístup na základě udržitelného rozvoje. Hodlá v tomto ohledu hájit zásadu předběžné opatrnosti, jež je zásadou obezřetnosti, kdy k činnosti dochází za plné znalosti rizika;

67. zdůrazňuje, že hlavní výzvou je v současnosti otevřená věda, a to prostřednictvím volného přístupu k výsledkům výzkumu a k publikacím, dostupnosti informací pro veřejnost, které jsou spolehlivé a pocházejí z různých zdrojů, a prostřednictvím diskuse s občany a zúčastněnými stranami;

68. domnívá se, že mezi otevřenou vědou a vědou orientovanou na cíl musí existovat prostor pro dialog mezi vědeckými a hospodářskými subjekty, ale i subjekty z řad občanské společnosti, a to za účelem společné debaty a formulování nových vědeckých otázek při respektování nezávislosti každého subjektu;

69. trvá na tom, že vědu, technologie a všechna související povolání, včetně povolání v průmyslu, je naléhavě nutné propagovat mezi mladými lidmi a jejich rodinami a dbát při tom zvláště na podporu vědecké a technologické profesní dráhy žen;

70. lituje, že program „Věda se společností a pro společnost“ má slabou finanční dotaci, je roztříštěn, a má proto slabý dopad. Vyzývá ke stanovení priorit souvisejících s činnostmi s evropskou přidanou hodnotou a v rámci skutečné spolupráce se zúčastněnými stranami, členskými státy, regiony a městy;

Mezinárodní rozměr rámcového programu

71. hájí zásadu otevřené vědy, ale usiluje o zachování specifičnosti tohoto rámcového programu, a to i v kontextu vystoupení Spojeného království z EU. Doufá, že toto vystoupení nebude znamenat snížení prostředků pro rámcový program, avšak chápe, že toto téma bude řešeno jako součást obecných vyjednávání se Spojeným královstvím;

72. v rámci rámcového programu vyzývá k posílení mezinárodní spolupráce, a to s přidruženými partnery, rozvíjejícími se zeměmi, ale také v rámci politiky sousedství nebo mořských oblastí, jako je Středomoří.

V Bruselu dne 12. července 2017.

předseda
Evropského výboru regionů

Markku MARKKULA

Stanovisko Evropského výboru regionů — SZP po roce 2020

(2017/C 342/02)

Zpravodaj: Guillaume Cros (FR/SES), místopředseda rady regionu Okcitanie

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR)

I. OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. je potěšen tím, že se Evropská komise rozhodla zapojit Evropský výbor regionů do předběžných úvah o SZP po roce 2020, a poukazuje na to, že zemědělství, potravinářství a venkovské oblasti čelí vážným problémům, kvůli nimž je nutné SZP zreformovat;
2. zdůrazňuje, že SZP hraje a musí i nadále hrát zásadní úlohu v evropském projektu. V rámci probíhajícího přezkumu zůstávají plně v platnosti cíle, které byly stanoveny v článku 39 Smlouvy o fungování Evropské unie;
3. poznamenává, že zemědělství je v EU druhým největším průmyslovým odvětvím co do počtu pracovních míst, neboť zaměstnává 22 milionů zemědělců a 44 milionů lidí v ostatních fázích zemědělsko-potravinářského řetězce, přičemž zajišťuje dodávky potravin nejvyšší kvality za dostupné ceny pro 500 milionů Evropanů. Vliv zemědělství na zaměstnanost je ještě větší, vezmeme-li v potaz výrobu, opravy a prodej zemědělských strojů a výrobu a prodej zemědělských vstupů;
4. vyzývá k tomu, aby byla ze SZP učiněna *spravedlivá, udržitelná, solidární a kvalitní* zemědělská politika, která bude sloužit zemědělcům, územním celkům, spotřebitelům a občanům. Domnívá se, že pouze silná společná evropská politika v oblasti zemědělství a potravin může zaručit potravinové zabezpečení v Evropě a dynamický rozvoj venkovských oblastí;
5. poukazuje na to, že hlavními aktéry a příjemci SZP jsou zemědělci a chovatelé hospodářských zvířat. Bez jejich přispění není možné provádět opatření, pomocí nichž se má dosáhnout vytyčených cílů. SZP musí zohledňovat jejich úlohu a zapojení a zejména to, že zemědělské a chovatelské podniky musí být hospodářsky udržitelné, aby byly schopny zajišťovat důstojné životní podmínky a současně aby byla zachována životaschopnost venkovských oblastí s přiměřenou úrovní zaměstnanosti;
6. domnívá se, že při koncipování budoucí SZP bude nutné zohlednit evropské spotřebitele. Informování o přínosech SZP, potravinové zabezpečení a ochrana životního prostředí jsou výzvy, které by měli evropští spotřebitelé sdílet;
7. je přesvědčen, že v zájmu toho, aby se práce v zemědělství stala atraktivní a bylo zajištěno bezpečné a kvalitní evropské zemědělství, by regulované trhy umožnily lépe odměňovat zemědělce díky tomu, že by byly využívány veřejné a soukromé řídicí nástroje a opatření, jež stabilizují ceny zemědělských produktů a zamezují nekalým obchodním praktikám. Je nezbytné posílit postavení zemědělců oproti jiným subjektům řetězce;
8. je si vědom toho, že přetrvání SZP je podmíněno hospodářskými, sociálními, environmentálními, územními a mezinárodními faktory. Evropské zemědělství má významné kvality, které jsou základem jeho konkurenceschopnosti. Těmito kvalitami jsou inovativnost, silná logistika a infrastruktura, velká rozmanitost, zemědělské oblasti s významnými přírodními, kulturními a historickými prvky, četné rodinné podniky a vysoce rozvinutý podnikatelský duch, a také výrobky vyrobené podle přísných environmentálních a hygienických předpisů. Všechny tyto kvality skýtají potenciál, který je třeba ve větší míře využít prostřednictvím cílené SZP v zájmu dalšího posílení zemědělství a venkovských oblastí;
9. je přesvědčen, že je naléhavě nutné SZP zreformovat, aby více odpovídala očekáváním občanů a legitimizoval se její rozpočet v situaci, kdy je tento rozpočet v souvislosti se scénářem stálých rozpočtových prostředků středem zájmu;
10. je přesvědčen o tom, že úspěch SZP je založen na jednotnosti a že v budoucnu nesmí dojít k jejímu opětovnému převedení na vnitrostátní úroveň, a doufá, že budou posíleny regiony v souladu se zásadou subsidiarity. SZP musí zůstat společnou politikou a současně musí být flexibilní, aby bylo možné zohledňovat různou situaci v oblasti zemědělství, zejména ve středomořských a v nejbližších regionech;

11. upozorňuje Evropskou komisi na to, že se zvyšuje povědomí spotřebitelů o místně vyrobených a kvalitních potravinách, které se prodávají za spravedlivé ceny, respektují normy v oblasti dobrých životních podmínek zvířat, mají výraznou environmentální i sociální hodnotu a vytvářejí pracovní místa a přidanou hodnotu. To se projevuje také nárůstem poptávky;
12. má za to, že je třeba posilovat a podporovat sledovatelnost způsobů produkce potravin, která je zárukou bezpečnosti pro spotřebitele a výrobce;
13. zdůrazňuje, že nedostatečná ekonomická atraktivita povolání zemědělce v řadě výrobních odvětví a pododvětví zhoršuje věkovou strukturu v tomto sektoru, která výrazně ztěžuje předávání zemědělských podniků dalším generacím⁽¹⁾. Domnívá se, že nedostatek mladých lidí, kteří by se věnovali zemědělství, představuje hrozbu pro zachování rodinných zemědělských podniků v Evropě a pro životaschopnost venkovských oblastí. Má za to, že je mimořádně důležité zavést opatření, která podpoří vstup mladých zemědělců do tohoto sektoru;
14. podotýká, že ačkoli byly na SZP vyčleněny značné prostředky, provází ji výrazný úbytek pracovních míst v zemědělství (v letech 2007 až 2013 klesl počet zemědělských podniků v Evropě o 20 %). Poukazuje na to, že podíl rozpočtu SZP se v posledních 30 letech snížil ze 75 % rozpočtu EU na 40 %;
15. připomíná, že SZP musí podporovat zemědělskou produkci, jak je stanoveno ve Smlouvě, a to tím, že zemědělcům umožní, aby své příjmy čerpali především z trhu, při zajištění přiměřených a odůvodněných cen pro evropské občany a spotřebitele. Zdůrazňuje, že řada studií prokázala, že SZP přispěla k soustředění zemědělské produkce v některých regionech na úkor regionů jiných, což je v rozporu s evropským cílem územní soudržnosti;
16. domnívá se, že SZP musí zohledňovat různé zemědělsko-klimatické podmínky v Evropě, zejména ve znevýhodněných oblastech, jako je například zemědělství na loukách v kopcovitém terénu, zemědělství v horských oblastech, zemědělství ve Středomoří a v severovýchodních a nejvzdálenějších regionech. SZP musí brát v potaz úlohu, kterou plní při ochraně území a půdy, podpoře zachování venkovských komunit a jejich kulturních hodnot a při udržení aktivního sociálního systému v těchto regionech;
17. připomíná, že navzdory výtkám Evropského účetního dvora je veřejná podpora i nadále velmi nerovným způsobem rozdělována mezi jednotlivé zemědělské podniky a členské státy. Poukazuje na to, že přidělování přímých plateb na základě plochy mělo za následek, že se podstatně zvýšila koncentrace zemědělské půdy a přímých plateb, i když by tyto platby měly ve větší míře zohledňovat rozmanitost modelů zemědělství, výši příjmů, vytvořenou přidanou hodnotu a počet pracovních míst a zajistit, aby byla ve všech regionech zachována zemědělská činnost;
18. podotýká, že mnoho zemědělců má velmi nízký příjem nacházející se pod hranicí chudoby a že je to v rozporu s cílem Římské smlouvy „zajistit odpovídající životní úroveň zemědělského obyvatelstva“ (článek 39) a že je nezbytné zabezpečit zemědělské příjmy (ceny, přímé platby);
19. domnívá se, že podpora v rámci SZP by měla být určena pouze výrobcům, kteří skutečně provozují zemědělskou činnost, a že by neměly být podporovány neaktivní podniky, ve kterých je zemědělský příjem pro jejich majitele nepodstatný;
20. poukazuje na to, že zemědělci jsou příliš často nuceni prodávat své produkty za ceny nižší, než jsou jejich výrobní náklady, a dostávají se do spirály snižování nákladů a snižování cen;
21. podporuje závěry pracovní skupiny Evropské komise pro zemědělské trhy z listopadu 2016 a vyzývá Evropskou komisi, aby předložila legislativní návrh zaměřený na boj proti nekalým obchodním praktikám;
22. poukazuje na to, že vývoz genetických zdrojů EU, především pak živočišných plemen, přispívá ke genetické erozi u důležitých původních plemen, zejména ve třetích zemích, a je v rozporu s cílem OSN č. 15 v oblasti udržitelného rozvoje spočívajícím v ochraně biologické rozmanitosti, obzvláště v případě genetických zdrojů s dopady na zabezpečení potravin;
23. je toho názoru, že regulace trhů, jak prokázala studie VR k programu pro posílení odpovědnosti trhů v odvětví mléka a mléčných výrobků, je pro řadu odvětví účinnější a méně nákladná než následné zavádění krizových opatření, a umožnila by tudíž lepší využívání rozpočtu SZP;

⁽¹⁾ Stanovisko Evropského výboru regionů Podpora mladých evropských zemědělců (Úř. věst. C 207, 30.6.2017, s. 57).

24. domnívá se, že systémy pojištění příjmu by mohly přinést větší prospěch pojišťovně než zemědělcům a v případě prudkého poklesu cen přijít daňové poplatníky draho, aniž by vyřešily problém kolísání cen. Žádá, aby byl prozkoumán a vyhodnocen systém pojištění, který byl zaveden v USA. Měl by být posouzen zvláštní případ nejvzdálenějších regionů, které mají specifické tržní podmínky;
25. domnívá se, že je nezbytný jasný a stabilní legislativní rámec, který zemědělcům a chovatelům hospodářských zvířat zaručí potřebnou právní jistotu, aby mohli přijímat střednědobá a dlouhodobá podnikatelská rozhodnutí;
26. zdůrazňuje, že EU, jež se stala předním světovým dovozcem a vývozcem potravin, posílila svou závislost na třetích zemích a vytvořila si obchodní politiku, která je v rozporu s jejími cíli v oblasti snižování emisí skleníkových plynů;
27. poukazuje na to, že stále větší množství zemědělských produktů, které se dříve vyráběly v Evropě, je dováženo ze zemí s levnou pracovní silou, což představuje značnou konkurenční nevýhodu z hlediska cen potravin vyrobených v EU;
28. poukazuje dále na to, že vývoz z EU má pro ekonomiku pozitivní důsledky, pokud jde o zemědělské a potravinářské výrobky s vysokou přidanou hodnotou, jež přinášejí příjmy a vytvářejí pracovní příležitosti v evropském zemědělství a zemědělsko-potravinářském odvětví;
29. poznamenává, že družstva, organizace výrobců a některé formy integrace výrobců mohou hrát v zemědělsko-potravinářských odvětvích klíčovou úlohu, jelikož zemědělcům umožňují koncentrovat dodávky, snižovat náklady, poskytovat řadu služeb a posilovat své postavení v rámci potravinového řetězce;
30. podotýká, že vývoz přebytků z Evropy (sušené mléko, kuřata, rajčatový koncentrát atd.) za ceny nižší, než jsou výrobní náklady v Evropě a výrobní náklady v Africe, snižuje výrobní kapacitu afrických zemí a podněcuje venkovské obyvatelstvo k emigraci, v rozporu se závazkem EU zohledňovat v rámci „soudržnosti politik ve prospěch rozvoje“ cíle udržitelného rozvoje, které přijala Organizace spojených národů v roce 2015. Poznamenává rovněž, že Evropská unie je největším dovozcem potravin z rozvojových zemí, díky čemuž v těchto zemích vznikají pracovní příležitosti v zemědělsko-potravinářském odvětví. Konstatuje však, že evropský dovoz (ovoce, zeleniny, jehněčího masa atd.) za ceny nižší, než jsou výrobní náklady v Evropě, snižuje výrobní kapacitu v EU a může přinášet rizika z hlediska bezpečnosti potravin;
31. poukazuje na to, že ceny zemědělských produktů v Evropě jsou stále častěji spojeny s nejnižšími cenami nabízenými na světovém trhu a evropští zemědělci jsou tudíž vystaveni větší konkurenci, přestože musejí dodržovat přísnější environmentální a zdravotní normy;
32. zdůrazňuje, že přidaná hodnota práce v zemědělské produkci byla do značné míry přenesena do předcházejících a navazujících odvětví a zemědělci mají často příliš slabé postavení oproti zemědělskému průmyslu a distributorům. Je nezbytná lepší koordinace v rámci řetězce mezi zemědělským, zemědělsko-potravinářským a komerčním odvětvím, která povede k lepšímu rozdělení marží;
33. podotýká, že venkovské oblasti zůstávají pozadu za oblastmi městskými a tyto nerovnosti jsou o to znepokojivější, že se neustále zvětšují, zejména z toho důvodu, že se zrychlil rozvoj velkých a hlavních měst ⁽²⁾;
34. vyjadřuje politování nad tím, že stále rychleji ubývá biologická rozmanitost v zemědělství a ve volné přírodě, což ohrožuje odolnost našich zemědělských systémů a přírodních oblastí;
35. je znepokojen tím, že eroze a znehodnocování půdy způsobené ne příliš udržitelnými zemědělskými postupy ohrožuje úrodnost půdy a že se v důsledku stále častějšího využívání zemědělské půdy k jiným účelům ztrácí prostor, který je nezbytný pro potravinové zabezpečení v Evropě;
36. podotýká, že některé podzemní vody a řeky jsou znečištěny zemědělskou činností a že jsou někdy nadměrně využívány k zavlažování;
37. zdůrazňuje, že globální oteplování již má na zemědělství výrazný dopad, v důsledku čehož je o to naléhavější změnit způsoby produkce;

⁽²⁾ Investice pro růst a zaměstnanost. Podpora rozvoje a řádné správy věcí veřejných v regionech a městech EU — Šestá zpráva o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, Evropská komise, 23. července 2014.

38. zdůrazňuje, že je nutné investovat do digitálních inovací, které mohou mít pozitivní dopad na udržitelnost, bezpečnost potravin, účinné využívání zdrojů, snižování množství odpadu, krátké řetězce atd. Současně upozorňuje na to, že je nutné důkladně posoudit hospodářské a sociální důsledky těchto kroků pro rodinné zemědělské podniky, a vyjadřuje znepokojení nad možným využíváním dat velkého objemu soukromými firmami, v důsledku čehož by se zemědělské podniky mohly ocitnout pod technickou a finanční kontrolou;

39. poukazuje na to, že v souvislosti s rozhodnutím Spojeného království vystoupit z Evropské unie hrozí, že bude na SZP k dispozici méně prostředků a že EU přijde o trhy ve Spojeném království. Vybízí Spojené království a EU, aby zachovaly úzkou obchodní spolupráci v oblasti zemědělství a potravinářství;

40. připomíná, že podíl rozpočtu EU, který je určen na zemědělství – třebaže v roce 2014 činil pouze 0,70 % evropského HDP – je postačující jen k tomu, aby byla vytvořena skutečná společná evropská politika, jež má strategický význam pro potravinové zabezpečení. V případě rozvoje venkova a druhého pilíře však prostředky v řadě oblastí nedosahují dostatečné výše. Poukazuje na to, že bude nezbytné zohlednit v budoucím rozpočtu nové cíle SZP;

41. odmítá myšlenku spolufinancování prvního pilíře SZP, které by zpochybnilo skutečnost, že SZP je jedinou integrovanou politikou EU, fakticky by SZP opětovně převedlo na vnitrostátní úroveň a znevýhodnilo zemědělství nejchudších států EU, které jsou ve větší míře závislé na evropských finančních prostředcích;

42. podotýká, že výdaje na veřejné zdraví zapříčiněné některými způsoby stravování, které podporují vznik obezity, cukrovky atd., a některými zemědělskými postupy (nadměrné používání antibiotik v některých chovech, koktejl pesticidů atd.) jsou mnohem vyšší, než je rozpočet SZP. Vyzývá k užší koordinaci zemědělských a potravinových politik;

43. doporučuje informovat o potravinách, které jsou součástí zdravé stravy, jako je středomořská strava, a podporovat jejich konzumaci pomocí zvláštních programů na podporu vína, ovoce, zeleniny a včelařství a zvýšením kvality a přidané hodnoty jejich produkce;

44. připomíná, že s ohledem na zvláštní rysy nejbližších regionů a skutečnost, že do těchto regionů nelze převést evropský model zemědělství, umožňuje článek 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) Radě výslovně přijímat konkrétní opatření určená k uzpůsobení právních předpisů EU (včetně SZP) pro jejich uplatňování v nejbližších regionech. V tomto kontextu musí SZP po roce 2020 zachovat odlišný přístup k nejbližším regionům, a sice tak, že se provedou nezbytná uzpůsobení EZFRV, programu POSEI, státní podpory a jiných zavedených nástrojů;

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

45. navrhuje zaměřit budoucí evropskou politiku v oblasti zemědělství po roce 2020 na následující cíle, pro něž do značné míry panuje shoda:

- a) považovat tuto politiku i nadále za klíčovou politiku evropského projektu;
- b) pokračovat v plnění cílů stanovených v SFEU a vyčlenit na ně odpovídající finanční prostředky;
- c) vytvořit udržitelné a prosperující zemědělství, které se bude opírat o rozmanitost venkovských oblastí;
- d) zajistit potravinové zabezpečení pro obyvatelstvo žijící na evropském území za spravedlivé ceny;
- e) dodávat zdravou, výživnou, pestrou a kvalitní stravu díky tomu, že se bude podporovat rozvoj a upevňování místních řetězců a bude věnována zvláštní pozornost opatřením v rámci boje proti plýtvání potravinami a sociální solidaritě;
- f) uplatňovat zásady oběhového hospodářství a biohospodářství s cílem umožnit ve venkovském prostředí ekonomicky ziskové aktivity;
- g) stabilizovat trhy a posílit postavení zemědělců na trhu;
- h) zaručit zemědělcům odpovídající životní úroveň, a to zejména prostřednictvím spravedlivých a dostatečně stabilních příjmů;
- i) zajistit kontinuitu u co největšího počtu zemědělských podniků v dalších generacích, což je zárukou dynamického rozvoje venkovských oblastí, a to tím, že budou podporováni obzvláště mladí zemědělci;
- j) zajistit přístup k financování, předávání poznatků, odbornou přípravu a snížení administrativních překážek;

- k) nedestabilizovat zemědělské ekonomiky třetích zemí;
- l) zaměřit veškeré způsoby zemědělské produkce na postupy, které pečují o zdraví zemědělců i spotřebitelů a současně chrání zemědělské genetické zdroje, životní prostředí, zejména vodstvo, zvyšují biologickou rozmanitost ve volné přírodě a v zemědělství, respektují dobré životní podmínky zvířat a omezují globální oteplování;
- m) udržovat a chránit v průběhu času zemědělskou půdu z kvantitativního hlediska tím, že se bude rozhodně zamezovat záboru půdy, a zvyšovat její kvalitu, úrodnost a biologickou rozmanitost díky šíření vhodných zemědělských postupů;
- n) zviditelnit původní produkty (chráněná označení původu, chráněná zeměpisná označení) či jiné režimy jakosti, a tím vytvořit přidanou hodnotu pro řetězec i dané území, díky čemuž budou zachovány při životě místní výrobní systémy a přispěje se k propagaci venkovské identity a kulturního a gastronomického dědictví;
- o) spravedlivěji rozdělovat veřejné prostředky v rámci SZPP (společné zemědělské a potravinové politiky) mezi jednotlivé zemědělské podniky a členské státy podle objektivních a nediskriminačních kritérií, na základě jejich schopnosti přispět k cílům udržitelného rozvoje EU (a to i prostřednictvím urychlení konvergence přímých plateb mezi členskými státy);
- p) uplatňovat zásadu proporcionality na systém kontroly, který se vztahuje na zemědělce;
- q) posílit druhý pilíř SZP, který je zaměřen na zlepšení životních podmínek ve venkovských oblastech a na zvýšení jejich celkové konkurenceschopnosti;
- r) podporovat hospodářský, sociální a environmentální rozvoj všech venkovských oblastí;
- s) čelit výzvám v podobě vylidňování a stárnutí obyvatelstva rozsáhlých oblastí ve venkovském prostředí, které jsou důsledkem nedostatečných životních a pracovních příležitostí, zejména pro mladé lidi a ženy;

46. poukazuje na to, že v důsledku složitosti SZP je pro jednotlivé podnikatele a zemědělce obtížné či dokonce riskantní podávat žádosti o subvence a že je naprosto nezbytné SZP zjednodušit, aby byla i nadále akceptována a zůstala atraktivní. Je třeba tento proces zjednodušit a zrychlit, zejména u operací s nízkou hodnotou, a racionalizovat také administrativní zátěž;

47. přeje si, aby byly na SZP i nadále vyčleňovány prostředky v dostatečné výši, v souladu se zásadami definovanými v evropských Smlouvách a s jejím postavením jediné integrované politiky Evropské unie, aby bylo možné uspokojovat potřeby evropského zemědělství a venkovských oblastí a jejich komunit a reagovat na požadavky společnosti;

48. poukazuje na to, že zemědělství může vyřešit mnohé z výše uvedených úkolů týkajících se klimatu, energetiky, produkce potravin a biologické rozmanitosti. Za tímto účelem je však zapotřebí finančně podporovat technologické iniciativy a inovativní řešení podnikatelského či kooperativního charakteru s cílem uspišit transformaci;

49. upozorňuje na to, že v případě přímých plateb a plateb na plochu je nutné zaměřit prostředky hlavně na malé a rodinné zemědělské podniky a současně upřednostňovat finanční řešení pro velké podniky, jichž se dotýká horní omezení podpory;

50. žádá Evropskou komisi, aby důkladně posoudila výsledky stávající SZP z hlediska naplňování cílů, které pro ni byly stanoveny v evropských Smlouvách, co se týče příjmů v zemědělství a stabilizace trhů;

51. doporučuje zakročit proti kolísání cen zemědělských produktů, poskytnout zemědělcům tržně dané příležitosti k výtěžku a zvýšit spravedlnost potravinových řetězců⁽³⁾;

52. žádá, aby bylo zachováno zacházení, které bylo na základě článku 349 Smlouvy o fungování Evropské unie přiznáno zemědělství v nejbližších regionech v rámci programu POSEI, jak uvedla Evropská komise ve své zprávě Evropskému parlamentu a Radě COM(2016) 797 ze dne 15. prosince 2016;

⁽³⁾ Stanovisko Evropského výboru regionů Regulace kolísání cen zemědělských produktů (Úř. věst. C 185, 9.6.2017, s. 36).

53. žádá, aby byla posílena podpora vinařství, pěstování oliv a chovu hospodářských zvířat ve velmi svažitém terénu či v horských oblastech a ve znevýhodněných oblastech s nízkými výnosy a nejvzdálenějších regionech, a také podpora těch druhů zemědělské činnosti, které přispívají ke zvýšení biologické rozmanitosti na horských loukách a pastvinách;

54. žádá, aby EU soustředila veškerý svůj vliv předního světového dovozce a vývozce potravin na změnu pravidel mezinárodního obchodu se zemědělskými produkty (WTO, 1994) tak, aby byly nastoleny spravedlivější a solidárnější obchodní vztahy. Poukazuje na to, že evropské zemědělství čelí problému kolísání cen, a naléhavě žádá Evropskou komisi, aby zvážila opatření ke zmírnění rizik plynoucích z vyšší míry působení světového trhu;

55. je toho názoru, že přístup, v jehož rámci jsou příjmy v zemědělství ve větší míře založeny na trhu než na subvencích, může posílit ekonomické uznání povolání zemědělce a tím i jeho atraktivitu. Za tímto účelem doporučuje, aby EU regulovala své zemědělské trhy s cílem zabránit nedostatům a přebytkům a ustálit ceny zemědělských produktů na uspokojivé výši;

56. navrhuje zavést systém ročních preventivních úspor, které by se v případě neúplného vyčerpání převáděly na další rok ⁽⁴⁾;

57. vyzývá EU, aby zajistila rovné podmínky v rámci dvoustranných obchodních dohod a partnerství uzavíraných se třetími zeměmi. V tomto ohledu se domnívá, že povinnost přestat vyvážet zemědělské a potravinářské produkty za ceny nižší, než jsou průměrné výrobní náklady v Evropě, díky státní podpoře je spojena s právem chránit evropskou produkci před příliš levnými dovozy, které ničí její výrobní kapacitu nebo neodpovídají normám vztahujícím se na výrobky vyrobené v Evropě;

58. zdůrazňuje význam krátkých regionálních a místních řetězců, jednak protože jsou environmentálně udržitelnější díky menšímu znečištění způsobenému dopravními prostředky, jednak protože podporují zemědělství, jež vyzdvihuje typickou kvalitu, tradice a hospodářské a kulturní dědictví;

59. žádá, aby EU přezkoumala kapitoly dvoustranných dohod se třetími zeměmi o volném obchodu či o hospodářském partnerství týkající se zemědělství, na něž by měly být vyčleněny odpovídající prostředky a v nichž by měl být kladen přednostní důraz na rodinné zemědělské podniky, které zaměstnávají velké množství lidí a zaměřují se především na místní a regionální trhy a na krátké dodavatelské řetězce. Mimoto žádá, aby EU náležitě zohlednila zájmy unijního zemědělství v obchodních dohodách s cílem minimalizovat hrozby pro evropskou produkci, a to tím, že sestaví strategický seznam výrobků, jež mohou být vystaveny nadměrnému tlaku. Požaduje, aby se těmto výrobkům, jichž se může liberalizace dotknout, dostalo v obchodních dohodách zvláštního a odlišného zacházení;

60. doporučuje přezkoumat evropské právní předpisy v oblasti hospodářské soutěže tak, aby veškeré subjekty daného odvětví, včetně spotřebitelů a veřejných orgánů, mohly rozhodnout o spravedlivém rozdělení přidané hodnoty a marží v rámci celého hodnotového řetězce a aby zemědělci mohli získat spravedlivější pozici v potravinovém řetězci a posílit své postavení na trhu;

61. vybízí k přezkoumání evropských právních předpisů v oblasti zadávání veřejných zakázek v sektoru hromadného stravování, do nichž je třeba zahrnout doložku o místním původu dodávaných potravin, a vyzývá rovněž k tomu, aby mezi místními a regionálními orgány probíhala intenzivnější výměna osvědčených postupů s cílem podpořit místní potraviny a místní trh pro ekologickou zemědělskou produkci a drobné zpracování, které ve venkovských oblastech zajišťují pracovní místa;

62. požaduje, aby byl výzkum v oblasti zemědělství a venkova financovaný z evropského rozpočtu a ze strany EIB soustředěn zejména na:

- a) udržitelnou účinnost výrobních procesů a zemědělských podniků;
- b) kvalitní způsoby produkce, které jsou šetrné k životnímu prostředí, agroekologii;
- c) obnovení úrodnosti znehodnocené zemědělské půdy a biologické rozmanitosti;
- d) sociální inovace ve venkovských oblastech — místní veřejné služby pro způsoby zemědělské produkce, drobné zpracování a místní distribuci zemědělských produktů;
- e) technické inovace, které posilují autonomii a odolnost zemědělských podniků;

⁽⁴⁾ Stanovisko VR (Úř. věst. C 185, 9.6.2017, s. 36).

- f) udržitelné obhospodařování lesů;
- g) zemědělské postupy, které zamezují globálnímu oteplování;
- h) dobré životní podmínky zvířat a udržitelná řešení v oblasti chorob rostlin a zvířat;
- i) technologické aplikace sloužící ke kontrolám na místě s cílem zjednodušit metody a zvýšit jejich účinnost;

63. vyzývá k tomu, aby se od přímých plateb na hektar přešlo na přímé platby na hektar v omezené výši a uzpůsobené podle počtu zemědělských pracovníků – tj. aktivních zemědělců, a to s cílem:

- a) zachovat a rozvíjet zemědělství v oblastech, které jsou ze zemědělského a klimatického hlediska znevýhodněny, zejména v horských oblastech, v nichž jsou vyšší náklady na produkci, nebo v geograficky znevýhodněných oblastech, jako jsou nejvzdálenější regiony;
- b) podpořit drobné rodinné zemědělské podniky, které mají často příliš malý objem produkce na to, aby si zabezpečily dostatečné příjmy ze zemědělské činnosti, jež jsou však důležité pro oživení venkovských oblastí, přičemž je třeba zdůraznit, že větší podpora na první hektary má mimořádný význam pro malé zemědělské podniky, zejména v zemědělství provozovaném v horských oblastech;
- c) podpořit zakládání zemědělských podniků mladými zemědělci;
- d) podpořit ve všech regionech postupný přechod na takové způsoby produkce, jež budou odolnější, autonomnější, budou vyžadovat menší vstupy, nebudou používat chemické pesticidy, budou chránit zdraví a budou omezovat globální oteplování, napomáhat biologické rozmanitosti, zlepšovat kvalitu vody a brát ohled na dobré životní podmínky zvířat;
- e) zintenzivnit rozvoj ekologického zemědělství;
- f) posílit zemědělství v oblastech s vysokou environmentální hodnotou;
- g) podpořit využívání původních plemen a druhů s cílem podpořit řemeslné a specializované potravinářské výrobky s vysokou přidanou hodnotou;
- h) podpořit rozvoj kvalitních územních řetězců s vysokou přidanou hodnotou;

64. vyzývá k tomu, aby byly v rámci ekologizace postupně posilovány postupy, které jsou prospěšné pro klima a životní prostředí, prostřednictvím:

- a) střídání plodin, včetně luštěnin, aby byl chov hospodářských zvířat v Evropě méně závislý na dovozu rostlinných bílkovin a aby se snížilo používání dusíkatých hnojiv, která jsou velmi náročná na spotřebu energie a způsobují vysoké emise skleníkových plynů;
- b) zachování zákazu obdělávání trvalých travních porostů, čímž se podpoří ukládání uhlíku v půdě a biologická rozmanitost;
- c) zachování ploch důležitých z ekologického hlediska, na nichž se nesmí nic pěstovat a nesmí se používat přípravky na ochranu rostlin, což přispěje k zastavení úbytku biologické rozmanitosti. V omezené míře však bude povolena extenzivní pastva, která přispívá k obohacení půdy a přináší prospěch chovatelům hospodářských zvířat;
- d) zpřístupnění specifických nástrojů umožňujících předejít rizikům souvisejícím se změnou klimatu;
- e) zavedení kompenzační podpory, jež bude snadno dostupná a bude pobízet k dodatečným závazkům v oblastech sítě Natura 2000 v případě dodatečných závazků souvisejících s biologickou rozmanitostí, v oblastech s vysokou přírodní hodnotou a v oblastech, v nichž se vyskytují velké chráněné šelmy;
- f) dalších ekologizačních opatření na regionální úrovni;

65. v zájmu respektování práv pracovníků v zemědělství doporučuje, aby byly v budoucnu snižovány přímé platby těm zemědělským podnikům, které nedodrží sociální normy platné v příslušném členském státě;

66. žádá, aby byl posílen druhý pilíř SZP a aby bylo přiděleno více finančních prostředků na rozvoj venkova. Dále žádá větší míru subsidiarity, aby členské státy mohly provádět finanční převody z prvního do druhého pilíře;

67. upozorňuje na to, že k uskutečňování cílů SZP na místní a regionální úrovni významným způsobem přispívá strategie komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) a iniciativa LEADER, a proto doporučuje, aby na ně bylo v rámci vnitrostátních a regionálních programů pro provádění SZP vyčleněno až 20 % prostředků určených na provádění druhého pilíře;

68. opakuje, že členské státy a regiony by měly mít větší pravomoc regulovat zemědělskou půdu a stanovit příslušná omezení zejména za účelem řešení problému zabírání a koncentrace půdy v Evropě, který omezuje možnosti mladých zemědělců zakládat zemědělské podniky⁽⁵⁾;

69. naléhavě žádá, aby byla na rozvoj venkovských oblastí vyhrazena dostatečná část finančních prostředků navýšením Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), aby byl zajištěn harmonický a integrovaný rozvoj těchto oblastí, včetně zajištění místní infrastruktury, podpory malých a středních podniků, obnovy vesnic a větší hospodářské diverzifikace;

70. doporučuje EU, aby věnovala zvláštní pozornost nejvzdálenějším regionům, kde má zemědělství zásadní význam pro vytváření pracovních míst, generování bohatství a podporu rozvoje zemědělsko-potravinářského průmyslu, výzkumu a inovací, zachování kvalitních oblastí podléhajících územnímu plánování a jejich propagace a také pro boj proti změně klimatu;

71. navrhuje, aby byly prostředky v rámci druhého pilíře přednostně zaměřeny na:

- a) přiblížení zemědělců a spotřebitelů díky krátkým dodavatelským řetězcům;
- b) podporu zemědělců, jejichž způsoby produkce jsou ještě šetrnější, než stanovují environmentální normy, a to v zájmu zemědělství s vysokou ekologickou hodnotou;
- c) podporu rozvíjení pěstitelských postupů, jež jsou šetrné k životnímu prostředí, při současném zachování ekosystémů s vysokou environmentální hodnotou a podpoře zalesňování půdy jako úložiště CO₂;
- d) podporu prosazování inovací a výzkumu ve prospěch udržitelnějších výrobních a zpracovatelských metod;
- e) přizpůsobení zemědělců trhům (například služby v oblasti informací, poradenství či řízení zemědělského podniku, odborná příprava atd.);
- f) podporu udržitelné modernizace odvětví zpracovávajících zemědělské produkty, která se rozvíjejí společně s výrobními odvětvími a dbají na životní prostředí, zdraví spotřebitelů a spravedlivé rozdělování přidané hodnoty;
- g) iniciativy na podporu zemědělců zakládajících družstva či organizace výrobců;
- h) poradenství v oblasti řízení rizik pro boj s klimatickými a zdravotními riziky;
- i) udržitelné investice za účelem přizpůsobení nabídky rodinných zemědělských podniků požadavkům spotřebitelů;
- j) podporu rozvoje odvětví s oficiálním označením jakosti;
- k) drobné zpracování místních zemědělských produktů;
- l) dodávání ekologických a místních produktů do zařízení hromadného stravování;

72. navrhuje, aby se od přístupu „kontaktního místa“ přešlo k přístupu „dohody“ mezi určitými typy podniků, odvětví a území a aby byly na základě několika málo cílů (kvalita, produktivita, udržitelnost) podporovány projekty v oblasti inovací, které jsou na ně zaměřeny a mohou mít příznivý dopad na zaměstnanost;

Součinnost mezi fondy EU na podporu rozvoje venkova

73. navrhuje posílit finanční podporu EU na rozvoj venkova, u níž došlo k výraznému snížení oproti předcházejícímu programovému období, při zachování dostatečného objemu dostupných prostředků v rámci prvního pilíře;

⁽⁵⁾ Stanovisko Evropského výboru regionů Podpora mladých evropských zemědělců (Úř. věst. C 207, 30.6.2017, s. 57).

74. navrhuje, aby byly důsledně a výrazně podporovány udržitelné investice zaměřené na zachování rodinných zemědělských podniků, zejména v oblasti produkce, distribuce a diverzifikace;

75. doporučuje přijmout strategii pro rozvoj venkova tak, aby všechny evropské politiky ve větší míře přispívaly k inovacím a spolupráci při rozvoji venkovských oblastí v souladu s cíli územní soudržnosti ⁽⁶⁾;

76. navrhuje zjednodušit integraci zdrojů z různých fondů, z nichž je financován jiný než zemědělský rozvoj venkova, s cílem podpořit:

- a) místní iniciativy, jež rozvíjejí zaměstnanost ve venkovských oblastech;
- b) odborné vzdělávání v profesích vykonávaných ve venkovských oblastech;
- c) technické a sociální inovace ve prospěch bezuhlíkového, digitálního, oběhového a pro všechny příznivého hospodářství;
- d) hospodářské, ekologické a rekreační využití zalesněných oblastí;
- e) propagaci partnerství a vazeb mezi zemědělstvím a správci chráněných oblastí;
- f) odstranění zaostalosti venkovských oblastí z hlediska digitálního připojení;
- g) zachování a rozvoj místních veřejných služeb;
- h) zachování a rozvoj atraktivní krajiny a vesnic;
- i) cestovní ruch na venkově;
- j) rozvoj místních obnovitelných zdrojů energie v malém měřítku;
- k) místní veřejné investice drobného rozsahu, jejichž cílem je zlepšit kvalitu života venkovských komunit a životaschopnost podniků, přinejmenším v regionech, které výrazně zaostávají za průměrem členských států;

77. vyzývá rovněž k využívání širšího potenciálu zemědělských a lesních oblastí, zejména pak příměstských oblastí, k hospodářským, ekologickým, klimatickým, energetickým a rekreačním účelům, jako je místní produkce potravin a výroba energie a venkovský cestovní ruch. Z tohoto důvodu je nutné, aby se SZP nezaměřovala pouze na zemědělce. Iniciativy LEADER jsou pro venkovské a příměstské subjekty příležitostí ke spolupráci a inovacím a musí jí zůstat;

78. širokopásmových sítí, při zachování rovnováhy s ochranou životního prostředí, a to zavedením mechanismu ověřování dopadu na venkovské oblasti, jak bylo doporučeno v deklaraci Cork 2.0 ⁽⁷⁾;

79. zdůrazňuje, že pro vyvážený územní rozvoj je nezbytná odpovídající podpora venkovských oblastí a příměstských oblastí tvořících zázemí a znevýhodněných oblastí (například horských, příhraničních nebo jiných oblastí s přírodním či demografickým znevýhodněním), aby v nich byly vynaloženy potřebné investice do růstu, zaměstnanosti, sociálního začleňování a environmentální udržitelnosti;

80. vyzývá ke zlepšení vztahů mezi městy a venkovem, s plným zapojením menších měst a venkovských obcí, tak aby politiky EU nepodporovaly konkurenční vztah mezi městským, pobřežním a venkovským rozměrem;

81. vítá iniciativu Evropské komise zaměřenou na „inteligentní vesnice“ a také příspěvek Evropského parlamentu ke zdaru tohoto procesu a navrhuje rozšířit tento koncept na „inteligentní venkovské oblasti“. Mimoto žádá, aby mohl plnit co nejrozsáhlejší úlohu v diskusích týkajících se zavedení místního a regionálního akčního rámce v souvislosti s touto iniciativou;

⁽⁶⁾ Stanovisko Evropského výboru regionů Inovace a modernizace hospodářství venkovských oblastí (Úř. věst. C 120, 5.4.2016, s. 10).

⁽⁷⁾ Deklarace Cork 2.0 „A Better Life in Rural Areas“ (Za lepší život ve venkovských oblastech), Evropská komise, září 2016.

82. zdůrazňuje, že je třeba pokračovat v harmonizaci pravidel fungování strukturálních fondů prostřednictvím společného strategického rámce, aby se usnadnilo plánování a řízení rozvoje venkova a aby se podpořily integrované a územní přístupy ⁽⁸⁾;
83. navrhuje posílit přístup spočívající v určení hlavního fondu, a to s cílem sjednotit provádění projektů, jež jsou financovány z několika fondů;
84. navrhuje zahájit diskusi o sblížení různých fondů, jež souvisejí s jiným než zemědělským regionálním rozvojem.

V Bruselu dne 12. července 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Markku MARKKULA

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 120, 5.4.2016, s. 10.

**Stanovisko Evropského výboru regionů — Další kroky k udržitelné evropské budoucnosti —
Evropské úsilí v oblasti udržitelnosti**

(2017/C 342/03)

Zpravodaj: Franco Iacop (SES/IT), předseda regionální rady autonomního regionu Friulsko-Julské Benátsko

Odkaz: Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Další kroky k udržitelné evropské budoucnosti – Evropské úsilí v oblasti udržitelnosti

COM(2016) 739 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR),

Úvod

1. vítá úsilí Evropské komise (EK) aktivně a konstruktivně přispět ke strategickým cílům Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a položit základy pro řešení řady zásadních a nedílných problémů světového významu;
2. poukazuje na to, že programový dokument, který Komise přijala 22. listopadu 2016 ve formě sdělení, navrhuje velmi ambiciózní a rozsáhlou strategii zaměřenou na udržitelný rozvoj;
3. uznává úsilí Komise o propojení agendy se strategií Evropa 2020 a tím i s evropskými strukturálními a investičními fondy. Vzhledem ke složitosti a množství různých referenčních rámců zdůrazňuje, že je zapotřebí soudržnost politik, zevšeobecnování a důsledný rámec pro řízení;
4. zdůrazňuje, že k dosažení výsledků je nezbytné zapojit do rozhodovacích procesů všechny úrovně státní správy, zejména místní a regionální orgány;

Obecné připomínky

5. konstatuje, že vzhledem k tomu, že politiky Evropské unie (EU) musí být v souladu se zásadou subsidiarity, se cíle udržitelnosti týkají přímo odpovědnosti, pravomocí a funkcí správních orgánů na nižší než celostátní úrovni;
6. znovu opakuje, že územní orgány (regiony, provincie, hrabství, okresy, metropolitní oblasti, malá města, obce) jsou skutečnými tvůrci politiky a jsou povolány stanovit nejvhodnější úrovně a způsoby správy za účelem propojení cílů EU a OSN s cíli místních komunit;
7. připomíná, že mezi 17 cíli jsou dva, při jejichž plnění vykonávají místní orgány klíčové funkce: cíl udržitelného rozvoje č. 10 a č. 11. Účelem prvního je zmenšit rozdíly mezi územními celky, zatímco druhý má klíčový význam pro územní plánování, dopravu, sociální zabezpečení a životní postoje podněcené modelem udržitelnosti;
8. poukazuje v této souvislosti na to, že se ve sdělení nezkoumá potřeba měřit pokrok v dosahování cílů udržitelného rozvoje nejen na úrovni OSN, na evropské a celostátní úrovni, ale také na nižší než celostátní úrovni. Vyzývá proto Evropskou komisi, aby měla tento rozměr na paměti při dalším vyvíjení ukazatelů používaných k měření pokroku a aby využila místní odborné poznatky a existující sítě;
9. znovu opakuje, že k tomu se připojují priority vycházející z integrovaného výkonu pravomocí, které se průřezově dotýkají ostatních strategických cílů, jako je městská agenda, sociální začleňování, politiky EU v oblasti klimatu a energetiky, snížení emisí, snížení rizika katastrof, environmentální politiky a oběhové hospodářství, mobilita, inteligentní specializace, inteligentní města (*smart land*), které byly předmětem jednání summitu v Bratislavě a Paktu starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky;

10. navrhuje, aby se využilo přezkumu víceletého finančního rámce (VFR) v polovině období k přiřazení Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 ke strategii Evropa 2020 a revizi klíčových směrů s cílem zaměřit je hned od počátku na nové cíle udržitelného rozvoje;

11. vítá snahu pracovního dokumentu *Key European action supporting the 2030 Agenda and the Sustainable Development Goals* (SWD (2016) 390 final), který doprovází sdělení a v němž se navrhuje propojit strategii Evropa 2020 s cíli Agendy pro udržitelný rozvoj 2030, a tak zvýraznit vztahy mezi třemi pilíři, sedmi stěžejními iniciativami a pěti cíli vyplývajícími z priorit strategie Evropa 2020 a vztahy s jedenácti tematickými cíli navrženými pro fondy soudržnosti;

12. připomíná, že všechny cíle navrhované Komisí ve sdělení o udržitelné budoucnosti Evropy musí být v každém případě specifikovány na územní úrovni, aby mohly být uskutečněny. V tomto ohledu doporučuje, aby cíle Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 byly převedeny na místní úroveň, neboť je to jediný způsob, jak dosáhnout konkrétního a trvalého dopadu na životy lidí;

13. souhlasí s tím, že složitost různých úrovní státní správy vyžaduje opatření v oblasti řízení a kontroly, jež by dokázala obohatit rozhodovací proces díky posouzení politik a inovacím institucionálního uspořádání (měření dopadů);

14. domnívá se, že některé z vazeb mezi prioritami Junckerovy Komise a cíli udržitelného rozvoje se vzájemně potkávají v oblastech důležitých pro místní a regionální orgány. Taková je především priorita v oblasti zaměstnanosti, neboť pokrývá stejné oblasti, na něž odkazuje cíl udržitelného rozvoje č. 4 (odborná příprava a vzdělávání), což jsou oblasti, v nichž mají místní a regionální orgány důležité pravomoci, především pokud jde o náklady přechodu k udržitelné Evropě;

15. doufá, že se investiční plán Evropské komise bude zabývat také hmotnými a nehmotnými infrastrukturami spadajícími do pravomoci místních a regionálních orgánů (sociální ochranou, informačními sítěmi, sítěmi pro mobilitu, energetickými sítěmi, telekomunikačními sítěmi, likvidací odpadů, integrovaným vodním hospodářstvím atd.), které se v mnoha případech shodují s různými cíli udržitelného rozvoje (mimo jiné s cíli udržitelného rozvoje č. 8, 9, 12 a 13);

16. připomíná, že s různými cíli udržitelného rozvoje v zájmové oblasti místních a regionálních orgánů se protíná také priorita Komise č. 3 *Odolná energetická unie s progresivní politikou v oblasti změny klimatu*. Platí to pro cíle udržitelného rozvoje č. 5, 7 a 13, u nichž jsou místní a regionální orgány jak příjemci, tak subjekty politik zaměřených na boj se změnou klimatu, na udržitelné a všem dostupné dodávky energií a na ochranu sociálních práv, k jejichž zajištění jsou důležité služby poskytované na místní úrovni;

17. poukazuje na to, že priorita č. 7, jejímž cílem je vytvořit oblast spravedlnosti a ochrany základních práv založenou na vzájemné důvěře, zahrnuje politiky v zájmu naplňování rovnosti žen a mužů, v nichž mohou místní a regionální orgány hrát významnou úlohu, v plném souladu s cílem udržitelného rozvoje č. 5 a v souladu s potřebou obnovit důvěru občanů v evropské instituce;

18. zdůrazňuje, že odolnost vůči katastrofám je jedním z hlavních aspektů udržitelného rozvoje, a vyzývá orgány Evropské unie k tomu, aby se tato zásada stala jedním ze základních pilířů budoucích opatření pro zajištění udržitelného rozvoje v Evropě ⁽¹⁾;

19. poukazuje na to, že priorita č. 8 si klade za cíl čelit fenoménu epochálního a globálního významu, jímž je migrace, a je plně v souladu s cíli udržitelného rozvoje č. 1 a 10, jež průřezově zahrnují pravomoci místních a regionálních orgánů, které jsou často pod velkým tlakem v důsledku nezbytnosti řídit mimořádný příliv migrantů;

Konkrétní připomínky

20. konstatuje, že existuje riziko, že kroky podniknuté ke splnění cílů udržitelného rozvoje nezapadají vždy do rámce integrovaných politik, na rozdíl od toho, co probíhá u politik soudržnosti. Proto je důležité stanovit priority, které zohledňují nejnaléhavější potřeby v dynamické perspektivě zaměřené na dlouhodobé dosažení všech cílů udržitelného rozvoje. Z toho důvodu je nezbytné zohlednit návrh VR, pokud jde o nezbytnost schválení „kodexu chování“ pro zapojení místních a regionálních orgánů;

⁽¹⁾ COR 5035/2016; COM(2016) 739 final.

21. zdůrazňuje, že cíle vyžadují vyváženost mezi stávajícími potřebami a potřebami budoucích generací a rovnováhu mezi potřebami různých úrovní státní správy, jež jsou zásadní pro snížení zatěžujících nákladů přechodu pro místní a regionální orgány. Pokud jsou náklady neudržitelné, může to ohrozit veřejné přijetí a skutečné provádění daných opatření, což ohrozí zejména schopnosti nejokrajovějších oblastí (vnitřních oblastí) přispívat k celkové udržitelnosti a obecněji k životnosti cílů udržitelného rozvoje;

22. poukazuje na časový nesoulad mezi evropskými opatřeními (2020), na něž sdělení odkazuje, a Agendou pro udržitelný rozvoj 2030 a doufá, že se kromě nového definování cílů slučitelných s cíli Agendy budou v celém uvedeném časovém rozmezí připravovat doplňkové podpůrné ekonomické a finanční nástroje;

23. je politováníhodné, že ve sdělení není uvedena analýza možných rizik během provádění 17 cílů udržitelného rozvoje, jež by mohla znamenat velkou podporu pro vybavení místních a regionálních orgánů vhodnými nástroji pro překonání problémů s prováděním politik spojených s cíli. Nepostradatelným nástrojem je lokalizace všech ukazatelů, aby se tak umožnilo trvalé sledování vývoje nerovností, a to i prostřednictvím jiných ukazatelů než HDP, jako jsou kvalitativní ukazatele, které dokáží měřit jak spravedlivost rozvoje, tak sociální pokrok území;

24. zdůrazňuje, že dosažení podsouboru cílů, které bude svěřeno orgánům místní a regionální samosprávy, musí být doprovázeno vyčleněním příslušných zdrojů. Tyto zdroje mohou být poskytnuty jak prostřednictvím konkrétních vnitrostátních převodů, tak i prostřednictvím přenesení větší finanční odpovědnosti na místní úroveň;

25. je přesvědčen, že je nezbytné podpořit platformy a iniciativy, které umožní výměnu osvědčených postupů mezi místními a regionálními orgány, a také využívat ty, které již zavedly mezinárodní organizace, jako je UNDP Live — Sustainable Development Knowledge Platform, a vyhnout se tak využívání Agendy jako příležitosti k opětovné centralizaci politik. Za tímto účelem se se zájmem očekává také zahájení platformy složené z mnoha zúčastněných stran, kterou Komise oznámila s cílem usnadnit na územní úrovni přebírání všeobecných prvků obsažených v Agendě, ale především podpořit výměnu osvědčených postupů a podělit se o pokrok dynamičtějších evropských území. Očekává, že bude na základě své institucionální úlohy shromáždění zastupujícího místní a regionální orgány do této platformy vhodně zapojen;

26. uznává, že zlepšení životních vyhlídek uvnitř EU závisí nejen na schopnosti posílit ekonomickou, sociální a územní soudržnost, ale i na blahobytu a bezpečnosti oblastí mimo EU. V tomto ohledu je třeba v souladu s novými směry stanovenými ve sdělení o novém konsensu o rozvoji posílit kroky v oblasti decentralizované spolupráce a rozvoj ve třetích zemích a podporovat využívání informačních a diskusních platforem pro rozvoj, jež mají místní a regionální orgány k dispozici: ARLEM, CORLEAP, konference o decentralizované spolupráci konané každé dva roky a atlasu decentralizované spolupráce, které umožňují partnerským zemím, aby se setkávaly, vedly dialog a vyměňovaly si osvědčené postupy;

27. souhlasí s postojem Komise ve prospěch městské agendy pro EU přijaté v roce 2016 Amsterodamským paktem, jež bude prováděna spolu s místními a regionálními orgány a bude pokrývat všechny aspekty udržitelného rozvoje a přispívat rovněž k provádění globálního programu „Nová městská agenda“;

28. považuje za nezbytné, aby strategie pro udržitelný rozvoj měst a pro horizontální a vertikální spolupráci v participativním systému správy zohledňovaly prostřednictvím integrovaného a koordinovaného přístupu různorodost měst, význam sociálních inovací a plánování zaměřeného na budoucnost, zejména s ohledem na významné problémy s cílem zlepšit kvalitu života ve městech;

29. doporučuje, aby analýza Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a cílů, které jsou v ní obsaženy, byla rovněž v souladu s modelem evropského rozvoje strukturovaného okolo místních výrobních systémů (klastrů), které jsou tvořeny převážně malými a středními podniky. V tomto směru doufá, že modely rozvoje budou věnovat zvláštní pozornost i menším městským centřům, neboť příliš koncentrovaný územní rozvoj může být příčinou pomalého rozvoje, jež může následně vyvolat další procesy marginalizace a poklesu počtu obyvatel;

30. pozitivně hodnotí skutečnost, že dokument označuje rozměry udržitelného rozvoje (sociálního, environmentálního a ekonomického) za pilíře, u nichž se budou muset sbíhat politické směry Evropské komise, aby tak řešily cíle udržitelného rozvoje a třináct odvětvových politik přijatých s finančním rámcem na období 2014–2020. Domnívá se však, že ve světle nových globálních výzev bude nutné posílit místní rozvoj přidáním územního rozměru;

31. konstatuje, že je nezbytné přiznat místním a regionálním orgánům vzhledem k jejich blízkosti k občanům a schopnosti přispět k obnově konsensu ve vztahu k evropským orgánům a integračním projektům úlohu hlavních subjektů politik. Víceúrovňová správa představuje optimální řešení pro politiky, které se zaměřují na budování udržitelné budoucnosti a soustředí na integraci deseti priorit Komise, jedenácti tematických cílů fondů soudržnosti a sedmnácti cílů udržitelného rozvoje Agendy pro udržitelný rozvoj 2030;

Zlepšit dopad politik na sociální pilíř

32. znovu opakuje, že k řešení složité otázky udržitelného rozvoje a k boji proti chudobě nejsou politiky a programy stanovené shora a centrálně řízené nejlepšími metodami, ale že je třeba dát místním a regionálním orgánům nezbytnou odpovědnost a nezávislost, aby na důležitá sociální témata nacházely správné odpovědi;

33. zdůrazňuje, že je nutné posílit politiky zaručené Listinou základních práv EU prostřednictvím plánování udržitelné sociální politiky, do něž budou zapojeny všechny úrovně správy, neboť jen tak bude možné zajistit přístup všech k základním službám a řešit nové nároky kladené demografickou změnou za pomoci místních politik zaměřených na podporu aktivního a zdravého stárnutí;

34. připomíná, že Komise věnuje pozornost potřebě zasadit se prioritně v zájmu sociálního začleňování o politiky, jež jsou zaměřeny na propagaci zdraví lidí, a zlepšit životní podmínky v městských a příměstských oblastech, ale také zajistit přístup k veřejným službám, odpočinkovým činnostem a sportu i pro zdravotně postižené a podporovat preventivní zdravotní péči pro všechny obyvatele, včetně starších osob a migrantů a skupin obyvatel ohrožených chudobou a sociálním vyloučením, a vyzývá členské státy a místní a regionální orgány, aby tak činily také;

35. má za to, že potenciál sociální ekonomiky spočívá ve vytváření pracovních míst a boji proti nezaměstnanosti mladých lidí a žen, a proto považuje za nevyhnutelné, aby Agenda upozorňovala na sociální odpovědnost podniků a na nezbytnost vytvářet u mladých lidí empatii a podnikavost. Nová strategie musí kromě toho v průřezovém přístupu zahrnovat různé rozměry udržitelnosti a nové možnosti poskytované kreativitou;

36. považuje za nezbytné začlenit do Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 i kulturu a jasně uvést úlohu, kterou zastává v rámci udržitelného rozvoje a při vytváření nových pracovních míst díky vytváření společných evropských ideálů s cílem šířit ve světě cíle a zásady demokracie, sociální spravedlnosti a solidarity. Kultura účinně přispívá k inkluzivním strategiím rozvoje, přičemž výrazně ovlivňuje cíle udržitelného rozvoje, zlepšuje vzdělávací systémy, bojuje proti sociálnímu vyloučení a chudobě, odstraňuje příčiny nerovností, napomáhá rovným příležitostem a odstraňuje generační a demografické rozdíly;

Zlepšit dopad politik na environmentální pilíř

37. poukazuje na to, že zdánlivě globální témata, jako je změna klimatu, snížení emisí CO₂, energetické úspory, výroba energie z obnovitelných zdrojů, ochrana biologické rozmanitosti, snižování využívání zdrojů, integrovaná doprava a oběhové hospodářství, jsou ve skutečnosti podmíněna místními politikami a kroky. Proto doporučuje, aby byla zvláštní pozornost věnována výrobě šetrné k životnímu prostředí;

38. s ohledem na množství zapojených odvětví považuje za nezbytné přijmout integrovaný a na spolupráci založený přístup mezi víceúrovňovou správou a zainteresovanými subjekty z oblasti životního prostředí. Z tohoto pohledu tvoří koncepce soudržnosti most mezi ekonomickou účinností, sociální soudržností, kulturním rozvojem a environmentální rovnováhou a klade udržitelný rozvoj do centra pozornosti při přípravě politik;

39. souhlasí s názorem, že lidské činnosti a změna klimatu vyvolávají stále větší tlak na mořské ekosystémy. Za tímto účelem je třeba připomenout pozornost věnovanou krokům Komise v zájmu dosažení bezpečných a čistých oceánů řízených udržitelným způsobem a i nadále pokračovat v podpoře provádění agendy pro modrý růst, jež je zaměřena na využití potenciálu oceánů a evropských moří k vytváření pracovních míst, ekonomické hodnoty a udržitelnosti. Kromě toho zdůrazňuje, že k zajištění účinného a udržitelného využívání cenných mořských zdrojů mohou pomoci inovace v modré ekonomice ⁽²⁾;

40. doporučuje, aby všechny instituce usilovaly o minimalizaci plýtvání potravinami a o využívání odpadů, a daly tak podnět k investicím a zaměstnanosti v širším kontextu *zelené ekonomiky*. EU musí usilovat o rozhodnou podporu ochoty opustit lineární ekonomický model a posílit model oběhového hospodářství, jak již Výbor regionů uvedl ve svých stanoviscích *Směrem k oběhovému hospodářství: přezkum evropských právních předpisů v oblasti odpadů, Legislativní návrhy, kterými se mění směrnice o odpadech, a Akční plán EU pro oběhové hospodářství*;

Zlepšit dopad politik na ekonomický pilíř

41. domnívá se, že modely rozvoje podmíněné novými konkurenčními faktory, jako jsou mimo jiné sítě umožňující vzájemné propojení nekonečného množství údajů s neomezeným počtem uživatelů, představují jasný nesoulad mezi potřebou podniků zkrátit dobu do uvedení na trh a dobu na budování konsensu a byrokratické postupy. Místní a regionální orgány představují odpovídající úroveň pro zvýšení rychlosti politického rozhodování tempem, jakým trhy vyžadují;

42. doufá, že budou skutečně podporovány modely rozvoje, zejména pak nehmotné sítě, které usnadněním přístupu k nekonečnému množství údajů podmiňují nové konkurenční faktory na místní úrovni a přechod na nové výrobní modely;

43. domnívá se, že nelze dále odkládat rozvoj strategií, které aktivují strukturální politiky, aby bylo možné mezi pilíře rozvoje znovu zahrnout radikální změnu výrobního modelu a využitím pobídek také zvýhodnit udržitelnou výrobu, a to do té doby, než inovace učiní přechod k oběhovému hospodářství ekonomicky výhodným. Je zřejmé, že tyto politiky nejen přispívají ke zvládnutí nových náročných výzev, které jsou určeny procesy globalizace, ale také představují jasnou odezvu na kompromis v sociálních otázkách, jež proti sobě staví životní prostředí a práci;

44. uznává, že globalizace vyvolaná především lepší mobilitou osob, výrobků a údajů zintenzivňuje mezinárodní hospodářskou soutěž nejen mezi podniky, ale i mezi územními celky. Ukazuje se tedy, že je nezbytné rozhodně jednat, pokud jde o faktory, které tvoří základ územní konkurenceschopnosti, jako jsou sociální a institucionální kapitál, infrastruktury, inovace, s cílem obnovit pohyb evropské ekonomiky;

45. znovu opakuje, že místní a regionální orgány zastávají zásadní úlohu ve vztazích mezi partnerstvími veřejného a soukromého sektoru a jsou schopny rozpoznat různorodost forem rozvoje, jež mohou podpořit cílené investice za účelem zhodnocení vnitřních zdrojů každého územního celku;

Zlepšit dopad politik na územní pilíř

46. vyjadřuje politování nad tím, že ve sdělení přijatém Evropskou komisí se vůbec neobjevuje pojem „územní kapitál“ tak, jak jej vypracovala OBSE v roce 2001 a převzala Evropská komise v roce 2005. V tomto ohledu připomíná, že tento pojem zahrnuje soubor lokalizovaných aktiv: přírodních, lidských, umělých, organizačních, vztahových a poznávacích, která tvoří konkurenční potenciál daného území;

47. konstatuje, že krize a dopady globalizace hluboce poznamenaly vztahy, jež zaručovaly soudržnost uvnitř územních celků, a vyvolaly tak rozkol (město-venkov, centrum-okrajové části) a změnily dynamiku sociální struktury. Z tohoto pohledu je třeba převzít odpovědnost za překonání starých modelů územní politiky, pro něž jsou typické funkcionalistické přístupy, které územní celek považují za pouhý prostor, a přechod k neoinstitucionálním maticím, které územním celkům naopak přiznávají úlohu kolektivního subjektu;

48. uznává, že Amsterodamský pakt klade do středu rostoucích zájmů úlohu městských politik majících za cíl provádět opatření zaměřená na podporu sociální soudržnosti a hospodářského rozvoje, a to na základě přesvědčení, že města mohou pozitivně přispět k inovačním procesům;

⁽²⁾ COR 2203/2012.

DOPORUČENÍ URČENÁ REGIONÁLNÍM A MÍSTNÍM ORGÁNŮM

49. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány hrají zásadní úlohu v oblasti ochrany a rozvoje městské struktury, venkovských oblastí a společného dědictví a mohou přispět k tomu, co je v Agendě pro udržitelný rozvoj 2030 nazváno „přeměna našeho světa“, prostřednictvím proaktivního postoje a závazku k:

- a. zlepšení vlastní strategické schopnosti řízení;
- b. usnadnění vzniku náročné a uvědomělé občanské společnosti;
- c. rozvoji integrovaného městského a územního plánování;
- d. podpoře ekonomických příležitostí na místní úrovni za účelem vytváření důstojných pracovních míst a sociální soudržnosti;
- e. podpoře regionálních „plánů/strategií“ udržitelného rozvoje pomocí propojování cílů udržitelného rozvoje s politickými cíli, ale také pomocí revizí a úprav programů tak, aby odpovídaly výzvám udržitelného rozvoje, a tím přispívaly k definování národních programů reforem (NPR);
- f. směrování přechodu k nízkouhlíkovému hospodářství a k odolným městům a regionům;
- g. podpoře při definování plánů udržitelné městské mobility;
- h. uznání a propagaci úlohy kultury v oblasti udržitelného rozvoje a zhodnocení místního dědictví, kreativity a rozmanitosti;
- i. usnadnění účasti hospodářských, sociálních a kulturních subjektů, vysokých škol a středisek vědeckého výzkumu i jednotlivých občanů na vypracování plánů a iniciativ zaměřených na dosažení cílů udržitelného rozvoje ve spolupráci se SVS v rámci akce „Science meets Regions“;
- j. podpoře programů výchovy k udržitelnému rozvoji ve školách a kulturních aktivit citlivých k problému udržitelnosti;
- k. podpoře zavádění „ukazatelů spravedlivého a udržitelného blahobytu“ v cyklu přípravy zákonů a dokumentů pro regionální rozpočty;
- l. navazování partnerství v rámci decentralizované spolupráce pro rozvoj;

50. znovu opakuje, že místní a regionální orgány jsou institucemi schopnými rozvíjet formy participativní demokracie se zapojením zejména žen, mladých lidí, starších osob a menšin jakožto základu pro plánování a provádění integrovaných strategií hospodářského rozvoje na místní úrovni;

DOPORUČENÍ URČENÁ ORGÁNŮM NA CELOSTÁTNÍ ÚROVNI

51. doporučuje, aby byl přijat přístup „zdola nahoru“ a definován odpovídající právní rámec s vyčleněnými dostatečnými zdroji. Takový nový systém může být úspěšně vytvořen pouze při uskutečňování stále hlubší decentralizace v různých zemích EU. Vlády jednotlivých zemí by měly:

- a. podpořit sdílenou správu a skutečnou decentralizaci, jež umožní všem zainteresovaným subjektům se zapojit, a to nejen v přípravné, ale i v prováděcí fázi;
- b. vypracovat soudržné a integrované územní politiky po konzultaci s orgány na nižší než celostátní úrovni, zejména při vytváření národních programů reforem;
- c. znovu promyslet finanční systémy na nižší než celostátní úrovni s cílem sladit financování s udržitelností;
- d. zapojit regionální a místní orgány do následného sledování cílů udržitelného rozvoje s podporou přesných územních údajů;

52. vyzdvihuje nutnost zahrnout na celostátní úrovni správy místní a regionální orgány – pokud možno pomocí přístupu „zdola nahoru“ – do přípravy územních akčních plánů zaměřených na dosažení cílů udržitelného rozvoje s přihlédnutím k silným a slabým stránkám, a to na základě zásady „no one left behind“ a efektivity nákladů;

DOPORUČENÍ URČENÁ ORGÁNŮM NA ÚROVNI EU A MEZINÁRODNÍ ÚROVNI

53. je přesvědčen, že mají-li globální politiky a dohody plně využít závazků a zkušeností na místní úrovni, musí být úloha místních a regionálních orgánů složkou strukturovaného dialogu a nedílnou součástí správy, nikoli jen úlohou obyčejně zainteresované strany. Úsilí místních a regionálních orgánů o uspořádání a vytvoření informačních vstupů musí být uznáváno jako součást procesu rozhodování, a to i prostřednictvím kroků, jako je:

- a. začlenění organizovaných sítí místních a regionálních orgánů do správních struktur mezinárodních orgánů pro rozvoj;
- b. posílení nástrojů financování a přezkumu politik udržitelného místního rozvoje;
- c. podpora decentralizované spolupráce, a to i se zeměmi mimo EU, sdílení učení a znalostí na podporu inovací;

54. požaduje, aby byly na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni stanoveny prostředky na předběžné a následné vyhodnocování dopadu politik souvisejících s udržitelným rozvojem. K tomu je zapotřebí úsilí zaměřené na zlepšení koordinace všech politik prováděných jak Unií, tak členskými státy a místními a regionálními orgány;

55. žádá Komisi, aby ještě strategičtěji a účelněji využívala národní programy reforem, které jsou již formálně zahrnuty do plánování fondů soudržnosti, a vhodně využívala nástroje, které již byly přijaty v rámci podpory udržitelného rozvoje. Bylo by tak možné v rámci evropského semestru zdůraznit nejen reformní opatření ve prospěch cílů udržitelného rozvoje naplánovaná a zaznamenaná na celostátní úrovni, ale také opatření týkající se regionálního a místního rozměru;

56. doporučuje, aby evropské a mezinárodní úrovně správy byly schopny převzít organizaci komplexního systému světových vztahů a kontrolovat regionální ohniska napětí, doplňovat změny a restrukturalizace institucionálního a výrobního systému zděděných z minulého století, poskytovat místním subjektům nezbytné pravomoci k přeměně křehké geo-ekonomické rovnováhy v příležitosti rozvoje, jež obnoví konkurenceschopnost místních výrobních systémů na celosvětovém trhu.

V Bruselu dne 12. července 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Markku MARKKULA

Stanovisko Evropského výboru regionů — Migrace na trase přes centrální Středomoří

(2017/C 342/04)

Zpravodaj: Hans Janssen (NL/ELS), starosta města Oisterwijk**Odkaz:** společné sdělení Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě

Migrace na trase přes centrální Středomoří. Řízení toků, záchrana životů

JOIN(2017) 4 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR)

Úvod a souvislosti

1. je si vědom toho, že toto sdělení EU je důležitým prvkem rozsáhlejší reformy politiky EU. Jeho přínos spočívá v tom, že jsou v něm navržena konkrétní opatření, jež mají doplnit strategické směry Rady z roku 2014, v nichž se čelní evropští představitelé dohodli na vytyčení cesty budoucího vývoje politiky v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, včetně přistěhovalectví a azylu;
2. domnívá se, že by členské státy EU a instituce Evropské unie měly v této tak citlivé a strategické oblasti i nadále utvářet strategii pro tento region v rámci jeho vztahů s Evropskou unií a následně i skutečnou migrační politiku a převzít politickou odpovědnost za její provádění v zájmu evropských národů, přičemž by měly zohlednit konkrétní zvláštnosti členských států a zemí původu a práva migrantů v souladu s mezinárodními a evropskými úmluvami;
3. je si vědom toho, že migrační a rozvojová politika jsou úzce propojeny. Pro to, aby se společná evropská migrační politika stala skutečností a aby byl prováděn Evropský program pro migraci, má zásadní význam mezinárodní, vnitrostátní, regionální a místní spolupráce;
4. vyslovuje se pro to, aby byl k řízení migrace zaujat ucelený přístup, který umožní decentralizovanější a účinnější řízení migračních toků. Toto decentralizované řízení zaručí rovné zacházení a rovná práva;
5. zdůrazňuje, že je nanejvýš důležité snížit počet úmrtí na moři při pokusech přelout do Evropy a že je nutné pokračovat v úsilí o záchranu lidí v tísní a toto úsilí zintenzivnit. Vyjadřuje hlubokou lítost nad stovkami již ztracených životů a vyslovuje uznání všem zemím a organizacím, které se snaží této lidské tragédii předcházet⁽¹⁾. Opakuje, že součástí tohoto úsilí o vytvoření komplexní a humánní migrační politiky musí být vytvoření dodatečně bezpečné a přístupné legální cesty pro migraci do EU, již představují například humanitární víza, přesídlování a rozsáhlejší slučování rodin;
6. vítá dodatečná opatření, která byla v tomto společném sdělení navržena s cílem posílit iniciativy na migrační trase přes centrální Středomoří, včetně Libye a přilehlých oblastí. Vzhledem k vysokému počtu osob, které na moři a na migrační trase přes centrální Středomoří přicházejí o život, patří otázka řízení migračních toků a záchranu lidských životů i nadále mezi klíčové priority;
7. domnívá se, že nezbytným předpokladem pro dosažení optimálních výsledků je víceúrovňová správa. V této souvislosti je nezbytné, aby orgány na úrovni EU, jednotlivých států a na nižších úrovních správy úzce spolupracovaly s místními a regionálními orgány v zemích tranzitu a s občanskou společností, se sdruženími migrantů a s místním obyvatelstvem v přijímajících zemích a aby byly vnímavé k jejich podnětům;

⁽¹⁾ CdR 5728/2014, stanovisko Úsilí o podporu skutečné solidarity v oblasti řádné evropské migrační politiky, zpravodaj: François Decoster (FR/ALDE).

8. zdůrazňuje, že pro úspěšnost těchto opatření je nutná úzká spolupráce s příslušnými partnery v zemích ležících na trase přes centrální Středomoří a soustředěné úsilí na straně orgánů EU a členských států, a také spolupráce s mezinárodními organizacemi, jako je Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a Mezinárodní organizace pro migraci (IOM). Upozorňuje na to, že některá z navrhovaných opatření bude možné úspěšně provést pouze v případě, že to situace na místě umožní. Mělo by se na ně pohlížet jako na opatření doplňující četné iniciativy, které EU a její členské státy již provádějí, zejména v rámci Evropského programu pro migraci a programu týkajícího se partnerství v oblasti migrace⁽²⁾;

9. rád by vyslovil své uznání snahám Itálie, Malty, Řecka, Kypru, Francie, Španělska a Portugalska, které již propojily svá národní koordinační centra pro ostrahu hranic Eurosur se středomořskou sítí Seahorse;

10. je si vědom toho, že trasa před centrální Středomoří se stala hlavní trasou pro migranty a uprchlíky, kteří se pokoušejí dostat do Evropy. V roce 2016 bylo na trase přes centrální Středomoří zaznamenáno více než 180 000 osob, z nichž valná většina zamířila na evropský kontinent přes Itálii. Pro téměř 90 % z nich je výchozím bodem na této cestě Libye, jejíž nestabilní politická a ekonomická situace skýtá převaděčům příležitost, aby rozšiřovali svou činnost. Zdůrazňuje, že je naléhavě nutné snížit počet přeplaveb a zabránit tomu, aby loďky a čluny ilegálně vyplouvaly ve snaze dostat se do EU. Podtrhuje význam preventivních opatření na všech úrovních správy;

11. poukazuje na to, že sami převaděči a obchodníci s lidmi přispívají k nestabilitě v Libyi svými aktivitami a porušováním lidských práv, čímž zvyšují zranitelnost migrantů. Dosažení trvalého řešení ohledně výzev v oblasti správy a bezpečnostní politiky v Libyi zůstává pro Evropskou unii, její členské státy a mezinárodní partnery i nadále jednou z prvořadých priorit, neboť se jedná o nezbytný předpoklad pro udržitelné překonání současné situace;

12. podotýká, že většinu migrantů v Libyi tvoří státní příslušníci třetích zemí, přičemž nejvíce jich pochází ze zemí subsaharské Afriky. V rámci účinného postupu je tudíž rovněž nutné vzít v potaz opatření na jih od Libye;

13. podtrhuje přínos opatření, která byla ve sdělení avizována – jde o rozšíření výcvikových a vzdělávacích programů pro libyjskou pobřežní stráž, zajištění udržitelných zdrojů pro financování budoucích potřeb v oblasti vzdělávání a výcviku, podniknutí rozhodných kroků pro zintenzivnění boje proti převaděčům a obchodníkům s lidmi a poskytování pobídek k účasti Tuniska, Alžírsko a Egypta ve středomořské síti Seahorse s cílem zajistit zapojení nižší než regionální úrovně. Zdůrazňuje, že při všech těchto činnostech musí být hlavní prioritou opětovné dosažení dodržování základních lidských práv a zásad právního státu ku prospěchu migrantů a místních obyvatel;

Zaměření se na Libyi jakožto důležitou, avšak zranitelnou zemi

14. připomíná, že je nutné seriózně spolupracovat s libyjskými orgány, aby se zajistilo zlepšení podmínek ve střediscích pro migranty, přičemž je třeba věnovat zvláštní pozornost zranitelným a nezletilým osobám a zajistit těsnou spolupráci s IOM a UNHCR a účinné monitorování norem z jejich strany;

15. je potěšen záměrem zintenzivnit spolupráci s libyjskými obcemi s cílem propagovat alternativní zdroje obživy a zvyšovat odolnost místních komunit hostících migranty, jakož i technickou spolupráci, aby mohly libyjské obce vytvářet strategie rozvoje svých území a zlepšovat podpůrné služby pro své občany;

16. zdůrazňuje, že je nezbytná střednědobá a dlouhodobá strategie spolupráce na podporu budování kapacit libyjských místních a regionálních orgánů v oblasti správy území;

17. podporuje úmysl prosazovat pohraniční spolupráci, dialog a výměnu informací mezi Libyí a sousedními zeměmi na jihu, mimo jiné využitím plného potenciálu zpravodajské sítě Afrika-Frontex;

18. poukazuje na to, že při podnikání společných kroků s Libyí je třeba minimalizovat riziko, že by v sousedních zemích mohly vzniknout jiné trasy. Vítá proto zaujetí komplexního regionálního přístupu posílením spolupráce s Egyptem, Tuniskem a Alžírskem a prohloubením dialogu a operativní spolupráce s těmito zeměmi v oblasti migrace. Je třeba

⁽²⁾ COR-2016-04555-00-00-AC-TRA, stanovisko Rámc pro partnerství se třetími zeměmi v oblasti migrace, zpravodaj: Peter Bossman (SI/SES).

poskytnout těmto zemím další pomoc, aby si mohly vytvořit vlastní funkční azylové systémy a mohly podporovat osoby, které potřebují mezinárodní ochranu;

19. s ohledem na to, že EU v tomto regionu realizuje různé projekty a programy zaměřené na otázky, které spolu úzce souvisejí, je naprosto nezbytné tyto iniciativy koordinovat, mají-li být účinné v rámci plnění výše uvedených cílů;

20. poukazuje na to, že společná reakce EU na nelegální migraci měla prozatím podobu centrálních bezpečnostních strategií jednotlivých států, které byly zaměřeny především na boj proti převaděčství prostřednictvím spolupráce se státními orgány;

21. vyzývá k tomu, aby byla věnována větší pozornost různým místním politickým subjektům, které se na nelegální migraci podílejí. Mezi příslušné subjekty patří dopravní společnosti, jež usnadňují nelegální přesun migrantů, místní obyvatelstvo, které poskytuje stravu a ubytování, aby si zajistilo obživu, místní bezpečnostní složky, jež si přivydělávají prostřednictvím korupce a vybírání silničních poplatků, politici představitelé, kteří využívají finančních prostředků plynoucích z napomáhání nelegální migraci k tomu, aby si získali politickou přízeň a vliv, ozbrojené skupiny, jež podporují převaděčství a vykoisťování lidí s cílem upevnit svou pozici atd. Pochopení těchto různých aktérů a jejich vztahu k místní správě a dynamice mezi stabilitou a konfliktem a také jejich zapojení do diskuse o strategiích stabilizace a budování budoucnosti jejich země jsou nezbytným předpokladem pro účinné řízení migrace;

22. z tohoto důvodu vítá návrh posílit stávající socioekonomickou podporu určenou obcím na této migrační trase a zapojit je do provádění strategií pro zlepšení životních podmínek místních obyvatel, a tudíž i budoucích vyhlídek pro příslušné oblasti;

23. zdůrazňuje, že náležitě koncipovaná migrační politika by mohla v dlouhodobém horizontu přispět k zajištění alternativních zdrojů obživy a lépe fungujících institucí, díky čemuž bude možné řešit některé z hlavních příčin migrace zevnitř. Aby bylo toto účinné utváření politiky zaručeno, musí stávající migrační politika zohlednit skutečnost, že nelegální migraci přes Saharu způsobují problémy týkající se správy a stability;

24. připomíná, že nelegální migrační trasy v tomto regionu procházejí mnoha zeměmi, jejichž státní orgány jsou slabé nebo vůbec neexistují. Libye je zde jasným příkladem. Řada zpráv dokládá, že zisky z nezákonného převaděčství a obchodování s lidmi posilují postavení nelegálních ozbrojených sil, které na daném území mají skutečnou úřední moc, a mohou tak mařit rozsáhlejší procesy řešení konfliktů. I v případech, kdy oficiální státní orgány ještě existují, má spolupráce s těmito subjekty při potírání nelegální migrace bytostně politický charakter a může vyústit v posílení zájmů na stát napojených převaděčů a nelegálních ozbrojených sil. V situaci roztržité svrchovanosti nejsou k dispozici neutrální partneři;

25. zdůrazňuje, že změna klimatu a přírodní katastrofy mohou být faktory, které vedou k migraci a vysídlování obyvatelstva. Dále vyzývá k investování do budování odolnosti vůči riziku katastrof jako preventivnímu opatření sloužícímu k řešení hlavních příčin migrace;

Lepší řízení migrace v Libyi

26. vybízí k tomu, aby se pokračovalo v úsilí o systematickou spolupráci s libyjskými orgány, přičemž je třeba klást důraz na správu hranic, potírání nelegální migrace, otázku lidských práv a uspokojování potřeb migrantů v Libyi. Mimoto by ve spolupráci s občanskou společností měly být vytvořeny alternativy k zadržování migrantů, které by mělo být používáno pouze jako krajní opatření a jen za takových podmínek, které odpovídají mezinárodním standardům v humanitární oblasti a v oblasti lidských práv. Odborná příprava a logistická podpora v těchto záležitostech by měly být důležitým prvkem programů pro budování kapacit, které EU podporuje;

27. navrhuje, aby byla ve spolupráci s UNHCR prozkoumána proveditelnost praktických kroků k přesídlení migrantů, kteří potřebují mezinárodní ochranu, z Libye do členských států EU a jiných partnerských zemí ve světě;

28. vyzývá k posílení pilotní iniciativy, která je zaměřena na stabilizaci komunit v oblastech zasažených vnitřním vysídlováním a tranzitem migrantů, včetně spolupráce na přípravě strategií pro tyto oblasti, jejichž cílem by bylo zajistit důstojné životní podmínky pro obyvatele dané země, zejména prostřednictvím vytváření pracovních příležitostí pro osoby,

kteří potřebují ochranu, což by mělo dodatečný přínos v podobě usnadnění jejich přijetí ze strany hostitelských komunit, ale také v podobě zlepšení veřejných služeb a veřejných zařízení sloužících občanům;

29. vyslovuje se pro zintenzivnění probíhajících asistovaných dobrovolných návratů z Libye do zemí původu, pokud to situace na místě umožňuje a v koordinaci s mezinárodními partnery, zejména s IOM;

Zásadní role místních orgánů při řešení této situace

30. je potěšen tím, že byla uznána významná úloha místních a regionálních orgánů při řešení otázek spojených s migrací a při jejím řízení, záchraně lidských životů a boji proti trestné činnosti;

31. připomíná, že města jsou ústředními subjekty v oblasti globální migrace a také nejpříměji pociťují její negativní důsledky. Místní orgány nesou bezprostřední odpovědnost za životní podmínky, úspěchy a problémy přistěhovalců. Místní orgány mohou uspět tam, kde se mnohé vnitrostátní vlády setkávají s obtížemi nebo dokonce s nezdarem⁽³⁾;

32. vyzdvihuje úlohu místních orgánů v zemích původu a tranzitu a v cílových zemích v oblasti migrační politiky, především co se týče integrace a sociální soudržnosti. Místní orgány jsou při překonávání problémů spojených s migrací v přední linii, a to vzhledem ke svým pravomocem, kontaktu s realitou a zkušenostem s řešením každodenní situace stále rozmanitější společnosti. Migrace je však záležitostí týkající se všech úrovní (EU, vnitrostátní, regionální a místní), které za ni mají společnou odpovědnost. Zároveň je ovšem důležité zohlednit místní a regionální předpoklady k co nejlepšímu a nejudržetelnějšímu přijímání migrantů, a tedy i jejich úspěšné integraci;

33. domnívá se, že by EU měla využít potenciálu a zkušeností regionů, které tvoří její jižní námořní hranici (jak ve Středozemním moři, tak v Atlantském oceánu), jelikož se jedná o články důležité pro rozvoj vzájemně prospěšných vztahů se třetími zeměmi;

34. podtrhuje nutnost posílit místní komunity, zvláště v Libyi, v souladu s Maltským prohlášením členů Evropské rady o vnějších aspektech migrace⁽⁴⁾, a podporuje tedy projekty, jako je iniciativa z Nikósie. Vyzývá Evropskou službu pro vnější činnost a Evropskou komisi, aby ve spolupráci s VR a sdružením místních či regionálních orgánů prozkoumaly možnosti uskutečnění obdobných projektů v dalších zemích;

35. uznává přínos iniciativy z Nikósie jakožto projektu zaměřeného na budování kapacit na podporu libyjských obcí, který je realizován v partnerství s evropskými místními a regionálními orgány a s finančním příspěvím Evropské komise. Poukazuje na to, že se tato iniciativa musí posílit tak, aby byla její opatření účinnější a přinášela lepší výsledky, přičemž je třeba mít na paměti skutečnost, že je nezbytné zachovávat ostražitost ohledně složité situace v otázce legitimacy v Libyi a věnovat pozornost případným politickým důsledkům;

36. je si vědom toho, že místní orgány na trase přes centrální Středomoří nemají dobře rozvinuté kapacity. Výzva je ještě náročnější, když jde o snahu reagovat na různé potřeby, zejména za složitých hospodářských podmínek. Místní orgány musejí mít k dispozici nástroje, pomocí nichž budou moci identifikovat nejnaléhavější potřeby různých skupin migrantů, především dětí a mladistvých bez doprovodu a žen;

37. zdůrazňuje, že je nutné věnovat větší pozornost ochraně dětí. V uplynulých třech měsících zahynul v centrálním Středomoří rekordní počet uprchlíků a migrantů, mezi nimiž bylo zhruba 190 dětí. Výbor se připojuje k výzvě, již UNICEF adresoval EU a jejím členským státům, a sice aby se snažily chránit děti z řad uprchlíků a migrantů, zejména ty bez doprovodu, před vykořisťováním, násilím a obchodováním s dětmi a aby posílily programy na ochranu dětí v Libyi;

38. poukazuje na to, že podpora rozvoje kapacit místních orgánů ze strany EU zahrnuje nejenom zvyšování technických kapacit těchto orgánů, ale také zajištění toho, aby byly schopny účinně zabezpečovat základní potřeby a služby. Z empirických poznatků vyplývá, že decentralizované zaopatřování sociálních služeb a veřejných statků umožňuje dosáhnout optimální efektivity nákladů při plánování a uskutečňování rozvoje;

39. vyslovuje se pro to, aby byly podporovány programy zaměřené na decentralizaci a místní správu v souladu s vnitrostátními strategiemi snižování chudoby;

⁽³⁾ CdR 9/2012 fin, stanovisko Migrace a mobilita – globální přístup, zpravodaj: Nichi Vendola (IT/SES).

⁽⁴⁾ <http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2017/01/03-malta-declaration/>

40. zdůrazňuje, že je třeba věnovat větší pozornost soudržnosti a interakci mezi vnitrostátními migračními politikami a místními iniciativami při poskytování služeb a ochrany migrantům a při podpoře jejich sociálního začleňování, pokud mají nárok na mezinárodní ochranu. Místní orgány musejí mít minimálně k dispozici potřebné pravomoci a prostředky, aby mohly náležitě reagovat na potřeby migrantů v komunitách, které spadají pod jejich působnost. V ideálním případě by měly být schopny fungovat v celkovém politickém prostředí, které podporuje inkluzivní přístup, jestliže pro to existují náležité předpoklady;
41. poukazuje na to, že Libye v posledních šesti letech zažívá politické a sociální zvraty, které jsou přímým důsledkem událostí arabského jara. Všeobecná krize, jíž Libye prochází od roku 2014, uvrhla tuto zemi do naprostého chaosu a způsobila prudké zhoršení životních podmínek v celé zemi. Téměř úplná absence státu a velice omezené prostředky, jež mají k dispozici obecní zastupitelstva, činí z neuspokojivého fungování institucí výraznou překážku, která brání stabilitě a rozvoji. Zároveň se tato země rozhodla uskutečnit reformy s cílem zavést decentralizovaný systém správy — v roce 2012 schválila zákon č. 59 (o místní správě), jenž navzdory nestabilní situaci v této zemi zůstává i nadále referenčním bodem pro všechny libyjské strany bez ohledu na jejich politickou orientaci;
42. zdůrazňuje, že mnozí mladí lidé z libyjských měst se nechali vtáhnout do „byznysu“ spojeného s migrací, jelikož se jedná o velice výnosný zdroj příjmů. Je mimořádně obtížné integrovat mladé lidi, kteří se účastnili ozbrojených konfliktů a činnosti milic. Tradiční společenské organizace (kmeny, rodiny, školy a instituce) si s mladými lidmi nevědí rady. Rozšířeným jevem je užívání drog a páčání trestné činnosti. Situaci mladých lidí ještě zhoršila neexistence konkrétních politik zaměřených na mládež;
43. vyzdvihuje skutečnost, že důležitou roli mohou sehrát nejenom obce v Libyi, ale také v různých zemích na trase přes Středomoří. Obce jakožto institucionální a legitimní subjekty mající na starosti místní záležitosti musejí podstatným způsobem přispět ke stabilizaci. Stěžejními aspekty tohoto úkolu jsou místní hospodářský rozvoj, koordinaci s aktéry v oblasti bezpečnosti a účinné politiky týkající se mládeže a migrace. Místní orgány však potřebují velkou pomoc, aby byly schopny na sebe tyto úkoly vzít;
44. vyslovuje se pro zavedení programů, které přispějí k upevnění, posílení a zefektivnění místní správy v Libyi a dalších zemích na trase přes centrální Středomoří, přičemž budou zaměřeny na tři rozměry místní správy: řízení, poskytování služeb a účast. Je rovněž třeba vyvinout úsilí s cílem zlepšit místní hospodářské vyhlídky, společenský život a politické začlenění mladých lidí s vyšším vzděláním ve vnitrozemských venkovských oblastech a ve městech, aby se tak zmírnily faktory, které vyvolávají radikalizaci a migraci;
45. zdůrazňuje, že by bylo možné podnitit na místní úrovni lepší správu, přestože místní orgány v současné době de facto nemají kapacitu, a domnívá se, že je naprosto nezbytné podpořit místní správu, poněvadž to nevyhnutelně podpoří stabilizaci a vytvoří to podmínky pro budoucí rekonstrukci, což je nezbytný předpoklad pro účinné a udržitelné řízení migrace v Libyi;
46. vyzdvihuje význam zapojení žen a mladých lidí, které by mělo i nadále hrát stěžejní roli v rámci různých podpůrných činností, zejména prostřednictvím zapojení činných organizací občanské společnosti a nezávislých politiků;
47. upozorňuje na přidanou hodnotu konkrétních cílů, pokud jde o omezování negativních dopadů různých forem migrace, vysídlování a nepokojů tím, že se zvýší hospodářská atraktivita venkovských oblastí a obcím bude poskytována pomoc při plnění jejich nového úkolu v souladu s decentralizačními opatřeními;
48. je si vědom toho, že tato tragédie začíná v zemích původu, nikoli na moři. Vybízí tudíž EU k tomu, aby přispívala k místnímu hospodářskému rozvoji v zemích na trase přes centrální Středomoří tím, že bude podporovat obce jakožto aktéry místního rozvoje a zajistí zapojení mladých lidí a žen do místních záležitostí a socioekonomických aktivit;
49. prohlašuje, že je připraven být dále nápomocen při koncipování a provádění migrační politiky EU, a to i s využitím poznatků a zkušeností Evropsko-středomořského shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM).

V Bruselu dne 12. července 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Markku MARKKULA

Stanovisko Evropského výboru regionů — Mezinárodní správa oceánů: agenda pro budoucnost našich oceánů

(2017/C 342/05)

Zpravodaj: Anthony Gerard Buchanan (UK/EA), člen rady hrabství East Renfrewshire (Skotsko)**Odkaz:** společné sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů **Mezinárodní správa oceánů: agenda pro budoucnost našich oceánů**

JOIN(2016) 49 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR)

1. vítá společné sdělení o správě oceánů, které dne 10. listopadu 2016 přijaly Evropská komise a vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku;
2. podporuje navrhovaná opatření, která mají zaručit bezpečné, chráněné, čisté a udržitelným způsobem spravované oceány;
3. souhlasí s cílem zajistit, aby EU byla silným globálním aktérem, jenž bude schopen vypracovat program lepší správy oceánů založené na meziodvětvovém mezinárodním přístupu opírajícím se o jasná pravidla. Hlavním cílem této iniciativy EU bude zavedení mezinárodního standardu v oblasti sociálních, hospodářských a environmentálních podmínek vztahujících se na činnost související s mořem, vytvoření rovných podmínek, které zaručí náležitou udržitelnost oceánů, a posílení konkurenceschopnosti evropských subjektů, které v této oblasti působí;
4. plně podporuje nedávné závěry Rady ⁽¹⁾, v nichž se požaduje soudržnější přístup mezi vnitřními a vnějšími aspekty správy oceánů, včetně synergií mezi strategiemi EU, členských států a regionů;
5. připomíná mimo jiné svá dřívější stanoviska ke sdělení Komise Cesta k integrované námořní politice ⁽²⁾, k územnímu plánování námořních prostor a integrované správě pobřeží ⁽³⁾, k rozvoji potenciálu energie oceánů ⁽⁴⁾ a k lepší ochraně mořského prostředí ⁽⁵⁾;
6. trvá na vedoucí úloze Evropské unie v oblasti námořní správy, jejímž cílem je zajistit pro evropská pobřeží a moře nejkomplexnější systém politiky a regulace na světě, který bude uznávat roli, kterou hrají místní a regionální orgány, pobřežní komunity a hospodářští a sociální aktéři při zajišťování toho, aby hospodářské, environmentální, klimatické i sociální faktory byly řešeny náležitě v rámci komplexní a víceúrovňové správy;
7. zastává nicméně názor, že správa oceánů je ovlivněna jevem známým jako „tragédie obecní pastviny“. Ačkoli existuje celá řada celosvětových všeobecných dohod nebo dohod o moři, například úmluva Organizace spojených národů o mořském právu (UNCLOS), a specializované úmluvy zejména v rámci Mezinárodní námořní organizace, míra roztržítivosti je značná. Za této situace je úlohou EU nejen jít příkladem, ale také nabízet pobídky k tomu, aby partneři ze třetích zemí napodobovali vysoké standardy, které v politice EU pro mořské prostředí existují. Tyto pobídky, včetně budování kapacit, by případně mohly být zapracovány do mezinárodních dohod o obchodu a rozvojových programů, které EU vyjednává s třetími zeměmi;

⁽¹⁾ Závěry Rady ze dne 3. dubna 2017.⁽²⁾ CdR 126/2010, zpravodaj: Michael Cohen.⁽³⁾ CdR 3766/2013, zpravodaj: Paul O'Donoghue.⁽⁴⁾ CdR 1693/2015, zpravodaj: Rhodri Glyn Thomas.⁽⁵⁾ CdR 7256/2014, zpravodaj: Hermann Kuhn.

8. konstatuje, že EU a členské státy mají paralelní pravomoci v oblasti mezinárodních vztahů, a to včetně problematiky týkající se moří. To vyžaduje řádnou koordinaci mezi jednotlivými úrovněmi správy. Je třeba zajistit, aby pozice EU a jednotlivých států na mezinárodních fórech byly předmětem posouzení územního dopadu, a plně tak zohledňovaly zájmy příslušných místních a regionálních orgánů;

9. zdůrazňuje, že mnoho problémů souvisejících se správou oceánů má v rámci evropských pobřeží a moří nevyhnutelně lokální povahu v důsledku těžby zdrojů, hospodářského přínosu pro pobřežní oblasti, rybářské komunity a přístavy nebo dopadu na životní prostředí. Politiky v oblasti životního prostředí a klimatu a hospodářská rozhodnutí týkající se oceánů jinde ve světě mají dopad na místní a regionální orgány EU. To vyžaduje významné investice do územního plánování námořních prostor a podporu správy na místní/regionální úrovni;

10. zdůrazňuje, že námořní politika přímo souvisí s hospodářskou politikou a politikou životního prostředí a územního plánování v pobřežních oblastech. To, jakým způsobem místní a regionální orgány řídí politiku v pobřežních oblastech, se přímo projeví na moři. Činnost prováděná na moři je v souvislosti s otázkami, jako jsou větrné elektrárny, často vnímána jako snadné řešení pro opatření, která v pobřežních oblastech narazila na odpor;

11. upozorňuje na to, že místní a regionální orgány mají pravomoci a pozitivní zkušenosti se správou v řadě oblastí, jako jsou rybolov, sběr měkkýšů a koryšů, akvakultura, dotace (např. na neefektivní loďstva), hospodářská a environmentální politika (např. mořský odpad) a kontroly (např. kontroly plavidel), což má pozitivní či negativní dopad na jiná území mimo EU. Často jsou také součástí přístavních orgánů;

12. připomíná nedávný výzkum, který provedly VR⁽⁶⁾ a OECD⁽⁷⁾ v oblasti oceánů a modré ekonomiky. V souladu s programem zlepšování právní úpravy trvá na tom, že před zavedením nových právních předpisů, povolením nových technologií těžby či vymezením nových mořských chráněných oblastí je nezbytné nejprve provést posouzení dopadu, včetně posouzení územního dopadu, s cílem určit možná rizika ve všech odvětvích, možná opatření k jejich zmírnění a očekávané socioekonomické důsledky;

13. připomíná nové cíle udržitelného rozvoje OSN, které podepsaly všechny členské státy EU a OSN. Správa oceánů se týká udržitelného cíle 14: Život ve vodě a cíle 13: Klimatická opatření, ale i cíle 11: Udržitelná města a obce. Výbor vítá plán Komise začlenit tyto cíle do různých politik EU⁽⁸⁾, neboť by to mohl být dobrý základ pro vybudování společného porozumění na mezinárodní úrovni, které přesáhne odvětvová řešení udržitelné správy oceánů;

14. domnívá se naopak, že by uvedení zboží a komodit získaných z oceánů a pocházejících z třetích zemí na jednotný trh EU měl být podmíněn tím, že tyto země budou postupně přijímat přísnější normy EU, např. zákaz výmětů na moři;

15. je přesvědčen, že tři prioritní oblasti určené ve společném sdělení, které jsou členěné na 14 opatření, představují relevantní základ pro přijetí dalších opatření v oblasti správy oceánů na úrovni EU i mezinárodní úrovni. Ačkoli se sdělení týká především mezinárodní složky námořní politiky, existuje zde i místní a regionální pohled, ať už pokud jde o pravomoci a přímý územní dopad, tak pokud jde o stupeň specializace a závislost na oceánu;

Prioritní oblast 1: Zdokonalení mezinárodního rámce pro správu oceánů

16. konstatuje v souvislosti s **opatřením 1**, které se týká odstranění nedostatků mezinárodního rámce pro správu oceánů s cílem zlepšit právní rámec a zajistit rovné podmínky, že již existuje rozsáhlý právní rámec na mezinárodní úrovni, který upravuje námořní hranice, plavbu, status souostroví a tranzitní režimy, výlučné hospodářské zóny, jurisdikci

⁽⁶⁾ Alexander Charalambous a kol., *Developing Blue economy through better methodology for assessment on local and regional level* (Rozvoj modré ekonomiky prostřednictvím lepší metodiky hodnocení na místní a regionální úrovni), Výbor regionů, 2016. http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Documents/order%206203_Blue%20Economy_form_WEB.pdf.

⁽⁷⁾ OECD, *The Ocean Economy in 2030* (Ekonomika oceánů v roce 2030), 2016. <http://www.oecd.org/futures/oceanecconomy.htm>.

⁽⁸⁾ COM(2016) 740 final.

kontinentálního šelfu, hlubokomořskou těžbu z mořského dna, režim vytěžování, ochranu mořského prostředí, vědecký výzkum a řešení sporů. V tomto ohledu připomíná, že pro účely formování politiky správy oceánů je zapotřebí brát v úvahu stávající správní hranice a kulturní a tradiční specifika evropských místních a regionálních společenství;

17. má za to, že v otázkách týkajících se regulace rybolovu, územního plánování námořních prostor a makroregionálních strategií jsou již politiky EU dostatečně propracované. V některých členských státech je strategické plánování využití půdy důležitým politickým nástrojem pro místní územní plánování pevninských i vodních ploch. Místní orgány jsou již v současné době odpovědné za územní plánování v pobřežních oblastech a teritoriálních vodách. Správní nebo právní rámec navrhovaný Evropskou komisí by neměl mít na strategické územní plánování negativní dopad. Hlavní problém na úrovni EU, a především pak v celosvětovém měřítku, spočívá v nedostatečné kontrole a nedůsledném uplatňování. EU jde příkladem a má tudíž odpovídající postavení k tomu, aby při sjednávání nových mezinárodních pravidel s třetími stranami a organizacemi zaváděla reciproční požadavky a poskytovala pobídky. Tato celosvětová iniciativa prosazování uvedených pravidel je zapotřebí k tomu, aby byly zajištěny rovné podmínky pro všechny země, regiony i hospodářské subjekty;

18. souhlasí v souvislosti s **opatřením 2** s tím, že podpora regionálního řízení rybolovu a spolupráce v klíčových oblastech oceánů pro vyplnění mezer regionální správy zlepší postavení odvětví rybolovu EU a pomůže ostatním dosáhnout vysokých standardů, které platí v EU;

19. je znepokojen tím, že pokyny Komise k těžbě z mořského dna odrazují od soustředění se na plány EU pro účinné využívání zdrojů, a to tím spíše, že technologie využívání přírodních zdrojů není vyzkoušena a mohla by poškodit přírodní prostředí. Požaduje koordinaci s jednáním členských států v rámci Mezinárodního úřadu pro mořské dno;

20. v této souvislosti doporučuje, aby EU organizovala kampaně a poskytovala pobídky zaměřené na jiné země a organizace s cílem zavést evropský systém žlutých a červených karet jako model pro boj s nezákonným, nehlášeným a neregulovaným rybolovem v globálním měřítku, včetně zapisování na černé listiny a zákazů vývozu v důsledku neplnění předpisů. Výbor požaduje urychlit stávající plány na vytvoření elektronického nástroje pro správu osvědčení o úlovku. Tato opatření by posílila odvětví rybolovu v těch regionech, které předpisy důsledně uplatňují;

21. má za to, že **opatření 3** týkající se zdokonalení koordinace a spolupráce mezi mezinárodními organizacemi a zahájení partnerství v otázkách správy oceánů bude ku prospěchu regionálním námořním centrům, a to díky lepšímu kontaktu s mezinárodním prostředím;

22. domnívá se, že místní a regionální centra konkurenceschopnosti a špičkových výsledků zejména z oblastí se silným námořním rozměrem, mj. i z nejbližších regionů, mohou hrát klíčovou roli a musejí být finančně podporována při budování mezinárodních výzkumných týmů a platform pro přenos technologií, aby byla podpořena činnost EU v oblasti správy oceánů;

23. je proti návrhu vytvořit zcela nová mezinárodní pravidla a organizace. Výbor souhlasí s Komisí v tom, že má větší smysl zlepšovat stávající systém správy a prosazování pravidel tím, že se pozornost zaměří na neefektivní aspekty a na posílení mezinárodní koordinace. V tomto ohledu je důležité před zavedením nových opatření v konkrétním rámci (např. pro průzkum ropných nalezišť) zajistit, aby byl náležitě chápán dominový efekt, který nastane v jiných oblastech a odvětvích politiky (např. rybolovu);

24. v souvislosti s řízením biologické rozmanitosti v oblastech mimo jurisdikci jednotlivých států doporučuje, aby EU zlepšila koordinaci s agenturami EMSA⁽⁹⁾ a EFCA a aby rovněž úzce zapojila evropské regiony do koordinačních akcí a konzultací s přílehlými evropskými regiony;

25. zastává názor, že správa oceánů je součástí víceúrovňové správy EU, a tudíž vyžaduje sdružování zdrojů členských států a EU za účelem budování kapacit, kontroly, prosazování předpisů, odrazování a trestního stíhání všech subjektů

⁽⁹⁾ EMSA: Evropská agentura pro námořní bezpečnost (<http://www.emsa.europa.eu>).

porušujících stávající právní rámce. To vyžaduje zapojení příslušných místních a regionálních orgánů s ohledem na **opatření 4**, které se týká budování kapacit, neboť toto zapojení přinese pobřežním a mořským regionům z mnoha technických a správních hledisek přímý prospěch;

26. zdůrazňuje, že **opatření 5**, které se týká zajištění bezpečnosti a ochrany moří a oceánů, má zásadní význam pro námořníky, podniky i provozovatele přístavů a je klíčovou součástí boje proti nuceným pracím a obchodu s lidmi. EU by měla být v této oblasti nadále hlavní jurisdikcí s nejkompexnějším právním rámcem bezpečnosti a ochrany na moři a v přístavech a měla by využívat svého značného mezinárodního vlivu k podněcování recipročních ujednání v jiných částech světa;

27. zastává názor, že spolupráce mezi vnitrostátními orgány a agenturami Frontex, EMSA a EFCA musí vyústit v mobilizování společných kapacit pro dohled nad mořským prostředím, přičemž EU bude v případě potřeby poskytovat moderní plavidla a technologie k účinnému vykonávání dohledu;

Prioritní oblast 2: Zmírnění tlaku na oceány a moře a vytvoření podmínek pro udržitelnou modrou ekonomiku

28. v souvislosti s **opatřením 6** je přesvědčen, že je naprosto nezbytné provádět Pařížskou dohodu z 21. konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN s cílem zmírnit škodlivý dopad změny klimatu na oceány, pobřežní oblasti a ekosystémy a řešit budoucí náklady způsobené globálním oteplováním a vzestupem hladin oceánů. Globální klimatické cíle vyžadují opatření na přizpůsobení se změně klimatu na místní úrovni, neboť tam se změny klimatu projevují nejvíce. Z tohoto důvodu, jak VR nedávno uvedl⁽¹⁰⁾, hrají místní a regionální orgány zásadní úlohu při přípravě a provádění vnitrostátních, unijních a mezinárodních rámců pro přizpůsobení, které se zabývají důsledky změny klimatu pro světové oceány. Pro tyto účely je třeba poskytnout zvláštní kapacity a finanční podporu všem regionům, a to včetně nejbližších regionů, vzhledem k jejich strategické poloze v Atlantském a Indickém oceánu a Karibském moři. V souladu s Pařížskou dohodou je rovněž zásadní začlenit přizpůsobení se změně klimatu do námořní správy a také ponechat významný podíl stávajících fosilních paliv nevytěžen. V tomto ohledu má za to, že v zájmu jednotnosti by opatření 6 mělo být posíleno tak, že do něj budou zahrnuta opatření zaměřená na zamezení dalšímu průzkumu ropných nalezišť v citlivých oblastech evropských moří;

29. zdůrazňuje, že **opatření 7**, které se týká boje s nelegálním rybolovem a posilování celosvětového udržitelného řízení oceánských potravinových zdrojů, přináší odvětví rybolovu v EU přímý prospěch. To vyžaduje posílení stávajících regionálních organizací pro řízení rybolovu a zajištění jejich plné provozuschopnosti. Je nutné, aby Evropská komise měla lepší mandát k jednání a k podpoře regionálních organizací pro řízení rybolovu;

30. souhlasí v souladu s **opatřením 8**, že by měly být postupně rušeny dotace v oblasti rybolovu, které poškozují životní prostředí v EU i ve třetích zemích. Je třeba definovat odpovídající pobídky a zmírňující opatření, která zajistí životaschopnost společenství silně závislých na rybolovu v EU i jinde;

31. je přesvědčen, že jednou z nejvýznamnějších iniciativ tohoto návrhu je **opatření 9**, které se týká boje s odpadem a plasty v moři. Přináší přímý prospěch cestovnímu ruchu a rybolovu. Bude-li člověk nadále vypouštět plasty do přírody ve stejné míře jako nyní, bude v roce 2050 v mořích víc plastů než ryb. Hlavním přínosem mohou být stávající pravomoci místních a regionálních orgánů v oblasti nakládání s odpady a prevence vzniku odpadů. Místní orgány hrají důležitou roli, pokud jde o jejich kapacity v oblasti využívání energie vzniklé při spalování vytríděných plastů. V současné době se v EU stále ještě asi 28 % odpadů ukládá na skládky. Silný environmentální rámec EU upravující prevenci, včetně potenciálního zákazu EU týkajícího se mikroplastů, vyžaduje řádné prosazování předpisů na místní i regionální úrovni a neustálé investice do čistších technologií, včetně vypracování zvlášť uzpůsobených místních a regionálních politik prevence odpadu v moři. To by mělo obnášet rovněž další kroky směřující ke společnému režimu nejen pro přístavní zařízení pro příjem lodního odpadu, ale také pro poplatky za lodní odpad a zbytky lodního nákladu, aby byly lodě odrazovány od jejich vypouštění před vplutím do přístavu. Regiony a místní orgány v Evropě patří k největším producentům odpadu a plastů v moři, jsou však také zasaženy odpadem, který pochází z oblastí mimo EU. Z toho plyne, že je nezbytná mezinárodní spolupráce;

32. vítá iniciativu Evropské komise pro boj proti znečišťování oceánů, zejména proti odpadu v moři, nicméně podotýká, že se jedná teprve o první krok k dosažení čistších oceánů a že EU a členské státy mohou jít příkladem tím, že přijmou společný plán pro případné odstraňování škodlivých látek v moři, například střeliva, chemických látek a jaderných

⁽¹⁰⁾ CdR 2430/2016, zpravodajka: Sirpa Hertell.

materiálů. Výbor proto v tomto ohledu zdůrazňuje význam pilotních projektů, které mohou sloužit k rozvoji a zviditelnění evropských schopností, technologií a mírových snah. Takové projekty mohou být zdrojem vývozu technologie i zdrojem know-how, jež mohou třetím zemím a organizacím sloužit jako pobídka k zavádění obdobných politik na jiných místech;

33. domnívá se, že takovýto společný plán prevence znečišťování oceánů může mít hmatatelný přínos pro mořské regiony a společenství, a to nejen přímo – v podobě know-how, odbornosti a posílených kapacit civilní ochrany v oblasti pátrání, záchrany a obnovy –, ale i obecněji v podobě rostoucích příjmů z cestovního ruchu a rybolovu, širšího hospodářského rozvoje, jakož i čistšího životního prostředí a přínosů pro zdraví, a to nejen v evropských pobřežních oblastech, ale i v přilehlých regionech a celém oceánském ekosystému;

34. konstatuje, že cíl **opatření 10**, které se týká podpory územního plánování námořních prostor na celosvětové úrovni, včetně případných mezinárodních pokynů Mezivládní oceánografické komise Organizace spojených národů pro vzdělání, vědu a kulturu (IOC–UNESCO) pro územní plánování námořních prostor, je v souladu s dřívějšími stanovisky VR, která upozorňují na propracované politiky EU v oblasti územního plánování námořních prostor a přínos místních a regionálních orgánů. Pro podniky v EU to rovněž znamená příležitost k poskytování souvisejících služeb a produktů po celém světě;

35. souhlasí v této souvislosti s **opatřením 11**, jehož účelem je dosáhnout celosvětového cíle zachování 10 % mořských a pobřežních oblastí a podporovat efektivní správu a zabezpečení chráněných mořských oblastí, aby fakticky vznikaly „oceánské parky“. Aktuální studie podobných projektů v Austrálii ukazují přínosy pro cestovní ruch a rybolov v sousedních regionech, které lze napodobit i jinde, a to i na části evropských pobřeží. V této souvislosti Výbor upozorňuje na to, že je důležité zapojit místní zainteresované strany a posílit jejich postavení při určování a správě chráněných mořských oblastí. Chráněné mořské oblasti s nedostatečnými zdroji nebo omezená dostupnost vědeckých údajů totiž mohou být významnou překážkou udržitelného hospodářského rozvoje, například mořské energie, přístavů a přístavišť;

Prioritní oblast 3: Posílení mezinárodního výzkumu oceánů a shromažďování dat

36. pokud jde o **opatření 12**, je přesvědčen, že soudržná strategie EU týkající se pozorování oceánů a evidování údajů o rybolovu a mořích jednotlivých členských států posílí datové služby a pozorování. V tomto ohledu je třeba integrovat stávající unijní a mezinárodní platformy pro mapování oceánů a mořského dna, například EMODnet nebo program pozorování oceánů Copernicus, a zajistit jejich interoperabilitu. Je třeba podporovat iniciativy typu IPBES (celosvětová platforma a mezivládní orgán otevřený všem členským státům OSN, jehož účelem je posilování vazeb mezi vědou, politikou a místními znalostmi při rozhodování týkajícím se biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb), včetně vývoje nových nástrojů, jako jsou skandinávská platforma IPBES či projekty EU MAES (Mapování a hodnocení ekosystémů a jejich služeb) a ESMEALDA (Zlepšení mapování ekosystémových služeb pro účely tvorby politik a rozhodování);

37. domnívá se, že kombinace různých stávajících a budoucích databází vytváří mezioborový soubor znalostí a údajů o moři, který slouží několika oblastem, mezi něž patří ochrana životního prostředí, rybolov a akvakultura, záchranná opatření při katastrofách, první reakce a záchranné služby, kontrola hranic a monitorování migrace či doprava. Výbor nepovažuje za nutné vytvářet další databáze, nýbrž se domnívá, že by bylo možné koordinovat již existující databáze, aby z nich členské státy měly prospěch;

38. zdůrazňuje, že vedení kompatibilních, nadbytečných a překrývajících se databází, shromažďování znalostí o mořích a mapování oceánů vyžaduje větší součinnost nejen mezi různými orgány EU a příslušnými institucemi členských států, ale i s ostatními členskými státy a mezinárodními organizacemi, neboť východiskem přípravy společných opatření zasahujících všechny oceány musí být společné údaje;

39. zastává názor, že získávání znalostí o moři nesmí být jen věcí veřejného sektoru. Také soukromý sektor, společnosti působící v oblasti rybolovu a námořní nákladní dopravy, námořních inženýrských činností, telekomunikací či biotechnologií a společnosti působící v oblasti průzkumu mořských nalezišť ropy a zemního plynu mohou hrát zásadní úlohu při shromažďování a sdílení environmentálních údajů, které získávají při svých vlastních činnostech na moři. EU a ostatní mezinárodní orgány musí poskytovat pobídky a tuto činnost usnadňovat, aby nepředstavovala jen další nadbytečnou zátěž;

40. znovu vyzývá Evropskou komisi, aby podporovala osvědčené postupy v oblasti využívání partnerství veřejného a soukromého sektoru v modré ekonomice⁽¹¹⁾. Při tom by měl být zohledněn potenciál malých a středních podniků a omezené správní kapacity některých příslušných vnitrostátních orgánů;

41. vyzdvihuje asymetrické územní dopady mnoha výzev, kterým naše oceány čelí, což znamená, že údaje o mořích v rámci různých politik je třeba zpřístupnit místním a regionálním orgánům, a to způsobem, který zajistí snadný přístup a snadné použití;

42. v souladu se svými dřívějšími stanovisky na téma modrého růstu⁽¹²⁾ požaduje více investic do „modré“ vědy a inovací (**opatření 13**) a v této souvislosti zdůrazňuje význam odborného vzdělávání a kvalifikace námořníků rozvíjených v úzké spolupráci s námořními odvětvími;

43. podporuje rozvoj mezinárodního výzkumu oceánů, inovací a vědeckých partnerství, které by měly být zaměřeny na posílení regionů, jež do mořského výzkumu a inovací investují (**opatření 14**). V tomto ohledu lze k rozvoji výzkumu oceánů a rozvoji inovačních partnerství, a to i s třetími zeměmi, dobře využít evropské politiky a programy, např. Horizont 2020, ENRF, LIFE, Nástroj pro propojení Evropy a EFRR;

44. uznává významnou úlohu, již může v této oblasti plnit strategie modrého růstu, a vyzývá k podpoře strategických iniciativ na místní a regionální úrovni, k šíření osvědčených postupů a úspěšných projektů a k jejich provádění v dalších regionech, a to se zvláštním zaměřením na aplikovaný výzkum a inovace v oblasti námořních a pobřežních činností;

Závěrečná doporučení

45. je přesvědčen, že správa oceánů ovlivňuje místní a regionální orgány velmi asymetricky a představuje pro ně výzvy, které často nejsou schopny řešit. Současně mohou mít změny v regulačních rámcích, rybolov nebo využívání přírodních zdrojů v jiných částech světa přímý hospodářský nebo sociální vliv na evropská pobřežní společenství a na ty oblasti, které jsou na činnostech spojených s oceánem značným způsobem závislé;

46. domnívá se však, že evropské místní a regionální orgány musí hrát aktivní úlohu při zavádění udržitelných politik, aby se předcházelo nadměrnému rybolovu a znečišťování moří, musí přispívat k víceúrovňové správě EU a podporovat EU a členské státy (v jejichž jurisdikci leží 10 % světových oceánů) v tom, aby při mezinárodních jednáních souvisejících s oceány šly příkladem;

47. v souladu se stávající interinstitucionální dohodou a s balíčkem týkajícím se zlepšování právní úpravy požaduje, aby Komise, Rada, Parlament a VR pravidelně společně organizovaly strukturovaný dialog o správě oceánů s cílem společně rozvíjet nové iniciativy související s politikou v oblasti moří za aktivního přispění zástupců dotčených pobřežních a mořských regionů a společenství v EU, zejména ostrovů, izolovaných oblastí a nejvzdálenějších regionů nebo jejich přímo pověřených zástupců, přičemž tyto iniciativy by mohly zahrnovat i stávající fóra zainteresovaných stran v rámci různých makroregionálních strategií EU v oblasti moří a zástupce regionálních organizací pro řízení rybolovu.

V Bruselu dne 12. července 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Markku MARKKULA

⁽¹¹⁾ CdR 4835/2014, zpravodaj: Adam Banaszak.

⁽¹²⁾ CdR 2203/2012 a CdR 4835/2014, zpravodaj: Adam Banaszak; CdR 6622/2016, zpravodaj: Christophe Clergeau.

Stanovisko Evropského výboru regionů — Projekty „people-to-people“ a malé projekty v programech přeshraniční spolupráce

(2017/C 342/06)

Zpravodaj: Pavel BRANDA (CZ/EKR), místopředseda obce Rádlo**I. OBECNÉ PŘIPOMÍNKY**

1. Více než třetina občanů EU žije a pracuje v evropských příhraničních regionech. Tyto hranice mají přímý i nepřímý dopad na jejich život. Přeshraniční spolupráce se ukázala být nejúčinnějším nástrojem k překonání bariérového vlivu a rozdělovací role hranic, k integraci příhraničních oblastí a ke zvýšení kvality života občanů v příhraničních regionech.
2. Významnou úlohu při odstraňování překážek v podobě hranic a podpoře přeshraniční spolupráce hraje evropská územní spolupráce. V období let 2014–2020 bude do spolupráce mezi regiony investováno více než 10 miliard EUR, z čehož přibližně 6,6 miliardy EUR připadne na přeshraniční regiony.
3. Projekty Interreg A přinesly v celé EU řadu konkrétních výsledků pro mnoho evropských občanů na velmi rozmanitých územích. Důležitým a úspěšným nástrojem programů přeshraniční spolupráce⁽¹⁾ jsou projekty „people-to-people“ a malé projekty navržené za účelem podpory konvergence sousedících příhraničních regionů a navazování kontaktů mezi místními lidmi.
4. Projekty „people-to-people“ (P2P) a malé projekty lze definovat na základě jejich velikosti, doby trvání a obsahu. Malé projekty jsou obvykle méně rozsáhlé než běžné velké projekty (např. o maximální velikosti 100 000 EUR⁽²⁾). Mohou také trvat omezenou dobu a zaměřovat se hlavně na financování iniciativ v mnoha různých oblastech přeshraniční spolupráce s místním dopadem, které podporují hlavní tematické cíle programů EU (včetně budování důvěry, vytváření příznivých rámcových podmínek, stimulování přístupu zdola nahoru a navazování nových partnerství). Projekty „people-to-people“ jsou malé projekty, které se zaměřují především na podporu kontaktů a interakce mezi lidmi na obou stranách hranice. Mají obvykle nižší rozpočet a také omezenou dobu trvání. Činnosti projektu se uskutečňují v menších geografických oblastech (obvykle na euroregionální úrovni) a jejich přístupy jsou obvykle zaměřeny na dané místo.
5. Projekty „people-to-people“ a malé projekty jsou realizovány v širokém spektru oblastí, jako je kultura (např. učení se jazyku sousední země), sport, cestovní ruch, vzdělávání a odborná příprava, hospodářství, věda, ochrana životního prostředí a ekologie, zdravotní péče, doprava a drobná infrastruktura (mezery v přeshraničním spojení), správní spolupráce, propagační činnosti atd.
6. Projekty P2P a malé projekty jsou přístupné celé škále příjemců: mimo jiné obcím, nevládním organizacím (různé druhy sdružení, platformy, sítě, nadace, církve atd.), vzdělávacím institucím (školy, střediska odborného vzdělávání a vysoké školy), výzkumným institucím a institucím podpory podnikání.
7. Takovéto projekty jsou podporovány již několika generacemi programů přeshraniční spolupráce. Ve stávajícím období jsou projekty P2P a malé projekty v 19 programech přeshraniční spolupráce (přibližně v jedné třetině těchto programů) podporovány především prostřednictvím fondu malých projektů nebo podobného nástroje (někdy nazývaného mikroprojekty, dispoziční fond nebo rámcový projekt na podporu malých projektů/iniciativ). Uvedené fondy malých projektů obvykle mají formu „zastřešujícího projektu“, pod nímž je prováděno několik menších dílčích projektů.
8. Financování je obecně docela nízké – od 1,5 % do 20 % přidělu programů (ve starých členských státech EU bylo nižší, zatímco v nových členských státech a podél „starých“ vnějších hranic byla poptávka mnohem vyšší).

⁽¹⁾ Je třeba podotknout, že podobné přeshraniční iniciativy, jež mohou rovněž poskytovat cenné příspěvky, existují také mimo programy přeshraniční spolupráce (např. mezi departementem Pyrénées-Orientales a Generalitat de Catalunya na francouzských hranicích atd.).

⁽²⁾ Velikost projektů, pro něž souhrnné nařízení doporučuje zjednodušené vykazování nákladů.

9. Nezávislé studie zabývající se přeshraniční spoluprací a všechna dosavadní hodnocení Interregu⁽³⁾ potvrzují, že nejlepších kvalitativních výsledků se v programech Interreg A nedosahuje prostřednictvím vlajkových projektů, nýbrž že pro úspěch je rozhodující pestrá škála různých skutečně přeshraničních projektů zaměřených na zvláštní potřeby daného regionu, do nichž jsou přímo zapojeni občané, místní orgány a organizace občanské společnosti. Řízení těchto programů Interreg A (podprogramů) je dosti často decentralizované. Od počátku Interregu (1990) byly často nejlépe hodnocenými programy ty, jež byly řízeny decentralizovaně, přičemž mnoho z nich zahrnovalo podporu projektů P2P a malých projektů.

10. Tyto projekty i přes svůj pozitivní dopad narážejí na určité významné obtíže. Nejsou ukotveny v nařízeních a řídicí orgány často kvůli nákladové efektivitě (vyšším administrativním nákladům projektů P2P) a měřitelnému dopadu upřednostňují větší projekty. „Měkké“ dopady těchto projektů se také obtížně spojují s ukazateli strategie EU 2020 zaměřenými na pracovní místa a růst (chybí metodika a vhodné hodnotící ukazatele).

11. Hlavním účelem tohoto stanoviska je poskytnout důkazy podložený přehled přínosů a přidané hodnoty těchto projektů a jejich decentralizovaného provádění prostřednictvím euroregionů a podobných struktur, jako jsou například evropská seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), předložit doporučení ohledně jejich dalšího zjednodušení a konkrétní návrhy pro budoucí programy přeshraniční spolupráce, a přispět tak do diskuse o budoucnosti politiky soudržnosti v období po roce 2020.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR)

Přidaná hodnota a přínosy projektů „people-to-people“ a malých projektů

12. má za to, že projekty P2P a malé projekty mají obecně velkou přidanou evropskou hodnotu a významně přispívají k celkovému cíli programů přeshraniční spolupráce překonáváním překážek v podobě hranic a integrací příhraničních oblastí a jejich občanů. Je třeba zdůraznit tyto konkrétní přínosy uvedených projektů:

- napomáhají rozvoji větších projektů a významně podporují účinnou spolupráci v rámci celého programu přeshraniční spolupráce tím, že:
 - o zlepšují potřebné profesní a interkulturní dovednosti příjemců a budují kapacity na místní a regionální úrovni;
 - o pokrývají oblasti právní a správní spolupráce;
 - o poskytují prostor pro experimentování – malé projekty jsou výbornými nástroji pro testování inovativních myšlenek a nástrojů v přeshraniční spolupráci;
 - o slouží jako „inkubátory větších projektů“ – prostřednictvím testování na malých projektech přispívají k vyšší kvalitě velkých projektů;
- umožňují poznávat kulturu sousedních oblastí. Podporují interkulturní dovednosti mezi občany příhraničních regionů;
- podporují to, aby lidé mohli studovat, pracovat a podnikat za hranicemi své země;
- napomáhají komunikaci mezi lidmi. Tyto projekty často pomáhají překonat jazykovou bariéru tím, že podněcují k jazykovému vzdělávání;
- vedou k navazování kontaktů mezi lidmi a budování partnerství. V rámci projektů P2P a malých projektů vznikají mnohá přeshraniční partnerství (také menších organizací), z nichž se pak rozvíjí dlouhodobá spolupráce;
- vedou k mobilizaci širší občanské společnosti, a dokonce podněcují vytváření přeshraniční občanské společnosti, což je důležitým příspěvkem k územní soudržnosti;
- vedou k výměně zkušeností. Tyto projekty jsou výbornou platformou pro sdílení zkušeností a osvědčených postupů mezi všemi účastníky přeshraniční spolupráce od občanské společnosti po místní a regionální orgány;

⁽³⁾ Například: GŘ pro vnitřní politiky: Territorial Governance and Cohesion Policy (Územní řízení a politika soudržnosti), Evropský parlament, Brusel, 2015; Panteia a partneři, Ex-Post Evaluation of Interreg III 2000-2006 (Hodnocení ex post iniciativy Interreg III v letech 2000–2006), Evropská komise, 2010.

- vedou k řešení místních problémů a k nacházení místních řešení. Projekty P2P a malé projekty pomáhají realizovat společné vize. Mnoho problémů může být řešeno jen prostřednictvím spolupráce na místní úrovni;
- věnují se tématům s významem pro každodenní život (např. zajištění lepších veřejných služeb) a nepolitickému přístupu k utváření vlastní přítomnosti a budoucnosti občanů;
- přispívají k budování důvěry. Dnešní Evropa trpí nedostatkem důvěry. Tyto konkrétní projekty P2P jsou vynikajícím nástrojem pro obnovení důvěry v Evropě a napříč hranicemi. Představují investici do budoucna;
- vedou k překonávání stereotypů a předsudků způsobených někdy komplikovanými dějinami příhraničních oblastí nebo i současnými událostmi. Přeshraniční spolupráce, a zvláště projekty „people-to-people“ pomáhají zahojit „jizvy“ vytvořené hranicemi. Propagují zásadu tolerance a respektu. Mohou významně přispět k usmíření podél problematických hranic západního Balkánu a v zemích Východního partnerství;
- podporují evropskou myšlenku. Právě v přeshraničních stycích lidí a ve spolupráci se sousedy se ukazuje přínos evropské integrace. Tyto projekty podporované EU mohou pomoci obnovit nadšení pro Evropu;

Výhody decentralizovaného řízení

13. vidí nicméně výhody pro posílení partnerství, pokud je způsobilé území větší, je si však vědom možného negativního dopadu: programy obtížněji odrážejí konkrétní potřeby různých částí velkého území. Projevuje se tendence k podpoře větších projektů a tato podpora je pak méně dostupná pro místní/regionální subjekty;

14. domnívá se, že nejlepší reakcí na tuto tendenci, jež by zabránila vzdalování programů od občanů, je decentralizované řízení takovýchto programů, například prostřednictvím podpory podprogramů a také umožněním financování malých projektů a projektů P2P;

15. poukazuje na výhody decentralizovaného řízení fondů malých projektů (nebo podobných nástrojů financování projektů P2P a malých projektů):

- rozvoj projektů namísto jejich pouhé administrace. Decentralizované řízení pomáhá: pracovat s potenciálními žadateli na místě a podporovat zdárný rozvoj projektů, spojovat partnery napříč hranicemi, rozvíjet projektové záměry a rozpracovávat je do podoby konkrétní projektové žádosti, monitorovat projekty, předcházet chybám a napravovat je atd.;
- blízkost žadatelům. To je důležité zejména pro menší obce, občanskou společnost, neziskové organizace atd.;
- dostupnost financování. U menších projektů se snáze zajistí spolufinancování a předfinancování. Postupy podávání žádostí jsou často jednodušší než u velkých projektů;
- flexibilita. Tento nástroj je vhodný k řešení specifických místních záležitostí, jež se mohou měnit;

16. je si vědom toho, že tento přístup může vést k poměrně vyšším administrativním nákladům. Je třeba zdůraznit, že kromě obvyklé administrace projektu se uskutečňuje mnoho dalších činností (např. zvyšování informovanosti či pomoc s přípravou, realizací a vyúčtováním). Bez této decentralizované péče a přístupu zdola nahoru je obtížné takové projekty realizovat;

Úloha euroregionů a podobných přeshraničních struktur

17. poznamenává, že výhod decentralizovaného provádění projektů P2P a malých projektů je nejlépe dosahováno skrze zapojení euroregionů a podobných přeshraničních struktur⁽⁴⁾. Ty by mohly mít také právní formu ESÚS, jež jsou pro tuto úlohu velmi vhodné;

⁽⁴⁾ Význam euroregionů pro rozvoj přeshraniční spolupráce byl zdůrazněn v usnesení Evropské parlamentu o roli „euroregionů“ v rozvoji regionální politiky (2004/2257(INI)).

18. doporučuje, aby tyto struktury v zájmu zajištění úspěšného provádění měly významnou zkušenost s přeshraniční spoluprací na místní a regionální úrovni. Měly by být:

- stálé;
- přeshraniční⁽⁵⁾;
- veřejného charakteru⁽⁶⁾; tvořeny především místními a regionálními orgány;
- zaměřovat se na přeshraniční spolupráci jakožto na svůj hlavní cíl;
- mít zkušenosti s programy a projekty EU;

Zjednodušení jako předpoklad úspěšného provádění malých projektů

19. zdůrazňuje, že má-li být zachována přidaná hodnota projektů P2P a malých projektů a jejich decentralizované řízení, musí být tyto projekty a postupy velmi jednoduché;

20. upozorňuje, že postoj VR byl vyjádřen v jeho stanovisku *Zjednodušení ESI fondů z pohledu místních a regionálních orgánů*⁽⁷⁾. Pro projekty P2P a malé projekty mají doporučení v oblasti přeshraniční spolupráce, jako např. vyjmout evropskou územní spolupráci z působnosti pravidel státní podpory nebo přistupovat pružněji k uplatňování tematických cílů strategie Evropa 2020, ještě větší význam;

21. konstatuje, že jednodušší postupy musí být úměrné dotčeným částkám, a to jak v případě řízení těchto projektů (administrace, finanční řízení, kontrolní mechanismy atd.), tak v případě cílových skupin (snížení administrativní zátěže, cílené předběžné informace, uplatnění zásady pouze jednou⁽⁸⁾). Tyto jednodušší postupy se musí používat ve všech fázích projektového cyklu;

22. doporučuje, aby se kontrola, monitorování a audit více zaměřily na obsah a výsledky, nikoliv pouze na postupy;

23. naléhá na všechny úrovně sdíleného řízení, aby u projektů P2P a malých projektů jako hlavní přístup povolily a používaly zjednodušené vykazování nákladů. VR žádá, aby se – i přes nezbytnost kontroly veřejného financování –, pokud jde o vyúčtování těchto projektů, podporovalo používání zásady „pouze jednou“, jednorázových částek, paušálních sazeb a zjednodušeného vykazování nákladů (např. standardizovaných jednotkových nákladů);

Informování o výsledcích – hodnocení fondů malých projektů

24. domnívá se, že s ohledem na současnou situaci v EU (rostoucí nacionalismus, odchod Spojeného království z EU, migrační krize, hospodářské a měnové potíže) je jednoznačně stále více zapotřebí informovat o konkrétních přínosech a přidané hodnotě činnosti EU. Přeshraniční spolupráce a zejména projekty P2P a malé projekty patří k nejmateratelnějším příkladům těchto konkrétních přínosů a přidané hodnoty v každodenním životě občanů. Zde má financování ze strany EU jasné pozitivní dopady na skutečný život, vyhlídky a nahlížení občanů EU;

25. doporučuje, aby se všechny relevantní subjekty snažily zvýšit viditelnost výsledků a přínosů těchto projektů – a sice spíše než v příhraničních regionech, kde jsou zřejmé, na celostátní (členské státy) a evropské (orgány EU) úrovni, jež rozhodují o politice soudržnosti. Toto stanovisko se spolu s brožurou obsahující konkrétní příklady projektů snaží k tomuto úsilí přispět. Informování o těchto výsledcích může napomoci také Den evropské spolupráce;

26. uznává potřebu zavést zvláštní metodiku hodnocení fondů malých projektů (a podobných nástrojů) podporujících projekty P2P a malé projekty. Vzhledem k „měkkému“ charakteru projektů P2P je zřejmé, že standardní ukazatele výsledků nejsou pro takové hodnocení (např. pro měření míry důvěry nebo překonání předsudků) vhodné. Zde se ukazuje, že již skutečnost, že dochází k přeshraniční spolupráci mezi občany a institucemi příhraničních regionů, je sama o sobě pozitivním výsledkem (podobně jako rostoucí počet studentů, kteří studují v zahraničí díky programu Erasmus). Počet

⁽⁵⁾ De facto, ne vždy de iure.

⁽⁶⁾ Podle směrnice o zadávání veřejných zakázek nemusí být nutně zřízeny podle veřejného práva.

⁽⁷⁾ COR-2016-00008-00-00-AC-TRA.

⁽⁸⁾ Další zapojené právní systémy vytvářejí zmatek, protože dochází k současnému uplatňování evropských, celostátních a regionálních předpisů.

zúčastněných občanů a spolupracujících partnerů by měl postačovat. Malé projekty přispívají k ukazatelům dané investiční priority, ale i u těchto projektů, jež nejsou čistě projekty P2P, by se mělo přihlédnout k aspektu spolupráce partnerů a počtu osob aktivně zapojených do přeshraniční spolupráce, neboť se tak buduje schopnost těchto partnerů dále rozvíjet takovou spolupráci v budoucnu. Rozšiřuje se tak rozsah operací řízených EU, které jsou založené na přístupu zaměřeném na dané místo a soustředí se na občany, kteří se stávají odhodlanými účastníky posilování evropského rozměru v praktickém životě. Profesní a interkulturní dovednosti, které získají členové týmů přeshraničních projektů, jsou velmi často cennější než výsledky samotného projektu (investice v malém měřítku);

Doporučení pro budoucí programy přeshraniční spolupráce v období po roce 2020

27. doporučuje, aby projekty „people-to-people“ a malé projekty byly zakotveny v nařízeních, jež upravují podporu EU poskytovanou na přeshraniční spolupráci, jako legitimní nástroj programů přeshraniční spolupráce, a vyzývá Komisi, aby v návrhu příští generace předpisů předložila potřebná ustanovení;

28. doporučuje také, aby Komise podporovala to, aby projekty people-to-people a malé projekty tvořily součást programů přeshraniční spolupráce, a to zvláště tam, kde je po takových projektech na místní a regionální úrovni poptávka. K uspokojení této zdola vycházející poptávky by měly být vyčleněny dostatečné prostředky. Zvláštní pozornost by se měla věnovat hranicím, jichž se dotkne odchod Spojeného království z EU⁽⁹⁾, pro něž je třeba nalézt řešení další spolupráce s místními a regionálními orgány Spojeného království a dalšími partnery;

29. poukazuje na to, že plného přínosu těchto projektů lze dosáhnout pomocí decentralizovaného řízení buď prostřednictvím fondů malých projektů či podobného nástroje, nebo přímo pomocí řídicích výborů na místě. Je nezbytné, aby každý příhraniční region mohl použít své stávající nástroje a postupy, jež se ukázaly jako efektivní po mnoho let, a zajistit tak kontinuitu tohoto financování s celkovým cílem i nadále přibližovat tyto programy občanům;

30. doporučuje, aby euroregiony nebo podobné struktury a ESÚS byly rámcem zabezpečujícím decentralizované provádění projektů P2P a malých projektů, jež zajistí jejich kontinuitu a zohlední již existující úlohy těchto struktur (např. příjemců „zastřešujících projektů“), jež se osvědčily. V příhraničních oblastech, ve kterých tyto struktury neexistují, by se mělo podpořit jejich vytvoření nebo najít jiná vhodná řešení, která co nejvíce respektují výše uvedené zásady;

31. zdůrazňuje, že v zájmu zachování přidané hodnoty a přínosů projektů „people-to-people“ a malých projektů musí tyto projekty a jejich řízení zůstat co nejjednodušší. Měl by se klást větší důraz na obsah než na postupy a mělo by být upřednostňováno zjednodušené vykazování nákladů;

32. poukazuje na to, že projekty P2P často spojují partnery ve veřejných či poloveřejných službách a že zmírňují účinek toho, že mezi organizacemi v různých členských státech existují rozdíly, co se týče předpisů a financování. Avšak vedle dočasného financování projektů by měla existovat i možnost, že úspěšné projekty P2P budou moci pokračovat díky financování ze strukturálních fondů. V příštím programovém období by se mělo učinit více pro to, aby zkušenosti z příhraničních oblastí byly zohledněny zákonodárci na celostátní úrovni. Členské státy by měly uzavírat dohody týkající se hranic, aby omezily dopady, jež hranice představují vzhledem k předpisům a financování na úrovni jednotlivých zemí;

33. vyzývá členské státy, Komisi a Evropský parlament, aby zohlednily tato konkrétní doporučení a zahrnuly veškeré předpisy potřebné k jejich provádění do přípravy legislativních návrhů pro příští generaci programů přeshraniční spolupráce, do zřizování těchto programů a do jejich úspěšné realizace. Tak se zajistí, aby občané evropských příhraničních regionů jasně vnímali přínosy evropské integrace.

V Bruselu dne 12. července 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Markku MARKKULA

⁽⁹⁾ Zejména mezi Irskem a Severním Irskem, ale také mezi Francií a Anglií.

**Stanovisko Evropského výboru regionů — Podpora začínajících a rychle se rozvíjejících podniků
v Evropě: místní a regionální perspektiva**

(2017/C 342/07)

Zpravodaj: Tadeusz TRUSKOLASKI (PL/EA), primátor města Białystok

Odkazy: návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o rámcích pro preventivní restrukturalizaci, druhé šanci a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice 2012/30/EU

COM(2016) 723 final

sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Budoucí evropsští lídři: Iniciativa pro začínající a rychle se rozvíjející podniky

COM(2016) 733 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

1. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Cílem této směrnice je odstranit překážky bránící uplatňování základních svobod, například volného pohybu kapitálu a svobody usazování, které vyplývají z rozdílů mezi vnitrostátními právními předpisy a postupy týkajícími se preventivní restrukturalizace, insolvence a druhé šance. Tato směrnice se snaží odstranit tyto překážky tím, že zajistí, aby životaschopné podniky ve finančních obtížích měly přístup k účinným vnitrostátním rámcům pro preventivní restrukturalizaci, které jim umožní pokračovat v činnosti, aby poctiví předlužení podnikatelé dostali po úplném oddlužení po uplynutí přiměřené doby druhou šanci a aby se zlepšila účinnost postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení, zejména s cílem zkrátit jejich trvání.</p>	<p>Cílem této směrnice je odstranit překážky bránící uplatňování svobod spojených s vnitřním trhem, které vyplývají z rozdílů mezi vnitrostátními právními předpisy a postupy týkajícími se preventivní restrukturalizace, insolvence a druhé šance. Tato směrnice se snaží odstranit tyto překážky tím, že zajistí, aby životaschopné podniky ve finančních obtížích měly přístup k účinným rámcům pro preventivní restrukturalizaci, které jim umožní pokračovat v činnosti, aby poctiví předlužení podnikatelé dostali po úplném oddlužení po uplynutí přiměřené doby druhou šanci a aby se zlepšila účinnost postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení, zejména s cílem splnit požadavky související s projednáváním s pracovníky (článek 27 Listiny základních práv) a zkrátit trvání uvedených postupů. Preventivní řešení někdy nazývaná „pre-pack“ odpovídají silícímu trendu moderního insolvenčního práva spočívajícímu v upřednostňování přístupů, jež jsou na rozdíl od klasického přístupu, jehož cílem byla likvidace podniku v krizi, zaměřeny na ozdravení takového podniku nebo alespoň na záchranu jeho stále ekonomicky životaschopných částí.</p>

Odůvodnění

Vyplývá z textu.

Pozměňovací návrh 2

Čl. 1 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
a) postupů preventivní restrukturalizace, jež jsou k dispozici dlužníkům ve finančních obtížích, když existuje pravděpodobnost platební neschopnosti;	a) postupů preventivní restrukturalizace, jež jsou k dispozici dlužníkům ve finančních obtížích, když existuje pravděpodobnost platební neschopnosti, a jež se snaží řešit jeden konkrétní problém, tedy snížit pasivum všech nebo části věřitelů nebo převést všechny nebo část životaschopných činností na jiný podnik za podmínek, které věřitelům přisuzují podíl alespoň tak velký, jaký by získali v případě likvidace;

Odůvodnění

Vyplývá z textu.

Pozměňovací návrh 3

Čl. 3 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy zajistí, aby dlužníci a podnikatelé měli přístup k nástrojům včasného varování, které mohou odhalit zhoršující se obchodní vývoj firmy a upozornit dlužníka nebo podnikatele na naléhavou potřebu neprodleně jednat.	Členské státy zajistí, aby dlužníci, podnikatelé a pracovníci a jejich zástupci měli přístup k nástrojům včasného varování, které mohou odhalit zhoršující se obchodní vývoj firmy a upozornit dlužníka nebo podnikatele na naléhavou potřebu neprodleně jednat.

Odůvodnění

Vyplývá z textu.

Pozměňovací návrh 4

Čl. 3 odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy zajistí, aby dlužníci a podnikatelé měli přístup k příslušným aktuálním, přehledným, výstižným a uživatelsky přívětivým informacím o dostupnosti nástrojů včasného varování a jakýchkoli prostředků, které jsou jim k dispozici za účelem včasné restrukturalizace nebo získání rozhodnutí o prominutí jejich osobního dluhu.	Členské státy zajistí, aby dlužníci, podnikatelé a pracovníci a jejich zástupci měli přístup k příslušným aktuálním, přehledným, výstižným a uživatelsky přívětivým informacím o dostupnosti nástrojů včasného varování a jakýchkoli prostředků, které jsou jim k dispozici za účelem včasné restrukturalizace nebo získání rozhodnutí o prominutí jejich osobního dluhu.

Odůvodnění

Vyplývá z textu.

Pozměňovací návrh 5

Čl. 3 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy mohou omezit přístup podle odstavců 1 a 2 jen na malé a střední podniky nebo na podnikatele.	

Odůvodnění

Není zřejmé, proč a podle jakých kritérií (počet zaměstnanců, obrat atd.) by některé podniky měly být z mechanismů včasného varování vyloučeny.

Pozměňovací návrh 6

Článek 4 (vložit nový odstavec za čl. 4 odst. 4)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<i>Členské státy zavedou zvláštní ustanovení umožňující pracovníkům před restrukturalizací zvážit možnost odkupu podniků ve formě družstev, včetně zahájení rozhovorů s věřiteli, členy správních orgánů, odborníky, finančními institucemi, odbory a veřejnými orgány, aby byla dána příležitost udržitelnému a trvalému odkupu a aby nebyl považován až za poslední řešení.</i>

Odůvodnění

Ztráta zdrojů, k níž dochází v případě rozsáhlé restrukturalizace nebo likvidace podniku, představuje ztrátu pro celé hospodářství EU. Aby podnik zůstal zachován, je nutné dát k dispozici do nejvíce možností, včetně přeměny podniku na zaměstnanecké družstvo.

Pozměňovací návrh 7

Čl. 8 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
f) podmínky plánu, včetně například: <ul style="list-style-type: none"> i) navrhovaného trvání; ii) jakéhokoli návrhu, podle něhož se mění rozvržení dluhů nebo jsou dluhy prominuty či převedeny na jiné formy závazku; iii) případného nového financování, s nímž se v rámci plánu restrukturalizace počítá; 	f) podmínky plánu, včetně například: <ul style="list-style-type: none"> i) navrhovaného trvání; ii) jakéhokoli návrhu, podle něhož se mění rozvržení dluhů nebo jsou dluhy prominuty či převedeny na jiné formy závazku; iii) případného nového financování, s nímž se v rámci plánu restrukturalizace počítá; iv) dopadů plánů restrukturalizace na pracovníky a subdávatele; v) dopadů na důchody penzionovaných pracovníků;

Odůvodnění

Vyplývá z textu.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR)

1. vítá sdělení Evropské komise s názvem *Budoucí evropští lídři: Iniciativa pro začínající a rychle se rozvíjející podniky* coby dokument, jenž rozvíjí a rozšiřuje iniciativu „Small Business Act“. Zároveň Komisi vyzývá, aby iniciativu „Small Business Act“ aktualizovala a zachovala její ucelenost;
2. sdílí obavy, které byly ve sdělení vyjádřeny ohledně negativního vlivu přetrvávající přílišné roztržitosti jednotného trhu – a to i jednotného digitálního trhu – na růstový potenciál začínajících a rychle se rozvíjejících podniků;
3. připomíná, že plně podporuje opatření zaměřená na rozvoj inovativního podnikání a na odstranění překážek, které možnosti jeho rozvoje omezují;
4. upozorňuje na skutečnost, že začínající a rychle se rozvíjející podniky často uplatňují flexibilní formy zaměstnání, jako je práce na dálku, pružná pracovní doba, vypůjčování či dočasné přidělování pracovníků (tzv. personální leasing), dohody o provedení práce nebo work-sharing a job-sharing. Tyto formy zaměstnání – mohou-li je pracovníci skutečně využívat – mohou mít pozitivní dopad, pokud jde o skloubení povinností souvisejících s rodinným a pracovním životem, a mohou přispět k řešení problému dlouhodobé nezaměstnanosti;
5. zdůrazňuje, že pro vytvoření příznivých podmínek pro rozšiřování činnosti začínajících podniků je nesmírně důležitá partnerská spolupráce veřejných orgánů na evropské, celostátní, regionální a místní úrovni;
6. vyzývá Komisi, aby zahájila vlastní iniciativy s cílem pobídnout členské státy k tomu, aby se všechny úrovně ekonomického i jiného vzdělávání více zabývaly problematikou tvořivosti, podnikání, ekonomie a financí;
7. vyzdvihuje význam přispění regionů a měst k inovacemi danému rozvoji světové ekonomiky na základě toho, že jsou schopny flexibilně se přizpůsobit měnícím se tržním, technologickým a kulturním podmínkám;
8. poukazuje na to, že podpora inovativních subjektů se zvlášť rychlým tempem růstu má dopad i na jiné tržní subjekty. Spolu se stávajícím úsilím o podporu oběhového hospodářství, sociální ekonomiky a ekonomiky sdílení⁽¹⁾ přispějí podpůrná opatření a právní zjednodušení díky součinnosti k rozvoji celé společnosti;
9. zdůrazňuje, že klíčový význam budou mít ta opatření, která přinesou větší provázanost strategií pro jednotlivá odvětví a propojí vědeckou obec, podnikatelskou sféru a veřejné orgány na všech úrovních tak, aby uskutečňované cíle měly společného jmenovatele;

Odstranění regulačních, informačních a právních překážek

10. zdůrazňuje, že jedním z hlavních problémů, které brání rozmachu evropských začínajících podniků, je odlišnost a nestálost právních předpisů v jednotlivých členských státech EU⁽²⁾;
11. vybízí Komisi k tomu, aby se pokusila začínající podniky a rychle se rozvíjející podniky jednoznačně definovat a také aby dále zjednodušovala právní předpisy týkající se malých a středních podniků;
12. schvaluje dosavadní analytický postup, který byl vypracován v rámci programu Horizont 2020 (ohledně možnosti využívání odborných doporučení) a vyplývá z činnosti Evropského střediska pro sledování klastrů a průmyslových změn;
13. navrhuje přezkoumat po třech cyklech měření soubor nástrojů a měřítek tak, aby nebyly o začínajících a rychle se rozvíjejících podnicích shromažďovány pouze názorné údaje, ale aby byly do průzkumů zahrnuty i kvalitativní aspekty, jež usnadní identifikaci nastalých problémů;

⁽¹⁾ *Místní a regionální rozměr ekonomiky sdílení*, zpravodajka: Benedetta Brighenti, CdR 2698/2015; *Ekonomika sdílení a on-line platformy – společný pohled měst a regionů*, zpravodajka: Benedetta Brighenti, CdR 4163/2016; *Úloha sociální ekonomiky v oživení hospodářského růstu a boji proti nezaměstnanosti*, zpravodaj: Luís Gomes, CdR 1691/2015.

⁽²⁾ *Inteligentní regulace pro malé a střední podniky*, zpravodaj: Christian Buchmann, CdR 5387/2016.

14. je potěšen tím, že v souladu s politickými prioritami Evropské komise v rámci strategie pro jednotný trh jsou opatření programu COSME do značné míry zaměřena na podporu začínajících a rychle se rozvíjejících podniků;

15. vyjadřuje znepokojení nad tím, jak pomalu probíhá práce na odstraňování rozdílnosti daňových systémů, zejména systémů daně z přidané hodnoty (DPH), které existují v 28 členských státech EU. Tato rozdílnost brání rozvoji malých a středních podniků a především začínajících podniků a ztěžuje jim přeshraniční obchodování;

16. navrhuje Komisi, aby vyčlenila dodatečné prostředky na pomoc začínajícím podnikům při koncipování a následném provádění strategie ochrany práv duševního vlastnictví;

Pokračování v hospodářské činnosti – druhá šance

17. je si vědom problému neúčinných a neúměrně zdlouhavých řízení, jež jsou v členských státech EU vedena v případech platební neschopnosti podnikatelů, což připravuje řadu čestných, ale nadměrně zadlužených podnikatelů o druhou šanci;

18. vítá návrh ze dne 22. listopadu 2016 (COM(2016) 723 final) týkající se směrnice Evropského parlamentu a Rady o rámcích pro preventivní restrukturalizaci, druhé šanci a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice 2012/30/EU, jehož cílem je snížit nejvýznamnější překážky volného pohybu kapitálu, které vyplývají z rozdílů v restrukturalizačních a insolvenčních rámcích v jednotlivých členských státech. Vyjadřuje však znepokojení nad tím, že se tento návrh omezuje jen na finanční aspekty – pracovníci zaměstnaní v podnicích jsou označováni jako věřitelé stejně jako banka či jakýkoli jiný vlastník kapitálu a ozdravení podniku je prezentováno pouze jako finanční restrukturalizace z hlediska zúčastněných stran;

19. domnívá se, že zdůvodnění, které Komise podává ohledně dosažení přidané hodnoty zavedením navrhovaných právních opatření na úrovni EU, je přesvědčivé, a návrh směrnice je tudíž podle něj v souladu se zásadou subsidiarity. Ze stejného důvodu má za to, že návrh směrnice respektuje zásadu proporcionality;

20. zároveň se obává, že tento legislativní nástroj nijak citelně nepřispěje ke zvýšení počtu začínajících podniků, které se na trhu udrží déle než 2 až 3 roky, jelikož v současnosti není možné harmonizovat právní systémy členských států v oblasti insolvenčního řízení;

21. připomíná, že dne 20. května 2015 přijaly Evropský parlament a Rada Evropské unie nařízení (EU) 2015/848 o insolvenčním řízení v jednotlivých členských státech, a podporuje přístup, na jehož základě již insolvenční řízení nesmí být vnímána pouze z hlediska likvidace, nýbrž jako nástroj k zabezpečení toho, aby zdroje podniku byly zachovány – včetně práv jeho zaměstnanců na práci – a aby podnik pokud možno přežil. Vítá rovněž skutečnost, že do června 2019 má být ve všech členských státech zaveden digitální systém propojených „insolvenčních rejstříků“, který bude zdarma přístupný prostřednictvím portálu evropské e-justice. Upozorňuje nicméně na to, že je nutná dodatečná podpora v oblasti specializace soudců a profesionalizace správců jmenovaných v rámci insolvenčních řízení;

22. vítá legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 5. dubna 2017 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o fondech peněžního trhu (COM(2013) 0615) a navrhované zavedení nové kategorie fondů peněžního trhu – fond peněžního trhu s čistou hodnotou aktiv s nízkou volatilitou –, jež byla zvláště vytvořena, aby mohla být použita na malé podniky a v reálné ekonomice;

23. vyzývá veřejné orgány na celostátní, regionální a místní úrovni, aby zahájily nebo se aktivně zapojily do:

— kampaní, jejichž cílem je informovat veřejnost o významu nezdarů na cestě k úspěchu v podnikání,

— kampaní zaměřených na vytvoření společenského ovzduší nakloněného snahám o záchranu podniků, a nikoli o jejich likvidaci,

— kampaní propagujících nástroje včasného varování,

— opatření týkajících se ekonomického a finančního vzdělávání podnikatelů a zaměřených především na budoucí podnikatele nebo zakladatele začínajících podniků, a to s cílem zlepšit úroveň jejich znalostí a změnit jejich přístup k různým zdrojům kapitálu,

— specifických programů odborné přípravy pro znovu začínající podnikatele a opatření finanční podpory za výhodných podmínek pro záchranu podniků v krizové situaci, které vykazují životaschopnost do budoucna;

Vytvoření nových příležitostí

24. domnívá se, že je nezbytné usnadnit činnost začínajících malých a středních podniků na jednotném evropském trhu, a to zejména stanovením vhodných prahových hodnot pro osvobození těchto podniků na úrovni členských států od požadavků týkajících se reorganizace a opětovné registrace;

25. vybízí Komisi k tomu, aby podnikla kroky s cílem vytvořit základy pro zavedení víza pro začínající podniky a sestavit soubor podmínek, jenž by umožňoval bezpečné a přínosné využití kvalifikovaného lidského kapitálu a finančního kapitálu ze třetích zemí, který může přispět k rozvoji hospodářství EU;

26. vítá úsilí, jež Komise vynakládá s cílem zlepšit příležitosti začínajících a rychle se rozvíjejících podniků pro získání veřejných zakázek, a zdůrazňuje, že je nutné pozorně sledovat provádění a uplatňování směrnice 2014/24/EU o veřejných zakázkách na úrovni členských států, a to v zájmu zajištění toho, aby členské státy plně využily dostupná ustanovení ke zlepšení příležitostí malých a středních podniků pro získání veřejných zakázek;

27. je potěšen záměrem zřídit zprostředkovatele v oblasti inovací pro vybudování sítě kupujících, kteří se zajímají o zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací, propojit je s inovativními podniky a pomáhat podnikům v přístupu k rizikovému financování;

28. schvaluje navrhované změny v programu Horizont 2020, jež jsou zaměřeny na podporu zdola vycházejícího a meziodvětvového přístupu a revolučních inovací, jež mají pro společnost průlomový význam a vykazují značný růstový potenciál;

29. vítá další posílení sítě Enterprise Europe Network (EEN) tím, že se spektrum jejích služeb rozšíří o specializované poradenství pro rychle se rozvíjející podniky a tato síť bude informovat o příslušných vnitrostátních a evropských pravidlech, příležitostech financování, navazování partnerství a přístupu k přeshraničním veřejným zakázkám;

30. zdůrazňuje, že je důležité, aby regionální zastoupení sítě EEN navazovala těsnou spolupráci s místními podnikatelskými inkubátory, akcelerátory a vědecko-technologickými parky, poněvadž tyto instituce jsou v každodenním těsném kontaktu se začínajícími podniky, a jsou tudíž dobře obeznámeny s jejich skutečnými problémy a potřebami;

31. zdůrazňuje, že Komisi avizované zintenzivnění činnosti zaměřené na propojování klastrů a místních a regionálních podnikatelských ekosystémů, zejména co se týče vyhledávání investorů a zprostředkovávání kontaktů mezi investory a velkými podniky a co se týče vytváření sítí místních rozhodovacích subjektů, by mělo být doplněno o propojování začínajících podniků s vědeckými středisky jakožto potenciálními dodavateli technologických a netechnologických inovativních řešení;

32. vyzývá Komisi, aby zavedla podpůrná opatření zaměřená na vytváření inkubátorů pro inovativní podniky, které budou pomáhat podnikatelům a doprovázet je v počátečních fázích rozvoje podniku tím, že budou posilovat jejich schopnosti řízení podniku, zprostředkovávat možnosti alternativního financování, uzavírání smluv s podniky, které jsou „tahouny“ (elevator pitch), podporovat jejich mezinárodní růst atd.

33. upozorňuje na prohlubující se rozdíly v technologickém vývoji mezi metropolitními regiony a regiony méně rozvinutými a okrajovými. Z tohoto důvodu Komisi navrhuje, aby přijala opatření na podporu vytváření sítí nejpokročilejších regionů s těmi regiony, jejichž ekonomika je založena na zemědělství;

34. ačkoli stále zbývá učinit mnoho, vítá pokrok, k němuž dochází v podnikání v méně rozvinutých regionech, a navrhuje Komisi, aby nadále podporovala stávající iniciativy zaměřené na podporu podnikatelského ducha v těchto regionech a zvážila možnost provádění dalších nových iniciativ jakožto samostatného nástroje, který by sloužil k propojování projektů;

35. zdůrazňuje, že by bylo velmi žádoucí přijmout dodatečná opatření zaměřená na posílení a propojování subjektů, které podporují podnikání v tradičních hospodářských odvětvích, včetně řemesel a kulturních a tvůrčích odvětví, ve venkovských a okrajových regionech a v příměstských oblastech;

36. je potěšen návrhem Komise vytvořit evropskou platformu pro propojování začínajících podniků s potenciálními partnery (vedle stávajících veřejných a soukromých platform). Tento nástroj by posílil budování sítě podnikatelských ekosystémů a klastrů v Evropě;
37. vítá směr, jímž se hodlá Komise při své činnosti v této oblasti ubírat (a který byl vytyčen v iniciativách „Koalice pro digitální dovednosti a pracovní místa“, „Plán pro odvětvovou spolupráci v oblasti dovedností“ a „Nástroj pro data velkého objemu“);
38. podporuje záměr rozšířit program Erasmus pro mladé podnikatele na inkubátory a podnikatele na mezinárodních trzích;
39. vyjadřuje znepokojení nad tím, že sdělení, které se týká mimořádně rozsáhlé problematiky, pojednává o plánovaných opatřeních příliš povrchně a selektivně bere v potaz budoucí kroky (chybí v něm například informace o programu center pro digitální inovace a jen heslovitě je zmíněn návrh na vytvoření Evropské rady pro inovace, přičemž nejsou stanoveny zásady jejího fungování);
40. vyzývá Komisi, aby poskytla podrobnější informace o pravomocích, které by tato rada měla mít, a o její právní legitimitě;
41. poukazuje na to, že na kvalitu činnosti Evropské rady pro inovace bude mít rozhodující vliv to, zda v ní budou odpovídajícím způsobem zastoupeny podniky a podnikatelské prostředí, vědecká obec a veřejné orgány;
42. vyzývá Evropskou komisi, aby vypracovala studii věnovanou tomu, zda by bylo možné pomoci místním a regionálním orgánům sestavit týmy tvořené představiteli podnikatelské sféry s odpovídajícími zkušenostmi, jež by napomáhaly rozvoji podnikání a začínajících a rychle se rozvíjejících podniků na území dané jednotky územní samosprávy;
43. vyzdvihuje významnou roli, již hrají a budou i nadále hrát místní a regionální orgány, akademická obec a samotní podnikatelé (tzv. trojitá šroubovice) při šíření podnikatelského ducha, vytváření příznivého prostředí pro vědu a inovace v evropských regionech a budování silných regionálních podnikatelských ekosystémů;
44. vyzývá Komisi, aby místní a regionální orgány zapojila do plánované analýzy vzájemného hodnocení pravidel a postupů všech členských států týkajících se začínajících a rychle se rozvíjejících podniků. Místní a regionální orgány mají k místním podnikatelům nejbližší a bylo by vhodné využít jejich rozsáhlé vědomosti o místním podnikatelském prostředí;
45. domnívá se, že s jednotným digitálním trhem získá hospodářská soutěž nový rozměr a každý region bude muset čelit konkurenci jiných evropských územních celků, jež budou využívat stejný právní základ. Jedná se tedy o příležitost pro začínající podniky, které zatím neměly nijak velkou možnost rozšířit svou působnost do jiných zemí a vstoupit na nové přeshraniční trhy;

Přístup k financování

46. poukazuje na to, že začínající a rychle se rozvíjející podniky sahají po inovativních a nestandardních řešeních, a proto lze jen v omezené míře předvídat účinky jejich uplatňování. To pak ztěžuje přístup k prostředkům v rámci běžných programů;
47. doporučuje Komisi, aby zvýšila flexibilitu systému financování tak, aby byl pružnější ve vztahu k inovativním nápadům, a aby pobízela subjekty mající na starosti rozdělování evropských finančních prostředků k větší uvážlivosti při výběru expertů;
48. je potěšen návrhem Komise vytvořit celoevropský fond fondů rizikového kapitálu, který by mohl snížit míru roztržštěnosti na trhu fondů rizikového kapitálu v EU;
49. navrhuje zahájit studie ohledně toho, zda by bylo možné mobilizovat místní rizikový kapitál v místních a regionálních orgánech;
50. vyzývá Komisi, aby podporovala diferenciaci mezi různými zdroji financování, jelikož fondy rizikového kapitálu a soukromého kapitálu a tzv. business angels jsou v Evropě ještě málo rozvinuté;
51. vítá návrh týkající se navýšení rozpočtu programu COSME a – pod podmínkou, že nedojde k přesunutí prostředků vyčleněných na Nástroj pro propojení Evropy či na program Horizont 2020 – v zásadě i návrh na navýšení rozpočtu EFSI, což umožní mobilizovat dodatečné finanční prostředky pro malé a střední podniky ve fázích začínajících a rozšiřujících se

firm. Bylo by zejména vhodné podporovat integraci a partnerství mezi malými a středními podniky a začínajícími podniky;

52. kladně hodnotí postup, který hodlá Komise použít s cílem vytvořit dodatečné pobídky pro financování rizikovým kapitálem, například zpřístupněním veřejných záruk soukromě vlastněným či místními a regionálními orgány spravovaným fondům při získávání dluhového financování, jelikož to může přispět ke zvýšení počtu kapitálových a dluhových investic do začínajících a rychle se rozvíjejících podniků;

53. vybízí k tomu, aby byl na úrovni EU vypracován program nefinanční podpory začínajících a rychle se rozvíjejících podniků, který usnadní vyhledávání nových trhů, a přispěje tak ke zvýšení počtu pracovních míst a k dalšímu rozvoji inovací na území EU;

54. domnívá se, že je nezbytné posílit strukturovaný evropský ekosystém pro investory pomocí hospodářských a daňových podpůrných opatření, jež by přilákala a stimulovala soukromé investice do inovativních podniků, aby se mohly rozvíjet a růst v nejlepších finančních a ekonomických podmínkách a stát se vysoce konkurenceschopnými. Za tímto účelem má obzvláště význam posílení alternativních nástrojů financování (rizikový kapitál, účastnické půjčky, záruky atd.). v tomto ohledu je nutné skutečně zjednodušení mechanismů provádění finančních nástrojů spolufinancovaných ze strukturálních fondů;

55. upozorňuje na intenzivní rozvoj platform skupinového financování jakožto alternativního zdroje financování inovativních řešení, která vyvíjejí začínající podniky;

56. vyzývá Komisi, aby posoudila, jaké příležitosti a hrozby plynou ze skupinového financování pro evropskou společnost, především co se týče těch, jež se bezprostředně dotýkají investorů, kteří nemusí mít stejný přístup k informacím a mohou být na tento typ transakcí hůře připraveni ve srovnání s profesionálními investory;

57. poukazuje na to, že náležitě koncipovaný právní rámec upravující fungování platform skupinového financování na území EU by umožnil plně využít potenciál, který se v tomto zdroji skrývá. Nedílnou součástí tohoto rámce by měly být standardy, jež zaručí ochranu zájmů investorů;

58. podporuje posílení iniciativy Startup Europe a rozšíření její působnosti i mimo oblast IKT a začínajících internetových podniků. v tomto ohledu mimoto doporučuje další zjednodušení, aby bylo možné poskytovat stále snazší a účinnější pomoc začínajícím podnikům, které chtějí využívat četných možností, jež skýtají evropské programy;

Působení začínajících podniků v oblastech mimořádného společenského významu

59. vybízí Komisi, aby přijala strategii pro inovativní podnikatelské iniciativy sociálního zaměření, které mají dopad na kvalitu života. Tato strategie by měla vycházet z dosavadních oblastí zvláštního zájmu, jako jsou stříbrná ekonomika, sociální podnikání a model trojitě šroubovice, tak aby systém pobídek podporoval zdola vycházející angažovanost a sociální kreativitu;

60. upozorňuje na potenciál, který skýtá spolupráce začínajících a rychle se rozvíjejících podniků s velkými podniky. Je třeba využít osvědčené postupy z regionů EU, v nichž spolupráce vede k synergiím mezi podniky různé velikosti a z různých oborů;

61. je potěšen tím, že Komise přislíbila zřídit platformu s názvem Social Innovation Challenge pro řešení společenských problémů;

62. upozorňuje na to, že by mohlo být přínosné provázat tuto platformu se systémem zadávání veřejných zakázek, což by mohlo vést k rychlému růstu sociálních podniků. Bylo by ovšem třeba zvýšit flexibilitu tohoto systému tak, aby se problémy daly řešit kreativním způsobem, tj. optimálně z pohledu konečných příjemců, a nikoli předvídatelným způsobem z hlediska systémových ukazatelů.

V Bruselu dne 12. července 2017.

předseda
Evropského výboru regionů

Markku MARKKULA

Stanovisko Evropského výboru regionů Inteligentní regulace pro malé a střední podniky

(2017/C 342/08)

Zpravodaj: Christian Buchmann (AT/ELS), poslanec zemského sněmu spolkové země Štýrsko**POLITICKÁ DOPORUČENÍ**

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR),

Příznivé právní prostředí pro malé a střední podniky

1. zdůrazňuje, že malé a střední podniky, které jsou v Evropě hlavní hybnou silou při vytváření růstu a pracovních míst, potřebují jednoduché, jasné, konzistentní a právně stabilní regulační prostředí a také ekonomické prostředí založené na dostatečné úrovni veřejných a soukromých investičních kapacit;
2. poukazuje na nepřiměřený dopad byrokratických postupů na malé a střední podniky – poměrné náklady na dodržování předpisů v takových oblastech, jako jsou zdanění a oznamovací povinnosti, jsou u malých a středních podniků vyšší než u podniků větších;
3. z tohoto důvodu naléhavě zdůrazňuje, že je nutné zajistit, aby bylo evropské právní prostředí příznivější pro malé a střední podniky, a to odstraněním překážek bránících zakládání podniků a jejich růstu na všech úrovních;
4. je si vědom pokroku, jehož bylo dosaženo v rámci iniciativy „Small Business Act“ pro Evropu z roku 2008 ⁽¹⁾, přezkumu této iniciativy v roce 2011 ⁽²⁾ a Akčního plánu podnikání 2020 z roku 2013 ⁽³⁾;
5. opakuje, že podporuje záměr Komise snížit v rámci strategie pro jednotný trh zátěž spojenou s registrací k DPH a oznamovacími povinnostmi, jak uvedl ve svém stanovisku Zlepšování jednotného trhu ⁽⁴⁾. Vyjadřuje ovšem politování nad tím, že nebyli formálně konzultováni místní a regionální zástupci, aby bylo zajištěno plné zohlednění jejich připomínek (například co se týče potřeb malých a středních podniků v přeshraničních regionech);
6. vyzdvihuje přetrvávající potřebu soudržné, viditelné a aktualizované evropské politiky týkající se malých a středních podniků, která bude zaměřena na výsledky a na provádění, bude vycházet z dřívějších iniciativ a bude je posilovat a bude na všech úrovních správy a ve všech politikách uplatňovat zásadu „zelenou malým a středním podnikům“;
7. proto opakuje svou výzvu, aby byla přezkoumána a posílena iniciativa „Small Business Act“ a aby regiony a města hrály výraznější úlohu při uplatňování jejích zásad. Znovu prohlašuje, že je odhodlán podporovat provádění této iniciativy prostřednictvím svého projektu Evropský podnikatelsky zaměřený region (EER);
8. podotýká, že síť zmocněnců pro malé a střední podniky funguje jako hlavní prostředník mezi Evropskou komisí a vnitrostátními politickými činiteli. Vyzývá Komisi, aby do této sítě formálně a systematicky zapojovala regionální a místní zmocněnce pro malé a střední podniky;
9. uznává, že EU má v podstatě příznivé právní prostředí pro podnikání. Zdůrazňuje však, že se i nadále vyskytují rozdíly, pokud jde o dobu, náklady a počet úkonů, jež jsou nezbytné k založení podniku. Vyzývá členské státy, aby se – při dodržování zásady subsidiarity a po posouzení účelnosti – snažily přizpůsobit své předpisy v této oblasti těm zemím, které si zde vedou nejlépe. Poukazuje na to, že se v tomto ohledu lze inspirovat osvědčenými postupy, jako je například *Iniciativa Lisboa*, díky níž zabere založení podniku 36 minut;

⁽¹⁾ Sdělení Komise „Zelenou malým a středním podnikům.“ „Small Business Act“ pro Evropu, 25. června 2008 (COM(2008) 394 final).

⁽²⁾ Sdělení Komise Přezkum iniciativy „Small Business Act“ pro Evropu, 23. února 2011 (COM(2011) 78 final).

⁽³⁾ Sdělení Komise Akční plán podnikání 2020 – Opětovné probuzení podnikatelského ducha v Evropě, 9. ledna 2013 (COM(2012) 795 final).

⁽⁴⁾ Stanovisko VR Zlepšování jednotného trhu, CdR 6628/2015, odstavec 12.

10. poukazuje na úlohu klastrů, které malým podnikům pomáhají se rozvíjet prostřednictvím testování a analýz trhu, vytváření inovací a kvalifikace, a doporučuje tyto činnosti cíleně podporovat v rámci takových programů, jako je COSME;

11. upozorňuje na závěry semináře komise ECON na téma „Inteligentní regulace – inteligentní růst“, který proběhl ve švýcarském Seggaubergu, a na následný dialog s občany, z nichž vyplynulo, že je nutné dosáhnout konkrétních výsledků prostřednictvím nových a inovativních přístupů;

Uplatňování zásady „zelenou malým a středním podnikům“

12. podtrhuje význam uplatňování zásady „zelenou malým a středním podnikům“ ve všech politikách EU a v celém rozhodovacím procesu. Žádá, aby byla kritéria posuzování dopadu koncipována více ve prospěch malých a středních podniků a aby se systematictěji přihlíželo k územnímu dopadu předpisů;

13. zdůrazňuje, že překrývající se a protichůdné předpisy v různých politikách EU (regionální politika, státní podpora, zadávání veřejných zakázek, ochrana životního prostředí, nevyváženost mezi podporou klastrů a pravidly v oblasti hospodářské soutěže a dodržování předpisů) mají na malé a střední podniky nepřiměřený dopad;

14. je znepokojen potížemi, k nimž dochází v důsledku nejednotných požadavků a odporujících si definic v jednotlivých odvětvových politikách EU, jako jsou například samostatné soubory předpisů v oblasti zadávání zakázek, regionální politiky a politiky hospodářské soutěže⁽⁵⁾, nebo v důsledku odlišných definic inovací, které jsou používány v regionální politice a v politice hospodářské soutěže⁽⁶⁾;

15. je přesvědčen o tom, že zatížení malých a středních podniků v souvislosti s požadavky na podávání zpráv nelze snížit zjednodušením jediného právního aktu. Z tohoto důvodu vybízí Komisi a členské státy k tomu, aby zaujaly holistický přístup založený na komplexním posouzení veškerých požadavků na podávání zpráv, jež jsou na malé a střední podniky kladeny;

16. navrhuje prozkoumat, zda by se zatížení malých a středních podniků dalo zmírnit prostřednictvím takových opatření, jako je stanovení prahové hodnoty, pod níž by podniky mohly poskytovat méně informací, omezení počtu povinných dotazníků a zamezení zavádění nových dotazníků, například tím, že budou statistické údaje zahrnuty do těch stávajících;

17. je potěšen tím, že nová generace dohod EU o volném obchodu již obsahuje zvláštní kapitoly věnované malým a středním podnikům s cílem usnadnit právě těmto podnikům přístup na cizí trh, a to mimo jiné zvýšením právní jistoty, omezením resp. odstraněním necelních překážek, rozsáhlejší uplatňování zásady nejlepší nabídky v zadávacích řízeních a posílením ochrany práv duševního a průmyslového vlastnictví, a odkazuje na své stanovisko k TTIP ze dne 12. února 2015;

Větší zaměření programu zlepšování právní úpravy a programu REFIT na potřeby malých a středních podniků

18. vítá snahy snížit zatížení malých a středních podniků v rámci programu zlepšování právní úpravy, programu REFIT a interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů;

19. znovu vyjadřuje své znepokojení, o němž se zmínil ve svém stanovisku k programu REFIT⁽⁷⁾, a to nad tím, že zvolení zástupci místních a regionálních orgánů ani VR jakožto instituce, která je reprezentuje, nejsou do interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů zahrnuty navzdory působnosti a významu, které jim připisuje Lisabonská smlouva;

20. je potěšen tím, že byly zásady zlepšování právní úpravy začleněny do celého politického cyklu a že bylo posuzování dopadu rozšířeno na Parlament a Radu. Lituje toho, že se Rada ani Parlament v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů nezavázaly toto posuzování dopadu systematicky provádět;

21. zdůrazňuje, že zavádění změn nebo dodatečných předpisů v pozdějších fázích legislativního procesu či během provádění směrnic EU členskými státy by mělo být prováděno povinným posuzováním dopadu, aby se předešlo tzv. gold-platingu a aby nebyl oslaben aspekt účelnosti a účinnosti daného předpisu;

⁽⁵⁾ Viz *Bridge! – Better EU regulation for local and regional authorities*, Europa Decentraal (2016).

⁽⁶⁾ Viz *Dutch Provinces for Better Regulation*, House of the Dutch Provinces (2015).

⁽⁷⁾ Stanovisko VR Program REFIT – místní a regionální hledisko, Cdr 983/2016, odstavec 5.

22. je si vědom důležitosti konzultace se zainteresovanými stranami při přípravě legislativních návrhů. Poukazuje nicméně na to, že účastníci konzultace se po jejím skončení mohou dohadovat, do jaké míry byly jejich připomínky zohledněny. Navrhuje, aby byli do výborů pro posuzování dopadu zapojeni místní a regionální zástupci s cílem zajistit dodatečné přezkoumání návrhů Komise;

23. upozorňuje na to, že institucionální úloha VR v rámci platformy REFIT by neměla být zaměňována s úlohou jiných zainteresovaných stran. Proto se domnívá, že by představitelům komisí VR mělo být umožněno, aby podpořili zástupce VR v této platformě tím, že se budou účastnit schůzí platformy věnovaných tématům, jimiž se daná komise zabývá;

24. zavazuje se uplatňovat zásady zlepšování právní úpravy při své vlastní činnosti, přičemž bude při vypracovávání stanovisek k tématům, jež se dotýkají malých a středních podniků, využívat odborné znalosti příslušných tematických komisí;

25. poukazuje na to, že činnost platformy REFIT se soustřeďuje především na konkrétní aspekty legislativy EU, které by se daly zlepšit, aniž by se zásadním způsobem měnily celé právní akty. Má za to, že by toto úzké zaměření mělo být doplněno ambicióznějším přístupem, jehož cílem by bylo strukturální vylepšení regulačního rámce EU ve střednědobém horizontu;

26. domnívá se, že v oblasti inteligentní regulace pro malé a střední podniky lze určit konkrétní priority týkající se přístupu malých a středních podniků k veřejným zakázkám a předpisů v oblasti DPH a zdanění. Považuje rovněž za naprosto nezbytné podniknout kroky ohledně přístupu malých a středních podniků na jednotný trh, přístupu k financování, podpory malých a středních podniků z evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondů) a dosažení lepší vyváženosti mezi potřebami malých a středních podniků a ochranou pracovníků, spotřebitelů a životního prostředí;

Účast malých a středních podniků v zadávacích řízeních na veřejné zakázky

27. vítá zjednodušení evropského práva v oblasti zadávání zakázek, které přinesly nové směrnice týkající se zadávání zakázek a jednotné evropské osvědčení pro zakázky⁽⁸⁾. Vyzývá členské státy, aby zajistily plné provedení a náležité uplatňování zjednodušeného evropského systému právních předpisů v oblasti zadávání veřejných zakázek;

28. poukazuje na významnou roli, kterou při zajišťování přístupu malých a středních podniků k zadávacím řízením na veřejné zakázky hrají regionální a místní orgány, a z tohoto důvodu se domnívá, že omezení překážek bránících v přístupu malých a středních podniků k těmto zakázkám je pro regiony a města mimořádně důležité;

29. je znepokojen tím, že stávající a pro malé a střední podniky příznivé předpisy v oblasti zadávání zakázek často nejsou plně využívány. Zdůrazňuje, že je třeba je doplnit jejich řádným prováděním;

30. vybízí veřejné orgány na všech úrovních, aby ve svých zadávacích řízeních zajistily, že podmínky účasti v těchto řízeních a platební podmínky budou příznivé pro malé a střední podniky a pro startupy, a to tak, že přizpůsobí požadované záruky specifickým rysům malých a středních podniků, zkrátí lhůty pro platby a budou vymáhat platební kázeň. Vyzývá veřejné orgány na všech úrovních, aby se zavázaly uplatňovat společné standardy zadávání zakázek příznivého pro malé a střední podniky;

31. zdůrazňuje, že se veřejné orgány na všech úrovních v tomto ohledu mohou inspirovat osvědčenými postupy, k nimž patří například odbor pro zadávání veřejných zakázek města Paříž, který výrazně zlepšil přístup malých a středních podniků k veřejným zakázkám a zkrátil lhůty pro platby;

32. vyzývá všechny veřejné orgány, aby podpořily účast malých a středních podniků v zadávacích řízeních v oblasti inovací tím, že se budou vyhýbat přílišné specifikaci, budou upřednostňovat specifikaci založenou na výsledcích, zajistí volný přístup k informacím a před stanovením konečných podmínek budou využívat takové možnosti, jako je soutěžní dialog a jednací řízení;

33. upozorňuje na to, že pro malé a střední podniky je snazší využívat finančních nástrojů v rámci evropských programů, zejména programu COSMÉ. Tyto nástroje jsou pro ně mnohem méně komplexní než tradiční zdroje

⁽⁸⁾ Směrnice 2014/23/EU, 2014/24/EU, 2014/25/EU, prováděcí nařízení (EU) 2016/7.

financování. V tomto ohledu vyzdvihuje význam zvláštního nástroje pro malé a střední podniky v rámci Evropského fondu pro strategické investice, který by mohl rovněž interně podpořit možnosti financování ve prospěch startupů a mikropodniků, jež potřebují získat přístup k úvěrům;

Příznivost předpisů v oblasti DPH a zdanění pro malé a střední podniky

34. vyzývá k dalšímu zjednodušení a harmonizaci daňových předpisů, které většina evropských malých a středních podniků označuje za nejtěživější oblast politiky;

35. opakuje – jak uvedl ve svém stanovisku k akčnímu plánu v oblasti DPH –, že podporuje zrušení osvobození od platby DPH při dovozu malých zásilek z třetích zemí a zavedení kontrol prostřednictvím jednotného auditu přeshraničních podniků s cílem odstranit konkurenční znevýhodnění malých a středních podniků v EU oproti podnikům z třetích zemí, které z tohoto osvobození od DPH plyne⁽⁹⁾;

36. zdůrazňuje, že roztržitost a složitost systému DPH způsobuje malým a středním podnikům zabývajícím se přeshraničním obchodem značné náklady na dodržování předpisů a postihuje zejména příhraniční regiony. Proto vyzývá k dalšímu zjednodušení pravidel a postupů souvisejících s různými systémy DPH v přeshraničním obchodu, k rozšíření zásady zjednodušeného jednoho správního místa, která v současnosti platí pouze pro telekomunikační služby, služby rozhlasového a televizního vysílání a elektronické služby, na ostatní prodej zboží a služeb na dálku a k zavedení společné unijní prahové hodnoty pro přeshraniční obchodování, pod níž by se DPH nemusela platit;

37. vyzývá ke snížení administrativní zátěže v souvislosti s DPH, již způsobují například oznamovací povinnosti, lhůty a předepsaná doba pro uchovávání záznamů, a ke zrychlení administrativních postupů při zpracovávání příznání k DPH;

Přístup malých a středních podniků na jednotný trh

38. podotýká, že na jednotném trhu se službami ještě stále existuje řada omezení, která se dotýkají malých a středních podniků – jsou to mimo jiné oprávnění k výkonu činnosti, pravidla pro usazování, pevné či minimální ceny, požadavky na právní formu a specifické předpisy pro dané odvětví. Vyzývá k uskutečnění rozsáhlého zjednodušení a harmonizace v sektoru služeb s cílem podpořit větší růst díky úsporám z rozsahu, podnitit inovace posílením dovozní konkurence a přilákat zahraniční investice snížením roztržitosti trhu;

39. poukazuje na to, že pro malé a střední podniky představují vážnou překážku rozdílné vnitrostátní právní předpisy upravující trh s výrobky, protože vedou k tomu, že musejí být v jednotlivých členských státech zaváděny různé produktové řady, a brání rozvoji celoevropských dodavatelských řetězců. Vyzývá Komisi a členské státy, aby usilovaly o větší harmonizaci v této oblasti;

Přístup malých a středních podniků k financování

40. upozorňuje na význam alternativních způsobů financování pro nové podniky. Je znepokojen tím, že startupům nebyl poskytnut plný přístup ke skupinovému financování v důsledku odlišných vnitrostátních systémů, kvůli nimž je pro tyto podniky obtížné získávat finanční prostředky v přeshraničním měřítku, a v důsledku omezení, pokud jde o nabízení vlastního kapitálu potenciálně velkému počtu investorů, jež plynou ze systému „levného“ podnikání, který si startupy obvykle volí;

41. vyzývá k harmonizaci regulačního rámce zavedením evropského pasu pro platformy skupinového financování, díky čemuž bude k přeshraničnímu poskytování služeb nezbytné pouze jedno povolení od jednoho příslušného orgánu v EU, a bude tak možné vytvořit skutečný evropský trh skupinového financování;

Podpora malých a středních podniků z ESI fondů

42. znovu upozorňuje na to – jak již učinil ve svém stanovisku ke zjednodušení ESI fondů⁽¹⁰⁾ –, že proces využívání ESI fondů je čím dál tím složitější a těžkopádnější. Vyzývá tudíž k neprodlenému zjednodušení předpisů týkajících se zřízení, požadavků na předkládání zpráv a auditu finančních nástrojů v rámci ESI fondů;

⁽⁹⁾ Stanovisko VR Akční plán v oblasti DPH, CdR 2419/2016, odstavec 34.

⁽¹⁰⁾ Stanovisko VR Zjednodušení ESI fondů, COR-2016-00008-00-00-AC-TRA.

43. poukazuje na to, že malé a střední podniky se při využívání prostředků z ESI fondů potýkají se zvláštními problémy, což ukazuje průzkum, který byl uskutečněn v roce 2016 mezi evropskými podnikatelsky zaměřenými regiony a v jehož rámci byla účast malých a středních podniků na projektech financovaných z ESI fondů označena za nejdůležitější prioritu pro usnadnění činnosti malých a středních podniků;

44. připomíná, že je důležité snížit složitost právních předpisů, nadměrnou zátěž spojenou s prováděním auditu a vysoké náklady na provádění, které ztěžují podporu malých a středních podniků z ESI fondů, a zjednodušit nejen konkrétní právní předpisy, ale i celý soubor aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů a „měkké právo“, kam patří například pokyny, jimiž se řídí veřejné orgány i malé a střední podniky;

45. zdůrazňuje, že v zájmu dosažení cílů ESI fondů a politiky EU týkající se malých a středních podniků je třeba pohlížet na předpisy pro ESI fondy z hlediska proporcionality a vytvořit partnerství za účelem zjednodušení se zohledněním zájmů všech stran. Vyzývá k navázání vztahů založených na důvěře, a nikoli na hluboké nedůvěře, kterou instituce EU často projevují vůči celostátním, regionálním a místním orgánům;

Dosažení vyváženosti mezi potřebami malých a středních podniků a ochranou pracovníků, spotřebitelů a životního prostředí

46. vyzdvihuje nezbytnost dosažení vyváženosti mezi ochranou práv pracovníků, zdraví, bezpečnosti, spotřebitelů a životního prostředí na jedné straně a regulačním zatížením malých a středních podniků na straně druhé;

47. poukazuje na to, že nábor prvního zaměstnance může představovat mimořádnou výzvu pro růst a rozvoj podniku a že pracovní právní předpisy mají na malé a střední podniky větší dopad než na podniky velké, v důsledku čehož se malé a střední podniky zdráhají najímat pracovníky. Zdůrazňuje, že nové přístupy v této oblasti mohou cenným způsobem přispět obzvláště ke snížení míry nezaměstnanosti mladých lidí;

48. z tohoto důvodu navrhuje, aby byl zřízen evropský systém „Take One“, v jehož rámci budou samostatně podnikající osoby či mikropodniky pobízeny k náboru prvního zaměstnance prostřednictvím finančních pobídek a flexibilních předpisů. Je toho názoru, že by tento systém mohl být financován pomocí programu COSME;

49. vybízí Komisi, aby podpořila opatření zaměřená na zjednodušení předpisů pro řemeslné podniky a mikropodniky, neboť nadměrná složitost stávajícího systému ohrožuje jejich životaschopnost a významnou úlohu, kterou plní v oblasti vytváření pracovních míst a hospodářského rozvoje v regionech a obcích a někdy i při ochraně kulturního a místního dědictví;

50. domnívá se, že definice smluv uzavřených mimo obchodní prostory, která je uvedena ve směrnici o právech spotřebitelů, je příliš široká, což může poškodit řemeslníky, které si spotřebitelé volají k sobě domů. Vyzývá tudíž k vypracování užší definice s přihlédnutím k potřebám malých a středních podniků a mikropodniků;

Inovativní přístupy v oblasti regulace

51. upozorňuje na to, že inteligentní regulace nemusí nutně znamenat omezení množství právních předpisů, které by s sebou mohlo nést riziko nejistoty a roztržičnosti právních předpisů, ale že jde spíše o to stanovit jasnější a jednodušší předpisy, které malým a středním podnikům usnadní činnost a současně umožní dosáhnout politických cílů v dané oblasti;

52. podtrhuje význam předpisů, které podporují inovace a v odpovídajících případech skýtají prostor pro experimentování, a to i vytvořením zón s omezenými předpisy pro pilotní projekty a zavedením ustanovení o skončení platnosti v inovativních a rychle se měnících oblastech, jak je mimo jiné patrné na příkladu Vlámka;

53. zdůrazňuje, že takové přístupy, jako je dobrovolná samoregulace (spočívající v dobrovolných dohodách, závazcích nebo kodexech chování), mohou podpořit kulturu spolupráce mezi podniky a správními orgány. Domnívá se, že se veřejné orgány na všech úrovních v tomto ohledu mohou inspirovat činností skotské skupiny pro přezkum právních předpisů (Scottish Regulatory Review Group);

54. poukazuje na dánský projekt „Burden Hunter“ jakožto osvědčený postup na vnitrostátní úrovni, který umožňuje identifikovat překážky bránící přímému dialogu a společně hledat řešení. Vyzývá Komisi, aby příklady tohoto typu plně zohlednila a aby podporovala jejich využívání a přenos tam, kde je to možné;

55. zdůrazňuje, že je nutné podporovat na všech úrovních správy podnikatelské myšlení a umožnit vypracování inovativních řešení vycházejících zdola vytvořením mechanismu „right-to-challenge“, díky němuž budou moci místní a regionální orgány dočasně přerušit uplatňování stávajících předpisů s cílem otestovat alternativní řešení, pokud budou existovat důkazy, že jejich cílů bude možné dosáhnout lépe inovativním přístupem.

V Bruselu dne 13. července 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Markku MARKKULA

Stanovisko Evropského výboru regionů Evropská strategie pro nízkoemisní mobilitu

(2017/C 342/09)

Zpravodaj: József Ribányi (HU/ELS), místopředseda rady Tolňanské župy**POLITICKÁ DOPORUČENÍ**

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR),

1. vítá skutečnost, že současná strategie je založena na víceoborovém uceleném přístupu zahrnujícím sociologické a ekonomické aspekty, inovace v oblasti energetiky, infrastruktury a digitálních technologií, průmyslovou konkurenceschopnost a rozvoj dovedností;
2. podporuje cíle strategie, jež byly stanoveny již v bílé knize z roku 2011 ⁽¹⁾, a to snížit emise skleníkových plynů v odvětví dopravy o 60 % ve srovnání s rokem 1990;
3. nicméně má za to, že strategie by v souladu s bílou knihou z roku 2011 měla zohlednit pokrok, jehož bylo od roku 2011 dosaženo z hlediska zlepšení účinnosti dopravního systému, a stávající rámec politiky EU v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a také závazky, které EU přijala na základě Pařížské dohody z roku 2015;

OPTIMALIZACE DOPRAVNÍHO SYSTÉMU A ZVÝŠENÍ JEHO ÚČINNOSTI

Digitální řešení v oblasti mobility

4. zdůrazňuje, že díky využití potenciálu digitálních technologií bude možné optimalizovat dopravu a vytvořit multimodální transevropskou dopravní síť (TEN-T). Nutným předpokladem jsou inteligentní dopravní systémy a infrastruktura. Dále je třeba zohlednit ekosystémy odrážející místní environmentální specifika a zajistit zapojení místních a regionálních orgánů do fáze provádění;
5. zdůrazňuje, že evropská města a regiony mohou díky svému aktivnímu zapojení do vytváření inteligentní telekomunikační a dopravní infrastruktury při provádění plánů udržitelné městské mobility a regionálních rámcových plánů udržitelné dopravy v městských oblastech zajistit účinné využívání propojených a automatizovaných vozidel v koridorech sítě TEN-T, jež vede přes hranice a území členských států;
6. uznává, že IT řešení utvářejí obchodní modely a vzorce v odvětví dopravy. Místní a regionální orgány by měly uplatňovat snadno použitelná řešení podporující začlenění k zavádění inteligentních dopravních systémů do svých koncepcí „inteligentní mobility ve městech a okolí“;
7. upozorňuje na to, že je nutné zjednodušit databáze a jejich vzájemná propojení vypracováním evropských norem, které mohou usnadnit interoperabilitu dat, služeb a technických řešení na všech úrovních. Tato data by měly poskytovat příslušné regionální orgány pro dopravu v rámci jednotného systému komprimace dat a měly by za ně ručit;

Spravedlivé a účinné stanovování cen

8. domnívá se, že místní a regionální orgány mají ve své působnosti značné právní a finanční pravomoci (např. co se týče parkovacích míst, jízdních pruhů pro autobusy, výhod veřejných zakázek, „zelených“ registračních tabulek nebo snížení sazby mýtného), v jejichž rámci mohou ovlivnit preference a rozhodnutí spotřebitelů a podpořit používání vozidel poháněných alternativním palivem upozorňuje Evropskou komisi na to, že tyto nástroje jsou omežovány podmínkami

⁽¹⁾ Bílá kniha Plán jednotného evropského dopravního prostoru – vytvoření konkurenceschopného dopravního systému účinně využívajícího zdroje, Brusel, 28. března 2011, COM(2011) 144 final.

stanovenými pro využívání ESI fondů, které neumožňují poskytnout dotace na obnovu vozidel či soukromých vozových parků. Tím se obnova zpomaluje a vede ke ztrátě příležitostí týkajících se účinnosti a konkurenceschopnosti v oblasti dopravy a zlepšení kvality ovzduší ve městech díky zlepšením energetické a ekologické bilance např. v taxislužbě nebo dodávkách „na posledním úseku“;

9. zdůrazňuje, že za účelem stanovování cen je třeba harmonizovat dostupné informace o dopravě z různých zdrojů týkajících se mobility. Integrovaný prodej přepravních dokladů stále naráží na překážky bránící jeho širšímu využívání, protože jednotlivé druhy veřejné dopravy jsou různé ziskové. Náklady na zavedení integrovaného stanovování cen mohou klesnout nebo mohou změnit celkový finanční zisk určitého druhu dopravy v celkovou finanční ztrátu;

10. upozorňuje, že přestože se věnuje značné úsilí a velké množství prostředků do podpory hromadné a multimodální dopravy, jsou informace pro cestující v multimodální dopravě zcela nedostatečné. Ještě horší situace je ve službách v oblasti prodeje jízdenek. Tento stav není způsoben tím, že by technicky nebylo možné detailní a uživatelsky přátelské informace v multimodální dopravě a služby a informace v oblasti prodeje jízdenek uživatelům poskytnout, ale tím, že provozovatelé veřejné dopravy nemají vůli tyto informace a služby sdílet. Proto by měla EU prostřednictvím své legislativy vyžadovat, aby byly informace o jízdních rádech a další cestovní informace povinně zveřejňovány a v celé své šíři zpřístupněny všem občanům EU v takové formě, aby je mohl každý občan EU co nejjednodušeji a nejefektivněji využívat. V této oblasti poukazuje na stanovisko Evropského výboru regionů Služby v oblasti informací, plánování cest a prodeje jízdenek na multimodální cesty, Cdr 4895/2014;

11. domnívá se, že všechny druhy dopravy by se v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“ měly úměrně svému podílu na znečištění podílet na externích nákladech, jež způsobují;

12. upozorňuje, že vedle změn dopravních předpisů a zdanění vozidel bude třeba modernizovat rozvodné sítě, skladování elektrické energie, obchod a správu veřejné infrastruktury s cílem náležitě se připravit na nové a inovativní druhy dopravy, mj. vozidla na baterii nebo vozidla s vodíkovými palivovými články. V tomto ohledu se doporučují také interoperabilní a snadná řešení úhrad za dobíjení tohoto druhu elektrických vozidel;

13. upozorňuje na skutečnost, že systém osvobození od daně uplatňovaný v oblasti leteckých pohonných hmot a mezinárodních letenek představuje jasné narušení trhu v odvětví dopravy. Vyzývá členské státy EU, aby s Mezinárodní organizací pro civilní letectví prodiskutovaly stávající mezinárodní systém zdanění pohonných hmot s cílem zajistit soulad s mezinárodními závazky v oblasti změny klimatu, přičemž je potřeba uznat specifické rysy a zájmy nejbližších regionů;

Podpora multimodality

14. v souvislosti s plány udržitelné městské mobility podporuje multimodalitu a koordinované využívání městské a regionální dopravy a logistiky s nízkými nebo nulovými emisemi a železniční, mořské a říční dopravy. Z hlediska snížení emisí má značný potenciál zejména přechod ze silniční dopravy na jiné druhy dopravy s nižšími emisemi. Koncepce modálního přechodu využívající nízkoe emisní mobilitu by každopádně měly mít vysokou prioritu, například prostřednictvím toho, že budou znovu uváženy stávající skryté či otevřené dotace na silniční dopravu;

15. požaduje, aby byl zaujat nový přístup k pobřežní plavbě, v jehož rámci budou používány systémy ekologických premií a mořské dálnice budou považovány za infrastrukturu, k níž by měl být uplatňován uzpůsobený přístup z hlediska kontroly státní podpory. Tento přístup je zvláště důležitý v případě oblastí, které hrají v evropských dopravních koridorech méně významnou roli;

16. domnívá se, že v této souvislosti je třeba věnovat zvláštní pozornost městským uzlům a logistickým platformám, jak jsou stanoveny v rámci TEN-T (základní a obecná síť) a v nařízení o nástroji pro propojení Evropy z roku 2013, vzhledem k jejich úloze klíčového prvku udržitelné a intermodální mobility na úrovni členských států, regionů a EU. Navrhuje se tedy, aby v rámci různých evropských fór o multimodálních koridorech proběhla debata, která by se konkrétně týkala otázky uzlů;

17. podporuje to, aby EU zastávala aktivní úlohu v rámci Mezinárodní organizace pro civilní letectví a Mezinárodní námořní organizace s cílem omezit emise v odvětví námořní a letecké dopravy. Měl by být podporován rozvoj a zavádění nových technologií s nižšími emisemi;

ŠIRŠÍ VYUŽITÍ ALTERNATIVNÍCH ZDROJŮ ENERGIE S NÍZKÝMI EMISEMI V ODVĚTVĚ DOPRAVY

Účinný rámec pro alternativní energii s nízkými emisemi

18. vybízí, aby se prostřednictvím podpory rozvoje energetiky zaváděly alternativní zdroje energie v odvětví dopravy, a tak se připravovala cesta k dopravě s „nulovými emisemi“;

19. zdůrazňuje, že členské státy, regiony a obce jsou vybízeny k tomu, aby prostřednictvím nevratných grantů poskytovaných v rámci politiky soudržnosti investovaly do alternativních zdrojů energie v odvětví dopravy při respektování zásady technologické neutrality, jež je stanovena ve směrnici 2014/94/EU o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva;

20. je zastáncem širšího využívání pokročilých biopaliv z obnovitelných zdrojů, jež jsou vyráběna ekologickým způsobem a jež produkují méně emisí oxidu uhličitého než tradiční pohonné hmoty z fosilních paliv, neboť to umožní dekarbonizaci odvětví dopravy. V této souvislosti by měla být upřednostněna biopaliva z nepotravinářských vstupních surovin (syntetická) nebo z krmných plodin. Očekávané pozitivní dopady se projeví formou pracovních příležitostí a vzniku pracovních míst ve venkovských a méně rozvinutých oblastech a také vytvořením dodatečné hospodářské přidané hodnoty. Moderní biopaliva v současné době nejsou považována za zdroje energie, které by bez podpory byly konkurenceschopné, a proto by jejich výroba měla být dotována, aby mohla soutěžit s fosilními palivy nebo biopalivy z potravinářských plodin;

21. upozorňuje na to, že směrnice o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva ⁽²⁾ již stanovila povinné požadavky na používání elektřiny, zemního plynu a vodíku k pohonu vozidel;

22. zdůrazňuje, že alternativní zdroje energie, biomethan a biopaliva, jež jsou v současnosti k dispozici, částečně nahradí tradiční vozidla poháněná motorovou naftou nebo benzinem. Posílí se tím energetická bezpečnost, jelikož se sníží poptávka po konvenčních palivech;

23. požaduje široce přijatelnou definici biopaliv a přijetí příslušného souboru kritérií týkajících se udržitelnosti a snížení emisí CO₂, která by posílila právní jistotu a podpořila prosazování práva a rozhodování o investicích do výroby a používání biopaliv;

24. uvádí, že je důležité, aby se zohlednily zvláštní vnitrostátní, regionální a místní podmínky a různé suroviny, jež jsou místně a regionálně dostupné. Při regulaci využití alternativních paliv z obnovitelných zdrojů energie by se měla vzít v potaz celková energetická bilance (včetně výroby paliv);

25. zdůrazňuje, že ideální alternativní energie s nízkými emisemi by z regionálního a místního hlediska měla být energie, jež se na daném místě vyrábí a zároveň skladuje a používá/spotřebovává. Výroba alternativní energie s nízkými emisemi a její skladování pro místní spotřebu jsou ještě důležitější v případech vzdálených regionů, jako jsou ostrovy a nejbližší regiony, aby se snížila jejich vnější závislost;

Vybudování infrastruktury pro alternativní paliva

26. zdůrazňuje, že se očekává, že mobilita s nízkými nebo nulovými emisemi bude znamenat revoluci v dopravě z hlediska sítí, vozidel a paliv. Předpokladem je levná a dostupná energie a paliva. Kromě pohonu na elektřinu a vodík, které představují neznečišťující řešení, hrají důležitou úlohu při plnění cílů snížení emisí také pokročilá biopaliva, jež nekonkurují produkci potravin a jsou vyráběna ekologickými způsoby. Proto by se měla zaměřit pozornost převážně – ne však výhradně – na rozvoj cenově dostupné infrastruktury pro dobíjení elektrických vozidel a vozidel na vodíkové palivové články, neboť vodík slouží jako palivo a jako skladovací kapacita. Zároveň je třeba prostřednictvím finančních pobídek podporovat nízkouhlíkové technologie, jako jsou pokročilá biopaliva;

27. doporučuje stanovit závazné lhůty pro všechny úrovně veřejné správy, od jejichž uplynutí budou veřejné zakázky na nákup nových vozidel pro jejich vozový park a koncese k poskytování služeb veřejné dopravy udělovány výhradně pro vozidla využívající alternativní zdroje energie;

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/94/EU ze dne 22. října 2014 o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva.

28. upozorňuje na to, že je nutné vypracovat strategii na podporu využívání zkapalněného zemního plynu v oblasti námořní dopravy a obchodu tím, že bude intenzivněji podporováno uzpůsobování přístavní infrastruktury a že bude vyvinut všeobecný přístup k inovacím a financování vybavení lodí poháněných na zkapalněný zemní plyn a na metanol získaný zpracováním odpadů;

29. podporuje nutnost elektrické infrastruktury pro přístavní mola, aby se snížily emise CO₂ z lodí, které setrvávají v přístavech se zapnutými motory a jsou odpovědné za značnou míru znečištění ovzduší přístavních měst;

30. konstatuje, že v městských oblastech a aglomeracích, kde to místní orgány považují za vhodné, by bylo možno velmi rychle zavést elektrickou dopravu a infrastrukturu dobíjecích stanic pro elektrická vozidla nebo vozidla s vodíkovými palivovými články. Infrastrukturu pro elektrickou dopravu je nutné vybudovat podél strategických komunikací spojujících evropské regiony, neboť přeshraniční elektrická mobilita (elektromobilita) může odstranit roztržitost vnitřního trhu. Většina evropských ostrovů je například kvůli své velikosti již nyní ideálním místem pro využívání elektromobility. Odpovídající rozmístování infrastruktury dobíjecích stanic může rychle přispět k plošnému rozvoji elektromobility v těchto oblastech;

31. zdůrazňuje, že místně vyráběná a skladovaná elektrická energie by mohla poskytnout stálý nenákladný zdroj paliva, a tak urychlit přechod k nízkoemisní elektromobilitě. Postupné zavádění této mobility může odstranit její konkurenční nevýhodu vůči konvenčním palivům. Decentralizované skladování energie začleněné do rozvodné sítě může nabídnout dodatečné služby pro elektroenergetickou soustavu, například pomoci překonat nesoulad mezi dodávkami energie z obnovitelných zdrojů a poptávkou po energii v obdobích vysoké a nízké poptávky nebo přispět k regulování frekvence. K tomu je také nutné usnadnit aktivní účast spotřebitelů na správě elektroenergetické soustavy, např. prostřednictvím agregátorů poptávky, a odstranit stávající legislativní překážky;

Interoperabilita a normalizace elektrické mobility

32. sdílí názor EK ohledně zavedení společných technických a technologických norem zohledňujících potřeby jednotlivých členských států a regionů. Normalizace bude stimulem k interoperabilitě místních dopravních systémů v rámci jednoho regionu a mezi různými regiony;

33. je znepokojen tím, že ve většině členských států nejsou do vypracovávání vnitrostátních prováděcích plánů pro zavádění infrastruktury pro alternativní paliva aktivně zapojeny příslušné regionální a místní orgány, ačkoli je u těchto plánů zcela jasně nezbytná víceúrovňová správa, a že plány na podporu elektromobility nejsou dostatečně politicky a finančně podporovány;

34. upozorňuje, že dobíjecí stanice pro elektrická vozidla musí být normalizovány, a vyzývá EK, aby zavádění elektrických stanic pro dobíjení vozidel podpořila vypracováním norem, které umožní integrovat dobíjecí stanice do stávajících budov/zařízení a které budou zohledňovat platné právní předpisy v jednotlivých zemích;

PŘECHOD K VOZIDLŮM S NULOVÝMI EMISEMI

Zlepšení v oblasti zkoušení vozidel v zájmu opětovného získání důvěry spotřebitelů

35. vítá nedávná ujednání o měření a ověřování emisí škodlivých látek z vozidel za účelem zajištění transparentnosti a spolehlivosti environmentální výkonnosti vozidel. Pomůže to zavést mezní hodnoty pro emise látek znečišťujících ovzduší a posílit důvěru spotřebitelů. Mezní hodnoty emisí pro osobní vozidla a lehká užitková vozidla musí být vhodné k zajištění toho, že bude dosaženo cílů a dohod týkajících se emisí znečišťujících látek a lidského zdraví;

36. podporuje vypracování nových pokynů k označování vozidel, jelikož pomohou zabránit klamání spotřebitelů. Musí být vyjasněna pravidla toho, jak by se měly uvádět hodnoty naměřené podle celosvětově harmonizovaného zkušební postupu pro lehká vozidla (WLTP) a starého postupu (nový evropský jízdní cyklus – NEDC). Je třeba uvažovat nejen o změně pokynů, ale také směrnice o štítcích⁽³⁾. Stejně tak je nutné přepracovat směrnici o podpoře čistých a energeticky

⁽³⁾ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě Přezkum směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/30/EU ze dne 19. května 2010 o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku, Brusel, 15. července 2015, COM(2015) 345 final.

účinných silničních vozidel ⁽⁴⁾, aby byla v souladu s nejnovějším technickým vývojem;

Strategie pro osobní automobily a dodávky po roce 2020

37. zdůrazňuje, že opatření podporující zavádění elektromobility by měla být kvantitativně vymezená a časově omezená, aby se zajistilo, že k tomuto přechodu dojde;

Strategie pro nákladní automobily, autobusy a autokary po roce 2020

38. domnívá se, že by se měl i nadále zvyšovat podíl veřejné dopravy ve srovnání se soukromými vozidly, a proto navrhuje, aby byl přechod k elektromobilitě a k využívání dalších paliv, které EU považuje za alternativu k derivátům ropy, urychlen stanovením priority výroby a používání elektrických autobusů a tramvají poháněných mj. vodíkovými palivovými články a využívání zemního plynu v autobusech a autokarech, a tak se snížily emise oxidu uhličitého z autobusů. Co se týče dálkové nákladní dopravy, navrhuje urychlit přechod vozového parku nákladních vozidel od motorové nafty k zemnímu plynu, neboť je jediným palivem, který může motorovou naftu nahradit, má téměř nulové emise znečišťujících látek a obsahuje méně uhlíku než motorová nafta;

39. vítá úsilí EK o prosazování Iniciativy pro čisté autobusy v EU, neboť může podpořit lepší výměnu informací a velikost trhu tím, že bude platformou pro města, regiony, provozovatele a výrobce. Posílí důvěru evropských výrobců autobusů v budoucí poptávku po autobusech na čistá alternativní paliva, umožní lepší využívání nadcházejících veřejných zakázek a zajistí větší účinnost při hledání řešení financování velkých zakázek např. prostřednictvím Evropské investiční banky;

40. považuje za nezbytné zvýšit míru podpory EU, dosáhnout větší synergie mezi finančními prostředky Evropského fondu pro strategické investice (EFSI), Nástroje pro propojení Evropy a evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondů) a využívat dotací. To umožní rychle nahradit stávající park znečišťujících vozidel veřejné dopravy a zaručí optimální využívání veškerých dostupných finančních prostředků EU;

Letecká a drážní doprava

41. vyzdvihuje výhody plynoucí z drážních druhů dopravy provozovaných s využitím elektrické energie z obnovitelných zdrojů nebo alternativních paliv, pokud budou ekonomicky udržitelné;

42. upozorňuje na to, že v regionech s méně hustou železniční sítí je třeba zavést nezbytnou infrastrukturu na místní i regionální úrovni, aby zde bylo možné využívat železniční dopravu za stejných podmínek jako v ostatních členských státech a byl vytvořen jednotný evropský železniční prostor;

PŘÍZIVNÉ PROSTŘEDÍ PRO NÍZKOEMISNÍ MOBILITU

Energetická unie: propojení dopravních a energetických systémů

43. s potěšením konstatuje, že strategie je považována za důležitý krok v souvislosti s rámcem v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 přijatým Radou EU na zasedání ve dnech 23. a 24. října 2014 ⁽⁵⁾ a Pařížskou dohodou přijatou dne 12. prosince 2015 na 21. konferenci smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu ⁽⁶⁾, jelikož spojuje dva hlavní aktéry v EU: dopravu na straně poptávky a hlavní hráče v oblasti výroby a přenosu energie na straně nabídky;

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/33/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře čistých a energeticky účinných silničních vozidel. Směrnice 2009/33/ES.

⁽⁵⁾ Závěry ze zasedání Evropské rady (23. a 24. října 2014). Brusel, 24. října 2014, EUCO 169/14.

⁽⁶⁾ Pařížská dohoda z 21. konference smluvních stran, 30. listopadu až 11. prosince 2015.

44. zastává názor, že balíček Čistá energie pro všechny Evropany⁽⁷⁾ je součástí následujících snah EU: razit cestu k inteligentnější a čistší energii pro všechny, podporovat hospodářský růst, investice a vedoucí pozici v oblasti technologií, vytvářet nová pracovní místa a zlepšit životní podmínky občanů v regionech a městech EU;

Výzkum, inovace a konkurenceschopnost

45. domnívá se, že elektromobilita je jednou z hybných sil inovací a technologického rozvoje, která má bezprostřední přínosy a hraje klíčovou roli ve snižování dopadu na životní prostředí;

46. je přesvědčen, že přechodu na nízkouhlíkovou dopravu lze v první řadě dosáhnout prostřednictvím regionální politiky a politiky soudržnosti. Investováním do výzkumu a inovací mohou regiony a obce podpořit energii z nízkoe emisních obnovitelných zdrojů, inteligentní sítě a udržitelnou městskou dopravu;

47. podporuje využití výsledků programu Horizont 2020 – rámcového programu pro výzkum a inovace, pokud jde o inovativnější řešení nízkoe emisní mobility využívající služby/investice;

48. vybízí k vyvíjení inovativních technologií pro lodní nádrže a nádrže autokarů na zkapalněný zemní plyn s cílem optimalizovat účinnost skladování tohoto náhradního paliva a žádá, aby byly za tímto účelem financovány demonstrační projekty na nákladních a osobních plavidlech a na autokarech pro dálkovou dopravu;

49. podporuje rovněž rozvoj inovativních technologií, které umožňují využívání biopaliv, např. metanol získaný zpracováním odpadů, mj. u motorů lodí přepravujících zboží a cestujících, a požaduje proto příslušné financování;

50. dále požaduje prostředky na elektrickou infrastrukturu pro přístavní mola a zejména závazný právní rámec, jenž by se vztahoval na všechny přístavy v Evropské unii;

Digitální technologie: inteligentní dopravní systémy (ITS), propojená a automaticky řízená vozidla

51. konstatuje, že řešení IT podporují mobilitu založenou na kombinovaném použití všech druhů dopravy osob a zboží (např. integrované systémy prodeje jízdenek a mytného, dokumenty intermodální nákladní dopravy, elektronické plánování tras, informování cestujících v reálném čase atd.);

52. konstatuje, že nástup propojených a automatizovaných (automaticky řízených) vozidel využívajících digitální technologie může přinést mnoho možností, jak odstranit negativní dopady dopravy a zajistit veřejnou dopravu v méně zalidněných oblastech. Důrazně žádá, aby byla v souladu s Amsterodamským prohlášením⁽⁸⁾ přijata opatření týkající se propojeného a automatického silničního provozu. Vítá, že dne 30. listopadu 2016 byla v této souvislosti přijata strategie EU týkající se spolupracujících inteligentních dopravních systémů⁽⁹⁾. V této souvislosti požaduje soudržnější vizi inovativního a udržitelného vývoje v dopravě a větší propojení různých úzce souvisejících pracovních balíčků Komise a příslušné komunikace o nich;

53. zdůrazňuje, že evropské regiony chtějí být zapojeny do vytváření inteligentní telekomunikační a dopravní infrastruktury. Propojená a automatizovaná vozidla budou díky tomu moci být účinně a bez překážek používána na koridorech sítě TEN-T a v městských a venkovských oblastech;

54. zdůrazňuje, že zásady proporcionality a subsidiarity by měly skýtat místním a regionálním orgánům pravomoc rozhodnout, zda a jakým způsobem budou zavádět inteligentní dopravní systémy a ekologická vozidla, jak bylo uznáno v akčním plánu pro městskou mobilitu, a usilovat tak o snížení svých emisí z dopravy a zmírnění problémů s přetížením dopravy a o podporu sociální začleňování;

⁽⁷⁾ Čistá energie pro všechny Evropany – rozvinutí růstového potenciálu Evropy. Databáze tiskových zpráv EK, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-4009_cs.htm.

⁽⁸⁾ Amsterodamské prohlášení o spolupráci v oblasti propojeného a automatizovaného silničního provozu, 14. a 15. dubna 2016.

⁽⁹⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Evropská strategie týkající se spolupracujících inteligentních dopravních systémů, milník na cestě ke spolupracujícím, propojeným a automatizovaným mobilitě, Brusel, 30. listopadu 2016, COM(2016) 766 final.

Dovednosti

55. uznává, že přechod k nízkoemisní mobilitě způsobuje problémy na trhu práce, a proto je prioritou zajistit rekvalifikaci pracovní síly pro nová pracovní místa. Navzdory vysoké míře nezaměstnanosti je v mnoha důležitých oblastech odvětví dopravy v důsledku nedostatečných digitálních dovedností nedostatek pracovníků;

56. vyjadřuje politování nad tím, že návrhy předložené v předcházejícím sdělení z roku 2009 o mobilitě ve městech, tj. vypracování plánů udržitelné městské mobility ze strany místních orgánů, nebyly převzaty do nynějšího sdělení. Proto zdůrazňuje, že nejen v této strategii, ale i v iniciativách a prováděcích aktech musí být výslovně uvedeno, že integrované plánování měst je klíčovým faktorem rozvoje udržitelné mobility, mj. i díky vypracování a provádění plánů udržitelné městské mobility;

57. zdůrazňuje význam duálních systémů odborné přípravy a navrhuje intenzivní výměnu zkušeností mezi regiony EU o osvědčených postupech v oblasti nízkoemisní mobility, do níž budou zapojeny subjekty poskytující odborné vzdělávání a podniky;

Investice

58. vítá skutečnost, že inovace a rozvoj infrastruktury jsou základními cíli Evropského fondu pro strategické investice (EFPI), pokud jde o povzbuzení kombinovaných (veřejných a soukromých) investic do dopravy a infrastruktury. EFPI by v kombinaci s nevratnými granty z evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondů) mohl v takových projektech zajistit intenzivnější účast místní a regionální úrovně, ať už jde o malé, nebo velké projekty;

59. navrhuje, aby byl při přípravě příštího víceletého finančního rámce v rámci programu Horizont 2020, ale i v rámci Nástroje pro propojení Evropy zvýšen objem a podíl prostředků určených na nízkoemisní dopravu. Nástroj pro propojení Evropy by měl být dále podporován, neboť může mít značný vliv. Každé euro z grantu Nástroje pro propojení Evropy přinese 3 až 3,50 eur na investicích do nízkoemisní dopravy;

60. upozorňuje, že rozvoj ve městech a regionech dosažený díky veřejným orgánům a partnerstvím veřejného a soukromého sektoru by se mohl stát nezbytnou pákou pro účinné financování a fungování řešení nízkoemisní mobility. Navrhuje také, že by se mělo upřednostnit využití EFPI a ESI fondů pro místní inovativní a nízkoemisní řešení dopravy. Nevratné granty by pro výše uvedené účely měly být zpřístupněny ve strategickém referenčním rámci pro období po roce 2020;

61. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány hrají klíčovou roli při stimulování místní výroby energie i v integrovaných inteligentních energetických sítích. ESI fondy by prostřednictvím nevratných grantů měly usnadnit nutné investice, především v méně rozvinutých regionech EU, které zaostávají nejvíce;

62. konstatuje, že Investiční plán pro Evropu od začátku roku 2015 do konce roku 2017 poskytuje také veřejné financování na projekty nízkoemisní dopravy a inteligentních sítí;

Opatření ze strany měst

63. navrhuje, aby postupy územního plánování evropských měst a velkoměst a meziměstského plánování v rámci plánů udržitelné městské mobility zahrnovaly stanovení oblastí určených k nízkoemisní dopravě a mobilitě. Při územním plánování by se měla upřednostnit aktivní doprava (jízda na kole a chůze), řešení veřejné dopravy cestujících, sdílení automobilů a spolujízda. Proto požaduje, aby EU v oblasti dopravy uplatňovala předvídatou investiční politiku, která by měla vést k lepšímu veřejnému zdraví a v jejímž rámci by zcela v souladu s Pařížskou dohodou uzavřenou na konferenci COP 21 bylo v regionech, kde to topografické podmínky umožňují, alespoň 10 % finančních prostředků EU určených na dopravu investováno do cyklistiky;

64. navrhuje, aby byla nejprve vypracována studie mobility vytvářené městským a regionálním plánováním v metropolitních oblastech. Je nutné zvýšit hustotu měst a metropolitních oblastí, aby se na jedné straně snížila potřeba dopravy motorovými vozidly díky přiblížení služeb občanům a na druhé straně byly zdokonaleny sítě veřejné dopravy tím, že se zlepší její sociální a hospodářská účinnost a její využití;

65. zdůrazňuje význam, který má pro nízkouhlíkovou mobilitu územní plánování. Topografické předpoklady umožňující dlouhodobý rozvoj nízkouhlíkové mobility se totiž vytváří díky struktuře osídlení a koncepci městského prostředí. V případech, kdy mají místní a regionální orgány v rámci právních či ústavních systémů členských států pravomoci v oblasti územního plánování, se doporučuje, aby jejich plány na regionální úrovni, na úrovni vyšší než místní či na městské úrovni zahrnovaly tento druh iniciativ;

66. uznává, že v souladu se stanoviskem VR Plán EU pro cyklistiku ⁽¹⁰⁾ by jízda na kole jakožto druh dopravy měla být podpořena tím, že se posílí funkce veřejných prostředků EU vyčleněných na projekty v oblasti cyklistiky, a opětovně vyzývá k tomu, aby byl plán EU pro cyklistiku zahrnut do pracovního programu Komise na rok 2018. Obce, jakožto aktivní propagátoři jízdy na kole a tím zároveň i zelených veřejných zakázek, mohou posílit svou úlohu v boji proti změně klimatu tím, že se budou účastnit iniciativ, jako je Evropské zelené město nebo Setkání vědy s regiony. Mohly by být předkládány návrhy na integraci konkrétních, významných úseků cyklistických tras do sítě TEN-T;

67. upozorňuje, že v souladu se směrnici o energetické náročnosti budov ⁽¹¹⁾ by nové budovy postavené v EU měly zahrnovat nabíjecí stanice pro elektrická vozidla (pokud možno se skladovacím zařízením). Stejně tak by měly být tyto stavební úpravy součástí modernizace bytových domů ⁽¹²⁾;

68. konstatuje, že umístění inteligentních systémů dobíjení do budov by mohlo pomoci zajistit to, že energetická síť bude i nadále flexibilní, tzn. že by energii uloženou v bateriích elektrických vozidel bylo možné přesunout do sítě. Je nezbytné zaujmout holistický přístup, v jehož rámci budou například elektrická vozidla považována za nedílnou součást vybavení budov;

69. zdůrazňuje, že města jsou hlavní zainteresované strany v dopravě v oblastech s vysokou hustotou obyvatelstva, a poukazuje na to, že problémy městské mobility nemohou být řešeny pouze odvětvovým přístupem. Z tohoto důvodu připomíná, že pro místní a regionální orgány má skutečnou přidanou hodnotu vypracovávat plány udržitelné městské mobility ⁽¹³⁾ spolu s akčními plány udržitelné energetiky, které budou obsahovat přehled skutečné a ideální místní skladby zdrojů energie, protože je tak zohledněna vazba mezi městským rozměrem dopravní politiky a širším konceptem územního plánování. Toto místní úsilí by svými odbornými pokyny a pomocí mohl podpořit Pakt starostů a primátorů, aby místní doprava více podporovala začlenění a přispěla k omezení znečištění ovzduší a hluku;

70. podobně se v případech, kdy mají regiony v rámci právních či ústavních systémů pravomoci v oblasti územního plánování, doporučuje, aby jejich plány v oblasti udržitelné městské a meziměstské mobility zahrnovaly tento druh iniciativ;

71. navrhuje vytvořit v zájmu podpory nízkoe emisní mobility tematické evropské městské sítě. Ty by místním podnikům a dokonce i široké veřejnosti umožnily větší účast na rozvoji nízkoe emisní mobility, např. prostřednictvím poskytování společných služeb v oblasti mobility. Tyto městské sítě by díky uplatňování nejnovějších IT řešení mohly rovněž mobilizovat příslušné cílové skupiny k širšímu využívání nízkoe emisní mobility.

V Bruselu dne 13. července 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Markku MARKKULA

⁽¹⁰⁾ Plán EU pro cyklistiku, Evropský výbor regionů. Přijat dne 12. října 2016.

⁽¹¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov.

⁽¹²⁾ Přípravované stanovisko ENVE-VI-019 Energetická účinnost a budovy (Zpravodaj: Michiel Rijsberman (NL/ALDE)).

⁽¹³⁾ Stanovisko VR zabývající se plány udržitelné městské mobility (COTER-V-048 – Balíček městské mobility).

III

(Přípravné akty)

VÝBOR REGIONŮ

124. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 12. A 13. ČERVENCE 2017

Stanovisko Evropského výboru regionů Koordinace systémů sociálního zabezpečení

(2017/C 342/10)

Zpravodajka: Ulrike Hiller (DE/SES), členka Senátu Svobodného hanzovního města Brémy**Odkaz:** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a nařízení (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 (text s významem pro EHP a pro Švýcarsko)

COM(2016) 815 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

návrh nařízení

6. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Dávky dlouhodobé péče dosud nebyly výslovně zahrnuty do věcné působnosti nařízení (ES) č. 883/2004, nýbrž byly koordinovány jakožto dávky v nemoci, což vedlo k právní nejistotě jak pro instituce, tak pro osoby žádající o dávky dlouhodobé péče. Je třeba, aby byl v rámci nařízení pro dávky dlouhodobé péče vytvořen stabilní právní rámec, který bude zahrnovat jejich jasnou definici.	Dávky dlouhodobé péče dosud nebyly výslovně zahrnuty do věcné působnosti nařízení (ES) č. 883/2004, nýbrž byly koordinovány jakožto dávky v nemoci. Je třeba, aby byl v rámci nařízení pro dávky dlouhodobé péče vytvořen stabilní právní rámec.

Odůvodnění

Větší koordinace dávek dlouhodobé péče je vítána. Vzhledem k rozdílným vnitrostátním předpisům navíc není v současnosti možné jednotným způsobem jasně odlišit dávky dlouhodobé péče od dávek zdravotní péče.

Rozsáhlejší koordinace závisí na tom, že poskytování péče bude ve všech členských státech uznáno a rozvíjeno jako doplněk k dávkám v nemoci. V současné době je proto třeba dát přednost změně článku 34 před vložením samostatné kapitoly věnované péči.

Pozměňovací návrh 2

návrh nařízení

čl. 1 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Za 5. bod odůvodnění se vkládají nové body odůvodnění, které znějí:</p> <p>„(5a) Soudní dvůr rozhodl, že členské státy jsou oprávněny podmínit přístup ekonomicky neaktivních občanů v hostitelském členském státě k dávkám sociálního zabezpečení, které nepředstavují sociální pomoc ve smyslu směrnice 2004/38/ES, právem legálního pobytu ve smyslu uvedené směrnice. Ověření práva legálního pobytu by mělo být prováděno v souladu s požadavky směrnice 2004/38/ES. Pro tyto účely by ekonomicky neaktivní občan měl být jasně odlišen od uchazeče o zaměstnání, jehož právo pobytu je přímo přiznáno na základě článku 45 Smlouvy o fungování Evropské unie. Tuto judikaturu je nutné kodifikovat, aby se zlepšila právní srozumitelnost pro občany a instituce.</p>	<p>Za 5. bod odůvodnění se vkládají nové body odůvodnění, které znějí:</p> <p>„(5a) Soudní dvůr rozhodl, že členské státy jsou oprávněny podmínit přístup ekonomicky neaktivních občanů v hostitelském členském státě k dávkám sociálního zabezpečení, které zároveň představují sociální pomoc ve smyslu směrnice 2004/38/ES, právem legálního pobytu ve smyslu uvedené směrnice. Ověření práva legálního pobytu by mělo být prováděno v souladu s požadavky směrnice 2004/38/ES. Pro tyto účely by ekonomicky neaktivní občan měl být jasně odlišen od uchazeče o zaměstnání, jehož právo pobytu je přímo přiznáno na základě článku 45 Smlouvy o fungování Evropské unie. Tuto judikaturu je nutné kodifikovat, aby se zlepšila právní srozumitelnost pro občany a instituce.</p>

Odůvodnění

Soudní dvůr Evropské unie ve svých zmíněných rozsudcích shledal, že dávky sociálního zabezpečení, které jsou podle článku 70 nařízení (ES) č. 883/2004 zvláštními nepřispěvkovými peněžitými dávkami, představují rovněž sociální pomoc ve smyslu článku 24 odst. 2 směrnice 2004/38/ES. Pokud jsou zároveň sociální pomocí, je tak odůvodněná i stanovená příslušnost členských států. Navrhovaná změna má v tomto ohledu sloužit k vyjasnění.

Pozměňovací návrh 3

návrh nařízení

čl. 1 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>(5c) Aniž jsou dotčena omezení práva ekonomicky neaktivních osob na rovné zacházení vyplývající ze směrnice 2004/38/ES nebo z jiných právních předpisů Unie, nic v tomto nařízení by nemělo omezovat základní práva uznávaná Listinou základních práv Evropské unie, především právo na lidskou důstojnost (článek 1), právo na život (článek 2) a právo na ochranu zdraví (článek 35).“</p>	<p>(5c) Aniž jsou dotčena omezení práva ekonomicky neaktivních osob na rovné zacházení vyplývající ze směrnice 2004/38/ES nebo z jiných právních předpisů Unie, nic v tomto nařízení by nemělo omezovat základní práva uznávaná Listinou základních práv Evropské unie, především právo na lidskou důstojnost (článek 1), právo na život (článek 2), právo na sociální zabezpečení a sociální pomoc (článek 34) a právo na ochranu zdraví (článek 35).“</p>

Odůvodnění

Vyplývá z textu.

Pozměňovací návrh 4

návrh nařízení

čl. 1 odst. 13

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Článek 12 se nahrazuje tímto:</p> <p>„Článek 12</p> <p>Zvláštní pravidla</p> <p>1. Osoba, která jako zaměstnanec provozuje v členském státě činnost jménem zaměstnavatele, jenž zde běžně vykonává své činnosti, a která je vyslána ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb⁽¹⁾, nebo která je tímto zaměstnavatelem přidělena do jiného členského státu, aby zde konala práci jménem tohoto zaměstnavatele, podléhá i nadále právním předpisům prvního členského státu, nepřesahuje-li předpokládaná doba trvání takové práce 24 měsíců a není-li daná osoba vyslána za účelem nahrazení jiného zaměstnance nebo samostatně výdělečně činné osoby, jež byli dříve vysláni nebo předěleni ve smyslu tohoto článku.</p> <p>2. Na osobu, která obvykle vykonává samostatnou výdělečnou činnost v jednom členském státě a která se rozhodne vykonávat podobnou činnost v jiném členském státě, se nadále vztahují právní předpisy prvního členského státu, nepřesahuje-li očekávané trvání této činnosti 24 měsíců a nenahrazuje-li tato osoba jiného vyslaného zaměstnance nebo jinou vyslanou samostatně výdělečně činnou osobu.“</p> <p>⁽¹⁾ Úř. věst. L 18, 21.1.1997, s. 1.</p>	<p>Článek 12 se nahrazuje tímto:</p> <p>„Článek 12</p> <p>Zvláštní pravidla</p> <p>1. Osoba, která jako zaměstnanec provozuje v členském státě činnost jménem zaměstnavatele, jenž zde běžně vykonává své činnosti, a která je vyslána ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb⁽¹⁾, nebo která je tímto zaměstnavatelem přidělena do jiného členského státu, aby zde konala práci jménem tohoto zaměstnavatele, podléhá i nadále právním předpisům prvního členského státu, nepřesahuje-li předpokládaná doba trvání takové práce 12 měsíců a není-li daná osoba vyslána za účelem nahrazení jiného zaměstnance nebo samostatně výdělečně činné osoby, jež byli dříve vysláni nebo předěleni ve smyslu tohoto článku.</p> <p>2. Na osobu, která obvykle vykonává samostatnou výdělečnou činnost v jednom členském státě a která se rozhodne vykonávat podobnou činnost v jiném členském státě, se nadále vztahují právní předpisy prvního členského státu, nepřesahuje-li očekávané trvání této činnosti 12 měsíců a nenahrazuje-li tato osoba jiného vyslaného zaměstnance nebo jinou vyslanou samostatně výdělečně činnou osobu.“</p> <p>⁽¹⁾ Úř. věst. L 18, 21.1.1997, s. 1.</p>

Odůvodnění

Navrhované zkrácení období, po jehož uplynutí se právní předpisy hostitelské země musejí na vyslaného pracovníka vztahovat v plném rozsahu, je v souladu s postojem, který VR zaujal v případě směrnice o vysílání pracovníků (COR-2016-02881).

Pozměňovací návrh 5

návrh nařízení

čl. 1 odst. 16

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 34 <i>se zrušuje.</i>	<p style="text-align: center;">Článek 34</p> <p>Souběh dávek dlouhodobé péče</p> <p><u>1. Jestliže příjemce peněžitých dávek dlouhodobé péče, které se považují za dávky v nemoci a jež tudíž členské státy odpovídající za poskytování peněžitých dávek poskytují v souladu s články 21 nebo 29, může podle této kapitoly pobírat souběžně věcné dávky určené na tentýž účel a poskytované institucí místa bydliště nebo pobytu v jiném členském státě, jež v souladu s článkem 35 musí hradit i instituce prvního členského státu, uplatní se obecné ustanovení o předcházení souběhu dávek stanovené v článku 10, pouze s tímto omezením: pokud daná osoba uplatní nárok na věcnou dávku a pobírá ji, sníží se částka peněžité dávky o částku věcné dávky, na niž se u instituce prvního členského státu, která má povinnost hradit náklady, uplatňuje nebo by se mohl uplatňovat nárok.</u></p> <p><u>2. Správní komise vypracuje podrobný seznam dávek dlouhodobé péče, jež splňují kritéria uvedená v čl. 1 písm. vb) tohoto nařízení, přičemž se upřesní, které dávky jsou věcné a které peněžité.</u></p> <p><u>3. Dva nebo více členských států nebo jejich příslušné orgány se mohou dohodnout na dalších doplňkových opatřeních, která však nesmějí být pro dotčené osoby méně příznivá než zásady stanovené v odstavci 1.</u></p>

Odůvodnění

Nebude-li vložena kapitola 1a (pozměňovací návrh 5), musí být čl. 34 odst. 2 přeformulován tak, aby bylo upřesněno, jak má seznam vypracovaný správní komisí vypadat. Co se týče zdůvodnění obsahu, viz odůvodnění pozměňovacího návrhu 1 (k 6. bodu odůvodnění).

Informace sekretariátu: Původní znění nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení v čl. 34 odst. 2 uvádí: „2. Správní komise vypracuje seznam peněžitých i věcných dávek, na které se vztahuje odstavec 1.“

Pozměňovací návrh 6

návrh nařízení

čl. 1 odst. 17

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p><i>Za článek 35 se vkládá nová kapitola, která zní:</i></p> <p>„KAPITOLA 1a</p> <p>Dávky dlouhodobé péče</p>	

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Článek 35a</p> <p>Obecná ustanovení</p> <p>1. Aniž jsou dotčena zvláštní ustanovení této kapitoly, články 17 až 32 se použijí obdobně na dávky dlouhodobé péče.</p> <p>2. Správní komise vypracuje podrobný seznam dávek dlouhodobé péče, jež splňují kritéria uvedená v čl. 1 písm. vb) tohoto nařízení, přičemž se upřesní, které dávky jsou věcné a které peněžité.</p> <p>3. Odchylně od odstavce 1 mohou členské státy přiznat peněžité dávky dlouhodobé péče v souladu s ostatními kapitolami hlavy III, pokud dávka a zvláštní podmínky, které se na dávku vztahují, jsou uvedeny v příloze XII a za předpokladu, že výsledek této koordinace je pro příjemce přinejmenším stejně příznivý, jako kdyby dávka byla koordinována podle této kapitoly.</p> <p>Článek 35b</p> <p>Souběh dávek dlouhodobé péče</p> <p>1. Jestliže příjemce peněžitých dávek dlouhodobé péče poskytovaných podle právních předpisů příslušného členského státu pobírá souběžně a podle této kapitoly věcné dávky dlouhodobé péče poskytované institucí místa bydliště nebo pobytu v jiném členském státě a instituce v prvním členském státě je podle článku 35c rovněž požádána o náhradu nákladů na tyto věcné dávky, uplatní se obecné ustanovení o předcházení souběhu dávek stanovené v článku 10, pouze s tímto omezením: částka peněžité dávky se sníží o nahraditelnou částku věcné dávky, na kterou by mohl být podle článku 35c uplatňován nárok u instituce prvního členského státu.</p> <p>2. Dva nebo více členských států nebo jejich příslušné orgány se mohou dohodnout na dalších doplňkových opatřeních, která však nesmějí být pro dotčené osoby méně příznivá než zásady stanovené v odstavci 1.</p> <p>Článek 35c</p> <p>Náhrada nákladů mezi institucemi</p> <p>1. Článek 35 se použije obdobně na dávky dlouhodobé péče.</p> <p>2. Jestliže právní předpisy členského státu, ve kterém se nachází příslušná instituce podle této kapitoly, neupravují věcné dávky dlouhodobé péče, instituce, která je nebo by byla v tomto členském státě podle kapitoly 1 příslušnou institucí pro náhradu věcných dávek v nemoci přiznaných v jiném členském státě, se považuje za příslušnou rovněž podle kapitoly 1a.“</p>	

Odůvodnění

Viz odůvodnění pozměňovacího návrhu 1 (k 6. bodu odůvodnění).

Pozměňovací návrh 7

návrh nařízení

čl. 1 odst. 22

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>2. Odchylně od odstavce 1 musí zcela nezaměstnaná osoba, která měla během svého posledního zaměstnání nebo své poslední samostatné výdělečné činnosti bydliště v jiném než v příslušném členském státě a která nezískala alespoň dvanáctiměsíční dobu pojištění pro případ nezaměstnanosti podle právních předpisů příslušného členského státu, být k dispozici službám zaměstnanosti členského státu bydliště. Taková osoba pobírá dávky podle právních předpisů členského státu bydliště, jako by získala všechny doby pojištění podle právních předpisů tohoto členského státu. Tyto dávky poskytuje instituce členského státu bydliště. <i>Zcela nezaměstnaná osoba uvedená v tomto odstavci, která by měla nárok na dávky v nezaměstnanosti výhradně podle vnitrostátních předpisů příslušného členského státu, pokud zde měla bydliště, se místo toho může případně rozhodnout, že bude k dispozici službám zaměstnanosti v tomto členském státě a že bude pobírat dávky podle právních předpisů tohoto členského státu, jako by zde měla bydliště.</i></p>	<p>2. Odchylně od odstavce 1 musí zcela nezaměstnaná osoba, která měla během svého posledního zaměstnání nebo své poslední samostatné výdělečné činnosti bydliště v jiném než v příslušném členském státě a která nezískala alespoň dvanáctiměsíční dobu pojištění pro případ nezaměstnanosti podle právních předpisů příslušného členského státu, být k dispozici službám zaměstnanosti členského státu bydliště. Taková osoba pobírá dávky podle právních předpisů členského státu bydliště, jako by získala všechny doby pojištění podle právních předpisů tohoto členského státu. Tyto dávky poskytuje instituce členského státu bydliště.</p>

Odůvodnění

Výjimka nemá žádné důsledky, pokud z krátké doby trvání zaměstnání (nejvýše 12 měsíců) nevyplývají žádné nároky. V takovém případě by byla zbytečná. Pokud by z ní však nároky vyplývaly, konkrétně v souvislosti se započítatelnou dobou zaměstnání v jiných členských státech podle článku 6, pak by bylo třeba zdůvodnit, proč by členský stát, v němž měla daná osoba bydliště, měl tyto dávky poskytnout, ačkoli příspěvky obdržely jiné členské státy. Není v souladu ani s pravidly navrhovanými v článku 64, která v takových případech zaručují vývoz dávek.

Pozměňovací návrh 8

návrh nařízení

čl. 2 odst. 11

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>V článku 19 se za odstavec 2 doplňují nové odstavce, které znějí:</p> <p>„3. Pokud je instituce požádána o vydání výše uvedeného potvrzení, musí provést řádné posouzení podstatných skutečností <i>a zaručit správnost informací, na jejichž základě se potvrzení vydává.</i>“</p>	<p>V článku 19 se za odstavec 2 doplňují nové odstavce, které znějí:</p> <p>„3. Pokud je instituce požádána o vydání výše uvedeného potvrzení, musí provést řádné posouzení podstatných skutečností.“</p>

Odůvodnění

Instituce, které vydávají potvrzení, nemohou zaručit, že jsou tyto informace správné. Musejí se spoléhat na náležitě údaje od zaměstnavatelů. Instituce vydávající potvrzení zejména nemohou ručit za nepravdivé informace, pokud i ony samy byly informovány mylně.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR),

Obecné připomínky

1. je zastáncem volné a spravedlivé mobility pracovní síly, a proto vítá přepracování pravidel koordinace sociálního zabezpečení v souvislosti s rostoucí mobilitou občanů v rámci EU;
2. konstatuje, že v souladu s Listinou základních práv Evropské unie a s judikaturou Soudního dvora Evropské unie musí být tudíž volný pohyb pracovníků jakožto negativní integrace vnitřního trhu doplněn koordinací sociálního zabezpečení jakožto pozitivní integrací;
3. považuje Komisi předložený návrh na změnu nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a návrh nařízení (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004, v zásadě za přiměřené a relevantní, a proto s nimi souhlasí;
4. připomíná Komisi její iniciativu v oblasti zlepšování právní úpravy a poukazuje na to, že komplexní regulační systém nařízení (ES) č. 883/2004 a (ES) č. 987/2009 musí zůstat jak pro orgány, tak pro občany srozumitelný, aby jim umožňoval pochopit právní situaci;
5. vyzdvihuje význam regionálních poradenských a podpůrných sítí pro mobilní občany EU. Jsou nezbytné k předcházení vykořisťování mobilních pracovníků a organizovanému podvodu. VR se zasazuje o posílení těchto sítí;
6. zdůrazňuje, že návrh Komise je nutný k zaručení volného pohybu pracovníků. Vzhledem k jednoznačnému právnímu základu, kterým je článek 48 SFEU, proto nejsou k návrhu Komise žádné připomínky z hlediska subsidiarity. Cíle zamýšlených opatření totiž nemohou být uspokojivě splněny na úrovni členských států, nýbrž z důvodu jejich rozsahu a/ nebo účinků jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie, neboť navrhovaná opatření zahrnují nadnárodní aspekty, jež členské státy ani regionální a místní orgány nemohou samy náležitě regulovat;
7. upozorňuje na to, že má velký zájem na pokračování odborného dialogu s Komisí o této problematice, a vyzdvihuje v této souvislosti význam zprávy o posouzení dopadů, kterou Komise v souladu s dohodou o spolupráci s VR v patřičnou dobu předloží;

Vysílání pracovníků

8. uvědomuje si, že bylo dosaženo pokroku v oblasti právní úpravy vysílání pracovníků a zlepšení v oblasti potvrzení o vyslání. Vítá, že Komise má být na základě nově doplněného článku 76a zmocněna k tomu, aby přijímala prováděcí akty podle článku 291 SFEU, kterými má být stanoven standardní postup pro vydávání, napadení a zrušení přenositelného dokumentu A1 (tzv. potvrzení A1), což znesnadní zneužívání těchto dokumentů. Navrhovaný postup může být vhodný zejména jako způsob, jak předcházet dlouhotrvajícím právním sporům potenciálně vedoucím až k řízení o porušení Smlouvy, a přispívat tak k právní stabilitě v EU;
9. připomíná, že aktualizace pravidel pro vystavování tzv. potvrzení A1, kterou obsahuje stávající návrh nařízení, kterým se mění nařízení (ES) č. 883/2004, představuje prvek, který má s ohledem na potřebu zlepšení ochrany vyslaných pracovníků před sociálním zneužíváním v rámci současně probíhajícího přezkumu směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků zásadní význam. Vzhledem k významu tohoto aspektu je každý krok směrem k závazné, jasné a přímé úpravě budoucího přidělování potvrzení A1 velmi důležitý, a měla by mu být proto věnována zvláštní pozornost;
10. v souvislosti s vysíláním pracovníků poukazuje na to, že sociální zabezpečení do značné míry závisí na jasnosti předpisů a definic, a jednoznačný výklad důležitých pojmů, jako je „samostatná výdělečná činnost“ či „usazení“ by tak pomohl účinným způsobem čelit problémům, které představují fiktivní společnosti či falešná samostatná výdělečná činnost;

11. v této souvislosti Výbor připomíná svůj názor, že délka období, po jehož uplynutí se na pracovní poměr během vyslání vztahují v plné míře právní předpisy hostitelské země, by měla být 12 měsíců⁽¹⁾;

12. vyjadřuje politování nad zpožděním při zavádění elektronické výměny informací o sociálním zabezpečení (EESSI). Celoevropskou elektronickou výměnu informací považuje za nepostradatelnou;

Dávky v nemoci a dávky dlouhodobé péče

13. konstatuje, že koordinace dávek dlouhodobé péče rozšiřuje oblast působnosti koordinujících právních předpisů, což je nezbytné k dosažení cílů navrhovaného opatření. Zákaz kumulování dávek v nemoci a dávek dlouhodobé péče však bude v praxi zřejmě těžko proveditelný;

14. konstatuje, že ochrana nemocných pobývajících na území jednoho z členských států musí být zajištěna i v případě, že nemají právo v tomto členském státě pobývat. Odkazuje však v prvé řadě na to, že uznání krytí ze zdravotního pojištění platného v zahraničí podle stávajících právních předpisů EU lze často dosáhnout jen se značnými problémy a že v některých členských státech EU je osobám s nejistým zaměstnáním právo na zdravotní pojištění často zcela a neoprávněně odepřeno;

15. proto v zásadě vítá, že k odůvodnění účasti na zdravotním pojištění pro ekonomicky neaktivní a znevýhodněné občany EU je nutno udat pouze skutečné bydliště v jednom z členských států, nikoli však právo legálního pobytu. V této souvislosti musí být stanoveno, že hostitelský členský stát má právo na úhradu nákladů od příslušného členského státu;

Dávky v nezaměstnanosti

16. domnívá se, že nová pravidla koordinace dávek v nezaměstnanosti jsou přiměřená. Ačkoli výjimka stanovená v čl. 65 odst. 2 nařízení (ES) č. 883/2004 pro krátkodobé pracovní poměry nepřesahující 12 měsíců nemusí být – přísně vzato – nutná, slouží vyjasnění textu;

17. vítá navržené prodloužení možnosti vývozu dávek v nezaměstnanosti ze tří na šest měsíců. Poukazuje nicméně na to, že by to mělo být spojeno s odpovídajícími aktivními politikami na trhu práce, které jsou klíčovým prvkem takzvaných „aktivačních strategií“, jež jsou zaměřeny na interakci mezi pojištěním pro případ nezaměstnanosti a asistenčními systémy, aktivními politikami na trhu práce a podmíněností podpory. Podle VR je třeba vyjasnit, jakým způsobem by členské státy měly mít možnost prodloužit dobu vývozu dávek nad rámec platných evropských právních předpisů. VR má však pochybnosti ohledně zvláštních pravidel pro dobu zaměstnání nepřesahující 12 měsíců;

Rodinné dávky

18. podtrhuje, že všichni občané EU mají nárok na rodinné sociální dávky v zemi, ve které jsou hlášeni, zaměstnání nebo povinni k dani, třebaže mohou mezi členskými státy existovat značné rozdíly ohledně nároku na jejich poskytnutí;

Zvláštní nepřispěvkové peněžité dávky

19. uznává pravomoci vyplývající z judikatury Soudního dvora týkající se příslušnosti členských států pro poskytování sociální pomoci ekonomicky neaktivním osobám a vítá, že se poukazuje na skutečnost, že poskytování této pomoci musí být v souladu s evropskými základními a lidskými právy, což je zcela nové a důležité hledisko. Je třeba uvítat, že této skupině osob nebude v budoucnu odepřeno právo na zdravotní pojištění i v případě skutečného bydliště, a konstatuje, že tyto osoby by mohly mít možnost přiměřeným způsobem přispívat do systému zdravotního pojištění na základě svého obvyklého bydliště. Tím se však neřeší otázka, čím pak lze zdůvodnit omezení či dokonce odepření sociální pomoci. Rozšíření této zásady na osoby, které fakticky pobývají v jiném státě než v tom, jehož jsou státními příslušníky, zároveň vyžaduje, aby bylo její uplatňování regulováno, a to i s ohledem na zajištění stejného postupu a stejné odpovědnosti členských států;

Příhraniční pracovníci

20. vyjadřuje politování nad nedostatkem spolehlivých údajů a informací o počtu příhraničních pracovníků ve smyslu právní definice, kterou obsahuje nařízení (ES) č. 883/2004;

⁽¹⁾ Stanovisko VR Přezkum směrnice o vyslání pracovníků (COR-2016-02881).

21. upozorňuje na to, že příhraniční regiony mají bohaté zkušenosti s mobilními pracovníky. VR vyzývá Komisi a členské státy, aby těchto zkušeností využily. V této souvislosti vyzývá Komisi, aby posílila služby podporující přeshraniční mobilitu pracovních sil, které zajišťuje EURES (mj. i prostřednictvím stávajících přeshraničních partnerství EURES a vybízením k vytváření partnerství nových), a aby těmto službám umožnila shromažďovat spolehlivé informace o počtu a profilu přeshraničních pracovníků a jejich zaměstnavatelů.

V Bruselu dne 12. července 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Markku MARKKULA

Stanovisko Evropského výboru regionů Územní klasifikace a typologie

(2017/C 342/11)

Zpravodaj: Mieczysław Struk (PL/ELS), maršálek Pomořanského vojvodství

Odkaz: Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1059/2003, pokud jde o územní typologie (Tercet)

COM(2016) 788 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

COM(2016) 788 final

Článek 1

Změnit odstavec 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Článek 1</p> <p>Nařízení (ES) č. 1059/2003 se mění takto:</p> <p>1) Článek 1 se nahrazuje tímto:</p> <p>„Článek 1</p> <p>Předmět</p> <p>1. Toto nařízení stanoví společnou statistickou klasifikaci územních jednotek (dále jen ‚NUTS‘), aby se umožnil sběr, sestavování a šíření harmonizovaných statistik na různých územních úrovních EU.</p> <p>2. Klasifikace NUTS je uvedena v příloze I.</p> <p>3. Klasifikaci NUTS doplňují místní správní jednotky (LAU) uvedené v článku 4.</p> <p>4. Klasifikaci NUTS doplňují statistické souřadnicové sítě uvedené v článku 4a. Používají se k výpočtu územních typologií podle obyvatelstva.</p> <p>5. Územní typologie Unie uvedené v článku 4b doplňují klasifikaci NUTS tak, že územním jednotkám přiřazují typy.“</p>	<p>Článek 1</p> <p>Nařízení (ES) č. 1059/2003 se mění takto:</p> <p>1) Článek 1 se nahrazuje tímto:</p> <p>„Článek 1</p> <p>Předmět</p> <p>1. Toto nařízení stanoví společnou statistickou klasifikaci územních jednotek (dále jen ‚NUTS‘), aby se umožnil sběr, sestavování a šíření harmonizovaných statistik na různých územních úrovních EU.</p> <p>2. Klasifikace NUTS je uvedena v příloze I.</p> <p>3. Klasifikaci NUTS doplňují místní správní jednotky (LAU) uvedené v článku 4.</p> <p>4. Klasifikaci NUTS doplňují statistické souřadnicové sítě uvedené v článku 4a. Používají se k výpočtu územních typologií podle rozmístění obyvatelstva a hustoty zalidnění.</p> <p>5. Územní typologie Unie uvedené v článku 4b doplňují klasifikaci NUTS tak, že územním jednotkám přiřazují typy.“</p>

Odůvodnění

Přesnější formulace.

Pozměňovací návrh 2

COM(2016) 788 final

Článek 1

Změnit odstavec 5

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
5) Vkládají se nové články 4a a 4b, které znějí:	5) Vkládají se nové články 4a a 4b, které znějí:
(...)	(...)
Článek 4b	Článek 4b
Územní typologie Unie	Územní typologie Unie
(...)	(...)
3. Na úrovni místních správních jednotek se stanoví tyto typologie:	3. Na úrovni místních správních jednotek se stanoví tyto typologie:
a) stupeň urbanizace (DEGURBA):	a) stupeň urbanizace (DEGURBA):
— „městské oblasti“:	— „městské oblasti“,
— „ města “ <i>nebo</i> „hustě zalidněné oblasti“,	— „hustě zalidněné oblasti“,
— „ města a předměstí “ <i>nebo</i> „středně zalidněné oblasti“,	— „středně zalidněné oblasti“,
— „ venkovské oblasti “ <i>nebo</i> „řídce zalidněné oblasti“;	— „řídce zalidněné oblasti“;
b) funkční městské oblasti:	b) funkční městské oblasti:
— „ města “ a jejich „zóny dojíždění“;	— „ městské oblasti “ a jejich „zóny dojíždění“;
c) pobřežní oblasti:	c) pobřežní oblasti:
— „pobřežní oblasti“,	— „pobřežní oblasti“,
— „vnitrozemské oblasti“.	— „vnitrozemské oblasti“.
Je-li v členském státě více než jedna správní úroveň místních správních jednotek, Komise (Eurostat) konzultuje členský stát ohledně určení správní úrovně místních správních jednotek, která se použije k přiřazení typologií.	Je-li v členském státě více než jedna správní úroveň místních správních jednotek, Komise (Eurostat) konzultuje členský stát ohledně určení správní úrovně místních správních jednotek, která se použije k přiřazení typologií.
4. Na úrovni NUTS 3 budou zavedeny tyto typologie a označení:	4. Na úrovni NUTS 3 budou zavedeny tyto typologie a označení:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>a) městske-venkovská typologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „převážně městské regiony“, — „smíšené regiony“, — „převážně venkovské regiony“, <p>b) metropolitní typologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „metropolitní regiony“, — „nemetropolitní regiony“; <p>c) pobřežní typologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „pobřežní regiony“, — „vnitrozemské regiony“. 	<p>a) městske-venkovská typologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „převážně městské regiony“, — „smíšené regiony“, — „převážně venkovské regiony“, <p>b) metropolitní typologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „metropolitní regiony“, — „nemetropolitní regiony“; <p>c) pobřežní typologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „pobřežní regiony“, — „vnitrozemské regiony“; <p>d) ostrovní typologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „ostrovní regiony“, — „neostrovní regiony“; <p>e) horská typologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „horské regiony“, — „nehorské regiony“; <p>f) hraniční typologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „příhraniční regiony“, — „nepříhraniční regiony“; <p>g) typologie podle osídlenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „řídce osídlené regiony“, — „regiony jiné než řídce osídlené“, — „stárnoucí regiony“, — „regiony jiné než stárnoucí“, — „vylidňující se regiony“, — „nevylidňující se regiony“; <p>h) typologie podle okrajovosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „okrajové regiony“, — „jiné než okrajové regiony“.

Odůvodnění

Území se specifickými (zeměpisnými, hospodářskými, sociálními a demografickými) charakteristikami budou moci využívat příslušných ukazatelů k podpoře provádění veřejných politik zabývajících se výzvami, jimž tyto oblasti čelí.

Pozměňovací návrh 3

COM(2016) 788 final

Článek 1

Změnit odstavce 5

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>5) Vkládají se nové články 4a a 4b, které znějí:</p> <p>(...)</p> <p>Článek 4b</p> <p>Územní typologie Unie</p> <p>(...)</p> <p>5. Komise prostřednictvím prováděcích aktů stanoví jednotné podmínky harmonizovaného uplatňování typologií ve všech členských státech a na úrovni Unie. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle článku 7.</p>	<p>5) Vkládají se nové články 4a a 4b, které znějí:</p> <p>(...)</p> <p>Článek 4b</p> <p>Územní typologie Unie</p> <p>(...)</p> <p>5. Komise po konzultaci s členskými státy a regiony stanoví jednotné podmínky harmonizovaného uplatňování typologií ve všech členských státech a na úrovni Unie.</p> <p>6. Typologie uvedené výše v odstavcích 3 a 4 by mohly být doplněny o nové, pokud členské státy či Výbor regionů shledají a Komise potvrdí, že pro to existují oprávněné důvody.</p>

Odůvodnění

Území se specifickými (zeměpisnými, hospodářskými, sociálními a demografickými) charakteristikami budou moci využívat příslušných ukazatelů k podpoře provádění veřejných politik zabývajících se výzvami, jimž tyto oblasti čelí.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR),

1. podtrhuje význam evropských regionálních statistik coby důležitého nástroje pro vytváření cílené politiky a užitečného prostředku k porozumění a vyčíslení dopadu politických rozhodnutí na konkrétních územích. Tyto statistiky jsou využívány k nejrůznějším účelům řadou veřejných i soukromých uživatelů, včetně regionálních a místních orgánů, a poskytují objektivní základ, o který se opírají rozhodovací procesy v mnoha oblastech veřejné intervence, jako jsou podpora malých a středních podniků, politika v oblasti inovací, vzdělávání, trh práce, doprava, cestovní ruch a námořní odvětví;

2. potvrzuje, že územní typologie vycházející z evropských statistik hrají důležitou úlohu v regionální politice, jelikož mohou přispět k fakticky podloženým politickým intervencím a integrovanějším územním přístupům, jež odrážejí rozmanitost regionů EU;

3. bere na vědomí záměr Evropské komise změnit nařízení (ES) č. 1059/2003, pokud jde o územní typologie (Tercet). Kodifikace těchto typologií v jediném právním textu by mohla umožnit shromáždit údaje pro různé typy území a zajistit harmonizované a transparentní používání stávajících metodik na úrovni EU i členských států. To však nesmí vést k tomu, že se tato nová klasifikace Tercet použije ke stanovení pravidel pro způsobilost v rámci jakékoli politiky EU, a to ani v rámci politiky soudržnosti;

4. dochází k závěru, že legislativní návrh na změnu nařízení (ES) č. 1059/2003 je v souladu se zásadou subsidiarity, neboť cíle, jímž je zavést, koordinovat a udržovat harmonizované statistické klasifikace pro statistické účely na úrovni EU, nemůže být uspokojivě dosaženo jednotlivými členskými státy. Na druhou stranu lze však subsidiaritu zachovat pouze tehdy, bude-li v rámci stanovování územních typologií probíhat intenzivní dialog s členskými státy a regiony. Tento legislativní návrh navíc v zásadě nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení jeho cílů, a lze jej tedy považovat za návrh, jenž je v souladu se zásadou proporcionality;

5. zdůrazňuje, že je zapotřebí užší dialog mezi národními statistickými úřady a regionálními (místními) orgány s cílem zajistit, aby při vypracovávání nové klasifikace Tercet byla náležitě zohledněna socioekonomická, prostorová a správní specifika různých území;
6. zdůrazňuje, že je důležité věnovat se specifické situaci území se zvláštními zeměpisnými, hospodářskými, sociálními a demografickými charakteristikami, které by měly být náležitě podchyceny v rámci evropských regionálních statistik s cílem posilovat hospodářskou, sociální a územní soudržnost, jak stanoví článek 174 SFEU;
7. v tomto směru upozorňuje na:
 - a) článek 174 SFEU, který stanoví, že zvláštní pozornost se má věnovat venkovským oblastem, oblastem postiženým průmyslovými přeměnami a regionům, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami, jako jsou například nejsevernější regiony s velmi nízkou hustotou obyvatelstva a ostrovní, přeshraniční a horské regiony;
 - b) *zelenou knihu o územní soudržnosti* (COM(2008) 616 final) a průvodní pracovní dokument útvarů Komise (SEC(2008) 2550), jež zmiňují územní typologie jako příhraniční regiony, horské regiony, ostrovní regiony a řídce osídlené regiony. Tyto typologie již byly použity v rámci *páté zprávy o hospodářské, sociální a územní soudržnosti* (zveřejněné v listopadu 2010);
 - c) stanovisko VR týkající se výše uvedené zelené knihy (COTER-IV-020), v němž Výbor žádá Evropskou komisi, aby se více zaměřila na vypracování vhodných ukazatelů týkajících se zvláštních sociálně-ekonomických problémů konkrétních typů regionů, jako jsou hory, ostrovy, řídce obydlené oblasti a pohraniční oblasti, a aby podstatným způsobem zvýšila kvalitu statistických údajů i jejich znázornění na mapách, aby tak odpovídaly skutečné situaci;
 - d) stanovisko VR *Šestá zpráva o hospodářské, sociální a územní soudržnosti* (COTER-V-052), jež požaduje důslednější dodržování ustanovení článku 174 SFEU;
 - e) stanovisko VR *Ukazatelé územního rozvoje – překročit HDP* (COTER-VI-009), v němž se poukazuje na nedostatečné množství informací o různých územích se specifickými (zeměpisnými, environmentálními, hospodářskými a sociálními) rysy, jež podmiňují jejich rozvoj, a navrhuje se, aby Komise (Eurostat) přijala kategorie územních celků, které uznává Smlouva, s cílem přispět k patřičnému provádění politik EU, jež mají územní rozměr;
 - f) návrh stanoviska VR *Podnikání na ostrovech: příspěvek k územní soudržnosti* (COTER-VI/022), jež navrhuje zahrnout ostrovy jako dodatečnou kategorii do návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Tercet;
8. vyjadřuje politování nad tím, že návrh Komise obsahuje jen omezený počet územních typologií a nebere v potaz další typologie, jež souvisejí s územími se specifickými zeměpisnými, hospodářskými, sociálními a demografickými charakteristikami a byly již vypracovány a používají se, totiž typologie týkající se ostrovních regionů, horských regionů, příhraničních regionů, řídce osídlených regionů nebo nejvzdálenějších regionů. Přijetí územních typologií, které budou statisticky dokládat územní rozmanitost a složitost těchto regionů má zásadní význam pro získání úplnějšího obrázku o těchto územích. VR tudíž doporučuje, aby výše uvedené územní typologie byly zahrnuty při úpravě nařízení Tercet, do níž budou zapojeny členské státy a regiony.

V Bruselu dne 13. července 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Markku MARKKULA

Stanovisko Evropského výboru regionů – Energie z obnovitelných zdrojů a vnitřní trh s elektřinou

(2017/C 342/12)

Zpravodajka: Daiva Matonienė (LT/EKR), členka rady města Šiauliai

Odkazy: návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřacované znění)

COM(2016) 767 final

návrh nařízení o vnitřním trhu s elektřinou (přepřacované znění)

COM(2016) 861 final

návrh směrnice o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou (přepřacované znění)

COM(2016) 864 final

návrh nařízení, kterým se zřizuje Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (přepřacované znění)

COM(2016) 863 final

návrh nařízení o rizikové připravenosti v odvětví elektřiny

COM(2016) 862 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

7. bod odůvodnění

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřacované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Je proto vhodné stanovit závazný cíl na úrovni Unie ve výši alespoň 27 % podílu energie z obnovitelných zdrojů. Členské státy by měly definovat svůj příspěvek k dosažení tohoto cíle ve svých integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu prostřednictvím procesu správy stanoveného v nařízení [o správě].</p>	<p>Je proto vhodné stanovit závazný cíl na úrovni Unie ve výši alespoň 27 % podílu energie z obnovitelných zdrojů. Členské státy by měly definovat svůj příspěvek k dosažení tohoto cíle ve svých integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu prostřednictvím procesu správy stanoveného v nařízení [o správě].</p> <p><i>V zájmu zajištění souladu s Pařížskou dohodou bude nutné, aby si členské státy vymezily vlastní závazné cíle v podobě vyššího podílu energie z obnovitelných zdrojů.</i></p>

Odůvodnění

Členské státy by měly mít možnost si určit ambicióznější vnitrostátní závazné cíle podílu energie z obnovitelných zdrojů. V rámci tohoto procesu by mohly usilovat o dosažení vyššího podílu obnovitelných zdrojů energie, než je závazný cíl EU ve výši 27 %. Stanovení vnitrostátních cílů by však mělo být ponecháno na jednotlivých členských státech, které se rozhodnou

po zvážení svých možností, požadavků a okolností. Na úrovni EU by neměly být určovány žádné vyšší závazné cíle.

Pozměňovací návrh 2

13. bod odůvodnění

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepracované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Komise by měla usnadňovat výměnu osvědčených postupů mezi příslušnými vnitrostátními nebo regionálními orgány nebo subjekty, například prostřednictvím pravidelných setkání s cílem nalézt společný přístup k podpoře většího využití nákladově efektivních projektů v oblasti obnovitelné energie, podnitit investice do nových, flexibilních a čistých technologií a určit odpovídající strategii řízeného vyřazování technologií, které nepřispívají ke snížení emisí nebo neposkytují dostatečnou flexibilitu, a to na základě transparentních kritérií a spolehlivých tržně cenových signálů.</p>	<p>Komise by měla usnadňovat výměnu osvědčených postupů mezi příslušnými vnitrostátními nebo regionálními a místními orgány nebo subjekty, například prostřednictvím pravidelných setkání s cílem nalézt společný přístup k podpoře většího využití nákladově efektivních projektů v oblasti obnovitelné energie, podnitit investice do nových, flexibilních a čistých technologií a určit odpovídající strategii řízeného vyřazování technologií, které nepřispívají ke snížení emisí nebo neposkytují dostatečnou flexibilitu, a to na základě transparentních kritérií a spolehlivých tržně cenových signálů.</p>

Odůvodnění

Text navržený Komisí by měl zmiňovat i místní orgány. Je to důležité z toho důvodu, že v sektoru energetiky místní orgány přímo přispívají k rozvoji energie z obnovitelných zdrojů na svém území a k plnění vnitrostátních cílů v oblasti energetiky.

Pozměňovací návrh 3

15. bod odůvodnění

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepracované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Jako účinný způsob podpory zavádění energie z obnovitelných zdrojů se ukázaly režimy podpory. Pokud se členské státy rozhodnou režimy podpory zavést, měla by být podpora poskytována způsobem, který bude co nejméně narušovat fungování trhů s elektřinou. Stále více členských států za tímto účelem přiděluje podporu způsobem, kdy je podpora poskytována navíc k tržním příjmům.</p>	<p>Jako účinný způsob podpory zavádění energie z obnovitelných zdrojů se ukázaly režimy podpory. Pokud se členské státy rozhodnou režimy podpory zavést, měla by být podpora poskytována způsobem, který bude co nejméně narušovat fungování trhů s elektřinou. Stále více členských států za tímto účelem přiděluje podporu způsobem, kdy je podpora poskytována navíc k tržním příjmům, a proto je nutné motivovat výrobce energie z obnovitelných zdrojů k tomu, aby reagovali na signály trhu.</p>

Odůvodnění

Ve směrnici EU o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů se uvádí, že režimy podpor pro obnovitelné zdroje energie nesmí vést k narušení trhu. Proto je nutné motivovat výrobce energie z obnovitelných zdrojů k tomu, aby reagovali na signály trhu.

Pozměňovací návrh 4

33. bod odůvodnění

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřracované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Na národní a regionální úrovni vedla pravidla a povinnosti týkající se minimálních požadavků pro využití energie z obnovitelných zdrojů v nových a rekonstruovaných budovách k významnému nárůstu ve využívání energie z obnovitelných zdrojů. Tato opatření by měla být stimulována v širším kontextu Unie a zároveň by ve stavebních předpisech měly být podporovány z hlediska energie účinnější aplikace využívající energii z obnovitelných zdrojů.</p>	<p>Na národní, regionální a místní úrovni vedla pravidla a povinnosti týkající se minimálních požadavků pro využití energie z obnovitelných zdrojů v nových a rekonstruovaných budovách k významnému nárůstu ve využívání energie z obnovitelných zdrojů. Tato opatření by měla být stimulována v širším kontextu Unie a zároveň by ve stavebních předpisech měly být podporovány z hlediska energie účinnější aplikace využívající energii z obnovitelných zdrojů.</p>

Odůvodnění

Navrhuje se zmínit též místní orgány. Obce při vypracování plánů rozvoje energie z obnovitelných zdrojů a využívání energie z obnovitelných zdrojů stanovují minimální požadavky na její využívání.

Pozměňovací návrh 5

54. bod odůvodnění

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřracované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Lokální účast občanů na projektech v oblasti obnovitelné energie prostřednictvím komunit obnovitelné energie vytvořila významnou přidanou hodnotu, pokud jde o akceptaci energie z obnovitelných zdrojů na místní úrovni a přístup k dalšímu soukromému kapitálu. Tato lokální participace dále získá na významu v kontextu budoucí zvýšené kapacity energie z obnovitelných zdrojů.</p>	<p>Lokální účast občanů na projektech v oblasti obnovitelné energie prostřednictvím komunit obnovitelné energie vytvořila významnou přidanou hodnotu, pokud jde o akceptaci energie z obnovitelných zdrojů na místní úrovni a přístup k dalšímu soukromému kapitálu. Tato lokální participace dále získá na významu v kontextu budoucí zvýšené kapacity energie z obnovitelných zdrojů.</p> <p>Vytváření těchto komunit je třeba podpořit na celostátní, regionální i místní úrovni.</p>

Odůvodnění

Komise ve svých návrzích zdůrazňuje, že spotřebitelé by měli být aktivními účastníky nového trhu s elektřinou. Místní energetické komunity mohou představovat efektivní způsob, jak hospodařit s energií na místní úrovni, a sice prostřednictvím přímé spotřeby elektřiny, již komunita vyprodukuje, nebo jejího využití k vytápění a chlazení. Vytváření těchto komunit je tudíž třeba podpořit na všech úrovních správy.

Pozměňovací návrh 6

55. bod odůvodnění

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřacované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Specifické charakteristiky lokálních komunit obnovitelné energie, pokud jde o velikost, vlastnickou strukturu a počet projektů, mohou bránit tomu, aby za rovných podmínek soutěžily s velkými hráči, konkrétně konkurenty s většími projekty nebo portfolii. Mezi opatření kompenzující tyto nevýhody patří to, že se energetickým komunitám umožní působení v rámci energetického systému a usnadní se jejich tržní integrace.</p>	<p>Specifické charakteristiky lokálních komunit obnovitelné energie, pokud jde o velikost, vlastnickou strukturu a počet projektů, mohou bránit tomu, aby za rovných podmínek soutěžily s velkými hráči, konkrétně konkurenty s většími projekty nebo portfolii. Mezi opatření kompenzující tyto nevýhody patří to, že se energetickým komunitám umožní působení v rámci energetického systému a usnadní se jejich tržní integrace. Členským státům se doporučuje, aby ve spolupráci s Evropskou komisí a svými místními a regionálními orgány vypracovaly doporučení, v nichž by byly stanoveny základní zásady pro strukturu a činnosti komunit.</p>

Odůvodnění

Komise ve svých návrzích prosazuje názor, že by občané měli převzít odpovědnost za transformaci energetiky, využívat nové technologie ke snížení výše svých faktur za energii a aktivně se účastnit trhu a že místní energetické komunity mohou být účinným způsobem hospodaření s energií na místní úrovni. Při dosahování těchto cílů je důležité poskytnout široké veřejnosti podrobné informace o tom, jak zakládat komunity, jak komunity fungují a jaké možnosti a výhody nabízejí.

Pozměňovací návrh 7

Čl. 3 odst. 1, 2 a 4

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřacované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Členské státy společně zajistí, aby podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie Unie dosáhl v roce 2030 nejméně 27 %.</p>	<p>1. Členské státy společně zajistí, aby podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie Unie dosáhl v roce 2030 nejméně 27 %. Členské státy si mohou po posouzení místních požadavků a okolností vymezit vlastní závazné cíle, v nichž bude stanoven vyšší podíl.</p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>2. Příspěvky jednotlivých členských států k tomuto celkovému cíli pro rok 2030 se stanoví a oznámí Komisi v rámci jejich integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu v souladu s články 3 až 5 a 9 až 11 nařízení [o správě].</p> <p>4. Komise podporuje vysoké ambice členských států prostřednictvím podpůrného rámce zahrnujícího intenzivní využití finančních prostředků Unie, zejména finančních nástrojů, obzvláště za účelem snížení kapitálových nákladů projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů.</p>	<p>2. Způsob, jakým členské státy tohoto celkového cíle pro rok 2030 dosáhnou, se stanoví a oznámí Komisi v rámci jejich integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu v souladu s články 3 až 5 a 9 až 11 nařízení [o správě].</p> <p>4. Komise podporuje vysoké ambice členských států prostřednictvím podpůrného rámce zahrnujícího intenzivní využití finančních prostředků Unie, zejména finančních nástrojů, obzvláště za účelem snížení proměnlivých ekonomických nákladů projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, zlepšení technologických kapacit a konkurenceschopnosti evropských výrobců a osob provádějících instalace a zvýšení zájmu spotřebitelů o získávání energie z obnovitelných zdrojů. Stejně tak při využívání fondů EU může Komise zavést mechanismy, které by s ohledem na různé faktory a okolnosti podpořily regiony nebo členské státy, jejichž pokrok v oblasti výroby energie z obnovitelných zdrojů by bylo možné hodnotit jako nadprůměrný.</p> <p>6. Každý členský stát zajistí, aby se v roce 2030 podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie vypočítaný v souladu s obsahem této směrnice rovnal alespoň jeho celkovému národnímu cíli (v dělení na spotřebu elektrické energie, tepelné energie a energie spotřebované v dopravě) pro podíl energie z obnovitelných zdrojů v uvedeném roce, jak stanoví příloha I.</p>

Odůvodnění

Čl. 3 odst. 1:

Členské státy by měly mít možnost si určit ambicióznější vnitrostátní závazné cíle podílu energie z obnovitelných zdrojů. V rámci tohoto procesu by mohly usilovat o dosažení vyššího podílu obnovitelných zdrojů energie, než je závazný cíl EU ve výši 27 %. Stanovení vnitrostátních cílů by však mělo být ponecháno na jednotlivých členských státech, které se rozhodnou po zvážení svých možností, požadavků a okolností. Na úrovni EU by neměly být určovány žádné vyšší závazné cíle.

Čl. 3 odst. 4:

Tento pozměňovací návrh zavádí koncept, že evropské fondy mohou být přiděleny ve větším objemu těm zemím (případně regionům), které jsou nejúspěšnější při prosazování obnovitelných zdrojů energie. Takový mechanismus by měl zohlednit různé okolnosti v každé zemi a působit jako pobídka pro tyto země. V zájmu vyváženého a konkurenceschopného rozvoje by navíc veřejné finanční prostředky neměly být využívány pouze k jednomu účelu.

Čl. 3 odst. 6:

Pozměňovací návrh obnovuje znění předchozí směrnice, podle níž si musí každý členský stát vytyčit vlastní národní cíle a zavázat se k jejich dosažení. Navrhuje se také, aby tyto cíle byly podrobně popsány v dělení na elektrickou energii, tepelnou energii a energii spotřebovanou v dopravě.

Pozměňovací návrh 8

Článek 4

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřacované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Při dodržení pravidel pro státní podporu mohou členské státy za účelem dosažení cíle Unie stanoveného v čl. 3 odst. 1 uplatňovat režimy podpory. Režimy podpory pro elektřinu z obnovitelných zdrojů musí být koncipovány tak, aby se zamezilo nepatříčnému narušení trhů s elektřinou, a musí zajistit, aby výrobci u elektřiny zohledňovali nabídku a poptávku, jakož i možná omezení sítě.</p> <p>2. Podpora pro elektřinu z obnovitelných zdrojů musí být koncipována tak, aby elektřina z obnovitelných zdrojů byla integrována do trhu s elektřinou, a musí zajistit, aby výrobci elektřiny z obnovitelných zdrojů reagovali na tržní cenové signály a maximalizovali své tržní příjmy.</p> <p>3. Členské státy zajistí, aby podpora pro elektřinu z obnovitelných zdrojů byla poskytována otevřeně, transparentně, konkurenčně, nediskriminačně a nákladově efektivně.</p> <p>4. Členské státy efektivitu své podpory pro elektřinu z obnovitelných zdrojů nejméně každé čtyři roky posuzují. Rozhodnutí o pokračování nebo prodloužení podpory a o koncipování nové podpory vycházejí z výsledků uvedených posouzení.</p>	<p>1. Při dodržení pravidel pro státní podporu mohou členské státy za účelem dosažení cíle Unie stanoveného v čl. 3 odst. 1 uplatňovat režimy podpory. Režimy podpory pro elektřinu z obnovitelných zdrojů (a tudíž i veškeré předpisy vztahující se k danému trhu) musí být koncipovány tak, aby se zamezilo narušení trhů s elektřinou (souvisejících s internalizací všech nákladů a environmentálních rizik) a omezení spolehlivosti, kvality dodávek, konkurenceschopnosti či cenové dostupnosti, a musí zajistit, aby výrobci u elektřiny zohledňovali nabídku a poptávku, jakož i možná omezení sítě.</p> <p>2. Podpora pro elektřinu z obnovitelných zdrojů musí být koncipována tak, aby elektřina z obnovitelných zdrojů byla integrována do trhu s elektřinou, a musí zajistit, aby výrobci elektřiny z obnovitelných zdrojů reagovali na tržní cenové signály a maximalizovali své tržní příjmy.</p> <p>3. Členské státy zajistí, aby podpora pro elektřinu z obnovitelných zdrojů byla poskytována otevřeně, transparentně, konkurenčně, nediskriminačně a nákladově efektivně.</p> <p>4. Členské státy mohou upravit režimy finanční podpory v nejvzdálenějších regionech na základě skutečných výrobních nákladů vyplývajících ze specifických vlastností nebo závislosti na vnějších zdrojích, s cílem zvýšit množství elektřiny vyrobené z obnovitelných a jiných domácích čistých zdrojů energie.</p> <p>5. Členské státy efektivitu své podpory pro elektřinu z obnovitelných zdrojů nejméně každé čtyři roky posuzují. Rozhodnutí o pokračování nebo prodloužení podpory a o koncipování nové podpory vycházejí z výsledků uvedených posouzení.</p>

Odůvodnění

Čl. 4 odst. 1:

Vzhledem k narušení trhu v důsledku vnitrostátních předpisů nebo činností, které ve shodě s nimi provádějí společnosti zabývající se fosilními palivy, by bylo vhodné zasadit narušení trhu uvedené ve směrnici do náležitého kontextu.

Elektřina z obnovitelných zdrojů energie by měla být integrována do trhu s elektřinou s přihlédnutím k charakteristickým rysům jednotlivých technologií. Použití ceny jako jediného řídicího ukazatele může zakrýt skutečnou situaci.

Čl. 4 odst. 2:

S ohledem na technologické zvláštnosti by došlo k integrování různých obnovitelných zdrojů energie. Snaha použít cenu jako jediný řídicí ukazatel může zkreslit skutečnou situaci.

Čl. 4 odst. 3 a 5:

Centralizace by byla v rozporu s cílem Komise ponechat otevřenou, transparentní, konkurenční, nediskriminační a nákladově efektivní podporu v zásadě v pravomoci členských států. Vzhledem k tomu, že členské státy mohou určovat své vlastní požadavky na dosažení cílů, není poukaz na závaznost evropských předpisů na místě.

Pozměňovací návrh 9

Čl. 5 odst. 2

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepracované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>2. Členské státy zajistí, aby podpora pro nejméně 10 % nově podporované kapacity v každém roce od roku 2021 do roku 2025 a pro nejméně 15 % nově podporované kapacity v každém roce od roku 2026 do roku 2030 byla otevřena pro zařízení umístěná v jiných členských státech.</p>	<p>2. Členské státy zajistí, aby podpora pro nejméně 10 % nově podporované kapacity v každém roce od roku 2021 do roku 2025 a pro nejméně 15 % nově podporované kapacity v každém roce od roku 2026 do roku 2030 byla otevřena pro zařízení umístěná v jiných členských státech. Podporovány by měly být i investice do přeshraniční spolupráce, které umožní odpovídající úroveň vzájemného propojení.</p>

Odůvodnění

Zmírněním požadavku na přeshraniční výběrová řízení zmizí ze systému konkurenční tlak. Je zde stále ještě potenciál ke snížení nákladů. Proto je důležité vytvořit odpovídající propojovací kapacity mezi členskými státy.

Pozměňovací návrh 10

Článek 6

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepracované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Aniž jsou dotčeny úpravy nezbytné pro dodržení pravidel pro státní podporu, zajistí členské státy, aby objem podpory poskytnuté projektům energie z obnovitelných zdrojů ani podmínky této podpory nebyly revidovány způsobem, jenž by měl negativní dopad na práva udělená v rámci uvedené podpory a na ekonomické výsledky podporovaných projektů.</p>	<p>Aniž jsou dotčeny úpravy nezbytné pro dodržení pravidel pro státní podporu nebo jiné zvláštní okolnosti vyšší moci, které členské státy a Evropská komise stanoví případ od případu, zajistí členské státy, aby objem podpory poskytnuté projektům energie z obnovitelných zdrojů ani podmínky této podpory nebyly revidovány způsobem, jenž by měl negativní dopad na práva udělená v rámci uvedené podpory a na ekonomické výsledky podporovaných projektů.</p>

Odůvodnění

Je třeba umožnit členským státům určitou pružnost v případech vyšší moci nebo v případech, kdy jsou veřejné prostředky vyhrazené např. pro oblast vzdělávání a zdravotnictví ohroženy rozpočtovými škrty, zatímco finanční prostředky přidělené na podporu obnovitelných zdrojů energie zůstávají nedotčeny.

Pozměňovací návrh 11

Čl. 7 odst. 1

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřacované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Pro účely výpočtu hrubé konečné spotřeby energie z obnovitelných zdrojů členského státu nesmí příspěvek z biopaliv a biokapalin, jakož i paliv z biomasy spotřebovaných v dopravě, jsou-li vyrobeny z potravinářských nebo krmných plodin, představovat více než 7 % konečné spotřeby energie v odvětví silniční a železniční dopravy v daném členském státě. V roce 2030 se tento limit v souladu s plánem stanoveným v příloze X části A sníží na 3,8 %. Členské státy mohou stanovit nižší limit a mohou rozlišovat mezi různými druhy biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy vyrobených z potravinářských a krmných plodin, například stanovením nižšího limitu pro příspěvek z biopaliv vyráběných z potravinářských nebo krmných olejnin, s ohledem na nepřímé změny ve využívání půdy.</p>	<p>Pro účely výpočtu hrubé konečné spotřeby energie z obnovitelných zdrojů členského státu nesmí příspěvek z biopaliv a biokapalin, jakož i paliv z biomasy spotřebovaných v dopravě, jsou-li vyrobeny z potravinářských nebo krmných plodin, s výjimkou biopaliv s nízkým rizikem nepřímé změny ve využití půdy definovaných v čl. 2 písm. u), představovat více než 7 % konečné spotřeby energie v odvětví silniční a železniční dopravy v daném členském státě. V roce 2030 se tento limit v souladu s plánem stanoveným v příloze X části A sníží na 3,8 %. Členské státy mohou stanovit nižší limit a mohou rozlišovat mezi různými druhy biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy vyrobených z potravinářských a krmných plodin, například stanovením nižšího limitu pro příspěvek z biopaliv vyráběných z potravinářských nebo krmných olejnin, s ohledem na nepřímé změny ve využívání půdy.</p>

Odůvodnění

Konvenční biopaliva s dobrými výsledky, pokud jde o klima, a dobrou udržitelností, včetně emisí způsobených nepřímými změnami ve využívání půdy, by neměla být vyřazena. FAO se zasazuje o udržitelnou produkci potravin i paliva. V EU leží velké plochy zemědělské půdy ladem a postupné vyřazování biopaliv brání flexibilnímu využívání zdrojů a vývoji technologií.

Pozměňovací návrh 12

Čl. 9 odst. 1

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřacované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Dva nebo více členských států mohou spolupracovat na jakémkoli typu společných projektů v souvislosti s výrobou elektřiny a energie pro vytápění nebo chlazení z obnovitelných zdrojů energie. Do této spolupráce mohou být zapojeni i soukromí provozovatelé.</p>	<p>1. Dva nebo více členských států mohou spolupracovat na jakémkoli typu společných projektů v souvislosti s výrobou elektřiny a energie pro vytápění nebo chlazení z obnovitelných zdrojů energie. Do této spolupráce mohou být zapojeni i soukromí provozovatelé. Je třeba položit mimořádný důraz na výhody spojené s regionální spoluprací.</p>

Odůvodnění

Je důležité jasně zdůraznit důležitost regionální spolupráce na trhu s energií z obnovitelných zdrojů. Spolupráce na regionální úrovni může mít značné ekonomické výhody a může poskytnout reálné možnosti ke společnému rozvoji vnitřního trhu s elektřinou.

Pozměňovací návrh 13

Čl. 11 odst. 1

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřacované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Jeden nebo více členských států mohou spolupracovat s jednou nebo více třetími zeměmi na všech typech společných projektů v souvislosti s výrobou elektřiny z obnovitelných zdrojů energie. Do této spolupráce mohou být zapojeni i soukromí provozovatelé.</p>	<p>Jeden nebo více členských států mohou spolupracovat s jednou nebo více třetími zeměmi na všech typech společných projektů v souvislosti s výrobou elektřiny z obnovitelných zdrojů energie. Do této spolupráce mohou být zapojeni i soukromí provozovatelé.</p> <p><i>Zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů ve třetích zemích zahrnutá do společných projektů musejí být během svého životního cyklu v souladu s environmentálními, sociálními, pracovními a bezpečnostními normami platnými obecně v Evropské unii a v členském státu, který hodlá tuto výrobu energie zahrnout do svých národních účtů.</i></p>

Odůvodnění

Toto opatření má předejít případnému dumpingu při převodu energie z třetích zemí.

Pozměňovací návrh 14

Čl. 16 odst. 1

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřacované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Členské státy do 1. ledna 2021 zřídí jedno nebo více jednotných administrativních kontaktních míst, jež budou koordinovat celý povolovací proces pro žadatele o povolení k výstavbě a provozu zařízení a souvisejících infrastruktur přenosové a distribuční sítě pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů.</p>	<p>Členské státy do 1. ledna 2021 zřídí jedno nebo více jednotných administrativních kontaktních míst, jež budou koordinovat celý povolovací proces pro žadatele o povolení k výstavbě a provozu zařízení a souvisejících infrastruktur přenosové a distribuční sítě pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů. <i>Tato kontaktní místa mohou spravovat regiony nebo místní orgány v rámci své oblasti působnosti.</i></p>

Odůvodnění

Záměrem je vyzdvihnout důležitost regionálních a místních orgánů při řízení projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. Tyto orgány mají pravomoc pro oblast správy dokonce i u některých typů zařízení.

Pozměňovací návrh 15

Čl. 19 odst. 2 a 7

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepracované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>2. [...]</p> <p>Členské státy zajistí, že záruky původu nebudou vydány výrobci, který pro tutéž výrobu energie z obnovitelných zdrojů přijímá finanční podporu z režimu podpory. Členské státy vydají takové záruky původu a prostřednictvím aukce je umístí na trh. Příjmy získané aukcí se použijí jako kompenzace nákladů na podporu obnovitelných zdrojů.</p> <p>7. V záruce původu musí být uvedeno alespoň:</p> <p>a) zdroj energie, ze kterého byla energie vyrobena, a datum zahájení a ukončení její výroby;</p> <p>b) zda se záruka původu vztahuje na:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) elektřinu, nebo ii) zemní plyn, nebo iii) vytápění nebo chlazení; <p>c) základní údaje, umístění, typ a kapacitu zařízení, ve kterém byla energie vyrobena;</p> <p>d) zda využilo zařízení investiční podporu, zda využilo na jednotku energie jakoukoli jinou formu podpory z vnitrostátního režimu podpory a o jaký druh režimu podpory šlo;</p> <p>e) datum, kdy bylo zařízení uvedeno do provozu, a</p> <p>f) datum a země vydání a jedinečné identifikační číslo.</p> <p>Na zárukách původu z malých zařízení mohou být uvedeny informace ve zjednodušené podobě.</p>	<p>2. [...]</p> <p>Členské státy zajistí, že záruky původu nebudou vydány výrobci, který pro tutéž výrobu energie z obnovitelných zdrojů přijímá finanční podporu z režimu podpory.</p> <p>7. V záruce původu musí být uvedeno alespoň:</p> <p>a) zdroj energie, ze kterého byla energie vyrobena, a datum zahájení a ukončení její výroby;</p> <p>b) zda se záruka původu vztahuje na:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) elektřinu, nebo ii) zemní plyn, nebo iii) vytápění nebo chlazení; <p>c) základní údaje, umístění, typ a kapacitu zařízení, ve kterém byla energie vyrobena;</p> <p>d) zda využilo zařízení investiční podporu, zda využilo na jednotku energie jakoukoli jinou formu podpory z veřejného režimu podpory a o jaký druh tohoto režimu podpory šlo;</p> <p>e) datum, kdy bylo zařízení uvedeno do provozu, a</p> <p>f) datum a země vydání a jedinečné identifikační číslo.</p> <p>Na zárukách původu z malých zařízení mohou být uvedeny informace ve zjednodušené podobě.</p>

Odůvodnění

Čl. 19 odst. 2:

Je nesmírně důležité, aby výrobci elektřiny z obnovitelných zdrojů neobdrželi tytéž záruky původu dvakrát – jednou prostřednictvím režimů státní podpory a jednou prostřednictvím aukcí záruk původu.

Čl. 19 odst. 7:

Veřejná podpora nemusí pocházet pouze od členských států.

Pozměňovací návrh 16

Článek 20

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřelované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Členské státy případně posoudí nutnost rozšířit stávající infrastrukturu plynárenské sítě s cílem usnadnit začlenění plynu z obnovitelných zdrojů energie.</p>	<p>1. <i>S výhradou požadavků týkajících se zachování spolehlivosti a bezpečnosti sítě a na základě transparentních a nediskriminačních kritérií stanovených příslušnými vnitrostátními orgány:</i></p> <p>a) členské státy zajistí, aby provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav zaručili na svém území přenos a distribuci elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie, včetně instalace systémů skladování elektřiny a systémů řízení výkonu využívajících baterie, aby se předešlo narušením spojeným s nestálými zdroji obnovitelné energie a zaručila se stabilita elektrické sítě;</p> <p>b) členské státy rovněž zajistí přednostní nebo zaručený přístup elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie k distribuční soustavě;</p> <p>c) členské státy zajistí, aby provozovatelé přenosových soustav dávali při spouštění zařízení na výrobu elektřiny přednost výrobním zařízením využívajícím obnovitelné zdroje energie, pokud to bezpečné provozování vnitrostátní elektrické soustavy umožňuje, a aby se tak dělo na základě transparentních a nediskriminačních kritérií. Členské státy zajistí, aby byla přijata náležitá provozní opatření týkající se distribuční soustavy a trhu, s cílem minimalizovat omezení distribuce elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů. V případě, kdy jsou z důvodu zajištění bezpečnosti vnitrostátní elektrické soustavy a zabezpečení dodávek energie přijata významná opatření k omezení distribuce energie z obnovitelných zdrojů, členské státy zajistí, aby odpovědní provozovatelé soustavy uvědomili o těchto opatřeních příslušný regulační orgán a uvedli, jaká hodlají přijmout nápravná opatření, aby se předešlo nepřiměřeným omezením;</p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>3. Bude-li to nutné, členské státy na základě svého posouzení nezbytnosti výstavby nové infrastruktury pro ústřední vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů energie za účelem dosažení cíle Unie podle čl. 3 odst. 1 této směrnice, které je obsaženo v integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu v souladu s přílohou I nařízení [o správě], učiní nezbytné kroky k rozvoji infrastruktury pro ústřední vytápění s cílem napomoci rozvoji výroby energie pro ústřední vytápění a chlazení ve velkých zařízeních na biomasu a na solární a geotermální energii.</p>	<p>d) členské státy zajistí, že odměňování energie z obnovitelných zdrojů bude probíhat na základě transparentních kritérií a bude zohledňovat náklady na výrobu elektřiny z fosilních paliv v elektrické síti, kam bude energie z obnovitelných zdrojů dodávána, zejména v izolovaných sítích malých rozměrů, čímž se omezí narušení spojená s případnou podporou nebo výhodami pro tradiční výrobní systémy nebo systémy dodávek fosilních paliv, aby se předešlo narušením upřednostňujícím fosilní zdroje energie před obnovitelnými;</p> <p>e) zařízení k výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů, která jsou primárně zaměřena na vlastní spotřebu, především v odvětví bydlení, musí mít zajištěnou možnost dodávat přebytky energie do veřejné sítě, a sice s omezeními výkonu a energie na základě skutečné spotřeby, a měly by pro ně existovat snadnější postupy schvalování a spravedlivé prodejní ceny v závislosti na cenách energie dodávané spotřebiteli.</p> <p>2. Členské státy případně posoudí nutnost rozšířit stávající infrastrukturu plynárenské sítě s cílem usnadnit začlenění plynu z obnovitelných zdrojů energie.</p> <p>3. Členské státy případně posoudí nutnost rozvíjet stávající infrastrukturu sítě pohonných hmot s cílem usnadnit začlenění paliv z obnovitelných zdrojů energie.</p> <p>4. Bude-li to nutné, členské státy na základě svého posouzení možnosti a užítku výstavby nové infrastruktury pro ústřední vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů energie za účelem dosažení cíle Unie podle čl. 3 odst. 1 této směrnice, které je obsaženo v integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu v souladu s přílohou I nařízení [o správě], učiní nezbytné kroky k rozvoji infrastruktury pro využívání tepelné energie (např. prostřednictvím systémů ústředního vytápění) s cílem napomoci rozvoji výroby energie pro ústřední vytápění a chlazení ve velkých zařízeních na biomasu a na solární a geotermální energii.</p>

Odůvodnění

Původní čl. 20 odst. 2:

Navrhuje se zachovat odstavec předchozí směrnice, která upřednostňuje přístup, využívání a připojení na elektřinu z obnovitelných zdrojů.

Čl. 20 odst. 3 stanoviska:

Stejně jako v případě bioplynu je třeba usnadnit začlenění jakýchkoli paliv z obnovitelných zdrojů do distribuční infrastruktury pro pohonné hmoty.

Čl. 20 odst. 4 stanoviska:

Výrazu „nezbytnost“ je třeba se vyhnout, neboť budí dojem, že ústřední vytápění a chlazení jsou jediným způsobem, jak dosáhnout cílů EU.

Pozměňovací návrh 17

Nový článek za článkem 20

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřpracované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<p>O obchodu a technologickém vývoji</p> <p>1. Evropská unie má v současné době celosvětovou vedoucí pozici v oblasti technologií a obchodu souvisejících s obnovitelnými zdroji energie, která je dána konkurenceschopností našich společností vyrábějících výrobky a poskytujících služby, počínaje výrobci zařízení až po poradce, osoby zajišťující instalaci, údržbáře či finanční instituce.</p> <p>Prioritním cílem Komise je tuto pozici do roku 2030 upevnit a rozšířit.</p> <p>2. Komise i členské státy vyčlení nejméně 15 % veškerých svých finančních prostředků určených na podporu obnovitelných zdrojů energie na opatření ke zlepšení kapacit, konkurenceschopnosti podniků a zejména jejich technologického vývoje.</p> <p>Stejně tak by Komise v případě ESI fondů měla vytvořit mechanismy, které s ohledem na různé faktory a okolnosti umožní těm regionům nebo členským státům, které v této konkrétní oblasti učinily větší pokrok, než je průměr, aby mohly poskytovat pobídky k rozvoji obnovitelných zdrojů energie na svém území.</p> <p>3. V zájmu zachování této vedoucí pozice by členské státy a Komise měly stanovit následující prioritní směry, aniž by tím byly dotčeny jiné:</p> <p>(A) pro oblast technologií:</p> <p>i) nepřetržité snižování investičních a provozních nákladů, zahrnujících mj. informační a komunikační technologie (IKT);</p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<p>ii) zvýšení energetické výtěžnosti a přizpůsobivosti zařízení požadavkům různých spotřebitelů;</p> <p>iii) aniž by byly dotčeny jiné technologie, budou mít zvláštní význam fotovoltaické systémy, skladování energie, tepelná čerpadla, biopaliva 3. generace a energie z mořských zdrojů;</p> <p>iv) řiditelnost výroby energie z obnovitelných zdrojů a jejího přenosu;</p> <p>v) zavádění zásadních či méně zásadních technologických zlepšení do všech postupů a hodnotových řetězců v odvětví obnovitelných zdrojů energie;</p> <p>(B) pro podniky:</p> <p>i) rozvoj a šíření různých finančních nástrojů;</p> <p>ii) zdokonalení interních obchodních postupů prostřednictvím jejich zaměření na zájmy a očekávání stávajících či potenciálních zákazníků s pomocí zlepšení studií trhu a marketingových studií;</p> <p>iii) usnadnění výměny metodik a způsobů práce v podnicích z různých členských států upřednostňováním uzavírání dlouhodobých obchodních dohod a zvyšováním velikosti a kapacit podniků;</p> <p>iv) usnadnění přenosu informací mezi podniky, vysokými školami a technologickými středisky.</p> <p>4. Komise spolu s členskými státy vypracuje do 31. prosince 2018 příslušnou strategii pro tuto oblast, v níž budou popsány prioritní směry a – v závislosti na vývoji různých oblastí energie z obnovitelných zdrojů a zeměpisných oblastí – překážky, příležitosti a veřejné akce, které se budou moci konat v příštím desetiletí.</p> <p>5. Členské státy případně posoudí nutnost rozvíjet infrastrukturu skladování elektřiny s cílem zvýšit začlenění energie z obnovitelných zdrojů.</p>

Odůvodnění

Odstavce 1 až 4:

Naprostá absence přímého a výslovného odkazu na tyto nesmírně důležité otázky (obchod a technologický vývoj) v porovnání s důkladností, s níž se přistupuje k jiným tématům, není v evropské směrnici vhodná.

Odstavec 5:

Podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů nelze oddělit od potřeby infrastruktury pro skladování. Tato potřeba je zvláště naléhavá např. v ostrovních a nejbzdálenějších regionech, charakterizovaných izolovanými mikrosítěmi.

Pozměňovací návrh 18

Čl. 22 odst. 1

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepřacované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Členské státy zajistí, aby komunity obnovitelné energie měly nárok vyrábět, spotřebovávat, skladovat a prodávat energii z obnovitelných zdrojů, mimo jiné i prostřednictvím smluv o nákupu energie, aniž by se na ně vztahovaly nepřiměřené postupy a platby, jež nejsou nákladově efektivní.</p> <p>Pro účely této směrnice se komunitou obnovitelné energie rozumí malý nebo střední podnik nebo nezisková organizace, jejichž podílníci nebo členové spolupracují při výrobě, distribuci, skladování nebo dodávkách energie z obnovitelných zdrojů a které splňují alespoň čtyři z těchto kritérií:</p> <p>a) podílčníky nebo členy jsou fyzické osoby, místní orgány včetně obcí nebo malé a střední podniky působící v oblasti energie z obnovitelných zdrojů;</p> <p>b) nejméně 51 % podílníků nebo členů s hlasovacími právy v daném subjektu jsou fyzické osoby;</p> <p>c) nejméně 51 % podílů nebo účastnických práv v daném subjektu vlastní místní členové, tj. představitelé místních veřejných a místních soukromých socioekonomických zájmů nebo občané s bezprostředním zájmem na činnosti komunity a jejich dopadech;</p> <p>d) nejméně 51 % míst ve správní radě nebo řídicích orgánech daného subjektu je rezervováno pro místní členy, tj. představitele místních veřejných a místních soukromých socioekonomických zájmů nebo občany s bezprostředním zájmem na činnosti komunity a jejich dopadech;</p> <p>e) komunita má instalovanou kapacitu energie z obnovitelných zdrojů pro elektřinu, vytápění a chlazení a dopravu v objemu nejvýše 18 MW jako roční průměr za předchozích pět let.</p>	<p>Členské státy zajistí, aby komunity obnovitelné energie měly nárok vyrábět, spotřebovávat, skladovat a prodávat energii z obnovitelných zdrojů, mimo jiné i prostřednictvím smluv o nákupu energie, aniž by se na ně vztahovaly nepřiměřené postupy a platby, jež nejsou nákladově efektivní.</p> <p>Pro účely této směrnice se komunitou obnovitelné energie rozumí malý nebo střední podnik nebo nezisková organizace, jejichž podílníci nebo členové spolupracují při výrobě, distribuci, skladování nebo dodávkách energie z obnovitelných zdrojů a které splňují alespoň čtyři z těchto kritérií:</p> <p>a) podílčníky nebo členy jsou fyzické osoby, regionální nebo místní orgány včetně obcí nebo malé a střední podniky působící v oblasti energie z obnovitelných zdrojů;</p> <p>b) nejméně 51 % podílníků nebo členů s hlasovacími právy v daném subjektu jsou fyzické osoby;</p> <p>c) nejméně 51 % podílů nebo účastnických práv v daném subjektu vlastní místní členové, tj. představitelé místních veřejných a místních soukromých socioekonomických zájmů nebo občané s bezprostředním zájmem na činnosti komunity a jejich dopadech;</p> <p>d) nejméně 51 % míst ve správní radě nebo řídicích orgánech daného subjektu je rezervováno pro místní členy, tj. představitele místních veřejných a místních soukromých socioekonomických zájmů nebo občany s bezprostředním zájmem na činnosti komunity a jejich dopadech;</p> <p>e) komunita má instalovanou kapacitu energie z obnovitelných zdrojů pro elektřinu, vytápění a chlazení a dopravu v objemu nejvýše 30 MW jako roční průměr za předchozích pět let.</p>

Odůvodnění

Komunity obnovitelné energie mohou být klíčovým prostředkem k místní výrobě udržitelné energie. Svou roli mohou v této souvislosti sehrát také regionální orgány a prahová hodnota pro rozsah výroby energie v těchto komunitách by neměla být příliš restriktivní.

Pozměňovací návrh 19

Článek 23

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepracované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. V zájmu rozšíření energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení každý členský stát usiluje o zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů dodávané pro účely vytápění a chlazení každoročně nejméně o 1 procentní bod, vyjádřený ve vztahu k vnitrostátnímu podílu na konečné spotřebě energie a vypočítaný podle metodiky uvedené v článku 7.</p> <p>2. Členské státy mohou na základě objektivních a nediskriminačních kritérií určit a zveřejnit seznam opatření a provádějících subjektů, například dodavatelů paliv, jež/již přispějí ke zvýšení podle odstavce 1.</p> <p>3. Zvýšení podle odstavce 1 lze dosáhnout prostřednictvím jedné nebo více z těchto variant:</p> <p>a) fyzické začlenění energie z obnovitelných zdrojů do energie a energetického paliva dodávaných pro účely vytápění a chlazení;</p> <p>b) přímá zmírňující opatření, jako je instalace vysoce účinných systémů pro vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů energie v budovách nebo využití energie z obnovitelných zdrojů pro průmyslové procesy vytápění a chlazení;</p> <p>c) nepřímá zmírňující opatření pokrytá obchodovatelnými certifikáty dokazujícími splnění povinnosti prostřednictvím podpory nepřímých zmírňujících opatření provedených jiným hospodářským subjektem, jako je nezávislý instalátor obnovitelných technologií nebo společnost poskytující energetické služby zajišťující služby pro zařízení obnovitelné energie.</p>	<p>1. V zájmu rozšíření energie z obnovitelných zdrojů a/ nebo zbytkového tepla a chladu v odvětví vytápění a chlazení každý členský stát usiluje o zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů dodávané pro účely vytápění a chlazení a/nebo zbytkového tepla a chladu každoročně nejméně o 1 procentní bod, vyjádřený ve vztahu k vnitrostátnímu podílu na konečné spotřebě energie a vypočítaný podle metodiky uvedené v článku 7.</p> <p>2. Členské státy mohou na základě objektivních a nediskriminačních kritérií určit a zveřejnit seznam opatření a spolupracujících subjektů, například dodavatelů energie, jež/již přispějí k provádění a hodnocení zvýšení podle odstavce 1.</p> <p>3. Zvýšení podle odstavce 1 se dosáhne prostřednictvím:</p> <p>a) fyzického začlenění nových obnovitelných zdrojů energie ze systémů vytápění a chlazení;</p> <p>b) procesů přímo spojených s budovami a průmyslem nebo některých procesů primárního sektoru;</p> <p>c) uplatňování jiných politických opatření, jejichž vliv by byl rovnocenný s výší stanovenou v odstavci 1, například vnitrostátních fiskálních opatření nebo jiných ekonomických pobídek.</p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>4. Členské státy mohou k provádění a sledování opatření podle odstavce 2 využít struktury zavedené v rámci vnitrostátních programů povinností týkajících se energetické účinnosti uvedených v článku 7 směrnice 2012/27/EU.</p>	<p>4. Jednotlivá opatření, která budou přijata, budou zohledňovat následující skutečnosti:</p> <p>a) trh v oblasti vytápění a chlazení je velmi roztržštěný a závisí na typu spotřebitele, míře centralizace, předchozím využívaném palivu atd.;</p> <p>b) odstranění překážek bránících účinnějšímu a udržitelnějšímu vytápění a chlazení bude vyžadovat opatření na místní, regionální a celostátní úrovni v rámci podpůrného evropského rámce.</p> <p>Tímto způsobem budou členské státy moci využívat nebo rozvíjet:</p> <p>a) iniciativy ke zlepšení financování a ziskovosti:</p> <p>i) obchodovatelné certifikáty dokazující splnění povinnosti prostřednictvím podpory nepřímých zmírňujících opatření provedených jiným hospodářským subjektem, jako je nezávislý instalátor obnovitelných technologií nebo společnost poskytující energetické služby zajišťující služby instalace zařízení obnovitelné energie;</p> <p>ii) přezkoumat své majetkové právní předpisy s cílem vyřešit otázku sdílení přínosů plynoucích ze zlepšení energie z obnovitelných zdrojů mezi pronajímateli a nájemníky nebo rezidenty bytových domů;</p> <p>iii) podpořit místní a regionální subjekty, které mohou zlepšit financovatelnost investic do vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů ze strany bank prostřednictvím „spojování“ jednotlivých projektů do větších investičních balíčků (agregátů);</p> <p>iv) zřídit jednotné kontaktní místo pro investiční poradenství (zahrnující poradenské služby, pomoc při přípravě projektů a financování projektů);</p> <p>v) podporovat retailové banky k nabízení produktů uzpůsobených rekonstrukci pronajatých budov v soukromém vlastnictví (např. úvěry s odloženými splátkami, termínované úvěry), které by mohly být podporovány z veřejných prostředků;</p> <p>vi) odstraní se přímé dotace na investice, ledaže by dotované zařízení mělo nějakou přidanou hodnotu, jakou je inovace, vysoká účinnost, opakovatelnost atd.;</p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<p>b) <i>iniciativy zaměřené na zlepšení veřejného povědomí a důvěry technologií a dodavatelů:</i></p> <p>i) <i>využívat inspekce kotlů k informování o výhodách systémů energie z obnovitelných zdrojů při nahrazení stávajících systémů vytápění a chlazení;</i></p> <p>ii) <i>vytvářet a propagovat internetové stránky s cenami (plus environmentálními aspekty, technickou dostupností a spolehlivostí atd.) a nástroje k porovnávání životního cyklu s cílem pomoci potenciálním nebo stávajícím spotřebitelům rozhodnout se pro zajímavější vybavení, instalaci, poskytovatele paliva atd.;</i></p> <p>iii) <i>zavést a propagovat transparentní mechanismy řešení sporů mezi uživateli a dodavateli, které by je motivovaly k poskytování lepších služeb a zvýšily by důvěru potenciálních zákazníků;</i></p> <p>iv) <i>provádět dlouhodobé komunikační a reklamní kampaně vypracované v závislosti na typu potenciálního spotřebitele, zvolené technologii výroby energie z obnovitelných zdrojů či zainteresovaných stranách v tomto odvětví;</i></p> <p>c) <i>iniciativy zaměřené na posílení podniků zajišťujících instalaci, provoz a údržbu;</i></p> <p>i) <i>aniž jsou dotčeny další iniciativy v oblasti technologického vývoje, budou se konat odvětvová jednání u kulatého stolu mezi technologickými středisky, průmyslem vyrábějícím vybavení, inženýrskými firmami a osobami zajišťujícími instalaci, aby se osobám zajišťujícím instalaci poskytla podpora při zlepšování jejich služeb a produktů;</i></p> <p>ii) <i>spolupracovat se zainteresovanými stranami (zejména se spotřebiteli, osobami zajišťujícími instalaci či sdruženími architektů) s cílem segmentovat je a zvýšit jejich zájem, povědomí a priority, pokud jde o energii z obnovitelných zdrojů, jakožto způsob, jak podnítit potřebné rozsáhlé komunikační kampaně;</i></p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>5. Subjekty určené podle odstavce 2 zajistí, aby jejich příspěvek byl měřitelný a ověřitelný, a každoročně počínaje 30. červnem 2021 podávají orgánu určenému členským státem zprávy o:</p> <p>a) celkovém množství energie dodaném pro účely vytápění a chlazení;</p> <p>b) celkovém množství energie z obnovitelných zdrojů dodaném pro účely vytápění a chlazení;</p> <p>c) podílu energie z obnovitelných zdrojů na celkovém množství energie dodávané pro účely vytápění a chlazení; a</p> <p>d) druhu zdroje obnovitelné energie.</p>	<p>d) iniciativy zaměřené na podporu odvětví:</p> <p>i) k provádění a sledování opatření podle odstavce 2 využít struktury zavedené v rámci vnitrostátních programů povinností týkajících se energetické účinnosti uvedených v článku 7 směrnice 2012/27/EU;</p> <p>ii) podporovat místní a regionální orgány při přípravě strategií na podporu vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů.</p> <p>5. Subjekty určené podle odstavce 2 zajistí, aby jejich příspěvek byl měřitelný a ověřitelný, a každoročně počínaje 30. červnem 2021 podávají orgánu určenému členským státem zprávy o:</p> <p>a) celkovém množství energie dodaném pro účely vytápění a chlazení;</p> <p>b) celkovém množství energie z obnovitelných zdrojů a/nebo zbytkového tepla a chladu dodaném pro účely vytápění a chlazení;</p> <p>c) podílu energie z obnovitelných zdrojů a/nebo zbytkového tepla a chladu na celkovém množství energie dodávané pro účely vytápění a chlazení, a</p> <p>d) druhu zdroje obnovitelné energie a základních charakteristikách zařízení pro vytápění a chlazení nacházejících se na jednotlivých spotřebních místech.</p>

Odůvodnění

Čl. 23 odst. 1, 3 a 5:

Nahrazování fosilních paliv a snížení spotřeby primární energie znamená, že je důležité, aby sektor vytápění a chlazení zohledňoval nejen energii z obnovitelných zdrojů, ale také nadbytečné teplo a vedlejší produkty. V zájmu dosažení vytyčených cílů je také důležité umožnit hospodářské pobídky a opatření fiskální politiky.

Čl. 23 odst. 2:

Účelem opravy je pouze vyjasnit význam těchto subjektů. Dodávky energie představují koncepci, která nezahrnuje pouze paliva. Energii lze totiž dodávat prostřednictvím paliv, elektřiny či solární energie.

Čl. 23 odst. 4:

Vytápění a chlazení jsou v EU velmi významnou otázkou. Komise vloni zveřejnila konkrétní strategii. Mnohé z těchto myšlenek se ve směrnici neobjevují a my jsme to napravili. Kromě toho jsme zapracovali několik nových nápadů, např. zrušit přímé dotace nebo spevnovat důvěru spotřebitelů.

Čl. 23 odst. 5:

K získání lepších znalostí o odvětví a možnostech budoucího vývoje je nutné znát stav a charakteristiky stávajících zařízení. Tyto informace může shromažďovat dodavatel paliva, což umožní ověřovat údaje zanesené správními orgány.

Pozměňovací návrh 20

Čl. 24 odst. 4

návrh směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepracované znění) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Členské státy stanoví nezbytná opatření, která pro teplo nebo chlad vyrobené z obnovitelných zdrojů energie a pro odpadní teplo nebo chlad zajistí nediskriminační přístup k systémům ústředního vytápění nebo chlazení. Tento nediskriminační přístup umožní přímé dodávky tepla nebo chlazení z uvedených zdrojů pro zákazníky připojené k systému ústředního vytápění nebo chlazení prováděné jinými dodavateli, než je provozovatel daného systému ústředního vytápění nebo chlazení.</p>	<p>Členské státy stanoví nezbytná opatření, která pro teplo nebo chlad vyrobené z obnovitelných zdrojů energie a pro odpadní teplo nebo chlad zajistí regulovaný přístup k systémům ústředního vytápění nebo chlazení. Tento přístup umožní dodávky tepla nebo chlazení z uvedených zdrojů do systému ústředního vytápění nebo chlazení prováděné jinými dodavateli, než je provozovatel daného systému ústředního vytápění nebo chlazení.</p>

Odůvodnění

Obecné právo třetích subjektů dodávat teplo nebo chlazení přímo konečným spotřebitelům by bylo kontraproduktivní a nákladově neefektivní. Způsobí nejistotu pro investice a nejasnou dlouhodobou odpovědnost. Oddělení sítě a dodávek zvyšuje náklady pro konečné uživatele.

Pozměňovací návrh 21

6. bod odůvodnění

návrh nařízení o vnitřním trhu s elektřinou (přepracované znění) – COM(2016) 861 final

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Větší integrace trhu a přechod na proměnlivější výrobu elektřiny vyžadují zvýšené úsilí o koordinaci vnitrostátních politik v oblasti energetiky se sousedními zeměmi a využití příležitostí, které nabízí přeshraniční trh s elektřinou.</p>	<p>Větší integrace trhu a přechod na proměnlivější výrobu elektřiny vyžadují zvýšené úsilí o koordinaci vnitrostátních politik v oblasti energetiky se sousedními zeměmi a využití příležitostí, které nabízí přeshraniční trh s elektřinou, a zároveň zachování rovných podmínek a prosazování zásady vzájemnosti.</p>

Odůvodnění

Pro některé členské státy může být účast třetích zemí na vnitřním trhu EU s elektřinou velmi důležitá. Proto je velmi důležité zajistit při obchodování s třetími zeměmi rovné podmínky a stejné předpoklady pro vstup na trh (zásada vzájemnosti).

Pozměňovací návrh 22

8. bod odůvodnění

návrh nařízení o vnitřním trhu s elektřinou (přepracované znění) – COM(2016) 861 final

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Ústřední tržní zásadou by mělo být stanovení cen elektřiny podle poptávky a nabídky. Tyto ceny by měly signalizovat, kdy je elektřina potřeba, přičemž by měly být zajištěny pobídky pro investice do zdrojů flexibility, jako například flexibilní výroby, propojení, odezvy na straně poptávky nebo skladování.</p>	<p>Ústřední tržní zásadou by mělo být stanovení cen elektřiny podle poptávky a nabídky. Tyto ceny by měly signalizovat, kdy je elektřina potřeba, přičemž by měly být zajištěny pobídky pro investice do zdrojů flexibility, jako například flexibilní výroby, propojení, odezvy na straně poptávky nebo skladování. <i>Vzhledem k těmto cílům by členské státy měly postupně upouštět od regulace cen.</i></p>

Odůvodnění

V řadě členských států nejsou ceny elektřiny určovány nabídkou a poptávkou, ale jsou regulovány veřejnými orgány. Regulace cen může omezovat rozvoj účinné hospodářské soutěže a odrazovat od investic a vstupu nových dodavatelů na trh. Účelem nového uspořádání trhu je zaručit, aby do stanovování cen elektřiny nezasahoval stát. Návrh Komise na zrušení regulace cen je v zásadě vítán, rušení by však mělo být postupné.

Pozměňovací návrh 23

25. bod odůvodnění

návrh směrnice o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou (přepřpracované znění) – COM(2016) 864 final

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Všichni spotřebitelé by měli mít možnost využívat výhod plynoucích z přímé účasti na trhu, zejména upravovat svou spotřebu podle tržních signálů a na oplátku mít prospěch z nižších cen elektřiny nebo jiných motivačních plateb. Výhody této aktivní účasti se pravděpodobně budou časem zvyšovat, až se zvýší konkurenceschopnost elektrických vozidel, tepelných čerpadel a jiných flexibilních zátěží. Spotřebitelé by měli mít možnost účastnit se všech forem odezvy na straně poptávky, a proto by měli mít možnost zvolit si inteligentní měřicí systém a smlouvu s dynamickým určováním ceny elektřiny. Díky tomu by měli být schopni upravovat svou spotřebu podle cenových signálů v reálném čase, které odrážejí hodnotu elektřiny či přepravy a náklady na ně v různých časových obdobích, přičemž členské státy by měly zajistit přiměřené vystavení spotřebitelů velkoobchodnímu cenovému riziku. Členské státy by rovněž měly zajistit, aby spotřebitelé, kteří se rozhodnou, že se trhu nebudou aktivně účastnit, nebyli penalizováni, ale naopak jim bylo usnadňováno informované rozhodování o možnostech, které mají dispozici, a to způsobem, jenž je s ohledem na podmínky na domácím trhu nejvhodnější.</p>	<p>Všichni spotřebitelé by měli mít možnost využívat výhod plynoucích z přímé účasti na trhu, zejména upravovat svou spotřebu podle tržních signálů a na oplátku mít prospěch z nižších cen elektřiny nebo jiných motivačních plateb. Výhody této aktivní účasti se pravděpodobně budou časem zvyšovat, až se zvýší konkurenceschopnost elektrických vozidel, tepelných čerpadel a jiných flexibilních zátěží. Spotřebitelé by měli mít možnost účastnit se všech forem odezvy na straně poptávky, a proto by měli mít možnost zvolit si inteligentní měřicí systém a smlouvu s dynamickým určováním ceny elektřiny. Díky tomu by měli být schopni upravovat svou spotřebu podle cenových signálů v reálném čase, které odrážejí hodnotu elektřiny či přepravy a náklady na ně v různých časových obdobích, přičemž členské státy by měly zajistit přiměřené vystavení spotřebitelů velkoobchodnímu cenovému riziku. Členské státy by rovněž měly zajistit, aby spotřebitelé, kteří se rozhodnou, že se trhu nebudou aktivně účastnit, nebyli penalizováni, ale naopak jim bylo usnadňováno informované rozhodování o možnostech, které mají dispozici, a to způsobem, jenž je s ohledem na podmínky na domácím trhu nejvhodnější. Celostátní, regionální a místní orgány musí vytvořit nezbytné rámcové podmínky pro to, aby spotřebitelé získali přístup k podrobným informacím o předpokladech a možnostech účasti na trhu. Členské státy by rovněž měly zajistit specifická opatření zaměřená na ty spotřebitele, kteří jsou nejvíce ohroženi rizikem energetické chudoby, aby byla zaručena jejich aktivní účast na trhu, bylo chráněno jejich právo na přístup k energii a bylo jim umožněno využívání inovativních technologií snižujících jejich spotřebu energie.</p>

Odůvodnění

Účelem pozměňovacího návrhu je doplnit do textu ustanovení, že všechny orgány správy musí podněcovat spotřebitele k účasti na trhu a musí jim poskytnout podrobné informace o souvisejících předpokladech a možnostech.

Pozměňovací návrh 24

30. bod odůvodnění

návrh směrnice o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou (přepřpracované znění) – COM(2016) 864 final

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Díky distribuovaným energetickým technologiím a posílení postavení spotřebitelů se účinným a nákladově efektivním způsobem, jak naplnit potřeby a očekávání občanů, pokud jde o zdroje energie, služby a místní účast, staly komunitní energie a energetická družstva. Komunitní energie je možností, která podporuje začlenění a umožňuje všem spotřebitelům, aby se přímo podíleli na výrobě, spotřebě nebo vzájemném sdílení energie v rámci geograficky ohraničené komunitní sítě, která může být provozována izolovaně, nebo může být připojena k veřejné distribuční síti. Komunitní energetické iniciativy se primárně zaměřují na poskytování cenově dostupné energie určitého druhu, například energie z obnovitelných zdrojů, svým členům či podílníkům a oproti tradičním energetickým společnostem není jejich hlavním cílem dosahování zisku. Komunitní energetické iniciativy jednájí přímo se spotřebiteli, čímž prokazují svůj potenciál, pokud jde o to integrovaným způsobem usnadnit zavádění nových technologií a spotřebních návyků, včetně inteligentních distribučních sítí a odezvy na straně poptávky. Komunitní energie může rovněž přinést pokrok v oblasti energetické účinnosti na úrovni domácností a díky snížení spotřeby a nižším sazbám za dodávky pomoci v boji proti energetické chudobě. Komunitní energie rovněž umožňuje, aby se trhu s energií účastnily některé skupiny spotřebitelů v domácnostech, které by toho jinak třeba nebyly schopny. Tyto iniciativy v případech, kdy byly úspěšně provozovány, přinesly komunitě ekonomickou, sociální a environmentální hodnotu, která přesahuje rámec výhod plynoucích jen z poskytování energetických služeb. Místním energetickým komunitám by mělo být umožněno působit na trhu za rovných podmínek, aniž by byla narušena hospodářská soutěž. Spotřebitelé v domácnostech by měli mít možnost dobrovolně se zapojit do komunitní energetické iniciativy či z ní vystoupit, aniž by přišli o přístup k síti provozované danou komunitní energetickou iniciativou nebo o svá spotřebitelská práva. Přístup k síti místní energetické komunity by měl být poskytován za spravedlivých podmínek odrážejících náklady.</p>	<p>Díky distribuovaným energetickým technologiím a posílení postavení spotřebitelů se účinným a nákladově efektivním způsobem, jak naplnit potřeby a očekávání občanů, pokud jde o zdroje energie, služby a místní účast, staly komunitní energie a energetická družstva. Komunitní energie je možností, která podporuje začlenění a umožňuje všem spotřebitelům, aby se přímo podíleli na výrobě, spotřebě nebo vzájemném sdílení energie v rámci geograficky ohraničené komunitní sítě, která může být provozována izolovaně, nebo může být připojena k veřejné distribuční síti. Komunitní energetické iniciativy se primárně zaměřují na poskytování cenově dostupné energie určitého druhu, například energie z obnovitelných zdrojů, svým členům či podílníkům a oproti tradičním energetickým společnostem není jejich hlavním cílem dosahování zisku. Komunitní energetické iniciativy jednájí přímo se spotřebiteli, čímž prokazují svůj potenciál, pokud jde o to integrovaným způsobem usnadnit zavádění nových technologií a spotřebních návyků, včetně inteligentních distribučních sítí a odezvy na straně poptávky. Komunitní energie může rovněž přinést pokrok v oblasti energetické účinnosti na úrovni domácností a díky snížení spotřeby a nižším sazbám za dodávky pomoci v boji proti energetické chudobě. Komunitní energie rovněž umožňuje, aby se trhu s energií účastnily některé skupiny spotřebitelů v domácnostech, které by toho jinak třeba nebyly schopny. Tyto iniciativy v případech, kdy byly úspěšně provozovány, přinesly komunitě ekonomickou, sociální a environmentální hodnotu, která přesahuje rámec výhod plynoucích jen z poskytování energetických služeb. Místním energetickým komunitám by mělo být v souladu s jasně stanovenými pravidly umožněno působit na trhu za rovných podmínek, aniž by byla narušena hospodářská soutěž. Spotřebitelé v domácnostech by měli mít možnost dobrovolně se zapojit do komunitní energetické iniciativy či z ní vystoupit, aniž by přišli o přístup k síti provozované danou komunitní energetickou iniciativou nebo o svá spotřebitelská práva. Přístup k síti místní energetické komunity by měl být poskytován za spravedlivých podmínek odrážejících náklady.</p>

Odůvodnění

Místní energetické komunity mohou být úspěšným prostředkem hospodaření s energií na místní úrovni. K podpoření zakládání komunit a jejich účasti na trhu s elektrickou energií je velmi důležité mít odpovídající právní rámec, který bude stanovovat jasná pravidla činnosti komunit na energetickém trhu.

Pozměňovací návrh 25

38. bod odůvodnění

návrh směrnice o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou (přepracované znění) – COM(2016) 864 final

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>V návaznosti na zavádění inteligentních měřicích systémů byly v členských státech vyvinuty nebo se vyvíjejí různé modely správy údajů. Je důležité, aby členské státy nezávisle na modelu správy údajů zavedly transparentní pravidla pro přístup k údajům za nediskriminačních podmínek a zajistily nejvyšší úroveň kybernetické bezpečnosti a ochrany údajů, jakož i nestrannost subjektů, které údaje zpracovávají.</p>	<p>V návaznosti na zavádění inteligentních měřicích systémů byly v členských státech vyvinuty nebo se vyvíjejí různé modely správy údajů. Je důležité, aby členské státy nezávisle na modelu správy údajů zavedly transparentní pravidla pro přístup k údajům za nediskriminačních podmínek a zajistily nejvyšší úroveň kybernetické bezpečnosti a ochrany údajů, jakož i nestrannost subjektů, které údaje zpracovávají. Mají-li být spotřebitelé zapojeni do odezvy na straně poptávky a mít k dispozici dynamický systém cen, musí jim distributoři poskytnout přístup k informacím ohledně jejich hodinové spotřeby elektřiny. Doporučuje se, aby tento přístup k informacím byl k dispozici pro všechny inteligentní elektroměry a pro všechna rozpětí smluvního výkonu.</p>

Odůvodnění

Zajištění přístupu k informacím pro všechny inteligentní elektroměry by mělo být formulováno jako doporučení, nikoli jako povinnost, ale musí být závazné pro všechna rozpětí smluvního výkonu.

Pozměňovací návrh 26

3. bod odůvodnění

návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (přepracované znění) – COM(2016) 863 final – 2016/0378 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Očekává se, že potřeba koordinace regulačních činností jednotlivých členských států se v následujících letech ještě zvýší. Evropský energetický systém právě prochází nejvýraznější proměnou za několik posledních desetiletí. Větší integrace trhu a přechod na různorodější produkci elektřiny vyžadují zvýšené úsilí o koordinaci národních energetických politik se sousedy a o lepší využívání příležitostí, jež nabízí přeshraniční obchod s elektřinou.</p>	<p>Očekává se, že potřeba koordinace regulačních činností jednotlivých členských států se v následujících letech ještě zvýší. Evropský energetický systém právě prochází nejvýraznější proměnou za několik posledních desetiletí. Větší integrace trhu a přechod na různorodější produkci elektřiny vyžadují zvýšené úsilí o koordinaci národních energetických politik se sousedy a o lepší využívání příležitostí, jež nabízí přeshraniční obchod s elektřinou. Důležité je také posílit vnitrostátní regulační orgány. Členské státy musí zaručit nezávislost a hladké fungování svých vnitrostátních regulačních orgánů. Mají-li vnitrostátní regulační orgány náležitě fungovat, musí jim být poskytnuty potřebné prostředky a musí jim být rovněž umožněno se plnohodnotně zapojit do spolupráce na úrovni EU.</p>

Odůvodnění

Větší koordinace mezi členskými státy v odvětví energetiky je vítána. Neméně důležitá je však úloha vnitrostátního regulačního orgánu každého členského státu EU. Mělo by se zdůraznit, že členské státy musí zaručit nezávislost a hladké fungování svých vnitrostátních regulačních orgánů. Mají-li vnitrostátní regulační orgány náležitě fungovat, musí jim být také poskytnuty dostatečné prostředky.

Pozměňovací návrh 27

Článek 14

návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (přepřacované znění) – COM(2016) 863 final – 2016/0378 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Agentura může být v případech jasně definovaných Komisí v pokynech přijatých podle článku 57 [přepřacovaného znění nařízení o elektřině podle návrhu COM(2016) 861/2] nebo článku 23 nařízení (ES) č. 715/2009 a v otázkách souvisejících s účelem, k němuž byla zřízena, pověřena dodatečnými úkoly, přičemž musí dodržovat omezení přenášení prováděcích pravomocí na agentury Unie.</p>	<p>Agentura může být v případech jasně definovaných Komisí v pokynech přijatých podle článku 57 [přepřacovaného znění nařízení o elektřině podle návrhu COM(2016) 861/2] nebo článku 23 nařízení (ES) č. 715/2009 a v otázkách souvisejících s účelem, k němuž byla zřízena, pověřena dodatečnými úkoly, přičemž musí dodržovat omezení přenášení prováděcích pravomocí na agentury Unie.</p> <p><i>Evropská komise by měla zajistit, aby Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) měla pravomoci nezbytné k vyžádání informací, které potřebuje od příslušných orgánů členských států k plnění úkolů, jimiž byla pověřena.</i></p>

Odůvodnění

V zájmu hladkého fungování musí být zaručeno, aby Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů měla dostatečná práva a pravomoci k okamžitému získání informací, které potřebuje od příslušných orgánů členských států k plnění úkolů, jimiž byla pověřena.

Pozměňovací návrh 28

Čl. 16 odst. 2

návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (přepřacované znění) – COM(2016) 863 final – 2016/0378 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Agentura každoročně zveřejňuje zprávu o výsledcích sledování podle odstavce 1. V této zprávě uvede veškeré překážky dokončení vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem.</p>	<p>Agentura každoročně zveřejňuje zprávu o výsledcích sledování podle odstavce 1. V této zprávě uvede veškeré překážky dokončení vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem a předloží doporučení.</p>

Odůvodnění

Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů získá větší odpovědnost a více prostředků. Obdrží více pravomocí v přeshraničních otázkách, jež vyžadují koordinovanou reakci. Proto by pro členské státy bylo přínosné, kdyby agentura ve své zprávě o výsledcích sledování předkládala i obecná doporučení.

Pozměňovací návrh 29

13. bod odůvodnění

návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o rizikové připravenosti v odvětví elektřiny a o zrušení směrnice 2005/89/ES – COM(2016) 862 final – 2016/0377 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Na základě této společné metodiky by měla síť ENTSO pro elektřinu pravidelně vypracovávat a aktualizovat regionální krizové scénáře a zjišťovat nejzávažnější rizika v jednotlivých regionech, jako jsou extrémní povětrnostní podmínky, přírodní katastrofy, nedostatek paliva nebo úmyslné útoky. Při zvažování krizového scénáře v podobě nedostatku plynného paliva by mělo být posuzováno riziko narušení dodávek plynu na základě scénářů narušení dodávek plynu a plynárenské infrastruktury vypracovaných Evropskou sítí provozovatelů plynárenských přepravních soustav podle čl. 6 odst. 6 nařízení o bezpečnosti dodávek plynu [návrh nařízení o bezpečnosti dodávek plynu]. Členské státy by měly na tomto základě vytvořit a aktualizovat své vnitrostátní krizové scénáře v zásadě každé tři roky. Tyto scénáře by měly tvořit základ pro plány rizikové připravenosti. Při zjišťování rizik na vnitrostátní úrovni by měly členské státy také popsat možná rizika, která vnímají v souvislosti s vlastnictvím infrastruktury, jež má význam pro bezpečnost dodávek, jakož i případná možná opatření k řešení těchto rizik (např. obecné nebo odvětvové právní předpisy na prověřování investic, zvláštní práva určitých podílníků apod.) a uvést důvod, proč tato opatření považují za opodstatněná.</p>	<p>Na základě této společné metodiky by měla síť ENTSO pro elektřinu pravidelně vypracovávat a aktualizovat regionální krizové scénáře a zjišťovat nejzávažnější rizika v jednotlivých regionech, jako jsou extrémní povětrnostní podmínky, přírodní katastrofy, nedostatek paliva nebo úmyslné útoky. Při zvažování krizového scénáře v podobě nedostatku plynného paliva by mělo být posuzováno riziko narušení dodávek plynu na základě scénářů narušení dodávek plynu a plynárenské infrastruktury vypracovaných Evropskou sítí provozovatelů plynárenských přepravních soustav podle čl. 6 odst. 6 nařízení o bezpečnosti dodávek plynu [návrh nařízení o bezpečnosti dodávek plynu]. Doporučuje se, aby byl v rámci různých druhů regionální spolupráce popsán a projednán stav energetiky v regionu a při té příležitosti byly zjištěny příležitosti a rizika. Členské státy by měly na základě těchto informací vytvořit a aktualizovat své vnitrostátní krizové scénáře v zásadě každé tři roky. Tyto scénáře by měly tvořit základ pro plány rizikové připravenosti. Při zjišťování rizik na vnitrostátní úrovni by měly členské státy také popsat možná rizika, která vnímají v souvislosti s vlastnictvím infrastruktury, jež má význam pro bezpečnost dodávek, jakož i případná možná opatření k řešení těchto rizik (např. obecné nebo odvětvové právní předpisy na prověřování investic, zvláštní práva určitých podílníků apod.) a uvést důvod, proč tato opatření považují za opodstatněná.</p>

Odůvodnění

Je dobré a vhodné stanovit, aby síť ENTSO pro elektřinu pravidelně vypracovávala a aktualizovala regionální krizové scénáře a zjišťovala nejzávažnější rizika v jednotlivých regionech, jako jsou extrémní povětrnostní podmínky, přírodní katastrofy, nedostatek paliva nebo úmyslné útoky. Avšak je důležité posilovat regionální spolupráci mezi členskými státy. Pro členské státy by bylo účelné, kdyby byla situace v regionu popsána a projednána před tím, než začnou vypracovávat své vnitrostátní krizové scénáře. To by jim umožnilo lépe určit a pochopit vnitrostátní a regionální opatření, která umožňují co nejúčinnější a nejhladší řešení krizových situací.

Pozměňovací návrh 30

18. bod odůvodnění

návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o rizikové připravenosti v odvětví elektřiny a o zrušení směrnice 2005/89/ES – COM(2016) 862 final – 2016/0377 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Aby byl zajištěn společný přístup k předcházení krizím a jejich řízení, měl by příslušný orgán každého členského státu vypracovat po konzultaci se zúčastněnými stranami plán rizikové připravenosti. Plány by měly popisovat efektivní, přiměřená a nediskriminační opatření řešící všechny zjištěné krizové scénáře. Tyto plány by měly být transparentní, zejména co se týče podmínek přijetí netržních opatření ke zmírnění krizových situací. Veškerá předpokládaná netržní opatření by měla být v souladu s pravidly stanovenými v tomto nařízení.</p>	<p>Aby byl zajištěn společný přístup k předcházení krizím a jejich řízení, měl by příslušný orgán každého členského státu vypracovat po konzultaci se zúčastněnými stranami, včetně místních a regionálních orgánů, je-li to možné, plán rizikové připravenosti. Plány by měly popisovat efektivní, přiměřená a nediskriminační opatření řešící všechny zjištěné krizové scénáře. Tyto plány by měly být transparentní, zejména co se týče podmínek přijetí netržních opatření ke zmírnění krizových situací. Veškerá předpokládaná netržní opatření by měla být v souladu s pravidly stanovenými v tomto nařízení.</p>

Odůvodnění

Důležitý je společný přístup k předcházení krizím a jejich řízení v každém členském státu.

Proto je nutná úzká spolupráce mezi všemi zainteresovanými stranami, přičemž se klade důraz na přímou komunikaci mj. i s místními a regionálními orgány, je-li to nutné.

Pozměňovací návrh 31

Čl. 16 odst. 1

návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o rizikové připravenosti v odvětví elektřiny a o zrušení směrnice 2005/89/ES – COM(2016) 862 final – 2016/0377 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Bezodkladně a nejpozději šest týdnů po vyhlášení elektroenergetické krizové situace poskytnou dotčené příslušné orgány po konzultaci se svým vnitrostátním regulačním orgánem (pokud se nejedná přímo o příslušný orgán) Koordinační skupině pro otázky elektrické energie a Komisi zprávu o hodnocení.</p>	<p>Bezodkladně a nejpozději čtyři týdny po vyhlášení elektroenergetické krizové situace poskytnou dotčené příslušné orgány po konzultaci se svým vnitrostátním regulačním orgánem (pokud se nejedná přímo o příslušný orgán) Koordinační skupině pro otázky elektrické energie a Komisi zprávu o hodnocení.</p>

Odůvodnění

Vyhlášení elektroenergetické krizové situace představuje pro členské státy i pro celou EU velkou výzvu. Proto je v takové situaci důležitá rychlá reakce a okamžité přijetí opatření. Lhůta čtyř týdnů na předložení zprávy o hodnocení, která se navrhuje v pozměňovacím návrhu, je dostačující a zároveň zaručuje rychlejší tok informací.

Pozměňovací návrh 32

Článek 18

návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o rizikové připravenosti v odvětví elektřiny a o zrušení směrnice 2005/89/ES – COM(2016) 862 final – 2016/0377 (COD)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Členské státy a smluvní strany Energetického společenství se vyzývají k úzké spolupráci při zjišťování scénářů elektroenergetických krizí a vypracování plánů rizikové připravenosti, aby nebyla přijata opatření, která by ohrozila bezpečnost dodávek členských států, smluvních stran nebo Unie.</p> <p>V tomto ohledu se smluvní strany Energetického společenství mohou na pozvání Komise účastnit zasedání Koordinační skupiny pro otázky elektrické energie v souvislosti se všemi záležitostmi, které se daných stran dotýkají.</p>	<p>Členské státy a smluvní strany Energetického společenství se vyzývají k úzké spolupráci při zjišťování scénářů elektroenergetických krizí a vypracování plánů rizikové připravenosti, aby nebyla přijata opatření, která by ohrozila bezpečnost dodávek členských států, smluvních stran nebo Unie. Zvláště zdůrazňována a doporučována je regionální spolupráce, neboť umožní maximální účinnost správy energetiky. V tomto ohledu se smluvní strany Energetického společenství mohou na pozvání Komise účastnit zasedání Koordinační skupiny pro otázky elektrické energie v souvislosti se všemi záležitostmi, které se daných stran dotýkají.</p>

Odůvodnění

V zájmu co nejučinnějšího a nejefektivnějšího řízení elektroenergetických krizových situací je třeba vyzdvihnout význam spolupráce mezi členskými státy na regionální úrovni. Regionální spolupráce umožní rychlá řešení s nízkými náklady.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR),

Obecné připomínky

1. vítá balíček předpisů v oblasti čisté energie předložený Evropskou komisí a konstatuje, že jeho hlavní cíle – energetická účinnost a udržitelnost budov, průmyslu a dopravy, rozvoj obnovitelných zdrojů energie a jejich stav a způsoby citlivého koncipování s cílem umožnit zapojení spotřebitelů prostřednictvím řízení jejich poptávky po energii –, vytvoření vnitřního trhu s energií a určení nových odpovědností sítí pro distribuci elektřiny, provozovatelů přenosových soustav a vnitrostátních normotvůrců pomohou zajistit energetickou soběstačnost a bezpečnost dodávek energie, splnit cíle v oblasti klimatu a především zaručit dostupné ceny energie pro spotřebitele;

2. upozorňuje však na skutečnost, že existují jasné známky toho, že stávající cíle EU v rámci balíčku opatření v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 nebudou dostačující ke splnění závazků, které všechny členské státy a EU přijaly podepsáním Pařížské dohody. Domnívá se zejména, že cíl 27 % podílu energie z obnovitelných zdrojů na úrovni EU není dostatečně ambiciózní, a proto vyzývá Evropskou komisi a členské státy, aby si předsevzaly vyšší cíle;

3. vítá návrhy ohledně úzké přeshraniční spolupráce na regionální úrovni a současně vyzývá Evropskou komisi, aby předložila možnosti toho, jak lze tuto spolupráci podpořit rozšířením práva na účast na mikroúrovni, umožněním úzké spolupráce místních a regionálních samospráv a poskytnutím reálné příležitosti k budování společné přeshraniční energetické infrastruktury vzájemně sousedícím regionům;

4. lituje, že úloha místních a regionálních orgánů je v návrzích Komise nastíněna jen vágně, a vyzdvihuje významný přínos místních a regionálních orgánů k dosažení cílů v oblasti ochrany klimatu. Mnoho měst a obcí v celé EU má již řadu let vypracovány akční plány v oblasti klimatu a udržitelné energie, v nichž se požaduje výroba tepla a energie s nízkými emisemi CO₂, využívání obnovitelných zdrojů energie, opatření zaměřená na zvýšení energetické účinnosti a rozvoj udržitelné dopravy;
5. souhlasí s cíli Evropské komise vytvořit flexibilní tržní rámec, který bude podporovat rozvoj obnovitelných zdrojů energie, aniž by narušoval trh, a vítá zejména návrhy poskytnout spotřebitelům, kteří se mají stát aktivními účastníky trhu s elektřinou, větší pobídky. Zdůrazňuje, že místní a regionální orgány v tomto ohledu mohou přispět vytvářením energetických komunit;
6. domnívá se, že v kontextu přípravy národních plánů musí být posilována regionální spolupráce v těch oblastech, které mají zřejmý přeshraniční dopad. Považuje za velmi důležité, aby byla opatření před vypracováním národních plánů v dostatečném předstihu koordinována se sousedními zeměmi EU a aby do tohoto procesu byly zapojeny i místní a regionální orgány;
7. domnívá se, že členské státy by měly zvýšit své úsilí o odstranění administrativních překážek, snížit náklady na méně vyspělé nízkouhlíkové technologie a věnovat více pozornosti účinnější koordinaci plánování, provádění a podávání zpráv na vnitrostátní, regionální a místní úrovni;

Rozvoj obnovitelných zdrojů energie a integrace trhu

8. souhlasí s názorem, že by se EU měla více soustředit na vývoj a využívání technologií v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, a připomíná, že nové technologie umožní všem spotřebitelům (od průmyslových podniků po domácnosti) inteligentněji a šetrněji využívat energii a rozhodnout se pro čisté a efektivní metody její výroby;
9. má za to, že nevytyčení cílů v oblasti obnovitelných zdrojů energie pro dopravu v členských státech je zásadním nedostatkem, zejména vzhledem k tomu, že splnění cíle 10 % do roku 2020 stanoveného ve stávající směrnici bylo hlavní pobídkou k rozvoji biopaliv. Proto navrhuje začlenit cíl pro biopaliva (i udržitelně vyráběná konvenční biopaliva), který by mohl představovat 14 %;
10. domnívá se, že energie z obnovitelných zdrojů může být konkurenceschopná, a poznamenává, že některé obnovitelné zdroje energie, například větrné elektrárny na pevnině, mohou zcela bezproblémově konkurovat fosilním zdrojům energie, a že pokud se instalovaný výkon větrné energie zvýší a technologie zdokonalí, bude cena větrné energie i nadále klesat;
11. souhlasí s názorem, že inovace v oblasti čistých zdrojů energie vyžadují bezproblémově fungující vnitřní trh a spravedlivou hospodářskou soutěž, což novým účastníkům trhu umožní provádět inovativní projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. Upozorňuje však na to, že pro provádění inovativních projektů musí panovat stejné podmínky jako pro subjekty, které již na trhu působí;
12. konstatuje, že členské státy by při zavádění režimů podpor pro obnovitelné zdroje energie měly mít na paměti specifické vlastnosti jednotlivých technologií získávání energie z obnovitelných zdrojů (např. vyšší ceny, rizika, možnost poskytovat systémové služby). To by znamenalo větší nákladovou efektivnost a splnění dlouhodobého cíle snížení emisí CO₂;
13. domnívá se, že by Komise měla vybízet členské státy k přijímání vhodných opatření na podporu rozvoje obnovitelných zdrojů energie. Členskými státům musí být umožněna větší flexibilita při vývoji nové generace technologií získávání energie z obnovitelných zdrojů a při ochraně malých projektů, včetně zařízení kombinované výroby tepla a elektřiny, jež jsou napojená na místní síť dálkového vytápění a chlazení;
14. poukazuje na to, že k rozvoji obnovitelných zdrojů energie a integraci trhu jsou nutné značné finanční zdroje, a proto je důležité to považovat za hlavní prioritu a rozvíjet společný přístup unijních, vnitrostátních, místních a regionálních orgánů s cílem propojit různé zdroje financování a dosáhnout multiplikačního efektu;

15. vyzývá Evropskou komisi, aby při zohlednění stávajících režimů podpor v jednotlivých členských státech a za účelem harmonizace předpisů a mobilizace investic do této oblasti jasně zakotvila ve směrnici o obnovitelných zdrojích energie, jaký přístup je v režimech podpory třeba zaujmout;

16. konstatuje, že v souvislosti s dosažením ambiciózních cílů je neméně důležité mít jasné a konkrétní informace o možnostech využívání finančních nástrojů EU po roce 2020. Upozorňuje rovněž na to, že má-li převážnou většinu investic poskytnout soukromý sektor, musí být využívány moderní způsoby financování. V tomto ohledu poukazuje na skutečnost, že 25 % projektů financovaných z Evropského fondu pro strategické investice (EFISI) se týkalo energetiky, což velkou měrou přispělo k oživení tohoto odvětví;

17. souhlasí s názorem, že režimy podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů se osvědčily coby účinný způsob podpory využívání tohoto typu elektřiny. Zdůrazňuje však, že v souladu s Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020, které vstoupily v platnost dne 1. července 2014, by výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů měla být do vnitřního trhu s elektřinou integrována postupně, státní podpora by měla odrážet klesající výrobní náklady a mělo by se zamezit narušením trhu. Poukazuje rovněž na to, že musí být zvýšena transparentnost vnějších nákladů spojených s fosilními palivy;

18. v zásadě souhlasí se zpřístupňováním režimů podpory pro projekty uskutečňované v jiných členských státech, avšak doporučuje, aby členské státy možnost otevření trhu pečlivě zvážily, aby se zamezilo tomu, že taková povinnost omezí místní produkci kvůli větším finančním kapacitám jiných členských států EU účastnících se rozdělování podpory. Proto se domnívá, že by měly být upřednostněny režimy podpory založené na přeshraniční spolupráci a že by se měla věnovat zvláštní pozornost propojením;

Vnitřní trh s elektřinou a řízení rizik

19. zdůrazňuje, že integrovaný trh s energií je tím nejlepším nástrojem schopným zajistit dostupné ceny energií, zabezpečit dodávky energií a umožnit nákladově účinnou integraci větších objemů elektřiny vyráběné z obnovitelných zdrojů. Proto vítá návrhy Evropské komise na takové uspořádání trhu s elektřinou, které podpoří využívání energie z obnovitelných zdrojů, zlepší řízení poptávky, vytvoří integrovaný trh s energií na regionální úrovni a posílí postavení spotřebitelů;

20. upozorňuje na to, že v řadě členských států nejsou ceny elektřiny určovány nabídkou a poptávkou, ale jsou regulovány státem. To může narušit hospodářskou soutěž a bránit mobilizaci investic a vstupu nových dodavatelů na trh a musí být vždy řádně odůvodněno s ohledem na konkrétní politické cíle, jako je ochrana nejzranitelnějších spotřebitelů. Výbor regionů proto podporuje navrhovanou liberalizaci trhu a omezení státních zásahů s cílem snížit ceny pro spotřebitele, poukazuje však na to, že deregulaci cen by členské státy měly provádět postupně a s náležitým zohledněním specifické povahy energie jakožto služby obecného zájmu;

21. souhlasí s názorem, že místní energetické komunity by mohly představovat efektivní způsob, jak spravovat energii na místní úrovni. Vyzývá Komisi, aby vytvořila technické a finanční nástroje, které místním a regionálním orgánům umožní tyto komunity rozsáhle podporovat;

22. souhlasí s názorem, že ve snaze předcházet krizovým situacím musí členské státy vypracovat plány rizikové připravenosti, a vyzdvihuje význam regionální spolupráce pro efektivnější správu odvětví energetiky. Dále se domnívá, že v rámci přípravy těchto plánů je třeba konzultovat místní a regionální orgány;

23. zdůrazňuje, že boj proti energetické chudobě vyžaduje společné definování této problematiky na úrovni EU, shromažďování a výměnu příslušných údajů za spolupráce různých úrovní správy a vytvoření souboru cílených politik a opatření na pomoc nejzranitelnějším skupinám spotřebitelů energie při jejich zapojení do trhu a na zmírnění zátěže v podobě vysokých cen energie;

Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER)

24. vítá skutečnost, že probíhá rozsáhlý přezkum právního rámce, čili že se zohledňují nejen konkrétní aspekty trhu s energií, ale také jejich vzájemný vztah, interakce aspektů souvisejících s dosahováním vytyčených cílů a rozdělení pravomocí. Je třeba uvítat, že ACER bude mít větší váhu při tvorbě a provádění kodexů sítí. Zdůrazňuje však, že Komise musí zaručit, že ACER bude mít pravomoci potřebné k získání informací od nejdůležitějších orgánů členských států a k plnění dalších koordinačních činností;

25. upozorňuje na to, že regulační opatření ACER nenahrazují v souladu se zásadou proporcionality rozhodnutí členských států. Doporučuje rovněž posílit vnitrostátní regulační orgány. Členské státy musí zaručit nezávislost a hladké fungování svých vnitrostátních regulačních orgánů. Mají-li vnitrostátní regulační orgány náležitě fungovat, musí jim být poskytnuty potřebné prostředky a musí jim být rovněž umožněno se plnoprávně zapojit do spolupráce na úrovni EU;

Spotřebitelé a význam informování a vzdělávání

26. vítá návrh Evropské komise reformovat trh s energií, a umožnit tak spotřebitelům, aby mohli trh více ovlivňovat a být jeho rovnocennými účastníky. Podporuje návrh Komise prosazovat zavádění inteligentních měřičů – na dobrovolné bázi a v souladu se zásadou ochrany údajů –, aby spotřebitelé dostávali jasná vyúčtování a mohli snáze měnit dodavatele elektřiny;

27. upozorňuje na to, že je zapotřebí dalšího výzkumu a užší spolupráce se zástupci místních orgánů, aby bylo možné lépe pochopit důvody, které spotřebitele vedly k zapojení se do trhu s elektřinou. Lepší porozumění faktorům vedoucím ke změnám v chování spotřebitelů může poskytnout důležité informace o tom, jak přimět spotřebitele, aby se stali silnými a odpovědnými účastníky nového trhu s elektřinou;

28. poznamenává, že z průzkumů vyplynulo, že si spotřebitelé stěžují na nedostatek transparentnosti na trzích s elektřinou, která omezuje jejich možnost využívat výhod hospodářské soutěže a být aktivními účastníky trhů. Spotřebitelé se necítí být dostatečně informováni o alternativních dodavatelích a možnostech. Proto zdůrazňuje, že je nezbytné vyřešit problémy spojené s ochranou soukromí a s bezpečností údajů spotřebitelů, a vyzývá Komisi, aby předložila technické návrhy, jak lze zaručit přísné bezpečnostní normy;

29. zdůrazňuje význam místních a regionálních orgánů při podpoře zakládání energetických komunit. Poznamenává, že zástupci místních orgánů mohou poskytovat podporu v následujících oblastech: budování kapacit, pomoc při získávání financí, odborná příprava, sdílení osvědčených postupů, zajišťování technické podpory a rozvoj partnerství;

30. vyzdvihuje význam vzdělávacích opatření, jež motivují spotřebitele stát se aktivními subjekty odvětví energetiky. V tomto ohledu je důležitá aktivní úloha Výboru regionů a je třeba ji podporovat, neboť by mohla významně přispět k šíření informací a nápadů v místních komunitách a k výměně osvědčených postupů;

Úloha místních a regionálních orgánů

31. poukazuje na to, že místní a regionální orgány plní v odvětví energetiky důležitou úlohu. Svou činností mohou ovlivňovat rozvoj energetické infrastruktury a fungování trhu. Organizují poskytování služeb, jsou odpovědné za územní plánování a využívání půdy, za pouliční osvětlení, zajišťování dopravních služeb a správu bydlení, rozhodování o vydávání povolení a vzdělávání a informování místních obyvatel. Místní a regionální orgány navíc kontrolují velké rozpočtové prostředky určené na veřejné zakázky na výroby a služby spotřebovávající energii. V řadě případů jsou místní a regionální orgány zároveň výrobci energie;

32. upozorňuje na to, že místní a regionální orgány nejsou v návrzích Komise zmíněny coby významné subjekty odvětví energetiky, a vyzývá Komisi, aby při přijímání dalších opatření zacházela s místními a regionálními orgány jako s rovnocennými partnery ústřední úrovně;

33. poznamenává, že místní a regionální orgány mohou přispět k podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a ke zlepšování energetické účinnosti na místní a regionální úrovni, a to například tím, že stanoví ambiciózní cíle a akční plány, zjednoduší administrativní postupy a pravidla nebo poskytnou finanční podporu, nebo přispějí prostřednictvím systému vzdělávání. V tomto ohledu zdůrazňuje, že více než 6 600 místních a regionálních orgánů podepsalo Pakt starostů a primátorů a že by další orgány měly být vyzvány k tomu, aby se dobrovolně připojily nejen k tomuto paktu, ale i k dalším obdobným mezinárodním iniciativám;

34. domnívá se, že by budoucí zvláštní opatření měla být konzultována s místními a regionálními orgány, a to s ohledem na úlohu, kterou tyto orgány hrají při plánování infrastruktury, získávání investorů a informování a konzultování spotřebitelů;

35. nabízí pomoc místním a regionálním orgánům při navazování kontaktů s příslušnými odborníky, aby mohly zlepšit své schopnosti a lépe koordinovat společné postupy;

Subsidiarita a proporcionalita

36. poznamenává, že několik vnitrostátních parlamentů vyjádřilo ohledně návrhů Evropské komise pochybnosti z hlediska jejich souladu se zásadou subsidiarity. Místní a regionální orgány nesou velkou odpovědnost za zaručení toho, že právní předpisy EU budou účinné. Je proto přesvědčen, že zřejmě bude nutné provést podrobnější analýzu respektování zásady subsidiarity a proporcionality.

V Bruselu dne 13. července 2017.

předseda
Evropského výboru regionů

Markku MARKKULA

Stanovisko Evropského výboru regionů – Správa energetické unie a čistá energie

(2017/C 342/13)

Zpravodaj: Bruno Hranić (HR/ELS), starosta obce Vidovec

Odkazy: návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o správě energetické unie

COM(2016) 759 final

sdělení Čistá energie pro všechny Evropany

COM(2016) 860 final

sdělení Urychlení inovací v oblasti čisté energie

COM(2016) 763 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

Návrh nařízení

1. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	(1) Toto nařízení si klade za cíl vytvořit potřebná partnerství mezi Unií, jednotlivými členskými státy, státy sdruženými do makroregionálních partnerství a orgány na nižší než celostátní úrovni správy s cílem učinit společnými silami pokrok při transformaci energetiky. Tyto různé úrovně musí spolupracovat v duchu solidarity a důvěry k vzájemnému prospěchu.

Odůvodnění

V nařízení by se mělo hned na úvod poukázat na potřebu spolupráce všech různých úrovní na víceúrovňové správě. Návrh vychází z podobné myšlenky uvedené v návrhu zprávy Evropského parlamentu PE 604.777 (Am 2).

Pozměňovací návrh 2

Návrh nařízení

Čl. 9 odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>2. Komise <i>může na základě předloh plánů vydat doporučení pro členské státy</i> v souladu s článkem 28. <i>Tato doporučení stanoví zejména:</i></p> <p>a) <i>úroveň ambicí</i> cílů, úkolů a příspěvků <i>s ohledem na společné dosažení cílů</i> energetické unie, zejména cílů Unie v oblasti obnovitelné energie a energetické účinnosti, zejména cílů Unie pro rok 2030;</p>	<p>Návrhy integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu</p> <p>2. Komise <i>posoudí návrhy integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu a členskými státem k nim vydá doporučení pro jednotlivé země</i> v souladu s článkem 28 <i>s cílem:</i></p> <p>a) <i>příspěv k dosažení</i> cílů, úkolů a příspěvků energetické unie;</p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>b) politiky a opatření týkající se cílů na úrovni členských států a Unie a další politiky a opatření, která jsou potenciálně nadnárodně relevantní;</p> <p>c) interakce mezi a jednotnost existujících (prováděných a přijatých) a plánovaných politik a opatření zahrnutých do integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu v rámci jednoho rozměru i různých rozměrů energetické unie.</p>	<p>b) zajistit, aby politiky a opatření týkající se akčních plánů a dalších politik a opatření členských států byly vhodné pro daný účel, zejména pak také opatření, která jsou potenciálně nadnárodně relevantní;</p> <p>c) podpořit interakce mezi a jednotnost existujících (prováděných a přijatých) a plánovaných politik a opatření zahrnutých do integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu v rámci jednoho rozměru i různých rozměrů energetické unie;</p> <p>d) vyžadovat, aby členské státy otevřeně zohlednily stávající místní a regionální závazky a výsledky dosažené v rámci takových iniciativ, jako je Pakt starostů a primátorů, a vypracovaly mechanismy za účelem zohlednění přínosu všech příslušných úrovní správy k jejich integrovaným vnitrostátním plánům v oblasti energetiky a klimatu.</p>

Odůvodnění

Je velmi důležité zajistit jednotnost a doplňkovost akčních plánů různých členských států a politik na úrovni EU a podpořit zapojení místních a regionálních orgánů a jejich příspěvky. Návrh vychází z podobného doporučení obsaženého v návrhu zprávy Evropského parlamentu PE 604.777 (Am 97–100).

Pozměňovací návrh 3

Návrh nařízení

Článek 10

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Aniž budou dotčeny jakékoli další právní požadavky Unie, členské státy zajistí, že bude veřejnosti poskytnuta včasná a efektivní příležitost podílet se na přípravě předloh plánů uvedených v článku 9 tohoto nařízení, a přiloží k předloze integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu odeslané Komisi shrnutí názorů veřejnosti. V rámci použitelnosti ustanovení směrnice 2001/42/ES jsou konzultace provedené v souladu s uvedenou směrnicí považovány za dostatečné z hlediska povinností týkajících se konzultace veřejnosti podle tohoto nařízení.</p>	<p>Veřejné konzultace</p> <p>Aniž budou dotčeny jakékoli další právní požadavky Unie, členské státy zajistí, že bude veřejnosti poskytnuta včasná a efektivní příležitost podílet se na přípravě předloh plánů uvedených v článku 9 tohoto nařízení, a přiloží k předloze integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu odeslané Komisi shrnutí názorů veřejnosti. V rámci použitelnosti ustanovení směrnice 2001/42/ES jsou konzultace provedené v souladu s uvedenou směrnicí považovány za dostatečné z hlediska povinností týkajících se konzultace veřejnosti podle tohoto nařízení.</p> <p>S ohledem na politicky uznávanou roli místních a regionálních orgánů při provádění politik v oblasti udržitelné energetiky a s ohledem na cíl Evropské komise zajistit zdokonalení tvorby právních předpisů, je od státních orgánů požadováno, aby do procesu plánování a sledování zapojily místní a regionální orgány správy v souladu s ústavními a politickými zásadami jednotlivých členských států.</p>

Odůvodnění

Účinná koordinace mezi státními orgány na jedné straně a místními a regionálními orgány na straně druhé v průběhu plánování, provádění a informování o politikách v oblasti klimatu a energetiky může pomoci omezit nadměrnou administrativní zátěž a splnit požadavky na zdokonalení tvorby právních předpisů.

Pozměňovací návrh 4**Návrh nařízení**

Vložit nový článek za článek 10

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<p>Mnohúrovňová platforma pro vedení dialogu o energetice</p> <p>1. Členské státy ustaví v duchu partnerství stálý dialog o energetice s cílem podpořit aktivní zapojení místních a regionálních orgánů, organizací občanské společnosti, podnikatelů, investorů a veškerých dalších důležitých zúčastněných stran a široké veřejnosti do řízení transformace energetiky, včetně energetické chudoby.</p> <p>2. Členské státy tomuto dialogu o energetice předloží různé možnosti a scénáře, o nichž uvažují v souvislosti se svými krátkodobými, střednědobými a dlouhodobými politikami v oblasti energetiky a klimatu, spolu s analýzou přínosů a nákladů, jež jsou s každou z těchto možností spojeny.</p> <p>3. Členské státy rovněž zajistí, aby měl dialog o energetice k dispozici přiměřené lidské a finanční zdroje, a spolu s Evropskou komisí podpoří výměny mezi různými energetickými dialogy.</p>

Odůvodnění

V případě tak důležitého tématu, jakým je transformace energetiky, je nutné vytvořit struktury, jež zajistí stálý dialog se všemi zúčastněnými stranami s cílem prozkoumat různé možnosti a scénáře a připravit společná řešení. Vychází se z podobné myšlenky uvedené v návrhu zprávy Evropského parlamentu PE 604.777.

Pozměňovací návrh 5**Návrh nařízení**

Čl. 18 písm. b)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Členské státy zahrnou do zpráv o pokroku týkajících se integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu informace o:</p> <p>b) provádění následujících politik a opatření:</p> <p>1) prováděné, přijaté a plánované politiky a opatření k dosažení vnitrostátního příspěvku k závaznému cíli pro rok 2030 na úrovni Unie týkajícímu se obnovitelné energie, jak je uvedeno v čl. 4 písm. a) odst. 2 bodě i), včetně opatření specifických pro odvětví a technologie, se specifickým přezkumem provádění opatření stanovených v článku 23, 24 a 25 [přepřacovaného znění směrnice 2009/28/ES podle návrhu COM(2016) 767];</p>	<p>Členské státy zahrnou do zpráv o pokroku týkajících se integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu informace o:</p> <p>b) provádění následujících politik a opatření:</p> <p>1) prováděné, přijaté a plánované politiky a opatření k dosažení vnitrostátního příspěvku k závaznému cíli pro rok 2030 na úrovni Unie týkajícímu se obnovitelné energie, jak je uvedeno v čl. 4 písm. a) odst. 2 bodě i), včetně opatření specifických pro odvětví a technologie, se specifickým přezkumem provádění opatření stanovených v článku 23, 24 a 25 [přepřacovaného znění směrnice 2009/28/ES podle návrhu COM(2016) 767];</p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>2) specifická opatření pro regionální spolupráci;</p> <p>3) aniž by byly dotčeny články 107 a 108 SFEU, konkrétní opatření týkající se finanční podpory, včetně podpory ze strany Unie a využití unijních fondů, pro propagaci využívání energie z obnovitelných zdrojů v oblasti elektrické energie, vytápění a chlazení a přepravy;</p> <p>4) konkrétní opatření ke splnění požadavků článků 15, 16, 17, 18, 21 a 22 [přepracovaného znění směrnice 2009/28/ES podle návrhu COM(2016) 767];</p> <p>5) opatření podporující využití energie získané z biomasy, zejména pro novou mobilizaci biomasy s ohledem na dostupnost biomasy (domácí potenciál a dovozy ze třetích zemí) a další využití biomasy (zemědělská a lesnická odvětví), jakož i opatření týkající se udržitelnosti využití a výroby biomasy;</p> <p>c) dodatečné informace stanovené v části 1 přílohy VII.</p>	<p>2) specifická opatření pro regionální spolupráci;</p> <p>3) aniž by byly dotčeny články 107 a 108 SFEU, konkrétní opatření týkající se finanční podpory, včetně podpory ze strany Unie a využití unijních fondů, pro propagaci využívání energie z obnovitelných zdrojů v oblasti elektrické energie, vytápění a chlazení a přepravy;</p> <p>4) konkrétní opatření ke splnění požadavků článků 15, 16, 17, 18, 21 a 22 [přepracovaného znění směrnice 2009/28/ES podle návrhu COM(2016) 767];</p> <p>5) opatření podporující využití energie získané z biomasy, zejména pro novou mobilizaci biomasy s ohledem na dostupnost biomasy (domácí potenciál a dovozy ze třetích zemí) a další využití biomasy (zemědělská a lesnická odvětví), jakož i opatření týkající se udržitelnosti využití a výroby biomasy;</p> <p>6) pokrok ve zvýšení podílu výroby energie z obnovitelných zdrojů v oblasti poskytování služeb vytápění a chlazení, aniž by však vzniklo zbytečné administrativní zatížení místních či regionálních orgánů nebo konečných uživatelů;</p> <p>c) dodatečné informace stanovené v části 1 přílohy VII.</p>

Odůvodnění

Oblast vytápění a chlazení má velmi významný a nevyužitý potenciál pro snižování emisí skleníkových plynů a zvýšení využívání a výroby energie z obnovitelných zdrojů (viz stanovisko Výboru regionů Strategie EU pro vytápění a chlazení). Podle směrnice o energii z obnovitelných zdrojů musí celostátní úroveň správy v úzké spolupráci s orgány na místní a regionální úrovni usilovat o dosažení závazného cíle zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů v oblasti vytápění a chlazení o 1 % ročně jako konkrétní a účinný přínos k dosažení celkového cíle EU v oblasti energie z obnovitelných zdrojů ve výši 27 % do roku 2030.

Pozměňovací návrh 6

Návrh nařízení

Článek 37

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Komisi je nápomocen Výbor pro energetickou unii. Tento výbor představuje výbor ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011 a pracuje v příslušném odvětvovém složení relevantním pro toto nařízení.</p>	<p>Výbor pro energetickou unii</p> <p>1. Komisi je nápomocen Výbor pro energetickou unii. Tento výbor představuje výbor ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011 a pracuje v příslušném odvětvovém složení relevantním pro toto nařízení.</p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>2. Výbor nahrazuje výbor vytvořený článkem 8 rozhodnutí 93/389/EHS, článkem 9 rozhodnutí 280/2004/ES a článkem 26 nařízení (EU) č. 525/2013. Odkazy na výbor vytvořený uvedenými právními akty se považují za odkazy na výbor vytvořený tímto nařízením.</p> <p>3. Odkazuje-li se na tento článek, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.</p>	<p>2. Výbor nahrazuje výbor vytvořený článkem 8 rozhodnutí 93/389/EHS, článkem 9 rozhodnutí 280/2004/ES a článkem 26 nařízení (EU) č. 525/2013. Odkazy na výbor vytvořený uvedenými právními akty se považují za odkazy na výbor vytvořený tímto nařízením.</p> <p>3. Odkazuje-li se na tento článek, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.</p> <p>4. Výbor zahrnuje zástupce jmenovaného Výborem regionů, který na institucionální úrovni zastupuje místní a regionální orgány z celé EU.</p>

Odůvodnění

Přední političtí představitelé Evropské unie a Evropského parlamentu již několikrát ocenili klíčovou roli místních a regionálních orgánů v oblasti opatření energetické unie.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR),

Hlavní cíle a cílové skupiny

1. opakovaně vyzývá k plnění náročných cílů v oblasti energetické účinnosti na úrovni EU ve výši 40 % do roku 2030 a 40 % podílu obnovitelných zdrojů energie na úrovni EU také do roku 2030;
2. podporuje tři hlavní cíle balíčku předpisů Čistá energie pro všechny Evropany: 1) klást energetickou účinnost na první místo; 2) dosáhnout globálního prvenství v oblasti obnovitelných zdrojů energie, a 3) zajistit spravedlivé podmínky pro spotřebitele. Vyjadřuje však politování nad tím, že těchto cílů nelze v plném rozsahu dosáhnout pomocí doprovodné legislativy a nelegislativních iniciativ a že se neklade dostatečný důraz na snížení faktoru závislosti na dovozu odrážejícího podíl všech domácích čistých zdrojů energie (obnovitelných i konvenčních) ve skladbě zdrojů energie;
3. v této souvislosti vyzývá Evropskou komisi, aby zaváděla energetickou účinnost v první řadě tím, že energetickou účinnost bude charakterizovat jako infrastrukturní prioritu a zajistí, aby byly veřejné subvence a mechanismy finanční podpory ve prospěch energetické účinnosti považovány za kapitálovou spotřebu, což by zvýšilo bezpečnost a spolehlivost systému energetické účinnosti. Tím by byla stanovena jasná politika ochrany rozpočtu a podpora konkurenceschopnosti Evropy;
4. vítá návrhy stanovení regulačního rámce pro řízení Energetické unie, který zjednodušuje a integruje stávající plánování, informování a sledování plnění povinností v oblasti energie a klimatu, a vyzývá členské státy a Komisi, aby do tohoto politického procesu řízení blíže zapojila místní i regionální orgány státní správy;

Energetická účinnost a obnovitelné zdroje energie do značné míry závisí na decentralizaci

5. zdůrazňuje a podtrhuje důležitou roli místních a regionálních úrovní správy při poskytování strategického vedení na úrovni, která je nejbližší spotřebitelům, řízení decentralizované výroby energie, podpory a prosazování odpovídajících podmínek investic, jakož i propojování politik v oblasti energetiky a klimatu s politikami bytovými, politikami v oblasti energetické chudoby, dopravy, ekonomického rozvoje a využívání pozemků nebo územního plánování;
6. poukazuje na vedoucí roli místních a regionálních orgánů státní správy při provádění politik v oblasti energetiky, nalézání nástrojů na financování projektů v oblasti energetiky, zvláště pak těch, které investují do obnovitelných zdrojů energie, a při propagaci a prosazování modelu udržitelné spotřeby energie, jakož i příkladů dobré praxe mezi spotřebiteli;

7. upozorňuje, že oficiální neuznávání vedoucí role místních a regionálních orgánů státní správy v oblasti provádění energetické politiky v rámci energetické unie ohrožuje splnění stanovených evropských a vnitrostátních cílů v oblasti energetiky a klimatu;
8. zdůrazňuje, že proces vypracování evropských a vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu by měl probíhat transparentně a odpovědně tak, aby místní aktéři, podniky a další subjekty účastníci se tohoto procesu věděli, co mají očekávat od vnitrostátních vlád, a zvláště aby věděli, jakým způsobem bude zajištěno plnění závazků a jaká opatření budou provedena v případě, že se vnitrostátní plány ukážou být nedostatečnými k plnění cílů na úrovni Evropské unie;
9. vítá potvrzení Evropské komise, podle něhož přechodu na čistou energii nedojde bez součinnosti většího počtu zainteresovaných stran z oblasti občanské společnosti a místních a regionálních orgánů státní správy, a vyzývá proto členské státy, aby správně zapojily města a regiony do projednávání energetické přeměny, a zvláště v souvislosti s integrovanými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu, aby mohla města a regiony odpovídajícím způsobem reagovat na potřeby v různých oblastech;
10. domnívá se však, že – bez ohledu na různé ústavní úpravy každém z členských států Evropské unie – v návrzích řízení neexistuje specifická zmínka o institucionální roli místních a regionálních orgánů státní správy, jakož i dalších zainteresovaných stran, kromě všeobecné podmínky v článku 10 o veřejných konzultacích, podle níž bude v jednotlivých členských státech „veřejnosti poskytnuta včasná a efektivní příležitost podílet se na přípravě předloh plánů...“;
11. navrhuje zvážení dalších reforem pravidel EU o státních podporách v oblasti energetiky za účelem podpory působení na úrovni měst, a zvláště stanovováním zvláštních směrnic/pokynů pro působení na úrovni měst, s cílem zjednodušení stávajícího rámce a umožnění zvláštních výjimek pro energetické projekty dodatečného zabudování zařízení v městských a sociálních bytech za účelem vyřešení problému energetické chudoby. Z tohoto důvodu je potřeba zajistit, aby v budoucím rámci, který nabude platnosti v roce 2020, byly jako priority stanoveny infrastrukturní odolnost měst a energetická transformace;
12. vyzývá Evropskou komisi a vnitrostátní vlády, aby zintenzivnily spolupráci s místními a regionálními aktéry, zejména jejich místními a regionálními energetickými agenturami, v oblasti vypracovávání budoucích plánů v oblasti energetiky a klimatu na vnitrostátní úrovni a upustily tak od politiky působení několika málo subjektů na oblasti týkající se všech;
13. zdůrazňuje, že mnohé úspěšné projekty v oblasti využívání obnovitelných zdrojů energie jsou iniciovány a rozvíjeny také na úrovni místního společenství ve spolupráci s malými a středními podniky, nevládními a sociálními organizacemi i pomocí investic od jednotlivců do obnovitelných zdrojů elektrické i tepelné energie;
14. zdůrazňuje, že mnozí jiní klíčoví činitelé v oblasti energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů jsou činní na místní úrovni, včetně malých a středních podniků, nevládních sdružení a sociálních organizací;
15. zdůrazňuje potřebu zapojit místní aktéry do poskytování podpory vnitrostátní vládě při realizaci řady projektů v rámci fondu pro strategické investice EFSI orientovaných na budoucnost, které přispívají ke splnění evropských cílů v oblasti klimatu a energetiky. Nově založené Evropské centrum pro investiční poradenství musí zajistit urychlený proces poskytování podpory městům, která se zavázala k realizaci projektů s nízkou hladinou emisí uhlíku;
16. vyzývá k zavedení dodatečných cílených programů technické podpory, jako jsou JASPERS a ELENA (projekty Evropské investiční banky), potřebných k poskytování podpory městům a regionům na zajištění investic k realizaci náročných projektů – formou podpory rozvoje širokého portfolia projektů investic a sjednocení malých a velmi rozšířených nízkouhlíkových projektů;

Zjednodušení a integrace plánování a informování musí být založeny na stávajících místních a regionálních plánech

17. zdůrazňuje, že cílem řízení Energetického společenství EU musí být „zjednodušení a integrace“ plánování v praxi, a že v této souvislosti se sledováním a informováním rozumí účinné propojení se stávajícími iniciativami;

18. zdůrazňuje potřebu zavedení účinné koordinace mezi orgány státní správy na vnitrostátní úrovni a orgány státní správy na úrovni místní a regionální prostřednictvím plánování, postupu realizace a informování o politice v oblasti energetiky a klimatu. To by mohlo pomoci zbavit se nepotřebné administrativní zátěže a poskytnout možnost vyhovět požadavkům na zlepšování právní úpravy;

19. zdůrazňuje, že pro jednotky místní a regionální samosprávy má prvořadý význam působení v oblasti zmírňování důsledků změn klimatu a přizpůsobování se těmto změnám a že mnohé z nich již vypracovaly strategie, akční plány a postupy sledování, na příklad (ne však pouze) v rámci, který definuje iniciativa Pakt starostů a primátorů a který obsahuje více než 5 679 akčních plánů pro energeticky udržitelný rozvoj měst;

20. zdůrazňuje účinné propojení vnitrostátních plánů a cílů s cíli na místní a regionální úrovni, které musejí být založeny na skutečných a schválených přínosech různých oblastí a odvětví;

21. zdůrazňuje, že účastí se nerozumí pouze konzultace, ale také aktivní podíl na zahajování a provádění konkrétních kroků;

Správa energetické unie musí být víceúrovňová, aby byla efektivní

22. lituje, že současná doporučení pro správu energetické unie nezahrnují dostatečně jasnou koncepci víceúrovňové správy, a vyzývá proto vlády členských států, aby zřídily platformy pro vedení dialogu o energetice s cílem zajistit si spolupráci všech úrovní vládních a správních orgánů a všech zúčastněných stran, a to jak při sestavování vnitrostátních klimatických plánů, tak při jejich monitoringu a informování o nich, a také při organizování výměn mezi různými vnitrostátními dialogy o energetice s pomocí Evropské komise, aby se zajistila jednotnost a řešily se přeshraniční problémy;

23. zdůrazňuje, že účinné víceúrovňové řízení má více různých výhod – zapojení občanů a průmyslových subjektů při sdílení odpovědnosti za kroky související s klimatickými změnami prohlubuje jejich vlastnictví procesu a vytváří lepší vyhlídky na úspěch, protože čím je řízení viditelnější (transparentnější), tím silnější je pocit odpovědnosti občanů;

24. zdůrazňuje, že se článek 11 (o regionální spolupráci) návrhu vztahuje pouze na spolupráci mezi členskými státy, nikoli na spolupráci mezi různými nižšími úrovněmi správy v určitém státě nebo v různých členských státech. Vyzývá členské státy a Evropskou komisi, aby zajistily také potřebnou podporu spolupráce nižších orgánů správy zejména při přeshraniční spolupráci tak, aby bylo možné koordinovat plnění integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu;

25. vyzývá Evropskou komisi, aby do dokumentů určených vnitrostátním vládám, které obsahují pokyny k informování o vnitrostátních energetických politikách a jejich plánování, zahrnula kapitolu o víceúrovňové spolupráci;

Působení spotřebitelů vyžaduje také správné iniciátory/nositelé pokynů a účinnou podporu

26. opakovaně vyzývá Evropskou unii a členské státy k vytvoření regulačních rámců, které by byly přínosem i pro spotřebitele energie a subjekty, které jsou zároveň výrobci i spotřebiteli energie (angl. prosumers) a ostatní dodavatele energie, kteří jsou aktivní na maloobchodním energetickém trhu. Dále zdůrazňuje, že rozptýlené a vlastní získávání energie z obnovitelných zdrojů přináší energetickému systému četné výhody (snížené nároky na přenosovou infrastrukturu a údržbu, větší odolnost a pružnost), které je třeba zohlednit ve spravedlivých cenách přebytků energie dodávaných těmito systémy do sítě, a z toho důvodu vybízí členské státy, aby vyvinuly nebo nadále používaly inovativní systémy stanovování cen pro vyřešení této otázky;

27. zdůrazňuje, že poskytování konzultací musí být na odborné úrovni, konzultace musí být poskytovány odpovídajícím způsobem a musí být dostupné v odpovídající formě, na odpovídajícím médiu a na místě dostupném pro cílovou skupinu, a musí pokrývat veškeré technické, finanční a praktické aspekty zavádění nízkouhlíkových technologií;

28. zdůrazňuje, že politiky řízení energetiky musí spotřebitelům umožňovat kontrolu nad vlastní spotřebou, aby se mohli aktivně podílet na fungování trhu a využívat výhod efektivních a přiměřených mechanismů ochrany spotřebitele, což je zvláště důležité v boji proti energetické chudobě. VR proto vyzývá, aby byla na úrovni EU vypracována společná definice

energetické chudoby a byl připraven soubor konkrétních návrhů v oblasti politik zaměřený na nejzranitelnější spotřebitele, který by je chránil před neopodstatněným odpojením, upřednostňoval opatření v oblasti energetické účinnosti v jejich prospěch a vytvářel na ně zacílené informace;

Podpora energetických inovací při přechodu k hospodářství s nízkou úrovní uhlíku

29. vítá důležitost, která je ve sdělení Komise COM (2016) 763 Urychlení inovací v oblasti čisté energie přikládána dvěma klíčovými politickým prioritám: budování silné a odolné energetické unie s vyvinutou politikou boje proti změně klimatu, a podpora nových pracovních míst, růstu a investic;

30. vyzývá k vytvoření kvalitního prostředí a postupů pro podnikání, inovace a investice s cílenými signály, politikami, standardy a předpisy podporovanými finančními nástroji, které využívají veřejných prostředků k tomu, aby umožnily soukromé investice (a podporu pro snížení rizik tam, kde je to relevantní);

31. opakovaně zdůrazňuje důležitost tvorby politiky v oblasti energetiky v úzké spolupráci s výzkumnými a inovačními programy Evropské unie. Výbor regionů zdůrazňuje, že inovace v oblasti energií z obnovitelných zdrojů, udržitelné mobility, modernizace stávající energetické infrastruktury, výstavby inteligentních elektráren, „zachycování“ uhlíku, skladování energie musí být i nadále propagovány na místní úrovni; z tohoto důvodu Výbor vyzývá Komisi, aby především zajistila lepší podporu inovativních projektů tak, aby bylo možné i proměnit nejbližší oblasti ve skutečné laboratoře energetické transformace;

32. je toho názoru, že s ohledem na inovace v oblasti čisté energie má budování partnerství mezi místními orgány státní správy v oblasti iniciativ za účelem vytváření inteligentních měst klíčovou roli v integraci oblastí, jako jsou úspora energie v městské dopravě, meziregionální komunikační strategie, spolupráce na úrovni nových technologií ukládání uhlíku a inteligentní veřejné budovy. Lepší synergie mezi evropskými strukturálními a investičními fondy a Evropským fondem pro strategické investice má rozhodující vliv na realizaci přeshraničních projektů v oblasti udržitelné energie;

33. vítá důraz, který je kladen na otevřené inovace a otevřené znalosti, aby bylo malým a středním podnikům i občanské společnosti umožněno dosahovat pokroku a vývoje na základě nových poznatků;

34. zdůrazňuje, že je nutné co nejdříve ukončit přímou i nepřímou podporu využívání fosilních paliv (včetně podpory ze strany některých členských států), protože zastírají skutečné společenské a environmentální náklady těchto paliv a uměle snižují ceny, a brání tak inovacím v oblasti čisté energie;

35. podporuje navržené používání předpisů pro urychlení a vytváření inovativních nízkouhlíkových technologií a jejich efektivní alokaci. Pro přechod na nízkouhlíkové hospodářství jsou zapotřebí investice do inteligentních systémů vytápění a chlazení, do zvýšení energetické účinnosti v oblasti průmyslu, stavebnictví a dopravy a spolufinancování projektů, které zahrnují investice do obnovitelných zdrojů energie;

36. zdůrazňuje skutečnost, že správa energetické unie musí poskytnout podpůrný rámec pro dosahování cílů, například snadnější přístup k partnerství veřejného a soukromého sektoru za účelem urychlení realizace projektů, snížení byrokracie a zkoumání možných překážek pro místní a regionální orgány a zajištění jistoty a předvídatelnosti pro investory;

37. podporuje návrh na využívání systému veřejných zakázek jako silného nástroje sloužícího k podpoře při budování trhu nízkouhlíkových technologií;

Subsidiarita a proporcionalita

38. domnívá se, že navrhované nařízení nevyvolává žádné obavy, pokud jde o jeho soulad se zásadou subsidiarity. Vyvolává však znepokojení s ohledem na jeho soulad se zásadou proporcionality, neboť navrhovaný systém správy je považován za příliš složitý, příliš podrobný a ukládající příliš krátké časové intervaly pro podávání zpráv. VR by upřednostnil zavedení systému správy spíše pomocí směrnice než nařízení, čímž by se umožnilo náležité zapojení regionálních orgánů ve federálních zemích.

V Bruselu dne 13. července 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Markku MARKKULA

Stanovisko Evropského výboru regionů – Energetická účinnost a budovy

(2017/C 342/14)

<p>Zpravodaj: Michiel Rijsberman (NL/ALDE), člen výkonné rady provincie Flevoland</p> <p>Odkazy: návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti</p> <p>COM(2016) 761 final</p> <p>návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov</p> <p>COM(2016) 765 final</p>
--

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

4. bod odůvodnění směrnice o energetické účinnosti

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
(...) Měla by být jasně stanovena potřeba, aby Unie dosáhla svých cílů v oblasti energetické účinnosti v roce 2020 a 2030 vyjádřených ve spotřebě primární energie a konečné spotřebě energie, a to ve formě závazného 30 % cíle.	(...) Měla by být jasně stanovena potřeba, aby Unie dosáhla svých cílů v oblasti energetické účinnosti v roce 2020 a 2030 vyjádřených ve spotřebě primární energie a konečné spotřebě energie, a to ve formě závazného 40 % cíle.

Odůvodnění

40 % cíl v oblasti úspor povede k silnějšímu hospodářskému růstu, k vytvoření více pracovních míst a k nižšímu dovozu fosilních paliv, než by tomu bylo u 30 % cíle. To je v souladu s aktuálním postojem Evropského parlamentu. Tento pozměňovací návrh souvisí s pozměňovacím návrhem 2 a politickými doporučeními v odstavci 5.

Pozměňovací návrh 2

7. bod odůvodnění směrnice o energetické účinnosti

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Vyžaduje se, aby členské státy dosahovaly kumulativního cíle v oblasti úspor energie u konečných uživatelů po celé závazkové období, což odpovídá „novým“ úsporám ve výši 1,5 % objemu ročního prodeje energie. Tento požadavek by mohl být splněn pomocí nových politických opatření, která budou přijata během nového závazkového období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2030, nebo pomocí nových individuálních opatření v důsledku politických opatření přijatých během předchozího období nebo po něm, avšak vzhledem k němuž jsou jednotlivá opatření, která přinášejí úspory energie během nového období, skutečně zaváděna.	Vyžaduje se, aby členské státy dosahovaly kumulativního cíle v oblasti úspor energie u konečných uživatelů po celé závazkové období, což odpovídá „novým“ úsporám ve výši 2 % objemu ročního prodeje energie. Tento požadavek by mohl být splněn pomocí nových politických opatření, která budou přijata během nového závazkového období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2030, nebo pomocí nových individuálních opatření v důsledku politických opatření přijatých během předchozího období nebo po něm, avšak vzhledem k němuž jsou jednotlivá opatření, která přinášejí úspory energie během nového období, skutečně zaváděna.

Odůvodnění

Tento pozměňovací návrh vyplývá z pozměňovacího návrhu 3 a souvisí s politickými doporučeními v odstavcích 5 a 7. Pro dosažení 40 % cíle je nutné dosáhnout ročních úspor ve výši nejméně 2 %.

Pozměňovací návrh 3

Čl. 1 odst. 1 směrnice o energetické účinnosti

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Tato směrnice zavádí společný rámec opatření na podporu energetické účinnosti v Unii s cílem zajistit do roku 2020 splnění hlavních 20 % cílů a do roku 2030 hlavních 30 % závazných cílů Unie pro energetickou účinnost a vytvořit podmínky pro další zvyšování energetické účinnosti i po těchto datech.	Tato směrnice zavádí společný rámec opatření na podporu energetické účinnosti v Unii s cílem zajistit do roku 2020 splnění hlavních 20 % cílů a do roku 2030 hlavních 40 % závazných cílů Unie pro energetickou účinnost a vytvořit podmínky pro další zvyšování energetické účinnosti i po těchto datech.

Odůvodnění

Tento pozměňovací návrh vyplývá z pozměňovacího návrhu 1 a souvisí s politickými doporučeními v odstavci 5.

Pozměňovací návrh 4

Čl. 7 odst. 1 směrnice o energetické účinnosti

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
novým každoročním úsporám od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2030 ve výši 1,5 % objemu ročního prodeje energie konečným zákazníkům, který se vypočte na základě průměrného prodeje během tří posledních let před 1. lednem 2019.	novým každoročním úsporám od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2030 ve výši 2 % objemu ročního prodeje energie konečným zákazníkům, který se vypočte na základě průměrného prodeje během tří posledních let před 1. lednem 2019.
Členské státy i nadále dosahují nových ročních úspor ve výši 1,5 % za každé desetileté období po roce 2030, pokud přezkum Komise do roku 2027 a následně každých 10 let nedospěje k závěru, že to není nutné k dosažení dlouhodobých cílů Unie v oblasti energie a klimatu pro rok 2050.	Členské státy i nadále dosahují nových ročních úspor ve výši 2 % za každé desetileté období po roce 2030, pokud přezkum Komise do roku 2027 a následně každých 10 let nedospěje k závěru, že to není nutné k dosažení dlouhodobých cílů Unie v oblasti energie a klimatu pro rok 2050.

Odůvodnění

Tento pozměňovací návrh vyplývá z pozměňovacího návrhu 3 a souvisí s politickými doporučeními v odstavcích 5, 7 a 8.

Pozměňovací návrh 5

Článek 7 směrnice o energetické účinnosti

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Povinné úspory energie	Povinné úspory energie
1. Členské státy dosáhnou kumulativních úspor energie u konečných zákazníků, které odpovídají alespoň:	1. Členské státy dosáhnou kumulativních úspor energie u konečných zákazníků, které odpovídají alespoň:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>a) novým každoročním úsporám od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020 ve výši 1,5 % objemu ročního prodeje energie konečným zákazníkům, který se vypočte na základě průměrného prodeje během tří posledních let před 1. lednem 2013;</p> <p>(...)</p> <p>Pro účely písmene b) a aniž jsou dotčeny odstavce 2 a 3 mohou členské státy započítat pouze ty úspory energie, které vyplývají z nových politických opatření zavedených po 31. prosinci 2020, případně politických opatření zavedených v období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020 za předpokladu, že lze prokázat, že uvedená opatření vedou k individuálním opatřením, která jsou přijímána po 31. prosinci 2020 a vedou k úsporám.</p> <p>Z tohoto výpočtu lze částečně nebo zcela vyjmout objem prodeje energie využívané v dopravě.</p> <p>Členské státy rozhodnou, jak má být vypočtené množství nových úspor rozvrženo v průběhu každého období uvedeného v písmenech a) a b) za podmínky, že ke konci každého období bylo dosaženo požadovaných celkových kumulativních úspor.</p> <p>2. S výhradou odstavce 3 může každý členský stát:</p> <p>a) provést výpočet požadovaný v odst. 1 písm. a) pomocí těchto hodnot: 1 % v letech 2014 a 2015; 1,25 % v letech 2016 a 2017; 1,5 % v letech 2018, 2019 a 2020;</p> <p>b) z výpočtu zcela nebo částečně vyjmout objem prodeje energie využívané při průmyslových činnostech uvedených v příloze I směrnice 2003/87/ES;</p> <p>c) umožnit, aby do objemu úspor energi e požadovaných v odstavci 1 byly započteny úspory energie dosažené v odvětvích přeměny, distribuce a přenosu či přepravy energie, včetně infrastruktury pro účinné dálkové vytápění a chlazení, v důsledku provedení požadavků stanovených v čl. 14 odst. 4 a odst. 5 písm. b) a čl. 15 odst. 1 až 6 a 9;</p> <p>d) započítat do objemu úspor energie požadovaných v odstavci 1 úspory energie v důsledku individuálních opatření nově zavedených od 31. prosince 2008, jejichž dopad bude pokračovat i v roce 2020 a v následujících letech a lze jej změřit a ověřit, a</p> <p>e) vyjmout z výpočtu požadavku na úspory energie uvedeného v odstavci 1 ověřitelné množství energie vyrobené na budovách nebo uvnitř budov pro vlastní potřebu v důsledku politických opatření podporujících nové instalace technologií výroby energie z obnovitelných zdrojů.</p>	<p>a) novým každoročním úsporám od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020 ve výši 2,0 % objemu ročního prodeje energie konečným zákazníkům, který se vypočte na základě průměrného prodeje během tří posledních let před 1. lednem 2013;</p> <p>(...)</p> <p>Pro účely písmene b) a aniž jsou dotčeny odstavce 2 a 3 mohou členské státy započítat pouze ty úspory energie, které vyplývají z nových politických opatření zavedených po 31. prosinci 2020, případně politických opatření zavedených v období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020 za předpokladu, že lze prokázat, že uvedená opatření vedou k individuálním opatřením, která jsou přijímána po 31. prosinci 2020 a vedou k úsporám.</p> <p>Členské státy rozhodnou, jak má být vypočtené množství nových úspor rozvrženo v průběhu každého období uvedeného v písmenech a) a b) za podmínky, že ke konci každého období bylo dosaženo požadovaných celkových kumulativních úspor.</p>

Odůvodnění

Povinné úspory energie by měly podstatnou měrou přispívat k nárůstu energetické účinnosti. Proto je třeba se vyhnout příliš mnoha výjimkám, což navíc zvýší srozumitelnost právních předpisů.

Pozměňovací návrh 6

Článek 9a směrnice o energetické účinnosti

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>2. V budovách s více bytovými jednotkami a ve víceúčelových budovách s ústředním zdrojem vytápění nebo chlazení nebo s dodávkami ze sítě dálkového vytápění a chlazení se nainstalují individuální měřiče spotřeby, aby bylo možné měřit spotřebu tepla nebo chlazení nebo teplé vody u každé ucelené části budovy.</p> <p>Pokud použití individuálních měřičů není technicky proveditelné nebo měření vytápění nebo chlazení v každé ucelené části budovy není nákladově efektivní, použijí se pro měření spotřeby tepla na každém radiátoru individuální indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, pokud dotyčný členský stát neprokáže, že instalace těchto indikátorů by nebyla nákladově efektivní. V uvedených případech lze zvážit alternativní nákladově efektivní metody měření spotřeby tepla. Podmínky technické neproveditelnosti a nákladové neefektivity budou jasně stanoveny a zveřejněny každým členským státem.</p> <p><i>U nových budov typu uvedeného v prvním pododstavci nebo v případě jakýchkoli větších renovací takové budovy, jak stanoví směrnice 2010/31/EU, budou vždy poskytnuty individuální měřiče.</i></p> <p>(...)</p> <p>4. Pro účely tohoto článku budou od 1. ledna 2020 měřiče a indikátory pro rozdělování nákladů dálkově odečítatelné.</p> <p><i>Měřiče a indikátory pro rozdělování nákladů, které již byly nainstalovány, ale které ještě nejsou dálkově odečítatelné, budou vybaveny touto schopností nebo budou nahrazeny dálkově odečítatelnými přístroji do 1. ledna 2027 kromě případů, kdy dotčený členský stát prokáže, že to není nákladově efektivní.</i></p>	<p>2. V budovách s více bytovými jednotkami a ve víceúčelových budovách s ústředním zdrojem vytápění nebo chlazení nebo s dodávkami ze sítě dálkového vytápění a chlazení se nainstalují individuální měřiče spotřeby, aby bylo možné měřit spotřebu tepla nebo chlazení nebo teplé vody u každé ucelené části budovy, <i>je-li t o technicky proveditelné, nákladově efektivní a přiměřené celkovému snížení energetické náročnosti budovy, v souladu s definicí směrnice 2010/31/EU.</i></p> <p>Pokud použití individuálních měřičů není technicky proveditelné nebo měření vytápění nebo chlazení v každé ucelené části budovy není nákladově efektivní <i>nebo přiměřené</i>, použijí se pro měření spotřeby energie na každém radiátoru individuální indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, pokud dotyčný členský stát neprokáže, že instalace těchto indikátorů by nebyla nákladově efektivní <i>nebo přiměřená</i>. V uvedených případech lze zvážit alternativní nákladově efektivní metody měření spotřeby tepla. Podmínky technické <i>proveditelnosti, nákladové efektivity a přiměřenosti</i> budou jasně stanoveny a zveřejněny každým členským státem.</p> <p>(...)</p> <p>4. Pro účely tohoto článku budou od 1. ledna 2020 <i>nově instalované</i> měřiče a indikátory pro rozdělování nákladů dálkově odečítatelné.</p>

Odůvodnění

Bezpodmínečné zavedení individuálních měřičů pro nové budovy a budovy procházejících větší renovací podle čl. 9a odst. 2 by mělo v některých členských státech závažné negativní dopady na sociální politiku a politiku v oblasti energetické účinnosti.

Některé členské státy, např. Finsko a Švédsko, mají režim „hrubých nájmu“, takže vlastník nemovitosti má zákonnou povinnost hradit všechny náklady nájemce na energii. Účelem této právní úpravy týkající se nájmu je ochránit občany před energetickou chudobou. Je rovněž velmi pozitivní, pokud jde o energetickou účinnost, neboť v režimu „hrubého nájmu“ nemá nájemník žádnou motivaci k úspoře energie, takže renovace za účelem zvýšení energetické účinnosti vlastníkem je jediným způsobem, jak snížit nájemcovu spotřebu energie. Podle stávající podoby návrhu směrnice by země jako Finsko a Švédsko musely buď

- povinně nainstalovat individuální měřiče a pokračovat v režimu „hrubých nájmu“, což znamená, že by – se značnými náklady spojená – instalace měřičů neměla žádný smysl,
- nebo povinně nainstalovat individuální měřiče a změnit režim na „čisté nájmy“, kdy bude za svou spotřebu energie platit nájemce.

Ukončení režimu „hrubých nájmu“ by mělo za následek značné omezení sociální ochrany proti energetické chudobě, protože hrubé nájmy zajišťují nepřetržité vytápění na optimální úrovni těm, kdo jsou ohroženi energetickou chudobou.

Členské státy, které nemají režim „hrubých nájmu“, naléhavě však potřebují renovovat bytový fond, by měly mít možnost upřednostnit renovace před zaváděním individuálních měřičů, a to zejména tehdy, pokud nekvalifikované zavedení povinného měření vytváří pobídky pro renovace pod prahovou hodnotou „větších renovací“, aby bylo možné se povinnému měření vyhnout. Individuální měření a účtování nesmí být z rozhodování členských států o celé problematice zlepšování energetické náročnosti budov vyloučeno.

Čl. 9a odst. 4 pododst. 2 neznámá nic menšího, než že do 1. ledna 2027 mají být vyměněny nebo změněny všechny individuální měřiče a indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, jež už byly nebo do roku 2020 budou nainstalovány, ale které nejsou dálkově odečitatelné. To se týká většiny měřičů v případech vytápění, chlazení a teplé vody. Vzhledem k obrovskému úsilí a finančním investicím, které již byly vynaloženy nebo jejichž vynaložení se připravuje, spojeným se zavedením takových individuálních měřičů v činžovních a/nebo komerčních budovách nebyla přiměřenost takového opatření ve srovnání s omezenými dodatečnými předpokládanými přínosy – dálkově odečitatelných přístrojů oproti jiným – jasně prokázána. Přiměřenost proto vyžaduje, aby byly dálkově odečitatelná zařízení povinná pouze tehdy, docházeli k výměně elektroměru nebo indikátoru pro rozdělování nákladů na vytápění, tedy něco, čl. 9a odst. 4 pododst. 1 již vyžaduje od roku 2020.

Pozměňovací návrh 7

9. bod odůvodnění směrnice o energetické náročnosti budov

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p><i>Za účelem přizpůsobení této směrnice technickému pokroku by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, aby byla tato směrnice doplněna o vymezení ukazatele inteligence a bylo umožněno její provedení. Ukazatel inteligence by měl sloužit k měření schopnosti budov využívat IKT a elektronické systémy k optimalizaci provozu a interakci se sítí. Ukazatel inteligence zvýší povědomí vlastníků a uživatelů budov o hodnotě automatizace budov a elektronického monitorování technických systémů budov a poskytne uživateli budovy jistotu o skutečných úsporách plynoucích z těchto nových rozšířených funkcí.</i></p>	

Odůvodnění

Toto ustanovení je nadbytečné a mělo by být vyškrtáno, neboť diskuse o tom, co „intelligence“ budovy nebo domácnosti znamená, je teprve v začátcích. Zavedení takového nástroje vyžaduje rozsáhlou konzultaci různých zainteresovaných stran. Ustanovení přináší zbytečné zvýšení administrativní zátěže podnikům a domácnostem. Proto by měla být její přidaná hodnota a nákladová efektivita prokázána a nástroj by měl být posouzen. Ustanovení týkající se ukazatelů intelligence není v souladu se zásadou subsidiarity. Tento pozměňovací návrh souvisí s pozměňovacím návrhem 6 a politickými doporučeními v odstavci 17.

Pozměňovací návrh 8

Čl. 1 odst. 2 směrnice o energetické náročnosti budov

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>za článek 2 se vkládá nový článek 2a „Dlouhodobá strategie renovací“, která se má předkládat v souladu s integrovanými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a změny klimatu podle nařízení (EU) XX/20XX [Správa energetické unie], který zní:</p> <p>a) první odstavec sestává z článku 4 směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti kromě jeho posledního pododstavce;</p> <p>b) doplňují se nové odstavce 2 a 3, které znějí:</p> <p>„2. V dlouhodobé strategii renovace uvedené v odstavci 1 členské státy stanoví plán s jasnými dílčími cíli a opatřeními k dosažení dlouhodobého cíle dekarbonizovat do roku 2050 svůj vnitrostátní fond budov s konkrétními dílčími cíli na rok 2030.</p> <p>Dlouhodobá strategie renovace navíc přispívá ke zmírnění energetické chudoby.</p> <p>3. Za účelem usměrnění rozhodování o investicích, jak je uvedeno v odst. 1 písm. d), členské státy zavedou mechanismy pro:</p> <p>a) agregaci projektů, aby se investorům usnadnilo financování renovací uvedených v odst. 1 písm. b) a c);</p>	<p>za článek 2 se vkládá nový článek 2a „Dlouhodobá strategie renovací v úzké spolupráci s regionálními a místními orgány“, která se má předkládat v souladu s integrovanými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a změny klimatu podle nařízení (EU) XX/20XX [Správa energetické unie], který zní:</p> <p>a) první odstavec sestává z článku 4 směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti kromě jeho posledního pododstavce;</p> <p>b) doplňují se nové odstavce 2, 3 a 4, které znějí:</p> <p>„2. V dlouhodobé strategii renovace uvedené v odstavci 1 členské státy stanoví plán s jasnými dílčími cíli a opatřeními k dosažení dlouhodobého cíle dekarbonizovat do roku 2050 svůj vnitrostátní fond budov s konkrétními dílčími cíli na rok 2030.</p> <p>Dlouhodobá strategie renovace navíc přispívá ke zmírnění energetické chudoby.</p> <p>Při vypracování i sledování těchto vnitrostátních strategií by měly být stanoveny mechanismy nezbytné pro vytvoření systému víceúrovňové správy, jehož cílem by bylo zajistit územní dopad renovačních opatření.</p> <p>3. Za účelem usměrnění rozhodování o investicích, jak je uvedeno v odst. 1 písm. d), členské státy zavedou mechanismy pro:</p> <p>a) agregaci projektů, aby se investorům usnadnilo financování renovací uvedených v odst. 1 písm. b) a c);</p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>b) snižování rizikovosti operací v oblasti energetické účinnosti pro investory a soukromý sektor a</p> <p>c) využívání veřejných prostředků jako páky pro získání dalších soukromých investic nebo řešení specifického selhání trhu.“;</p>	<p>b) snižování rizikovosti operací v oblasti energetické účinnosti pro investory a soukromý sektor a</p> <p>c) využívání veřejných prostředků jako páky pro získání dalších soukromých investic nebo řešení specifického selhání trhu.</p> <p>4. Za účelem dalšího rozvoje renovací v zájmu energetické účinnosti členské státy zavedou mechanismy pro:</p> <p>a) spolupráci skupin a konsorcií malých a středních podniků, tak aby byly schopné potenciálním zákazníkům nabízet ucelené soubory opatření;</p> <p>b) nabídku podpor pro nové formy odborné přípravy a kvalifikace a strukturální zlepšení stávajících kurzů odborné přípravy;</p> <p>c) posílení informálního vzdělávání;</p> <p>d) vyčlenění prostředků z Evropského sociálního fondu na odbornou přípravu a vzdělávání pracovníků ve stavebnictví se zaměřením na energetickou účinnost;</p> <p>e) <u>informování a školení správců a uživatelů budov, pokud jde o potřebu renovace budov.</u></p>

Odůvodnění

Dlouhodobá strategie renovací by měla být vypracována v úzké spolupráci s místními a regionálními orgány, protože se jich nejvíce týká. Pro zlepšení energetické náročnosti budov jsou navíc klíčové znalosti a dovednosti zaměstnanců. Spolupráce mezi poskytovateli služeb znamená, že potenciálním zákazníkům mohou být nabízeny ucelenější soubory opatření. Správci a uživatelé jsou navíc skupinou, na niž by měly být především zaměřeny činnosti v oblasti informování a školení v zájmu zvýšení jejich povědomí o účelnosti renovace budov.

Pozměňovací návrh 9

Čl. 8 odst. 6 směrnice o energetické náročnosti budov

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23, kterými se tato směrnice doplní o definici „ukazatele inteligence“ a o podmínky, za nichž bude „ukazatel inteligence“ poskytován jako doplňující informace potenciálním novým nájemcům nebo kupujícím.</p> <p>Ukazatel inteligence zahrnuje prvky flexibility, rozšířené funkce a schopnosti vyplývající ze vzájemně propojenějších a vestavěných inteligentních zařízení, která jsou integrována do běžných technických systémů budov. Tyto funkce rozšiřují schopnost uživatelů a samotné budovy reagovat na požadavky na pohodlí či provozní požadavky, zapojovat se do reakce na straně poptávky a přispívat k optimálnímu, plynulému a bezpečnému provozu různých energetických systémů a oblastních infrastruktur, k nimž je budova připojena.“</p>	

Odůvodnění

Toto ustanovení je zbytečné a mělo by být vyškrtáno. Tento pozměňovací návrh vyplývá z pozměňovacího návrhu 7 a souvisí s politickými doporučeními k subsidiaritě v odstavci 17.

Pozměňovací návrh 10

Článek 10 směrnice o energetické náročnosti budov

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Článek 10 se mění takto:</p> <p>a) odstavec 6 se nahrazuje tímto:</p> <p>„6. Členské státy zajistí propojení svých finančních opatření v oblasti zvyšování energetické účinnosti při renovaci budov s úsporami energie dosaženými díky této renovaci. Tyto úspory se určí porovnáním certifikátů energetické náročnosti vydaných před renovací a po ní.“;</p> <p>b) vkládají se nové odstavce 6a a 6b, které znějí:</p> <p>„6a. Členské státy při zavádění databáze pro registraci certifikátů energetické náročnosti zajistí, aby tato databáze umožňovala sledování skutečné spotřeby energie u zahrnutých budov bez ohledu na jejich velikost a kategorii. Databáze obsahuje pravidelně aktualizované údaje o skutečné spotřebě energie u budov, které jsou často navštěvovány veřejností a mají užitnou podlahovou plochu větší než 250 m².</p> <p>6b. Na požádání se zpřístupní agregované anonymizované údaje splňující požadavky EU v oblasti ochrany osobních údajů, a to alespoň orgánům veřejné moci pro statistické a výzkumné účely.“;</p>	<p>Článek 10 se mění takto:</p> <p>a) odstavec 6 se nahrazuje tímto:</p> <p>„6. Členské státy zajistí propojení svých finančních opatření v oblasti zvyšování energetické účinnosti při renovaci budov s úsporami energie dosaženými díky této renovaci. Tyto úspory se určí porovnáním certifikátů energetické náročnosti vydaných před renovací a po ní.“;</p> <p>b) vkládají se nové odstavce 6a, 6b a 7, které znějí:</p> <p>„6a. Členské státy při zavádění databáze pro registraci certifikátů energetické náročnosti zajistí, aby tato databáze umožňovala sledování skutečné spotřeby energie u zahrnutých budov bez ohledu na jejich velikost a kategorii. Databáze obsahuje pravidelně aktualizované údaje o skutečné spotřebě energie u budov, které jsou často navštěvovány veřejností a mají užitnou podlahovou plochu větší než 250 m².</p> <p>6b. Na požádání se zpřístupní agregované anonymizované údaje splňující požadavky EU v oblasti ochrany osobních údajů, a to alespoň orgánům veřejné moci pro statistické a výzkumné účely.</p> <p>7. Komise zajistí šíření poznatků o osvědčených postupech týkajících se mechanismů veřejného a soukromého financování a slučování malých projektů energetické renovace. Komise zajistí rovněž šíření informací o finančních pobídkách pro renovace.“</p>

Odůvodnění

Je zapotřebí sdílet poznatky o osvědčených postupech. V posledních letech byly v regionech a členských státech vypracovány různé inspirativní příklady.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR)

Obecná doporučení

1. oceňuje vizi úlohy regionů a měst, kterou Evropská komise prezentuje v balíčku „Čistá energie pro všechny Evropany“. Města a regiony jsou místa, kde transformace energetiky skutečně probíhá. Výbor regionů doporučuje, aby byla tato vize dále rozpracována, a to tak, že bude uvedeno, jak Evropská komise regiony při transformaci energetiky podpoří;
2. podporuje a oceňuje legislativní návrhy Evropské komise týkající se plnění cílů v oblasti inteligentnější a čistší energie pro všechny, realizace cílů stanovených v Paříži, podpory hospodářského růstu, posílení investic a vedoucího postavení v oblasti technologií, vytváření nových pracovních příležitostí a zlepšení životních podmínek občanů. Tyto návrhy se týkají regionální politiky, a Výbor regionů se domnívá, že by při jejich provádění měly regiony sehrát svou úlohu. Výbor regionů vyzývá členské státy, aby zapojily místní a regionální orgány do tvorby integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu;
3. podporuje a oceňuje důvody, jež vedou Komisi k upřednostnění energetické účinnosti: nejlevnější energie je energie, kterou nespotřebujeme. Energetická účinnost může být chápána jako zdroj energie sám o sobě, nevyčerpatelný a všude dostupný, energetická účinnost má zásadní význam pro dosažení cílů v oblasti klimatu a energetiky a je nákladově nejefektivnějším cestou k dosažení cílů energetické unie;
4. připomíná, že boj proti energetické chudobě je zásadní výzvou evropské energetické politiky, která vyžaduje víceúrovňový přístup. Požaduje proto, aby byla vytvořena společná definice energetické politiky, jakož i soubor cílených politických opatření určených k jejímu řešení. V tomto ohledu navrhuje, aby pevně daný podíl (alespoň 10 %) povinných úspor energie byl odvozen z opatření nebo politik zaměřených na nejzranitelnější spotřebitele a aby byly navrženy zvláštní finanční nástroje, které by umožnily nejzranitelnějším spotřebitelům účastnit se opatření na zvýšení energetické účinnosti a mít z nich prospěch;
5. poukazuje na to, že svobodná volba skladby zdrojů energie s sebou nese riziko, že nebude možné dosáhnout cílů energetické politiky pro rok 2030 a pozdější období. Směrnice by tudíž měly být závazným způsobem uplatňovány na úrovni EU a měly by být podepřeny opatřeními na vnitrostátní úrovni;

Doporučení týkající se směrnice o energetické účinnosti

6. konstatuje, že plnění cílů Pařížské dohody je pro Evropu velkou výzvou. Evropa si bude muset stanovit vyšší ambice (40 % v roce 2030) v oblasti energetické účinnosti, aby mohla stanovené cíle splnit – pokračovat v nastoupené cestě 1,5 % roční úspory energie je nedostatečné. Zvýšení úrovně ambicí úspory energie na 2 % ročně povede k dodatečnému hospodářskému růstu, vytvoření dalších pracovních příležitostí a snížení dovozu energie; v této souvislosti bude rovněž nezbytné upravit přílohu V revidované směrnice, aby bylo zajištěno, že do evropského semestru bude možné započítávat pouze taková opatření na úsporu energie, jež nejsou na úkor jiných cílů politiky EU v oblasti změny klimatu (např. snížení emisí CO₂), a že budou podporována dlouhodobě udržitelná řešení;
7. pro některé regiony a členské státy je tento úkol těžší než pro jiné, ale celkově přinášejí úspory energie a energetická účinnost další pracovní místa a hospodářský růst;
8. chápe složitost situace, v níž se Evropská komise nachází, ale souhlasí s cílem 40 % v roce 2030, jež stanovil Evropský parlament;

Povinnosti

9. konstatuje, že závazek v oblasti energie je nejdůležitějším nástrojem pro dosažení energetické účinnosti. Stále větší počet členských států tento systém zavádí. Za pět let vzrostl počet členských států využívajících tento nástroj z 5 na 15. Regiony členských států, které tento nástroj uplatňují, jsou s ním spokojeny. Výbor regionů doporučuje, aby k využívání tohoto nástroje přistoupily i ostatní členské státy;
10. doporučuje, aby byla při přezkumu článku 8 kriticky posouzena velikost podniků, na které se toto nařízení vztahuje, neboť velký potenciál úspor mají i menší podniky;

Audity

11. konstatuje, že článek 8 stanoví, že u určitých podniků musí být prováděny energetické audity. Evropská komise tento článek nemění. Výbor regionů navrhuje, aby byl tento článek důkladně revidován, tak aby se směrnice vztahovala na tytéž podniky ve všech členských státech. Vytvoří se tím rovné podmínky pro všechny členské státy a jednotná legislativa. K požadavkům na provádění energetických auditů ve velkých společnostech by jako výběrové kritérium mělo patřit množství spotřebované energie. To by bylo přiměřenější než pouhé zaměření na obrát a počet zaměstnanců. V zájmu zamezení dvojí regulaci by měl článek 8 umožňovat, aby byla spotřeba energie, která je již zahrnuta do energetických certifikátů energetické náročnosti, vyňata z auditu;

12. doporučuje, aby se s energetickými audity pojila povinnost přijmout veškerá energetická opatření, jež se vrátí v horizontu pěti let. Tato povinnost existuje například v Nizozemsku, a to v podobě souborů opatření schválených pro jednotlivá odvětví. To prospívá vymahatelnosti;

Měření

13. vítá skutečnost, že Komise navrhuje zlepšit posílení postavení spotřebitelů na trhu s energií poskytováním lepších informací o jejich spotřebě tepla a chlazení a posílit práva spotřebitelů v oblasti měření a vyúčtování tepelné energie, zejména pro lidi žijící v bytových domech. Požadavek individuálního měření a účtování tepla však musí být podmíněn nákladovou efektivitou a technickým ospravedlněním. Kromě toho, vzhledem k již vynaloženému obrovskému úsilí a finančním investicím na zavedení individuálních měřičů, je přiměřenost povinnosti dálkově odečitatelných měřičů ve srovnání s omezenými dodatečnými předpokládanými přínosy pochybná. Pro zvýšení četnosti informací se zavádí povinnost, aby měřiče tepla byly dálkově odečitatelné. Tento požadavek může být chápán jako narušení soukromí. Výbor regionů proto doporučuje členským státům, aby přijaly opatření k zajištění ochrany soukromí a zaručily přiměřenou ochranu údajů;

14. Výbor regionů oceňuje, že jsou tato opatření zaváděna za podmínky, že bude ověřena jejich nákladová efektivita a technická proveditelnost. To je důležité ochranné opatření pro rozlišné systémy nájmu, jež v členských státech existují;

Financování

15. vyzývá Evropskou komisi, aby i po roce 2020 vyčlenila prostředky na čistou energii pro všechny Evropany, a to nejen prostřednictvím strukturálních fondů, ale také přímo řízených finančních prostředků a nástrojů finančního inženýrství. Výbor regionů podporuje úsilí Evropské komise o snížení energetické chudoby a doporučuje, aby měly místní a regionální v období po roce 2020 možnost využívat k boji proti energetické chudobě zdroje ze strukturálních fondů (Evropský sociální fond, Evropský fond pro regionální rozvoj, Fond soudržnosti);

16. vyzývá Evropskou komisi, aby vyvinula vhodné nástroje a opatření k mobilizaci veřejných finančních prostředků a přilákání soukromých investic z evropské, vnitrostátní, regionální a místní úrovně v odvětví energetické účinnosti;

Doporučení týkající se směrnice o energetické náročnosti budov

17. oceňuje návrh Evropské komise na zlepšení energetické náročnosti budov; přibližně 75 % evropských budov nespĺňuje podmínky energetické účinnosti, a každý rok je renovováno pouze 0,4–1,2 % fondu budov. Zlepšení energetické náročnosti budov přináší obrovský potenciál úspory energie, zejména ve střední a východní Evropě;

18. Výbor regionů doporučuje veřejným orgánům a účastníkům trhu, aby poskytovali vlastníkům budov lepší informace o možnostech energetické renovace budov (co, jak a kde), a to například prostřednictvím snadno přístupných internetových stránek a atraktivní prezentace. S ohledem na malé a střední podnikatele a zaměstnance ve stavebnictví Výbor regionů také doporučuje, aby se znalosti o energetické renovaci domů a budov staly povinnou součástí osnov odborné přípravy zaměstnanců v tomto odvětví;

Dobíjecí stanice v nebytových budovách

19. sdílí názor Evropské komise týkající se přechodu k udržitelné dopravě (elektrická vozidla). Podporuje návrh, aby byla ve všech nových nebytových budovách, stávajících nebytových budovách (procházejících větší renovací) a větších bytových budovách vybudována infrastruktura pro elektrická vozidla. Doporučuje Evropské komisi, aby zavedla jednotnou evropskou normu pro dobíjecí stanice pro elektrická vozidla, a urychlila tím přechod na udržitelnou dopravu (elektrická vozidla);

20. očekává, že iniciativa „Inteligentní financování inteligentních budov“ pomůže mobilizovat a přilákat soukromé investice ve větším měřítku, a proto s touto iniciativou na podporu nařízení souhlasí. Podmínkou je, že finanční aspekty nebudou přesunuty na regiony a obce. Místní a regionální orgány mohou hrát aktivní úlohu při shromažďování žádostí o poskytnutí finančních prostředků;

Veřejné budovy

21. souhlasí s přesunutím článku 4 směrnice o energetické účinnosti, jenž se týká renovace budov, do směrnice o energetické náročnosti budov. Vyjadřuje politování nad tím, že do této revize nebyl zahrnut také článek 5 směrnice o energetické účinnosti týkající se příkladné úlohy budov veřejných subjektů. Výbor regionů se domnívá, že příkladem v oblasti energetické účinnosti při užívání veřejných budov mají jít i místní a regionální orgány. Výbor regionů vyzývá místní a regionální orgány, aby se této příkladné úlohy ujaly;

Kompetence, subsidiarita a proporcionalita

22. souhlasí s právním základem, o němž Evropská komise opírá pravomoci EU. Podle článku 194 SFEU má Unie pravomoc přijímat opatření mj. na podporu energetické účinnosti. Opatření týkající se energetické chudoby by měla vycházet z článku 151 SFEU. Posouzení zásady subsidiarity vyznívá částečně pozitivně a částečně negativně. Výbor regionů považuje za odůvodněné, aby byl stanoven a prosazován evropský cíl v oblasti energetické účinnosti, spíše nesouhlasně se však staví k myšlence zavedení ukazatele inteligence prostřednictvím přenesené pravomoci, protože debata o ukazateli inteligence zatím neproběhla v dostatečné míře. Posouzení zásady přiměřenosti vyznívá pozitivně.

V Bruselu dne 13. července 2017.

předseda
Evropského výboru regionů

Markku MARKKULA

ISSN 1977-0863 (elektronické vydání)
ISSN 1725-5163 (papírové vydání)

Úřad pro publikace Evropské unie
2985 Lucemburk
LUXEMBURSKO

CS